

Gerhardt Bubník:

„Moji kariéru – právnickou i tu sportovní – nejvíce ovlivnila znalost několika cizích jazyků.“

právník roku 2015

Právník roku 2015: reportáž, kompletní výsledková listina (str. 13)

SAMSUNG

Galaxy S7 edge | S7

obsah

úvodník

- 3 Přílišná zátěž

názory

- 5 Kubera prezident
7 Udání vítězí
8 Poznej svého soudce
10 Je budoucnost práva jeho reforma?

právník roku

- 13 Právník roku 2015

rozhovor

- 18 Gerhard Bubník
24 Jan Kysela

lidé

- 31 Kdo kam

profil

- 41 ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

z právní praxe

- 47 Praktické řešení pro přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR
51 První máj, cla čas!
55 K zániku odpovědnosti za porušení soutěžního práva
57 Evropské fondy dlouhodobých investic – co umožňuje nová evropská regulace?
60 Nová pravidla pro poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů
62 Některé otázky spojené s možností rozšiřovat či doplňovat v průběhu zrušovacího řízení nové důvody pro zrušení rozhodčího nálezu
65 Kontrola dodržování ustanovení § 110 zákoníku práce
68 Soudní dvůr Evropské unie se bude opět zabývat hypertextovými odkazy
70 Současný pohled na problematiku povinného očkování dětí proti infekčním nemocem
73 K pravomoci ÚOHS ve vztahu k soutěži o návrh, mezery v ZVZ a jejich (ne) odstranění v ZZVZ

- 77 Boj mezi regály supermarketů – významná tržní síla a její peripetie
80 Institut před-schválené reorganizace a jeho limit v podobě poctivého záměru dlužníka
82 Obnovení účasti společníka s. r. o. při ukončení exekuce
84 Zákonné předkupní právo zatím beze změn?
89 Vlastnictví zaměstnavatele versus soukromí zaměstnance
92 Věřitel a předžalobní výzva
95 Zastupování obchodní společnosti ve světle souběhu výkonu funkce a pracovního poměru
98 Sirotčí důchod a výživné zletilého dítěte
101 Přechod zaměstnanců – povinnosti a důsledky
102 Předbírání zástavních věřitelů aneb uvolnění zástavy a záměna zástavního práva
104 Compliance ve firmě ve světle novely zákona o trestní odpovědnosti právnických osob
106 Řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu
108 Náhrada škody státem za neoprávněné trestní stíhání
110 Lze se bránit proti insolvenční šikaně?
112 Znovu k (ne)platnosti nájemních smluv na nebytové prostory uzavřených před kolaudací prostor – vývoj judikatury ke staré úpravě a přístup po rekodifikaci
114 Změny v Řádu Rozhodčího soudu pohledem advokátní praxe
116 Neschválení právního jednání příslušným orgánem obce aneb ignorantia iuris non excusat
118 Hodnocení délky praxe v rámci kvalitativních kritérií u veřejné zakázky na právní služby
122 Právo ve světě internetu věcí: co nás čeká ve věku 4.0
125 K některým aspektům institutu nepominutelného dědice v novém občanském právu ve srovnání s předchozí úpravou v zák. 40/1964 Sb.
129 Autorská díla na internetu

- 132 Účinnost smluvního ujednání ve smyslu ustanovení § 1748 občanského zákoníku
135 Zápočet pohledávek v různých měnách
138 Je rozhodčí nález v případě neexistující nebo neplatné rozhodčí smlouvy způsobilým exekucí s titulem?
140 Sjednocení výkladu některých sporných otázek týkajících se zápisů do obchodního rejstříku
142 K nedávnému stanovisku Nejvyššího soudu ohledně některých sporných otázek zákona o obchodních korporacích

judikatura

- 144 Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu

lifestyle

- 156 Inteligentní, inovativní, inspirativní. Jako vy. Nový Mercedes-Benz třídy E
158 Viladomy Semmering: exkluzivní bydlení na okraji Prokopského údolí
161 Zrevitalizovaná mateřská škola v Dobřichovicích: rychle a ve špičkovém designu
164 Přestaňte s klienty hrát na Věře nevěře
165 Bazény jsou v kurzu
166 Evropský balíček dává řád nakládání s odpady
168 Pražská Galerie Harfa je držitelem certifikátu energetické úspornosti LEED Gold
171 Rok 2015 byl pro trh s byty mimořádně příznivý
172 Skupina Hormen se rozrostla o výrobce designových svítidel eco-design
174 Výzvy a výhledy nad Vltavou
177 Fidelity International: Nejcennější značky světa pochází z USA
178 JUDr. Martin Maisner, PhD, MCI Arb.: „NovaVoice ze mne lepšího právníka neudělá, ale určitě mi pomůže stihnout více aktivit.“
180 ALO diamonds: Výrazným trendem jsou investiční šperky
182 Jiří Kejval: „Olympijská symbolika je vůbec to nejcennější, čím olympijské hnutí disponuje.“
184 Dopřejte si spánek na božské posteli

LUXUSNÍ POSTELE NA MÍRU

SAFFRON PRAHA 1 FLORENTINUM

Na Florenci 15 (Florentinum)
110 00 Praha 1
Kontakt: +420 608 808 855
paha@saffronbeds.com

SAFFRON PRAHA 2 VINOHRADSKÁ

Vinohradská 47
120 00 Praha 2
Kontakt: +420 608 808 855
paha@saffronbeds.com

Přílišná zátěž

V době, kdy čtete tyto řádky, je již patrně znám výsledek odvolacího soudního jednání ve sporu firmy Apple proti americké FBI v případě uložení povinnosti odblokování telefonu masového vraha ze San Bernardina. Rovněž tento týden pak jiný soud v New Yorku opačně rozhodl, že firma telefon odemkat nemusí. Tentokrát však jde o případ loni zatčeného drogového dealera.

Otázka šifrování zdaleka není o dvou zmíněných případech a netýká už se pouze iPhoneů. Z šifrování smartphonů se stalo v USA celonárodní téma, kterého se chytají i prezidentsí kandidáti, hodlá se jím zabývat Kongres a Tim Cook požádal o rozhovor Baracka Obamu, u kterého hodlá získat veřejnou podporu.

Je zřejmé, že v USA proběhne zásadní boj, který bude precedencem pro celý svět. Zatím se oba případy posuzovaly podle zákona, který je postavený na získávání informací od bank a Apple se může hájit tím, že jeho se netýká. Jestli však vznikne zákon mířený přímo proti šifrování smartphonů, bude situace naprosto odlišná.

Pro připomenutí, o co v případě jde. Americký soud přikázal Applu, aby vyvinul software oslabující ochranu iPhoneu. Software může být použitý k prolomení zabezpečení jakéhokoliv iPhoneu, pokud bude zadán správný identifikátor. Nasazovat záměrně do zařízení zranitelnost je nelogické – pro firmy až absurdní, a může být základem obecného ohrožení bezpečnosti zařízení a jeho uživatelů.

Vyhovění FBI také může vést k tomu, že podobné požadavky začnou mít další úřady a vlády nejen v USA, ale ve všech zemích, kde se iPhone prodávají a používají, a to včetně nedemokratických režimů.

Byť obě strany stojí na opačných názorových pólech, našly v Kongresu v jednom momentu společnou řeč. Apple i FBI usilují o nové zákony, které by pomohly spor, zda by americká vláda měla mít možnost nabourat se do zabezpečeného iPhoneu, vyřešit.

Americké ministerstvo spravedlnosti a FBI se nyní odvolávají na zákon „All Writ Act“ z roku 1789, který je velice obecný a víceméně nařizuje společnostem vyhovět vládním příkazům, pokud jim to nezpůsobí „přílišnou přítěž“.

Právě na tento detail se Apple odvolává, nepovažuje jej za přílišnou přítěž pro lidské zdroje nebo cenu potřebnou k vytvoření softwaru, díky němuž by se vyšetřovatelé dostali do zamknutého iPhoneu, ale tvrdí, že přítěží je vytváření vědomě oslabeného systému pro jeho zákazníky.

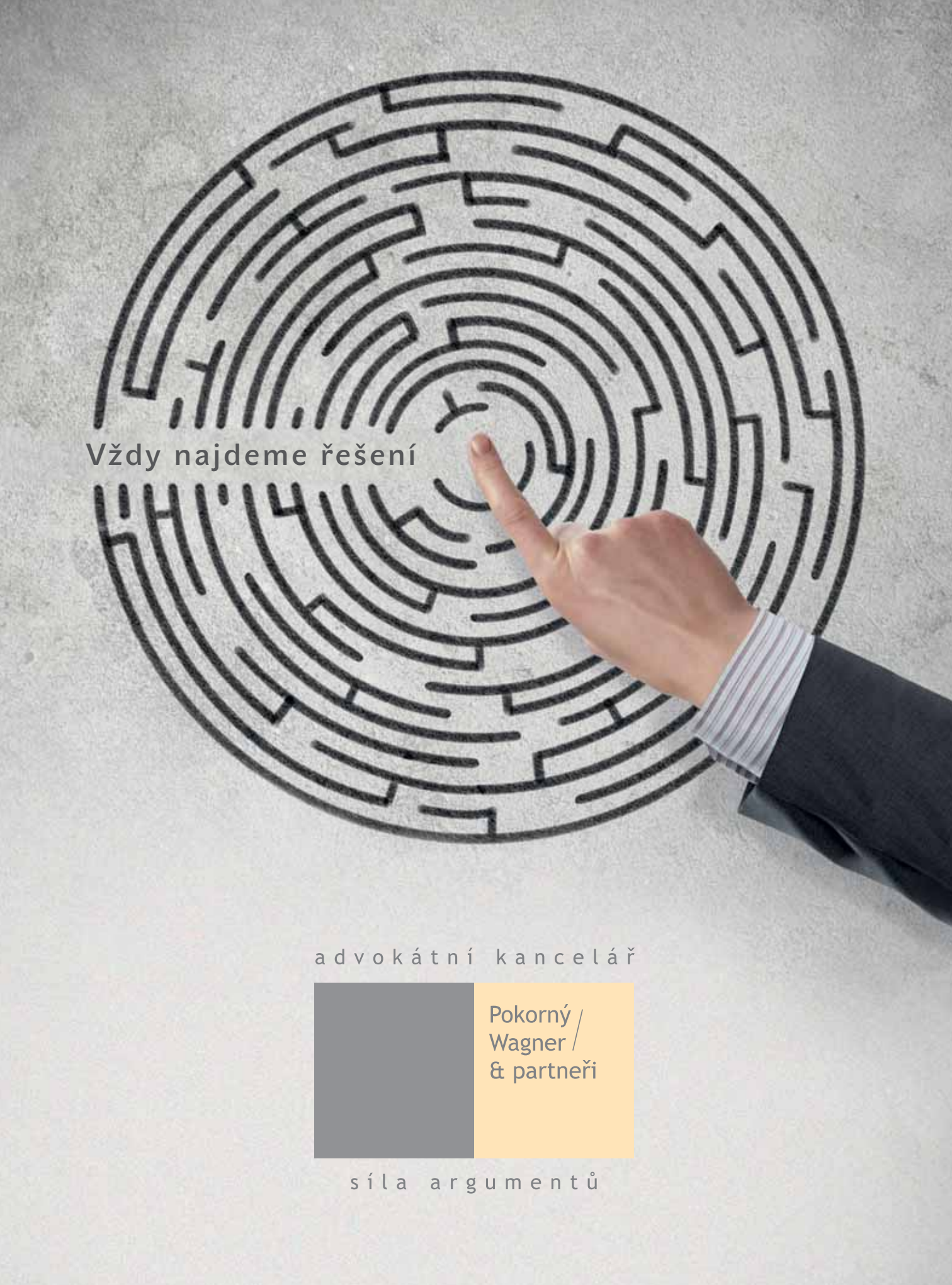
Když se v Kongresu Applu a FBI ptali, zda by se měl celý případ řešit na této půdě, nebo si ho měly vzít soudy, za kterými FBI šlo jako první, obě strany potvrdily, že tato věc potřebuje od Kongresu novou legislativu.

Tento mimořádný a bezprecedentní pokus, o přinucení soukromé firmy stát se vyšetřovací rukou vlády, ohrožuje základní principy soukromí, bezpečnosti a transparentnosti, které jsou základem internetu.

Celosvětová internetová komunita dlouhodobě upozorňuje na hrozbu rostoucích zásahů států do svobody internetu, která nabírá reálných obrysů nejen ve výše uvedené kauze, ale i v návrzích na blokaci přístupu k webovým stránkám a myšlenkách na povinnou identifikaci uživatelů internetu.

Internet je svobodným prostorem, nezapomínejme na to. ●

Miroslav Chochola,
šéfredaktor

A hand in a dark suit sleeve with a striped shirt cuff points its index finger towards the center of a large, circular maze painted on a light-colored wall. The maze is a complex, concentric pattern of black lines. The text "Vždy najdeme řešení" is superimposed on the left side of the maze.

Vždy najdeme řešení

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

Pokorný /
Wagner /
& partneři

s í l a a r g u m e n t ů

Kubera prezident

Možná s předstihem, ale uvědomil jsem si, že tady za chvíli, přesněji co by dup, budou zase volby. Prezidentské. Už druhé. A že asi zase budu mít možnost výběru jako před 30 lety v krámě.

Nepochybně bude k dispozici velká nabídka možností, jedna lepší než druhá, a bude to velký boj profesionálních prodavačů a podavačů idejí a čehokoliv jiného. Jenže vyberte si tam, kde nic není, a co je možná horší, kde asi ani nikdy nic nebylo.

Takže, aby to nebyl takový nákup pro nákup, začal jsem se dívat, co je kde na pultě. Tedy, nebyl to pěkný pohled. Buď dlouholetí profesionálové na cokoliv nebo nadšení poslední spravedliví nebo mladí profesionálové na cokoliv. Nerad bych někomu křivdil, ale všichni, které jsem viděl a které naše média uvádí jako alternativu pro prezidentskou volbu, byli buď nadšení, nebo „extrémně schopní“. Našel bych možná i někoho normálního, ten ale na to, obávám se, nemá, protože podceňuje sílu okolí.

Ale nakonec přece jen, jeden tady být může. Trochu spíše pod pultem než na pultě, spíše lehce podceňovaný, já bych řekl v širším okruhu nedoceňovaný. Kubera. Prostě Kubera z drsného severozápadu. Na české poměry se pohybuje v místní politice celkem dlouho a zatím se o něm neví snad nic negativního. On snad skutečně dělá to, co říká. On si snad skutečně stojí za svými názory a třeba by možná byl ochoten i přiznat chybu? A zároveň myslím, že je všechno jiné než naivní a rozhodně ví velice dobře, že rána může přijít z jakékoliv strany a bude vedena velice nízkou. Ale má trénink a myslím, že i výdrž. Ona ta komunální politika totiž není vrchol noblesy, ale docela drsný volný styl.

Základní je ale samozřejmě otázka, co vlastně chceme. Potom, zda si jsme schopni definovat, co vlastně chceme. Připadá mi totiž, že v základních hodnotách má sice většina jasno, při praktické realizaci ale s námi vždycky někdo hraje skořápky a nejsme schopni pochopit, že to, že někdo říká, že tam kulička je, neznamená, že tam skutečně bude. Jsme prostě jako děti, chceme všechno a chceme to hned. A když nám někdo řekne, že to nejde, je to nepřítel.

Takže možná by bylo dobré se jednou zastavit, zamyslet se a uvědomit si, že méně je někdy více. A že ze solidního materiálu může vzniknout dobrý výsledek, z náhražky ale neděláte nic (i když bude chemicky upravená, parfemovaná a zdravotně nezávadná).

Jestli něco nemám rád, tak agitace, a rozhodně už nemám iluze, pokud se ale nestane zázrak a v průběhu těch necelých dvou let se neobjeví někdo lepší, tak mu to tam hodte. Samozřejmě, pokud do toho půjde. A sice jsem napsal „pokud se nestane zázrak“, ale buďte si jisti, že zázrak se nestane, i když vám spousta lidí bude říkat opak. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Sídlo:

- Praha: Sokolská 60, 120 00 Praha 2, tel.: 224 941 946
– vyřizuje též pohledávky DP hl.m. Prahy, tel. 224 912 310

Pobočky

- Přerov: nám. T.G.Masaryka 11, 750 02 Přerov, e-mail: akprerov@akbsn.eu
- SR: Špitálska 10. P.O.Box 22, 811 08 Bratislava, Slovenská republika

Naše kancelář poskytuje právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti práva obchodního, občanského – procesního i hmotného, správního, rodinného, pracovního a trestního. Zabýváme se i rozhodcím řízením. S nárůstem klientely a rozšířením poskytovaných služeb jsme zřídili další pobočku v Praze a pobočky v Přerově a ve Slovenské republice. Právní služby poskytujeme v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém a polském. Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o. je členem mezinárodního sdružení International Jurists a může prostřednictvím tohoto sdružení zajistit poskytování právní služby po celém světě.

**Advokátní kancelář
byla vyhodnocena jako
„Právníká firma roku“
v oblasti trestního práva
za rok 2010 – 2015.**

Udání vítězí

To, že politici na všech úrovních svádějí úporné boje o přízeň voličů, je asi vcelku normální a zčásti i užitečné. Problémem mohou být prostředky. Lze jistě ocenit naše domácí politiky, že se navzájem fyzicky nehubí, nezapalují si domy a neposílají balíčky s travinami. I když u některých by asi chut byla, naštěstí ale chybí kuráž. Nicméně, i tak dobře. Leč přesto některé triky politiků, jež se dobraly obecného užívání a hojné obliby, pěkně nejsou. Mezi ně bych rozhodně zařadil trestní oznámení. Mnozí jen temně vyhrožují, že někoho prásknou, obvykle když se jim nelíbí, co jiný říká, anebo když si chtějí vylepšit fasádu chasníka, co se nikoho nebojí a všem měří stejným metrem. U některých to je ovšem součástí stylu práce. Vím třeba o senátorce, která v tomhle oboru dosáhla virtuozyty hodně lepších věcí a která dokázala i z notoricky známé zprávy NKÚ udělat trestní oznámení jedna radost. Jiní se dokonce k politické kariéře doslova proudávali. Všichni tihle se pak s oblibou vynořují v mediálním prostoru a s výrazem tygra, jež právě roztrhal a sežral svého nepřítel, hlásí „Podal jsem trestní oznámení“. Pak se odmlčí, aby nám, profánnímu davu, dali čas vychutnat si, jak daleko jsme se na cestě k věčné blaženosti zase pošoupli.

Nový exemplář politického práskače se prezentoval v druhé únorové dekádě. Začalo to tím, že bývalý člen výboru Rady vlády pro lidská práva a aktuálně policista pan Martin Herzán si před médii zavzpomínal na nedávnou misi v Dobové. Což je jakási obec ve Slovinsku a podle pana Herzána je tam cosi jako uprchlický tábor. Říkám cosi, protože jeho obyvatelé namnoze ani nejsou uprchlíky, ale ekonomickými migranty a zejména, vnímají tábor toliko co krytou zastávku na cestě via Německo. Pan

Herzán se podílel na provozu toho podniku a nevzpomíná na to právě vesele. Jak to vypadá, zřejmě v počtu nikoliv bezvýznamném se migranti dostávají vyzbrojeni rozličnými bodnými a sečnými zbraněmi, které si schovávají u svých dětí v naději, že ty nebudou perfidní pohraničníci osahávat. Také si prý přinášejí vzpomínky na doby minulé a co hezkého v nich prožili. Pěkně zachycené v mobilech tak mají nějaké to řezání hlav a podobné místní slavnosti. Anebo alespoň portréty s oblíbeným samopalem AK 47. Zkrátka domácí idyla. Chyběla snad už jen momentka bratrance jak krásně vybuchnul v plném autobuse. Rovnou říkám, že nehodlám soudit, jestli dotyčný přehání nebo si dokonce vymýšlí, případně má pravdu. Když to druhé mi připadá poněkud pravděpodobnější. Z mého pohledu je důležité, jak podle Novinky.cz zareagoval jeden z těch, kterým se tohle svědectví nelíbí. Místopředseda Strany zelených Michal Berg podal na pana Herzána trestní oznámení. Pro šíření poplašné zprávy. A když už v tom byl, ze stejného obvinil i zmíněný server. Nehodlám tajit, že Strana zelených není můj šálek čaje a kdyby mi snad volby přinesly úkol rozhodnout se mezi nimi a komunisty, ani bych se nenamáhal chodit k urně. O to ale nejde. Pozoruhodné je, jak má tenhle zelený jasně definováno, kde končí svoboda slova a začíná trestný čin. Přesně tam, kde končí jeho ochota poslouchat něco, co se mu nelíbí. A zjevně si nepřipouští, že zrovna tuhle schopnost, říká se jí tuším tolerance, moc vyvinutou nemá. Inu je nebo chce být politik. Sám by nestál za řeč, ale je ukázkou zmíněné manýry politiků, zviditelňovat se udáváním. Ani to by nebyl tak velký problém, kdyby jen individuálně šaškovali. Jenže oni tím posilují už tak dost silnou národní víru v ozdravné účinky bonzování. Teď se tomu říká whistle-blowing. A toho, co

přijde potom. Tedy trestního řízení, případně trestního stíhání. Zkrátka představu, že trestní právo je tu od toho, aby odstraňovalo všechny pihy na tváři společnosti. Nadto nezávisle na tom, jestli existují anebo se jejich existence pouze někomu jeví, případně mu připadá výhodné tvářit se, že ty pihy vidí a hned je taky odstraňuje. Za sebe si nedokážu představit, co na řečech pana Herzána poplašilo pana Berga tak, aby si mohl myslet, že to poplaší i další. Dokonce mu nevěřím, že vyplašený je. On se jen tak zkouší vypořádat s někým, jehož řeči se mu nelíbí a současně se čepýří, neb si myslí, že mu to přinese politické body. V tomhle případě to asi fungovat nebude, pan Berg to přece jen poněkud přeblovingoval, ale v řadě jiných případů to klope jak starý mlýn. Což už problém je. Docela dost zastupitelů si třeba vyzkoušelo a stále zkouší léčbu trestními paragrafy. Jen proto, že rozhodli a komusi, komu do toho jinak nic není, se to nějak nezdá. Jakož i mnozí jiní na vedoucích pozicích. Podat trestní oznámení je právo každého a někdy jistě nezbytnost. Vytvářet ale dojem, že to je cosi jako univerzální prací prostředek na všechny skvrny společnosti, je ohavnost. Viděno očima pana Berga a jemu podobných, ohavnost hodná trestního oznámení. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát
Advokátní kancelář
Brož & Sokol & Novák s. r. o.

**Brož
& Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznej svého

Jak jste možná zaznamenali, Ministerstvo spravedlnosti připravuje novinku v podobě fotek a životopisů všech soudců na webových stránkách soudů v Česku. Každý tak získá další cenné oprávnění vědět nejen kde a kdy se bude soudit, nýbrž navíc i kým bude souzen a případně odsouzen. Nechci nyní řešit, co tato novinka přinese soudcům (kam zahrnuji samozřejmě i paní soudkyně, jichž je z celkového počtu 3063 jistě většina), protože z jejich pohledu je třeba jen poskytnout důstojné a zkrášlující foto a event. mírně poupravit životopis zvláště tam, kde by jejich předlistopadová minulost mohla být terčem útoků stran sporu. U jiných slabých stránek některých soudců není třeba žádných zásahů, ostatně jistá zjednodušenost v chápání, občasný despotismus vůči účastníkům řízení, lenost či alkoholismus se vyskytují ve všech profesích bez rozdílu, zde však jen s omezenějšími možnostmi odvolatelnosti soudců.

Rád bych se však zamyslel nad tím, co tato změna přinese účastníkům soudních klání a zejména nám, advokátům. Podle mého názoru jde o opatření významné, na které bychom se měli řádně připravit. Snad dokonce stejně svědomitě jako na nový občanský zákoník, ovšem s tím rozdílem, že na ten jsme měli výrazně víc času na přípravu. Nyní jsme tedy v časovém presu, nebudu zdržovat a přejdu k věci.

Jakmile budou fotografie soudců zveřejněny na jednotlivých soudech a k nim připojeny životopisy, musíme nejdříve dané webové stránky navštívit. Pro méně technicky zdatné kolegy a kolegyně jen podotýkám, že není třeba dojet na příslušný soud osobně, návštěvou je míněn jen technický termín z oblasti IT (čti ajtý), prostě zadáte webovou adresu a jste tam, pokud máte příslušné vybavení.

Tyto úkony (zde tento termín, ač již překonaný NOZ, nevádi) provedeme v rámci všeobecného prvotního seznámení se soudcovským stavem obecně, nikoliv až poté, co jsme již dostali první předvolání k soudnímu jednání od konkrétního soudce. Smyslem prvotního seznámení je získat vizuální přehled o tom, co nás čeká. Kromě toho doporučuji již v takto rané fázi nastudovat životopisy všech soudců, což se může jevit jako nad lidský úkol, ale pokud např. herci zvládnou bravurně odrecitovat díla Williama Shakespeara, tak my snad zvládneme těch několik tisíc životopisů rovněž. Nebo chce někdo tvrdit, že mají herci lepší paměť než my?!!!

Následně si začneme vybírat soudce podle nejrůznějších kritérií tak, aby nám vyhovoval pro budoucí spor. Kritéria volíme libovolně, doporučuji vycházet nejprve z fotogalerie soudců a kochat se jimi po přiměřenou dobu tak, aby

v nás vyvolaly jakoukoliv reakci, ať již pozitivní, nebo negativní. Dosud zřejmě není rozhodnuto, jaké fotky bude možné zveřejnit, ale lze předpokládat, že úsměvná foto typu soudce X ve svazácké košili či soudkyně Y na přehlídkovém molu ve spodním prádle v Bílé Labuti asi nebudou připuštěna. Lze tak předpokládat, že rozhodujícím kritériem bude zachovat důstojnost této profese a jejich vykonavatelů a tím pádem se módní výstřelky omezí na talár, event. společenský oděv. Samozřejmě jsem i tak napjatý, zda nám soudci ukáží pouze hlavy s krkem, nebo i kus jiné části těla, což je nepochybně zajímavější u soudců nemušského pohlaví. Fotky budeme navíc moci snad hodnotit stejně jako všechno ostatní na internetu a věřím, že nejoblíbenější soudce získá i nějakou korunku. Myšleno na hlavu, ne do kapsy.

Soudce, který na nás zapůsobí nejpozitivněji, bude náš vybraný soudce a my si pak můžeme toužebně přát, aby náš spor rozhodoval právě on. Ačkoliv nemám bližší informace, obávám se, že tím naše možnosti výběru končí a na přidělení vybraného soudce zřejmě nebude právní nárok.

Vyzbrojení encyklopedickou znalostí jednotlivých životopisů vyčkáme na první předvolání k ústnímu jednání k libovolnému soudu (což samozřejmě předpokládá, že jsme již předtím získali klienta jako jednu ze stran sporu). Zde využijeme obecného přínosu fotografií soudců, takže při čekání před jednací síní nebudeme zdravit všechny kolemjdoucí jako dosud bez ohledu na to, zda jde o asistentky, uklízečky, údržbáře nebo obžalované, kteří naší kauze prospět nemohou. V klidu se soustředíme na příchod soudce z foto, kterého pozdravíme s příslušnou dávkou pokory a současně jistoty,

soudce

co všechno o něm víme. A nyní nastane naše chvíle! Jsme totiž schopni oslnit klienta našimi znalostmi o soudci, který má kauzu na starosti. Zapomeňme na dříve používané, ne vždy uspokojivé informace typu „je to nějaká soudkyně, osobně ji neznám, ale říká se o ní, že je snad docela normální nebo naopak nepříjemná, arogantní, nevyzpytatelná apod.“, nyní jsme schopni klienta oslnit bravurním odříkáním základních údajů z paměti. Klient omráčený našimi znalostmi je pak samozřejmě spíše připraven naši přípravu honorovat za předpokladu, že mu fakturu vystavíme okamžitě. Tím však naše pole působnosti nekončí. Informace patří v dnešní době k tomu nejcenějším, co existuje, a tak je patřičně využijeme, a to bez ohledu na to, jakého soudce jsme si vybrali po vizuální stránce.

Začneme hned rokem narození. Jsme-li narozeni ve stejný rok jako soudce, což je téměř iluzorní, máme se čeho chytit, pokud jsme navíc oba společně studovali alespoň na jedné škole, bydleli na jedné koleji, měli společnou přítelkyni, chodili do stejné hospůdky či sdíleli jiné společné aktivity, byť každý zvlášť, je pravděpodobné, že soudce bude alespoň nezaujatý. Liší-li se roky narození nepatrně, zkusíme obdobně, přičemž čím vyšší je rozdíl v letech narození, tím nižší pravděpodobnost našich dárkových společných chvil.

Další kategorií našeho zájmu je kolonka studijní a pracovní aktivity. Rovněž zde Alma mater přinese pozitivní body za předpokladu, že na to soudce taktně upozorníme. Takto lze učinit v kterékoliv fázi soudního řízení, ovšem čím dříve, tím lépe. S ohledem na to, že dosud chybí reciprocita, nebudou mít zatím soudci možnost si nastudovat, kdo je kdo u stran sporu, ale

nepochybuji, že i oni se brzy dočkají možnosti kochat se ušlechtilými výrazy příslušníků advokátního stavu. Zde nicméně zdůrazním, že zejména jeho příslušnic.

U pracovních aktivit soudce zapátráme po styčných bodech a pokud takové neobjevíme aneb v praxi jsme se nikdy nesetkali (myšleno v dobrém), zapátráme v našich životopisy zaplněných myslích po jiných známých, kteří se soudcem mohli mít cokoliv do činění. Vynecháme ty, kteří jím byli odsouzeni, zvláště k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Ptejme se známých, zda nemají známé, kteří někoho znají, kdo soudce znal, neuspějeme-li, ptejme se ještě dál a když to stejně nevychází, nic se neděje, máme přece kolonku zájmy a koníčky.

Golf je nejjednodušší, není třeba se rozepisovat. Pozor jen na to, aby se člověk při hře se soudcem nedostal příliš hluboko pod par. Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se. Hraje-li soudce v taláru, je nutno hrát v něm rovněž. Téměř žádný sport se soudcem není na škodu. Výjimkou budiž jen bojové sporty, judo, box a podobné. Ani ty však za předpokladu, že je soudce trénovanější než Vy. Právě naopak! Advokát u nohou soudce je jistě povznášející pocit. Sice nikoliv mimořádný, takto pomyslně končí řada z nás v soudních síních, ale realita je pro soudce ještě uspokojivější. Nicméně nejen sportem živ je člověk. Zde myšleno soudci. Kulturní představení, firemní večírky, festivaly, pivní slavnosti, vinobraní, posvícení, výstavní síně, školení, konference spojené s poznávacími zájezdy a další kratochvíle obohatí jak soudce, tak i nás advokáty v případech, že se šťastnou náhodou, k níž jsme si usilovnou pílí dopomohli, při nich sejdem. Jediným rizikem může být přehnané zalíbení v některém soudci, protože,

jak známo, zamilovaný advokát koktá a jako takový není schopen poskytovat plnohodnotné služby svým klientům.

Nyní již nezbyvá než se obrnit trpělivostí a těšit se na webové stránky, kde se soudci snad brzy objeví v celé kráse. Ti předvídají z nás pak využijí služeb fotoateliérů, aby byli připraveni na obdobnou iniciativu a umožnili soudcům (kromě jiných zvědavců) poznat na oplátku nás. ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMELKA & WUNSCH
ADVOKÁTI · ATTORNEYS AT LAW · RECHTSANWÄLTE

Je budoucnost práva jeho reforma?

Nedávno mi klient položil otázku „Bude právo ještě složitější?“ Otázka je na místě. Někaké právo musí existovat, pokud existuje společnost. Pravděpodobně, a bohužel, právní prostředí bude ještě více složitě. Jdeme však správným směrem? Nenastal konečně čas na reformu práva spočívající v jeho zjednodušení? Může vůbec složitě, mnohdy nejasné či málo srozumitelné a nepřehledné právo plnit svou funkci řádu společnosti? Nemůže náhodou stále složitější právo ve svém důsledku spíše de facto blokovat funkce státu, zpomalovat chod ekonomiky a neúměrně lidem a firmám zesložitovat život?

Posláním práva je být vodítkem k řádnému chodu společnosti. Společnost se stále vyvíjí. A ano, s tím by právo mělo jít ruku v ruce. Jenže přístup, kdy nejde o kultivaci a modernizaci právního prostředí, ale o závody v přijímání nových a změn stávajících norem, je důvodem, že právní řád přestává plnit svou funkci. Právo není lék na neduhy společnosti. Nelze se domnívat, že když na každou situaci bude norma, tak se bude žít šťastně. A pokud se vyskytne nějaká dosud nepopsaná situace, tak prostě hned přijmeme deset zákonů a máme vyřešeno. Kupříkladu aktuální legislativní myšlenka, že z důvodu lokálního výskytu ojedinělé šikany ve škole uděláme za učitelů úřední osoby požívající vyšší ochrany, a tím jsme problém šikany na školách vyřešili. Nebo z jiného soudku, nedaří se vybírat daně, tak uzákoníme trestnost přípravy krácení daní a každého, kdo by nahlas byl přemýšlel o daňové optimalizaci budeme trestně stíhat. Anebo mi chtějí zákonem zakázat koupit si rohlíky v supermarketu o státním svátku. Norma popíše osm situací, ale v reálném životě je jich deset či více, nebo ty popsané vytvoří další. Dochází k řetězení, k neprovázanosti i k absurditám. Skoro by se chtělo říct, že společnost selhává ve skutečných a stávajících řešení, a proto a místo toho tolik normuje. Nemůžu se třeba ubránit dojmům (a omlouvám se soudcům), že soudci se stávají pasivním zrcadlem práva, místo toho, aby jej

vykládali a dotvářeli u konkrétních případů a tvořili tak judikaturu, což vnímám také jako smysl soudní moci.

Právní řád trpí. Je požíran sám sebou. Trpí mnoha neduhy, mezi kterými vyniká podrobnost a nepřehlednost. Již nemusí platit zásada, že neznalost zákona neomlouvá.

Proto je pro mě překvapením vrchovatě naplňovaná vize legislativy, že normovat je potřeba úplně všechno. Bezhlavě, účelově, neprovázaně a nadbytečně normování za každou cenu. Zdravý rozum ustupuje regulaci. Každá nová vláda (a že se střídají tak rychle, že ani sám právní řád není schopen vtělit legislativní úsilí předchozích vlád) slibuje další regulaci, tedy další množství nových předpisů a změn stávajících. Proč vlastně politický úspěch není dán indexem spokojenosti občanů, ale počtem přijatých zákonů a novel? Proč žádná politická strana či vláda neargumentuje opačně, tedy že je třeba zjednodušit právní prostředí, stabilizovat právní řád a zajistit jasnou předvídatelnost práva. Místo volného (a odpovědného) dýchání se na naše bedra valí další a další těžké kameny. Právní řád je vlastně kouzelný, protože bere lidem zdravý rozum a nahrazuje jej normami. Člověk přestává být homo sapiens a stává se z něj homo regulus.

Domnívám se, že je nutné nastartovat vážnou diskusi o přebrání zapleveleného právního řádu. Je třeba vybrat to, co skutečně potřebujeme. Ostatní směle vypustíme. Nikdy nebylo právo reformováno jeho zjednodušením. Takovou reformu vnímám jako jedinou pozitivní budoucnost práva. ●

JUDr. Filip Seifert, MBA,
advokát
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s. r. o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
www.justitia.cz

A. D.

1430

CHÂTEAU VALTICE

Vinné sklepy Valtice, a.s.

Rodinné vinařství

ZA ÚSPĚCHY STOJÍ LIDÉ

A. D.

1430

CHÂTEAU VALTICE

Vinné sklepy Valtice, a.s.

- *Vinařská pohotovost*
- *Podniková prodejna*
- *Křížový sklep*

- prohlídka s degustací pro
10 - 20 osob

Vinařská 407, Valtice

- *Zámecký sklep*

- tři degustační programy
a prohlídka historického sklepa

levé křídlo Zámku Valtice

Více informací najdete na:

www.vsvaltice.cz

tel.: +420 606 309 959

e-mail: sekretariat@vsvaltice.cz

VAŠE PRVNÍ OPRAVDOVÁ KOŠILE

Smělé tvrzení, že?

Stoletá historie business módní značky T. M. Lewin, důraz na mimořádnou kvalitu materiálů a více než 3000 košil různých střihů a vzorů v 80 unikátních velikostech nám dovolují směle tvrdit, že jsme nahradili koncept šití na míru. Přijďte se nechat hýčkat a zažít naprosto jedinečný dojem pohodlí do jedné z našich stylových prodejen. Zažijte ten pocit, kdy si řeknete: „Konečně jsem našel svou první opravdovou košili.“

www.tmlewin.cz

EST 1898

T·M·LEWIN
LONDON

NG MYSLBEK • CENTRUM CHODOV
OC NOVÝ SMÍCHOV • NC PALLADIUM
CENTRUM ČERNÝ MOST

Právník roku 2015

Právníci, kteří se zasadili o své obory práva. Současné úspěchy i celoživotní přínos. To vše přinesl již 11. galavečer celojustiční soutěže Právník roku. Hlavní pozornost se letos upínala k doktoru Gerhardtu Bubníkovi, advokátovi, bývalému vynikajícímu sportovci a stále ještě aktivnímu mezinárodnímu sportovnímu funkcionáři, který vstoupil za svůj mimořádný celoživotní přínos českému právu do Právnické síně slávy.

Galavečer Právník roku, již tradičně pořádaný pod taktovkou České advokátní komory a vydavatelství epravo.cz, se letos uskutečnil v brněnském Bobycentru. Role moderátora se tentokrát ujal Martin Dejdar. Nechyběly tedy ani vtipné momenty, které slavnostnímu večeru dodaly uvolněnou atmosféru. Skleněnou plastiku sv. Yva a titul Právník roku 2015 převzalo deset osobností v sedmi řádných a třech mimořádných kategoriích (Právnická síň slávy, PRO BONO, Talent roku). A byla udělena i jedna zcela zvláštní cena.

Prvním oceněným večera byl v kategorii Občanské právo **JUDr. Roman Fiala**, místopředseda Nejvyššího soudu a soudce uznávaný pro své hluboké znalosti v oboru občanského práva

hmotného i procesního i svou dlouhodobou práci pro justici. Mimo jiné je také předsedou komise pro rekodifikaci českého civilního procesu. A jak by měl nový kodex vypadat? „Nový civilní procesní kodex by především měl být racionálním ‚zrcadlem‘ hmotného práva. Měl by provázet řízení nalézací, exekuční a insolvenční tak, aby – zjednodušeně řečeno – výsledkem civilního řízení byla reálně splněná povinnost dlužníka vůči věřiteli, nikoli rozhodnutí, že jsou často bezcenným cárem papíru. Civilní proces by měl být jednoduchý v pravidlech. Přesný v jejich vymezení. Garantující spravedlnost a sociální citlivost. Měl by odpovídat realitě současné české společnosti a umožňovat flexibilní reakci na stálý překotný vývoj společenských vztahů,“ říká Fiala. Cenu přebíral za bouřlivého potlesku, stejně jako všichni další ocenění.

V kategorii Trestní právo získala ocenění **Mgr. Lenka Trešlová**, vrchní radová oddělení trestněprávní legislativy Legislativního odboru Ministerstva spravedlnosti. Uznání právnického světa si vydobyla pro své odborné znalosti a kvalitu připravovaných zákonů. Dalším v řadě oceněných se stal v kategorii Obchodní právo **Prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.**, světově uznávaný odborník na mezinárodní právo soukromé a emeritní profesor Právnické fakulty UK. Jelikož mu jeho zdravotní stav nedovolil do Brna na předávání přijet, cenu za něj převzala jeho dcera. Sošku sv. Yva za kategorii Správní právo získal **JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.**, advokát z pardubické KVB advokátní kanceláře s.r.o., významný představitel nové vlny českého správního práva. Respekt a uznání napříč právnickými profesemi si získal díky

svému souběžnému působení v advokacii, akademické sféře a v různých legislativních i exekutivních orgánech.

Právníkem roku v kategorii Právo duševního vlastnictví se stala **JUDr. Irena Holcová**, advokátka a vysokoškolská pedagožka v Ústavu autorského práva, práv průmyslových a práva soutěžního PF UK. Mimo jiné se významnou měrou podílela na koncepci a podobě autorského zákona z roku 2000 a na úpravě licence v občanském zákoníku z roku 2012. Co pro ni ocenění znamená? „Obrovskou radost – velmi si jej vážím, vnímám je jako ocenění mé dosavadní profesní cesty, potvrzení její správnosti, ale současně jako odpovědnost i závazek do budoucna. Navíc jsem ve výborné společnosti – ráda rozšířím řady vážených kolegů, kteří již jsou nositeli tohoto ocenění. Jde nejen o ocenění mé činnosti, ale i mých předchůdců, zejména pana prof. Karla Knapa, zakladatele Ústavu autorského práva a kolegů z Ústavu autorského práva, zejména pak kolegyně JUDr. Veroniky Křestanové, s níž velmi úzce spolupracuji od konce roku 1994 v rámci vědecké, publikační, legislativní i pedagogické činnosti a samozřejmě také profesoru Janu Křížovi,“ řekla Irena Holcová. Další cenu převzal **JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D.**, místopředseda Krajského soudu v Českých Budějovicích a soudce angažující se v boji s nedovolenou činností oddlužovacích agentur v insolvenčních řízeních. Odborná porota jej zvolila jako Právníka roku v kategorii Insolvenční právo.

Následovalo vyhlášení kategorie Občanská a lidská práva a právo ústavní. Sošku sv. Yva si za ni odnesl **Doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.**, vysokoškolský pedagog Právnické fakulty UK, který díky své odbornosti spolupracuje rovněž se Senátem Parlamentu ČR a Legislativní radou vlády. Právnická obec velmi oceňuje, že v dobrém slova smyslu ovlivňuje veřejné mí-

nění, neboť dlouhodobě a přesvědčivě a hlavně srozumitelně vysvětluje laické veřejnosti, v čem tkví hodnoty právního státu, ústavnosti a nezávislosti soudní moci. Ocenění v kategorii PRO BONO získal **Mgr. Jiří Klega**, advokát z advokátní kanceláře Jakovidis, Klega, Partners v Rychvaldu. „Z ocenění mám radost. Je to cena trochu zvláštní, jelikož na rozdíl od ostatních kategorií, které oceňují určitou výjimečnost, úspěch či schopnost, kategorie PRO BONO oceňuje lidskou přirozenost v podobě pomoci lidem, kteří pomoc potřebují. Je to tedy cena pro všechny, kteří na tuto lidskou vlastnost nezapomínají, já jsem pouze tím, kdo cenu oficiálně převzal. Cením si toho,“ řekl Klega. K jeho vítězství přispěl i příběh staršího muže, kterému Jiří Klega již několik let nezištně pomáhá, a to dokonce nejen s právními problémy.

Mimo soutěž pak získala letos cenu sv. Yva ještě osobnost, která si ji za své působení, jež není možné přiřadit k některé z kategorií, rozhodně zaslouží. Tato zvláštní cena za mimořádný přínos české advokacii patří **JUDr. Vladimíru Papežovi**, dlouholetému členu představenstva, místopředsedovi ČAK a šéfovi Legislativního kolegia a Sekce pro advokátní tarif ČAK.

Specifickou kategorií je pak Talent roku. Soutěžit v ní mohou mladí právníci do 33 let, kteří musí pro soutěž vypracovat autentickou písemnou práci – odbornou či literární s justiční tematikou. Odborná porota pak vybere tři nejlepší práce a jejich autoři obdrží kromě sošky sv. Yva také ocenění finanční. Cenu již tradičně předával spolu se zástupci právnických profesních komor ministr spravedlnosti. Na prvním místě se letos umístil **Mgr. Daniel Maroušek**, advokátní koncipient z pražské advokátní kanceláře RAKOVSKÝ & PARTNERS s prací „Právo na zákonného soudce ve světle spojení souvisejících věcí“. Druhou příčku obsadil **Mgr. Jan Semík**, advokát z advokátní kanceláře Mesthene & Partner v Praze. A to s prací, která nese název „Advokátní mlčenlivost a aspekty bezpečnosti informací“. Třetím Talentem roku se pak stal **Mgr. Ondřej Novák**, advokát z AK Janíková, Novák a partneři z Frýd-

ku-Místku s prací „Civilní proces jako hra sui generis/sui generis“. Ondřej Novák však není jen právník, ale také baskytarista alternativně-punkové kapely. Kromě květin a šeku díky tomu získal ještě jeden, vlastně dva dárky – žlutého plyšového psa a následně možnost zahrát si s kapelou Žlutý pes, která vystoupila v rámci společenského večera po vyhlášení.

Závěr večera patřil stejně jako každý rok Právnické síni slávy. Letos do ní vstoupil **JUDr. Gerhard Bubník**. Sošku sv. Yva přebíral za několikaminutového potlesku ve stoje celého sálu. „Opravdu mne nikdy nenapadlo, že bych takovéto ocenění mohl obdržet, zvláště pak když se porovnám s osobnostmi, které již v Síni slávy jsou. O to více si tohoto ocenění vážím. I když jsem v životě již různá ocenění dostal, včetně Olympijského řádu, považuji uvedení do Síne slávy za to nejvyšší vyznamenání, které může advokát ve svém profesním životě obdržet,“ řekl Gerhard Bubník.

Ocenění Právník roku může získat každý právník, který v oblasti svého působení dosáhl mimořádných úspěchů a byl nominován odbornou veřejností. Nominace probíhaly přes webové stránky www.pravnikroku.cz a o výsledcích rozhodovala odborná porota složená z předsedů a prezidentů jednotlivých právnických komor a ministra spravedlnosti ČR. Organizátory soutěže Právník roku jsou epravo.cz a Česká advokátní komora.

Záštitu nad soutěží převzali předseda vlády České republiky Bohuslav Sobotka a ministr spravedlnosti Robert Pelikán. Spolupracujícími institucemi byly jako již tradičně Notářská komora ČR, Exekutorská komora ČR, Soudcovská unie ČR, Unie státních zástupců ČR, Unie podnikových právníků ČR a Jednota českých právníků. ●

Autor: Mgr. Dana Jakešová
Foto: Boris Stojanov, Jakub Stadler

PŘEHLED VÍTĚZŮ 11. ROČNÍKU CELOJUSTIČNÍ SOUTĚŽE PRÁVNÍK ROKU**Právnická síň slávy**

JUDr. Gerhardt Bubník, LL.M.,
advokát

Občanské právo

JUDr. Roman Fiala,
místopředseda Nejvyššího soudu

Trestní právo

Mgr. Lenka Trešlová,
vrchní radová oddělení trestněprávní legislativy
Legislativního odboru Ministerstva spravedlnosti ČR

Obchodní právo

prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.,
emeritní profesor Právnické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze

Správní právo

JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.,
advokát, advokátní kancelář KVB v Pardubicích

Právo duševního vlastnictví

JUDr. Irena Holcová,
advokátka a vysokoškolská pedagožka,
Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Insolvenční právo

JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph. D.,
místopředseda Krajského soudu
v Českých Budějovicích

Občanská a lidská práva a právo ústavní

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.,
vysokoškolský pedagog Právnické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze

Kategorie PRO BONO

Mgr. Jiří Klega,
advokát, AK Jakovidis, Klega, Partners v Rychvaldu

Talent roku**1. místo**

Mgr. Daniel Maroušek,
advokátní koncipient v advokátní kanceláři
RAKOVSKÝ & PARTNERS s.r.o.

2. místo

Mgr. Jan Semík,
advokát, AK Mesthene & Partner v Praze

3.místo

Mgr. Ondřej Novák,
advokát, AK Janíková, Novák a partneři
ve Frýdku-Místku

**Zvláštní ocenění za přínos
české advokacii**

JUDr. Vladimír Papež,
advokát, člen představenstva ČAK

JUDr. Gerhardt Bubník, LL.M.
Právnická síň slávy

JUDr. Roman Fiala
Občanské právo

Mgr. Lenka Trešlová
Trestní právo

prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.
cenu převzala jeho dcera RNDr. Dana Nachtigallová
Obchodní právo

JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.
Správní právo

JUDr. Irena Holcová
Právo duševního vlastnictví

JUDr. Ing. Zdeněk Strnad, Ph.D.
Insolvenční právo

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.
Občanská a lidská práva a právo ústavní

Mgr. Jiří Klega
Kategorie PRO BONO

Mgr. Daniel Maroušek
Talent roku
1. místo

Mgr. Jan Semík
Talent roku
2. místo

Mgr. Ondřej Novák
Talent roku
3. místo

JUDr. Vladimír Papež
Zvláštní ocenění za přínos české advokacii

Gerhardt Bubník:

„Moji kariéru – právníckou i tu sportovní – nejvíce ovlivnila znalost několika cizích jazyků.“

Poslední pátek v lednu proběhlo vyhlašování výsledků soutěže Právník roku. Finále galavečera patřilo jako vždy Právnické síni slávy. Za bouřlivého potlesku se její dveře letos otevřely Gerhardtu Bubníkovi. Je významným advokátem v oboru mezinárodního práva soukromého a pracoval na mnoha velmi významných mezinárodních kauzách. Řadu úspěchů má na svém kontě také z oblasti práva sportovního. Dříve byl navíc vynikajícím krasobruslařem. A rovněž je prvním Čechem, který získal diplom z práv na Harvardu. V rozhovoru se dozvíte, jak se mu toho všeho podařilo dosáhnout. Začali jsme ale otázkou takřka „obligátní“.

Co pro Vás získání ocenění v soutěži Právník roku, respektive vstup do Právnické síně slávy, znamená?

Opravdu mne nikdy nenapadlo, že bych takové ocenění mohl obdržet, zvláště pak když se porovnám s osobnostmi, které již v Síni slávy jsou. O to více si tohoto ocenění vážím. I když jsem v životě již různá ocenění dostal, včetně Olympijského řádu, považuji uvedení do Síně slávy za to nejvyšší vyznamenání, které může advokát ve svém profesním životě obdržet.

Co nejvíce ovlivnilo Váš život a Vaši kariéru, ať již tu právnickou nebo sportovní?

Jednoduše řečeno – znalost několika cizích jazyků. Měl jsem to štěstí, že moji rodiče, i když byli „jen“ vyučeni ve svých povoláních kuchaře a švadleny, mysleli od mého útlého dětství na mé vzdělání. A to i v těžkých podmínkách okupace a v prvních letech po válce. Můj život a kariéru profesní i sportovní ovlivnilo to, že již za války v mých osmi letech využil tatínek, ještě před tím, než ho Němci zavřeli, toho, že naše sousedka byla před válkou učitelkou angličtiny a požádal ji, aby mne tajně soukromě učila. Na to pak navazovalo vše ostatní: přijetí do anglické obecné školy hned v r. 1945 a poté do anglického gymnázia. No, a bez výborné angličtiny bych se nikdy nedostal na Harvard. A bez Harvardu by asi moje kariéra neproběhla tak, jak proběhla. Později jsem k angličtině přidal němčinu a francouzštinu. A ruštinu jsem měl taky velice dobrou, protože i na anglickém gymnáziu byla povinná a na této škole se všechny předměty dělaly důkladně. Navíc se domluvíme i norský.

Co ve své kariéře považujete za největší úspěch?

To je dost těžké říci. Co lze považovat za úspěch? To když pro klienta vyhráje spor o velikou sumu peněz nebo to, když pomůžete obyčejnému člověku v jeho těžké životní situaci, a to třeba i v rámci bezplatné právní pomoci.

V prvním případě by to asi bylo vítězství v obtížném dlouholeté arbitráži ve Vídni před 25 lety.

Tehdy jsme (čtyřlenný mezinárodní tým advokátů) pro klienta vyhráli cca 100 milionů amerických dolarů a to bylo v době, kdy dolar měl ještě velkou hodnotu. Byla to tehdy nejvyšší částka v historii vídeňské obchodní arbitráže. Za stejný úspěch považuji práce na rozsáhlých investičních smlouvách, jejichž hodnota se několikrát pohybovala v částkách přes 300 milionů amerických dolarů. Úspěchem bylo také vítězství za Mezinárodní bruslařskou unii v důležitém a obtížném antitrustovém sporu před Federálním soudem v New Yorku.

Mohu Vám ale říci, že největší osobní uspokojení jsem cítil v těch druhých případech, když Vám klienti ústně a i písemně projevovali díky a vděčnost za poskytnutou pomoc. Byly to třeba případy, kdy jsem jako advokát ex offio úspěšně někoho obhajoval nebo případy mezinárodních únosů dětí, kdy jsem dokázal v cizině vybojovat soudní příkaz k vydání dítěte a malé dítě osobně matce přivést zpět.

Proč vůbec Vaše volba padla zrovna na práva?

Od malička jsem byl takový „ukecaný“ kluk a v ničem jsem se nedal. Když jsem byl přesvědčený, že mám pravdu, tak jsem se nepřestal hádat. A asi od svých deseti let, když už jsem byl na anglickém gymnáziu, tak, aniž by se o tom nějak moc mluvilo, se počítalo s tím, že se budu hlásit na práva.

Na Harvard jste se dostal v roce 1967. Jak se Vám to podařilo?

Tak to je dost zajímavá historie, protože samozřejmě tehdy nebyly žádné oficiální studentské výměny mezi Československem a USA, jaké měla spousta zemí západní Evropy. Byla to zcela moje soukromá iniciativa. A bylo to v době, kdy jsem již jako advokát pracoval na mezinárodní agendě, mimo jiné i na jednom velkém sporu, který se vedl v USA, ale který se vztahoval k předválečnému Československu. Pracoval jsem na něm s významným advokátem, který byl před válkou nejmladším americkým guvernérem v historii (stát Minnesota) a po vál-

ce velvyslancem USA u OSN a poradcem prezidenta Eisenhowera, Haroldem E. Stassenem z Filadelfie. Spolupráce trvala už tak dva tři roky, on sem jezdil, protože jsme museli věci probírat a pátrat v archivech. V roce 1967 mi jen tak mimochodem řekl: „Jsi dobrý právník, umíš bezvadně anglicky, proč se nehlásíš na nějakou právnickou fakultu u nás, vždyť je spousta stipendií.“ Tak jsem o tom začal uvažovat a v dubnu 1967 jsem úplně soukromým dopisem napsal na Harvard žádost o přijetí. Oni mi napsali, co všechno je k tomu potřeba, což byla spousta nejrůznějších dokladů o studii a doporučení profesorů. A musel jsem složit také náročný test z angličtiny na americkém velvyslanectví. Ten jsem úspěšně složil, všechno jsem poslal a rok jsem nic neslyšel.

Ale nakonec se to podařilo...

Když jsem tu žádost podával, tak mě nikdy nenapadlo, že bych na takovou elitní školu mohl být přijatý, zvláště když jsem z východního bloku a mám za sebou jen studium socialistického práva. Konkurence totiž byla obrovská, hlásilo se tam asi deset tisíc těch nejlepších amerických studentů.

Takže když se nic nedělo, řekl jsem si, že z toho asi nic nebude. Jenže pak mi 18. dubna 1968 přišlo vyrozumění o přijetí. Dostal jsem i stipendium, i když to krylo jen ty úplně nejzákladnější potřeby, hlavně školné a kolej, a já jsem tam pak celý rok byl opravdu za „chudasa“. Knihy jsem si musel kupovat použité, na nové už mi nezbývaly peníze.

Odjet jsem musel už v červnu 1968. Pro zahraniční studenty se totiž přes léto pořádal přípravný kurz v Princetonu, kde nás učili jejich způsob studia i zkoušek. Na závěr kurzu jsme takové zkoušky taky skládali a právě když jsme 21. srpna v Princetonu psali poslední zkoušku, v rozhlase informovali o invazi v Československu. To pro mě byl šok, začalo mi těžké období. Nevěděl jsem, jestli se mám okamžitě vrátit, jestli se budu vůbec moci vrátit, nebylo žádné telefonické spojení s rodinou ani s kolegy v práci. Asi čtyři týdny jsem byl zcela bez spojení.

Uvažoval jste o tom, že byste v Americe zůstal?

Já jsem chtěl jet zpět hned po invazi, ale jak kolegové advokáti v Praze, tak moje rodina mě po opětovném navázání spojení přesvědčovali, abych studium dokončil. Psali mi: „musíš té příležitosti využít, jsi první z naší země a tady se nic neděje“. Ono se opravdu ten první rok toho moc nedělo.

Tak jsem neodjel a studoval dál. Dokonce jsem mohl jako student ještě rok po studiích v Americe pracovat. Pracoval jsem jako advokát ve Filadelfii, ale jen tři měsíce. Já bez té Prahy prostě nemohl a nemohu být, cítím se tady tak usazený a Praha mi poskytuje všechno, včetně kultury, práce, mám tu osobní vazby. Mně se zkrátka moc stýskalo, takže jsem se po tom roce a půl vrátil.

A nebyl Vám tu pak diplom z Harvardu spíš na škodu?

No, víte, překvapivě mohu říci, že mi vlastně nebyl na škodu nikdy. Že bych kvůli tomu měl nějaké potíže, to určitě ne. I když, jedna zajímavá historka se k tomu přece jenom váže. Tenkrát se ještě muselo žádat o nostrifikaci zahraničních titulů. A já tu žádost podal, když zde již byly normalizační poměry. Komise na fakultě ale nevěděla, co s tím. Báli se to uznat, a současně se báli nebo styděli diplom neuznat. To řízení trvalo deset let, což mi nevadilo, ten titul tu nikdo neznal a já ho k výkonu advokacie nepotřeboval. Nakonec si mě v roce 1978 pozvali, řekli mi, jaké s tím mají potíže a tak jsem raději žádost úplně stáhnul.

Paradoxně mi diplom přesto už v těch dobách pomohl k významným mezinárodním obchodním kauzám. Přestože podniky měly svoje právníky a dovozy dělaly jen podniky zahraničního obchodu a advokáti pracovali vlastně jen pro soukromé fyzické osoby, mě oslovil ředitel slovenského národního podniku Chemlon – nevím jak zjistil, že jsem studoval v Americe – abych byl jejich poradcem při velkém investičním dovozu z Japonska a prosadil si mě do týmu. Tehdy šlo o dovoz celé výrobní linky na výrobu suroviny pro pneumatiky.

Co to pro Vás znamenalo?

To byla velká výzva. A vlastně to odstartovalo moji kariéru, při níž jsem mohl využívat všech svých znalostí, jak z práva, tak jazykových. Ten obchod dopadl dobře, všechno se podařilo. Takže jsem pak pro slovenské národní podniky pracoval ještě několikrát. Dělal jsem dokonce i smlouvu na dovoz celé nové celulózy do Ružomberka, včetně úpravny vod z Kanady. To bylo koncem 70. let a hodnota byla asi 330 milionů amerických dolarů, což je dneska možná

desetinásobek. To byl snad vůbec největší objem jednorázového dovozu ze západu, jaký se v tehdejší Československu uskutečnil.

Řešil jsem také případ mezinárodního leteckého neštěstí, to když v roce 1975 spadlo v pražském Suchbátově jugoslávské letadlo s českými lidmi. Tehdy jsem byl pověřen odbory, abych zastupoval všechny poškozené, tedy pozůstalé i ty co přežili. Byl to jeden z mých největších případů, protože to celkem bylo 125 samostatných kauz. Jednal jsem několik let se zahraničními pojišťovnami v Německu a Anglii o náhradu škody a podařilo se mi to dovést do úspěšného konce ke spokojenosti všech klientů.

Od roku 1964 jsem se začal věnovat i arbitrážím. Začal jsem jako rozhodce u Rozhodčího soudu v Praze, kde jsem v současnosti asi nejstarší činný rozhodce. Později jsem byl jmenován rozhodcem též ve Vídni, Paříži, v Curychu a v Lausanne.

Ale samozřejmě se mi ten titul nejvíce hodil a vyplatil po roce 1989.

Dlouho jste byl rovněž právním poradcem britského a japonského velvyslanectví. V čem takové právní poradenství pro velvyslanectví spočívá?

Nejdéle jsem pracoval pro britské velvyslanectví. Tam jsem zažil postupně čtyři různé velvyslance. Dokonce jsem dostal od jejich ministerstva zahraničí oficiální titul „Her Majesty's Ambassadors' Legal Advisor“, ale nikdy jsem ho nepoužil.

Ale vrátme se k vaší otázce. Ta práce pro velvyslanectví zahrnuje všechno, co souvisí s jejich životem a prací tady, počínaje informacemi o českém právu, nájemními smlouvami na nejrůznější budovy a byty, přes pracovní smlouvy mezi velvyslanectvím a českými zaměstnanci až po poradenství pro britské občany, kteří jsou tady a dostali se do nějakých nesnází nebo potřebovali vyřídit jiné své záležitosti v Česku. A podobné to bylo pro japonské velvyslanectví.

Jaká byla spolupráce s lidmi z tak odlišné kultury, jako je ta japonská?

Ta kultura a také mentalita je odlišná. Já ji ale dobře poznal již předtím. Nejdříve, když jsem spolupracoval při dovozu výrobní linky na Slovensko, jak jsem již zmiňoval. Ta mentalita se projevuje tím, že všechno se musí probírat několikrát. Všechno se probere, uzavře, ale za týden to chtějí probírat znovu, ujistit se, že to správně pochopili a že to všechno pořád platí. Tehdy jsme jednali v Bratislavě celé měsíce.

Přímo v Japonsku jsem byl celkem tak dvánáctkrát. Poprvé v roce 1970, kdy jsem zastupo-

val Laternu Magiku. V té době, tedy za komunistu, jsem totiž jako jeden z mála advokátů dělal také autorské právo. Mými klienty byli různí autoři a také Laterna Magika. Tehdy Laterna vystupovala několik měsíců na Světové výstavě v Osace. Bylo to ve spolupráci s japonskou a kanadskou firmou a finančně to moc nevyšlo. Na konci se vyskytly nějaké potíže, a tak mě požádali, abych to jel do Japonska pomoci vyřešit. Mělo to trvat týden, ale vzhledem k tomu, jak tyto věci v Japonsku chodí, tak jsem tam musel zůstat celý měsíc. Za tu dobu jsem Japonsko poznal blíže a velmi jsem si ho oblíbil. Pak jsem tam byl ještě několikrát pracovní a několikrát i se sportem.

A tato stejná mentalita se projevovala i u pana konzula, s nímž jsem nejvíce jednával. Sešli jsme se nad nějakou složitější otázkou, jednali dvě hodiny a za týden mi volá sekretářka konzula, že by se se mnou rád sešel. Tak jsem si říkal, že to bude zase nějaká nová věc, ale ono to bylo to samé, co jsme probírali již předtím. Časem jsem si na to prostě zvykl.

Působíte dodnes v advokacii, máte svoji kancelář. Jak moc se ještě věnujete práci?

Jsem pořád aktivní. Ale letošní rok je první, kdy mám trochu volněji. I když původně jsem plánoval trochu práci omezovat kvůli věku už před čtyřmi roky, když jsem ukončil svoji funkci v Mezinárodní bruslařské unii. Ale ono se i pak vždycky něco naskytlo.

Největší část mé práce nyní spočívá v tom, že obživl případ dopingů německé rychlobruslařky, doslova německé sportovní legendy – Claudie Pechsteinové.

Připomeňte nám, o co v něm přesně jde?

Ten případ jsem vedl ve Švýcarsku za Mezinárodní bruslařskou unii od března 2009 jako žalobce, a to ve všech instancích. Skončilo to pravomocným rozhodčím nálezem, kterým byla Pechsteinová uznána vinnou. Na základě jejich žalob pak proběhla ještě dvě přezkumná řízení u švýcarského nejvyššího soudu a několik vedlejších řízení. Pechsteinová všechno prohrála. Byla potrestaná dvouroční distancí, tu si odpýkala a v roce 2011 začala zase závodit. Až v lednu 2013, kdy už byla všechna rozhodnutí pravomocná, podala na nás (na unii) žalobu o náhradu škody u soudu v Mnichově. Prý byla odsouzena nespravedlivě, a proto požaduje čtyři miliony eur jako ušlý zisk.

V tomto novém sporu jsme nyní už ve třetí instanci, a sice u Nejvyššího soudního dvora v Německu. Jeho rozhodnutí se očekává v březnu. Zatím však jde pořád jen o otázku, zda německý soud má vůbec pravomoc a právo rozhodovat o její žalobě a vlastně tak pře-

zkoumávat pravomocná a závazná švýcarská rozhodnutí, zvláště když oba státy jsou signatáři známé Newyorské Úmluvy. Pro zajímavost, k této kauze mám v kanceláři asi 50 kilogramů spisů, což je více než 20 šanonů.

Čím je právě tento případ tak specifický nebo řekněme jedinečný?

Byl to ve světovém sportu vůbec první případ postavený na nepřímém důkazu, a to na krevním profilu. Umožnila to novela Světového antidopingového kodexu, která začala platit od 1. 1. 2009. A to, jak dopadne nyní ta žaloba v Německu, bude mít obrovský vliv na to, jak se situace v mezinárodním boji proti dopingu dále vyvine. Je otázka, jestli nejvyšším rozhodovacím orgánem zůstane celosvětově Rozhodčí soud pro sport v Lausanne, nebo jestli i dopingové případy budou řešit národní soudy jednotlivých zemí. To by byla podle mne katastrofa, protože by nebyla zaručena jednotnost interpretace a aplikace antidopingových pravidel. Třeba v Holandsku bude za doping holandský závodník odsouzený, ale v Anglii bude anglický závodník za stejný doping spáchaný dokonce ve stejném závodě osvobozený. Nebo za takový stejný přečin dostane jeden 6 měsíců a druhý 2 roky. A to přece nejde, tady musí být jednotná interpretace a aplikace kodexu.

Ted' jste trochu „nakousl“ druhou polovinu Vaší kariéry, tedy tu sportovní. Jak jste se dostal ke krasobruslení?

Byla to vlastně tak trochu náhoda. Jako děti nás táta učil bruslit, tehdy ještě na přírodním ledě, ještě bývaly pořádné zimy. Bratr Vašek pak dělal hokej, takže jsme s ním chodili na zimní stadion. A táta se tam znal s krasobruslařským trenérem, co trénoval děti. A ten trenér řekl tátovi, „hele, Vašek dělá hokej, tak dej Karla – tak mi doma říkali – k nám na krasobruslení“. Tím to všechno začalo. A protože jsem ctizádostivý, tak jakmile jsem to jednou začal, chtěl jsem být stále lepší, takže jsem u toho vytrval. Byla to ale opravdu řehole, protože bruslení je tak technický sport, že trvá léta intenzivního tréninku, než se dostanete na nějakou slušnou mezinárodní úroveň. Tehdy se jezdily povinné jízdy a volné jízdy. A právě ty povinné zabraly hodně tréninkového času.

Jak náročné byly tréninky?

V zimě jsem pětkrát týdně vstával ve 3:30 hodin a jezdil sám noční Prahou tramvají na stadion. V půl páté jsme už byli všichni na ledě, v půl osmé jsem „letěl“ do školy – v prvních letech do gymnázia a později na fakultu. Odpoledne honem na dvě hodiny spát a pak zase na trénink, pro změnu volné jízdy. Od roku 1954 jsem byl už v reprezentaci. Mohl jsem ale

jezdit jenom po východních státech, závodil jsem a vystupoval na exhibicích v Sovětském svazu, Polsku, v Rumunsku a v Maďarsku.

Pak jste se dva roky po sobě, v letech 1956 a 1957 kvalifikoval na mistrovství Evropy, ale nenechali Vás vyjet. Jaký to byl pocit?

Ta mistrovství se konala obě na západě. Obrovským zklamáním byl pro mě ten rok '56, protože tam jsem byl nominovaný do výpravy, probíhala příprava k odjezdu, dostal jsem pas, jednotné oblečení týmu a další reprezentační vybavení. A až dva dny před odletem mi řekli, že neleťm. V tom dalším roce jsem to věděl už dopředu. Místo mne byl nominován závodník, který se umístil za mnou.

Tehdy jsem si řekl – dvakrát mě nepustili ven, první v ČSR být nikdy nemohu (protože tu byl tehdy můj soupeř a kamarád Karol Divín, mistr Evropy, který byl o mnoho lepší) a taky jsem byl ve 3. ročníku právnické fakulty, kdy už studium začalo být náročnější. Takže jsem se nakonec v březnu 1957 na konci sezóny rozhodl, že se závodní kariérou končím.

Ale vztah ke sportu Vám to nezkažilo, ne?

To určitě ne. Já jsem byl tak s tím sportem svázaný, že mi bylo jasné, že v něm nějakým způsobem budu pokračovat. Mohl jsem dělat trenéra, nebo jít do profesionálních revuí. Ale to už všechno byla profesionální činnost a já jsem studoval práva a chtěl jsem být právník. Tak jsem dal přednost dráze rozhodčího. Hned rok po skončení závodní kariéry jsem začal jako

rozhodčí v nejnižší kategorii a postupně jsem v tom žebříčku kvalifikací stoupal až na mezinárodní rozhodčího. A to mě potom prvně pustili v '63 na západ, do Anglie, kam jsem jel s Pavlem a Evou Romanovými. V roce 1965 jsem získal tu nejvyšší kvalifikaci s oprávněním soudcovat na mistrovstvích světa a olympiádách. A i v této kariéře mi opět hodně pomohla moje znalost jazyků. Navíc jsem měl docela dobrou analytickou paměť, a tak jsem se tehdy stal nejmladším mistrovským mezinárodním rozhodčím. Ty soutěže jsem pak soudcoval 30 let.

Ale aby to nevypadalo, že jsem jen „funkcionář“. Od skončení závodní činnosti jsem dělal celý život nejrůznější sporty rekreačně, a to až do současnosti. Nejvíce tenis a k tomu lyžování, jízda na koni, kolo, bowling a v posledních 10 letech jsem přidal golf a taky sport duševní – soutěžní bridž. Já bych zkrátka bez pohybu a radosti z něho nemohl být.

Dříve se krasobruslaři při závodech hodnotili dvěma známkami – za technické provedení a za umělecký dojem. Nebylo to příliš subjektivní?

Starší systém platil do roku 2004. A máte pravdu, ta druhá známka za umělecký dojem byla dost subjektivní. A hlavně celý ten systém byl postavený neexaktně. Součet těch známek jste jako rozhodčí určoval pouze své pořadí závodníků. Bylo třeba 9 rozhodčích, a pro které místo byla většina, to místo krasobruslař získal bez ohledu na body a umístění u zbývajících rozhodčích. V tom směru to bylo hodně subjektivní a umožňovalo to určité podporování

a protěžování. Protože, pokud rozhodčí nedělal vysloveně hrubou chybu, tak ho nebylo možno potrestat. Nešlo dát tedy třeba někoho z pátého místa na první, ale třeba třetí a čtvrté touto cestou ovlivnit šlo.

Bylo právě toto důvodem pro změnu pravidel hodnocení v krasobruslení?

Tu změnu odstartovala olympiáda v Salt Lake City 2002, kdy byli obvinění francouzští a ruští rozhodčí, že se domluvili na vzájemné podpoře. Rusové měli podpořit francouzské kandidáty na zlato v tancích a Francouzi zase ruský pár na zlato ve sportovních párech. Po skončení závodů to „prasklo“ a já jsem byl jmenovaný vyšetřovatelem, jelikož jsem již v té době působil ve vedení bruslařské federace a měl jsem funkci právního poradce. Byl jsem taky známý tím, že jsem zásadový a nenechám se nikým a ničím ovlivnit. Tři dny jsem vyslyšel svědky přímo v Salt Lake City. Obžaloval jsem i prezidenta francouzské federace a po několika měsících bylo v Lausanne disciplinární řízení, kde obvinění byli odsouzeni.

To byla ta pověstná poslední kapka?

Dalo by se to tak říct. To vedlo k tomu, že jsme další dva roky pracovali na novém systému hodnocení a zcela revolučně jsme ho změnili. Takže dnes je mnohem objektivnější a přesnější. Boduje se každý prvek, který závodník provede, a každý prvek má svou obtížnost, která je uložena v počítači. Rozhodčí bodují jen kvalitu provedení prvku a to známkami od -3 do +3. Další známky jsou za komponenty, jako je třeba skluz či soulad s hudbou. Rozhodčí navíc bodují anonymně, a počítač náhodně vybírá z 12 hodnocení rozhodčích jen 9. Nikdo tak neví, zda se jeho hodnocení počítalo.

Přestože k novému systému měli zpočátku jak funkcionáři, tak i trenéři nechuť, postupně si nový systém všichni, a to i závodníci, oblíbili. Mimo jiné totiž z hodnocení vědí, kde mají rezervy, co mají dohánět a taky, zda a jak se lepší. A stížnosti na výsledky od té doby odpadly.

Působil jste rovněž dlouhé roky u arbitrážního soudu v Lausanne. Jaké spory se tam nejčastěji řeší?

Všechny spory, které souvisejí se sportem. Řeší se tam veškeré dopingové spory podle Světového antidopingového kodexu. Pro tyto věci je to povinný a konečný odvolací soud. Pro všechny ostatní spory je to normální arbitrážní soud, takže záleží na tom, jestli mezinárodní federace s národními federacemi a se sportovci uzavřou rozhodčí doložku.

Druhá největší agenda patří fotbalu. FIFA se totiž rozhodla, že pro záležitosti transferů hráčů bude toto rozhodčí řízení také povinné a ko-

nečné. Řeší se tedy otázky platnosti transferu a spory o výši náhrad. Hrubým odhadem tak asi 40 procent agendy připadne na fotbal, dalších 40 na doping a 20 na ten zbytek. To mohou být třeba spory uvnitř federací. Rozhodoval jsem například spor o vyloučení jedné národní federace z Mezinárodní federace karate. Ale mohou to být i normální obchodní spory. Soudili jsme se například jako mezinárodní federace s australskou federací o vyšší náhrady za zrušené mistrovství světa čili o peněžní částku.

Jak často jste se setkal s dopingem přímo u krasobruslařů?

Krasobruslení je technický sport, tam doping prakticky není. Za ta léta bylo pár případů nějakých nezletilých bruslařů, kteří omylem vzali nějaký lék na nachlazení a zjistil se u nich efedrin. Ale my jsme bruslařská federace, která zahrnuje všechno bruslení. A u rychlobruslení, zejména toho vytrvalostního, tam se doping vyskytoval. Když se to stalo, vystupoval jsem za naši bruslařskou federaci jako žalobce. Ale proti jiným sportům, jako je atletika, vzpírání nebo lyžování, je těch případů i tak minimálně. Největší dopingovou aférou je – jak jsem již zmiňoval – případ německé rychlobruslařky Claudie Pechsteinové. Ona je totiž opravdu německá sportovní legenda, má 5 zlatých olympijských medailí a mnoho dalších, je 10násobná mistryně světa, a mnohonásobná mistryně Evropy, držitelka rekordů. Německá média tím případem proto celá léta žijí.

Je nějaká šance, že by se někdy podařilo doping vymýtit?

Samozřejmě vymýtit ho zcela šance není. Bohužel je to asi tak, jako když se vyvíjejí vojenské zbraně. Nejdřív se vyvinou útočné zbraně, a až když víte, jaká je zbraň útočná, tak proti ní vyvinete zbraň obrannou. A tak je to i se sportem. Po světě je bohužel spousta doktorů, chemiků, biochemiků a dalších odborníků, kteří za peníze vyvíjejí látky, které jsou podpůrné pro výkonnost a vyvíjejí stále nové. Ty se tím pádem nedají zpočátku zjistit, protože na ně nemáte analýzu. Nebo zdokonalují ty už známé látky, nebo zjišťují, jak se mají dávkovat tak, aby se na ně nepřišlo. Takže ten aktivní doping má náskok.

Takže je to věčný boj...

Ten boj ale nesmíme vzdát. Mluvíme totiž jen o nějaké špičce sportovců, kteří si mohou dovolit zaplatit ty nepoctivé lékaře a další odborníky. Já ale pořád věřím, že z těch statistiků vrcholových a výkonnostních sportovců ve všech sportech na celém světě dopuje jen menšina. A kdybychom to tedy, jak někteří navrhuji, uvolnili, tak bychom tím většinu sportovců donutili ten sport nedělat, anebo taky dopovat. A to je pro mě naprosto nepřijatelné.

A je tedy podle Vás v pořádku i potrestání celé ruské atletiky, tedy včetně těch sportovců, kteří třeba žádný doping neužili?

Jestliže je doping podporovaný sportovními federacemi, nebo dokonce státními organizacemi a tyto orgány pomáhají zatajovat doping nebo falšovat důkazy, tak jde o systém a ne jen o jednotlivce. Takové federace musí být potrestány, protože porušily něco, co podepsaly. Všechny mezinárodní a národní federace musejí totiž přijmout kodex o povinnostech bojovat proti doping. A když ty povinnosti některá federace systematicky porušuje a navíc státní agentura, která má proti doping bojovat, to kryje, tak musíte potrestat tu federaci jako celek.

Podobně to stojí i v olympijské chartě. Když nějaký národní olympijský výbor nebude plnit povinnosti uložené chartou, tak Mezinárodní olympijský výbor bude ten národní suspendovat a nikdo z té země nemůže pak jet na olympiádu. To je jediné řešení.

Proč?

Kdybychom potrestali jen ty ruské trenéry a atlety, kteří dopovali, tak co by to změnilo? Oni mají tisíce dalších. Takže tyhle potrestáte a oni hned pošlou jiné. Nejsou nuceni nic změnit.

Ale pokud je sankce, že žádní ruští atleti nemohou na mezinárodní soutěže, tak jsou nuceni přijmout opatření na změnu celého systému. A teprve až prokáží, že ta opatření provedli, tak mají ještě šanci, že se sankce ještě před olympiádou v Riu de Janeiru zruší. Potrestání federace za neplnění platně převzatých závazků je prostě jasný důsledek.

Ale přece jen, není to trochu nespravedlivé k těm poctivým?

Máte pravdu, že někteří jsou potrestáni nevině, ale to se bohužel z důvodů, které jsem již uvedl, nedá nic dělat. Ten celek, tedy ta federace a vlastně nepřímě i ten stát, musejí být potrestané, protože je evidentní, že i stát v tom zapojen byl. Byla to státní laboratoř a státní agentura pro boj proti doping, které páchaly v tom doping. To největší zvěrstvo. To se musí potrestat. Vezměte si třeba jiný příklad – jak byla po desetiletí v době apartheidu Jihoafrická republika vyloučena z olympijského hnutí. Byli postižení i černí sportovci Jižní Afriky, ačkoli ta sankce byla namířena proti apartheidu, tedy v jejich prospěch.

V poslední době se mluví právě v souvislosti s dopingem o tom, že by se všechny světové rekordy mohly vynulovat, protože v minulosti byl ten doping hodně. Jaký je Váš názor na takový krok?

To považuji za naprosto nepřijatelný návrh. Měnil bychom zpětně celou historii sportu. To by byl přece celý jeho smysl ohrožený.

Co v oblasti sportu považujete za svůj největší úspěch?

Podívejte se, v závodní kariéře jsem sice reprezentoval, ale nebyl jsem nic světoborného. Na druhé straně jako sportovní funkcionář jsem toho dosáhl hodně. Obecně si nejvíce cením toho, že jsem si získal pověst člověka, který je poctivý, nestranný a čestný. Že jdu po každé špatnosti, padni komu padni. To bylo třeba i to potrestání prezidenta francouzské bruslařské federace, který byl navíc členem předsednictva naší unie. Nestrpěl jsem ani takové věci, jako byly třeba podvody se státní příslušností u závodníků a rozhodčích, což bylo hlavně u Rusů po rozpadu Sovětského svazu. Zkrátka, v žádném sporu jsem nikdy nikomu nestránil a vyžadoval vždycky dodržování pravidel, včetně pravidel etických. Moje práce a chování byly oceněny i Mezinárodním olympijským výborem a to Olympijským řádem a Cenou MOV za boj proti doping.

A to samé v advokacii. Myslím, že i tam jsem si vydobyl pověst toho, kdo celý život dodržoval advokátní etiku. A strašně mě mrzí, že se v poslední době vyskytlo tolik případů porušení advokátské etiky a dokonce i zákonů. V poměru k tomu, kolik máme advokátů, jsou to sice jen nepatrné počty, řekl bych deset nebo dvacet, ale je to dost případů na to, aby to celou advokacii poškodilo v médiích a očích veřejnosti.

A také bych si přál, aby se podstatně zlepšila výchova koncipientů. Já jsem měl to štěstí, že jsem byl v 50. letech vychováván velmi zkušenými a kvalitními předválečnými advokáty. A ti mě učili nejen právo, ale i to, jak se má to právo vykonávat a jaká jsou etická pravidla.

A dnes tomu tak není?

U koncipientů v dřívějších dobách, tak ještě před 15 lety, ta výchova byla. Nesledoval se tolik jejich finanční přínos kanceláři. Ale podle mých zkušeností se v posledních letech vychovávají méně a spíš jsou přijímáni kvůli tomu, aby kanceláři vydělávali. To považuji za nesprávné. Přál bych té další generaci, aby se jí té výchovy dostalo víc, a aby to byla výchova po všech stránkách, včetně etiky. ●

Autor: Mgr. Dana Jakešová

Foto: Boris Stojanov

Jan Kysela:

„Na mé práci mi připadá
nejzajímavější setkávání se
s novými lidmi.“

Je vedoucím katedry politologie a sociologie Právnické fakulty Univerzity Karlovy a už více než půldruhého desetiletí také tajemníkem Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury. Řeč je o významném českém ústavním právníkovi a odborníkovi v oboru státovědy a politologie, docentu Janu Kyselovi. Od ledna je navíc držitelem sošky sv. Yva. V celojustiční soutěži Právník roku totiž právě on získal ocenění v kategorii Lidská práva a právo ústavní.

Co pro Vás získání tohoto ocenění znamená?

Nejspíše milé překvapení. Nikdy jsem nebyl na žádné ocenění nominován, tudíž jsem ani žádné nezískal. Patrně každého potěší, po všimne-li si někdo další jeho existence, potažmo i práce.

Jste ústavním právníkem, ústavnímu právu se věnujete jak v rámci pedagogické činnosti, tak v legislativních orgánech. Proč jste se rozhodl věnovat se právě ústavnímu právu?

Ústavní právo je velmi různorodé. V té části, kde se více cítím doma, tj. v části věnované organizaci veřejné moci, je otevřená politice, takže má jeho zkoumání a pěstování blízko k historii, politologii, možná sociologii, ba někdy i psychologii, což mi připadá zajímavé. Ostatně jsou to obory, které mi byly sympatické už před studiem práv. Lidskoprávní tematika je jistě „právníčtější“, ale i tak je hodně propojená s teorií práva, takže ani tady nelze vystačit s memorováním právních textů jako odpovědí na všechny otázky. Svou roli jistě sehrály i pracovní nabídky k výuce politologie, která se na pražské právnické fakultě pěstuje se zřetelem k ústavnímu právu, a angažmá v Kanceláři Senátu, kam jsem přišel jako asistent Petra Pitharta, svého učitele.

Pracujete tedy na právnické fakultě a současně v Kanceláři Senátu. Jak se dají tyto dvě práce skloubit?

Dají se skloubit poměrně dobře, protože se týkají v zásadě stejného tématu. V Kanceláři Senátu jsem odborným úředníkem, jehož předmětem činnosti je ústavní právo. A okolo ústavního práva se točím i jako učitel nebo jako ten, co píše odborné texty. Navíc jsou obě tato zaměstnání poměrně flexibilní.

Co Vás na práci v Senátu nejvíce baví?

Senátní činnost představuje kontakt s praxí, kterého by se mi – vzhledem k zaměření – jinak asi úplně nedostávalo. Zajímavý je pro mě také vhléd do politiky, jejího fungování a proměn v čase. Do styku jsem přišel s vysoce postavenými lidmi, což by se mi asi jinak nestalo. Dříve to bývalo i určité pěstování didaktických zkušeností, protože jsem se setkával se senátory, kteří byli laiky. Různí z nich byli různě kvalifikovaní, přicházeli s různou otevřeností mysli. Já jsem byl tehdy velmi mladý a pomáhal jsem jim v „doučování“ toho, jak Senát funguje, co představuje ústavní systém, jaké jsou v něm vazby a souvislosti. Nabízel jsem jim různé odborné texty a věci složi-

té jsem se jim snažil vysvětlovat jednoduchým jazykem. A tato didaktická schopnost, vypěstovaná kupodivu v Senátu, se později určitým způsobem odrazila i na fakultě.

Práce na právnické fakultě pro Vás tedy znamená co?

Je to důvod, záminka či řekněme motivace, proč psát. Protože psaní mě hodně baví. Současně je práce na fakultě příležitostí, jak se setkávat s lidmi, kteří jsou stále mladší a mladší, s lidmi, se kterými bych se normálně nesetkal. Pomáhá mi to chápat svět, který by mi jinak unikl. Také můžete mít jako učitel pocit, že něco a někoho ovlivňujete, pomáháte studentům se orientovat, pokoušíte se jim sdělit, jak je právě pro právníka podstatné, aby byl nejen odborně zdatný, ale i slušný. Takže shrnuto krátce, v obou činnostech mi připadá asi nejzajímavější setkávání se s novými lidmi, udržování kontaktů s těmi, které znám delší dobu, a možná též pocit alespoň občasného vlivu na něco a na někoho. Obě zaměstnání zkrátka umožňují občas si dopřávat pocit, že váš vliv na to, aby byl svět lepší, je o fous větší, než kdybyste pracoval ve šroubárně a četl si klasiky v originále.

Převažuje mezi studenty stále zájem především o advokacii, jako to bylo v minulosti, nebo pozorujete nějaký posun?

Posun tu asi je, ale zájem o advokacii pořád převažuje. Převaha ale není tak extrémní, jako bývala. Přibývá studentů uvažujících o veřejné správě, protože ta nabízí místa zajímavá, re-

lativně dobře placená a méně časově náročná. Práce v advokacii znamená, že času máte málo. Mnozí vynikající studenti uvažují o kariéře soudců. Ale záleží na konkrétním studentovi a jeho preferencích.

Jaká je mezi studenty znalost české ústavy, třeba u těch v nižších ročnících?

To je diferencované. Já jsem ovlivněn tím, že studenti, kteří jdou za mnou, do mých seminářů a předmětů, jsou ti, co to spíše vědí. Takže tady nemohu objektivně soudit. Kolegové, kteří zkoušejí ústavní právo u státnic, zase narážejí na řadu těch, kteří nevědí vůbec nic. Rozhodně se zvýšila úroveň znalostí lidskoprávní tematiky, protože se mnohem více pracuje s judikaturou. Někdy to ale může vést až k určitému vychýlení, kdy určitým způsobem nasvícená lidská práva fungují pro někoho jako absolutní hodnoty.

Měly by se s Ústavou seznamovat třeba již i mladší děti?

Těžko říci. Ale v zahraničí na to existují různé sondy. Daleko jsou v tomto směru Spojené státy americké. I když daleko asi není správné slovo. Záleží totiž na tom, jakou roli ústavě ve státě přisuzujete. V takových, jako je USA, není ústava jen nějaký soubor ustanovení o vládnutí, ale bod identifikace společenství, které

je velmi heterogenní. A tím bodem soudržnosti je právě ústava. Proto se v USA mluví třeba o ústavním vlastenectví.

Řekl bych, že v Evropě ústava takový význam nemá. Civilizace zde drží pohromadě zvykově, není třeba ji spojovat ústavou. Domnívám se, že význam ústav v evropských zemích bude menší, a platí to i o České republice. Někdy konkrétní věk, pokud jde o to, kdy začít děti s ústavou seznamovat, nejsem schopen říci. Ale určitý typ informací můžete získávat třeba už v mateřské škole, třeba jakého máme prezidenta.

Myslíte, že s tím, jak se mění svět, třeba s příchodem jiných kultur, by se mohlo vnímání posunout blíž americkému modelu?

Asi to u nás nebude primárně vázáno na ústavu, ale na hodnoty, na kterých naše republika stojí. Konec konců vidíte diskusi, která už několik měsíců probíhá, kde se klade důraz na základy kultury a o ústavě tam zmínka není.

V zásadě se mluví o dvou typech konsenzu – fundamentálním, resp. hodnotovém. Buď si vážíte svobody a lidí, nebo ne. Existuje rasová, etnická, genderová a další hierarchie, anebo všeobecná rovnost – to je ten hodnotový. A ten druhý se týká procedur, tedy toho, že si musí-

te ujasnit, v jakém procesu budete řešit vzájemné spory, jestli používáte vendetu nebo je řešíte před soudy. Ve chvíli, kdy ani jeden z nich nefunguje, tak se společnost rozpadne do více společností, protože není spojena ani hodnotami, ani shodou na technikách soužití.

A kde je ta pomyslná hranice? Tedy hranice svobody, resp. jejího omezení?

Já myslím, že asi nefunguje jeden jediný výklad. Mluvíme-li o studentech, tak pro ně – domnívám se – bude svoboda hodnotou velmi vysokou, pro niž budou ochotni obětovat ledcos. I když podoba svobody se může lišit: mnozí z nich jsou liberály amerického typu, pro něž může být podstatnější například svoboda ve smyslu rovnosti pohlaví, než individuální autonomie. Pokud se budeme pohybovat třeba po venkově, tak to bude bezpečnost a jistota, že vím, co přijde druhý den, což pro studenta není takový problém, protože je optimistický, a myslí, že to, co přijde, mu nebude vadit. Ale když si nevěříte co do možností obstat v měnícím se světě, tak chcete, aby zítřek byl opakováním dneška. A v tomto směru se naše společnost polarizuje.

„Vyhřezlo“ to například ve sporech kolem amerického radaru, poté s přímou volbou prezidenta. Je vidět, že ve společnosti existují hodně odlišné a nesmířitelné proudy. Může to být měs-

tem a venkovem, generačním štěpením, úrovní vzdělání, může to být řada prvků, které – když splynou – vytvářejí větší tábor. A mně se zdá, že pro sebe nemají naše tábory pochopení, že ti jedni budou pro ty druhé úzkoprsí maloměstáci a ti druzí budou zkrátka pražská kavárna a nezodpovědní sluníčkáři. A to samozřejmě není úplně šťastné.

Zmínil jste přímou volbu prezidenta. Tu nejdříve velká část společnosti vítala, potom z toho část začala být trochu na rozpacích. To, co rozčeřilo vody, bylo třeba jmenování nebo tedy přesněji nejmenování profesorů. Jaké má vlastně prezident pravomoci a povinnosti?

No, já jsem nikdy z přímé volby prezidenta radost neměl a moje nálada se neproměnila. Pokud jde o prezidentské kompetence, zdá se mi, že mají být nahlíženy nikoli podle jednoho „mustru“, těch kompetencí je celá řada a prezident u nich sehrává různé role. Tu s vyšším uvážením, tu s menším, někdy je tam role ceremoniální, moderátorská, jindy rozhodovací.

Je to zkrátka tak, že prezident má více tváří, více masek. A shodou okolností právě v procesu jmenování profesorů je to uvážení podle mě zcela minimální. Je to tradiční ceremoniální role, která má historické kořeny. Souvisí to s tím, že proces je detailně popsán zákonem, který říká, co se má udělat na úrovni vysoké školy, prostřednictvím ministerstva školství jde to rozhodnutí k prezidentovi. Na prezidentovi tak maximálně je, aby zjistil, jestli má všechny papíry v pořádku a potom vše podepsal. Úroveň skutečného rozhodování je tam minimální a nemělo by připadat v úvahu, že profesora ze své vůle nejmenuje.

VŠE a Karlova univerzita kvůli tomu podaly na prezidenta žaloby. Jak se díváte na podávání žalob na prezidenta vy?

Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Na prezidenta České republiky není důvod podávat žaloby, pokud se nechová tak, že by u někoho vyvolával pocit, že musí podat žalobu, jelikož mu nezbývá nic jiného. Vyčerpáváte prostředky politické, právní, naléháte na prezidenta všemi metodami. Potom vám toho asi mnoho nezbyvá. Když neuděláte nic, obávám se, že prezident to nepochopí tak, že se řídíte mottem moudřejší ustoupí. Skoro bych řekl, že usoudí, že je to projev slabosti. A jak Václav Klaus, tak Miloš Zeman nejsou lidé, kteří úplně slabosti fandí. Takže chcete-li obstát, tak se slabosti před prezidentem neuspějete. Samozřejmě prezidenta nezavíte a za nejmenování profesorů ho ani nesedadíte. Ale pokud soud řekne, že něco udělat má, tak je to samozřejmě jiné, než když my si myslíme, že něco má. Je to opatřeno razítkem a proběhne nějaký proces.

Je ale reálné ho k tomu přimět?

Prezident republiky Václav Klaus prohrál soud o nejmenování justičních čekatelů soudci a nic se nestalo. Prezident republiky Miloš Zeman pravděpodobně také prohraje. Jde o to, jestli když prohraje, bude ještě prezidentem. U Václava Klause to fungovalo na bázi takového pomalého mletí božích mlýnů, protože jeho volební období končilo podáním žaloby Senátem pro velezradu. A tam se mu spousta maličkostí, co jinak možná nestály za to, sečetla. Nemyslím, že na Miloše Zemana bude někdo nutně podávat žalobu pro porušení ústavního pořádku nebo za velezradu. Jen chci poukázat na to, že jde o stejný princip, že se to počítá.

A bylo by řešením tuto kompetenci prezidentovi odebrat?

Postupovat tak, jak prezident naznačuje, tedy že profesory stejně jmenovat nechce, tak aby mu toto právo odebrali, není asi nejlepší. Různým prezidentům vyhovují různé kompetence a asi není úplně důvodné, abychom je měnili podle jejich osobního naturelu či chuti.

Jaká by podle Vás měla tedy být role prezidenta?

Prezident podle mě má být viditelnou tváří státu, aby stát nebylo abstraktum, pod nímž si nic nepředstavujeme, odcizený erár. K tomu dle mého názoru slouží hlavy státu. Ale abyste mohl být viditelnou a spojující hlavou státu, nesmíte vzbuzovat emoce negativní, ale pozitivní, tedy ve smyslu sebeidentifikace se společenstvím a státem. To ale znamená, že se musíte zdržovat výroků kontroverznějších a i kontroverzních činů. Krátce shrnuto – nemá být příliš politicky aktivní. Aktivitu si má ponechávat na dobu, kdy se systém zadrhne. Například když volby dopadnou tak, že nikdo nemá většinu. Pak má moderovat mezi stranami. Nebo když se třeba rozpadne vládní koalice, je vyslovena nedůvěra vládě a není plán B, jako to bylo u Jiřího Pároubka v roce 2009. To jsou chvíle, kdy má dle mého prezident vystupovat, tam je jeho klíčová politická role. Při běžném chodu bych od prezidenta nějaké zvlášť silné činy nebo výroky neočekával. Nechci říct, že je to nějaká britská královna, protože ta je zase moc slabá. Ale musí tam být funkce integrace, identifikace, asimilace, symbolizace. Jinak je to jen tehdy, když se pohybujeme v systému, kde prezident vládne, jako například ve Francii. Pak máte přívržence i odpůrce. S tím se prostě nedá nic dělat, protože vaše politika se všem samozřejmě nelíbí.

Ale my nemáme vládnoucího prezidenta. Takže by tu neměl být důvod, aby vás lidé nenáviděli, jelikož to není systémově imanentní. Jinými slovy, nemáte dělat věci tak, aby vás nenáviděli, protože pak porušujete základní úmlu

vu, podle které je hlava státu definována. Proto taky bydlíte na Hradě. Ne kvůli výhledu, ale protože se vychází z toho, že jste pokračovatelem panovnické řady.

Již delší dobu je diskutovaným tématem také souběh funkcí. Zda může být hejtmán či ministr souběžně také poslancem nebo senátorem. Jaký je Váš názor na tuto problematiku?

Jde o to, co si představujete pod slovem funkce. Pokud ji děláte úplně se vším vysedáváním na všech grémiích, tak se to samozřejmě stihnout nedá. Ale spočívá právě v tomto práce poslance? Například ve Francii je běžné, že držitelé politických mandátů drží i mandáty místní, ale jinde je to spíše málo představitelné.

Může to také souviset s tím, jak velký máte parlament. Pokud je menší, pak je dost důležité, jestli v něm všichni „sedí“ nebo „nesedí“. Pokud na jednání nebudou přítomni ministři ani hejtmani, tak to není tak zásadní pro opozici, jako spíš pro koaliční strany. Protože právě tu většinu toto poškozují, chybějí jí hlasy. Hejtmán zkrátka nemůže sedět tři týdny ve sněmovně a být současně dobrým hejtmánem. Můj osobní názor je, že hejtmani by neměli být poslanci, u nich by slučitelnost být neměla. Ale nemuse-la by se nutně upravovat předpisem státu.

Právě v souvislosti s tím, co jste nyní poslal, se hovořilo o zavedení klouzavého mandátu poslanců. Je to reálné? A měla by se kvůli tomu měnit Ústava?

Vezmu to od konce. Kvůli takové dílčí věci určitě ne. Kdyby to ale bylo součástí nějakého balíčku, tak by mi nevadilo minimálně o tom diskutovat. A na kolik je to reálné? Podle mě to reálné není. Usilují o to totiž jen poslanci ANO. Pokud by to tedy nebylo součástí nějakého hodně provázaného kompromisu, v němž jsou různé položky, na kterých různým stranám záleží, tak to asi neprojde.

Na druhé straně – hejtmán nemá se sněmovnou koncepčně nic společného, ministr ano. Tady existuje určitá provázanost. Ministři sami sebe vnímají jako kolegy poslanců. Čím více budete vztah mezi vládou a sněmovnou oddělovat a utlumovat – k čemuž mimo jiné vede klouzavý mandát – tím více budete v roli ministra poslance vnímat ne už jako kolegy, ale jako nepřátele, kteří vám kazí život. Tenhle rys je vidět třeba u ANO. Domnívám se, že není důvod tento negativní vztah mezi vládou a parlamentem umocňovat. Je ale třeba vzít v potaz, že máme docela nepočtenou sněmovnu s těsnými většinami. Takže chápu, že pro vládu toto může být naléhavý problém.

Za nejpodstatnější bych však považoval motivaci, proč o to vlastně stojíme? A já mám po-

cit, že o to stojíme z důvodů špatných. Totiž z důvodu, že konkrétní člověk bere vysedávání ve sněmovně za zbytečnou ztrátu času. A to nepovažuji za dobrý důvod ke změně ústavy.

Koncem loňského roku se diskutovalo také o tom, zda omezit nebo neomezit délku vystoupení ve sněmovně, a to v souvislosti s protahováním při projednávání zákona o elektronické evidenci tržeb. Co o tom soudíte?

Já myslím, že vždy záleží na tom, jestli máme tendenci promýšlet vazby a hledat smysl institucí. V tomhle účelu by bylo asi dobré začít hledat smysl parlamentu, a z toho uvažování odvíjíme, jaké by mělo být chování parlamentu a práva jednotlivých poslanců. Mně se zdá, že česká Poslanecká sněmovna je regulována špatně. Zjednodušeně řečeno se dají srovnat dva modely jednání parlamentu, a to improvizované a řízené či usměrněné. Můj kolega a přítel Jan Wintor o tom napsal pěknou knihu.

Příkladem improvizovaných jednání je česká sněmovna, příkladem usměrněných je třeba německý Spolkový sněm. Usměrněný systém je převažující.

A v čem spočívá jeho základ?

Spočívá v tom, že vláda přes parlament v parlamentním systému vládne, a musí být schopna

vládnout. Jinak nemá cenu konat nějaké volby. Máte většinu a ta musí být schopná realizovat vládní program. Což ale neznamená, že zavěříme opozici ústa. Opozice musí vládu kritizovat, nutit ji, aby obhajovala své vládnutí, a aby vláda byla transparentnější. Aby na základě tohoto střetu byly odhaleny nepravosti, aby vláda byla nucena některé postoje modifikovat. Protože pokud to dělat nebude, tak jí to voliči sečtou v příštích volbách. Takže jedni mají právo vládnout, druzí mají právo mluvit. A v detailech toho, jak to zařídít, se země liší.

Kde bychom se tedy měli inspirovat?

U nás asi nemá smysl inspirovat se třeba ve Velké Británii, a to z řady důvodů, počínaje řadou rozdílů ve volebním a stranickém systému, konče obrovskou tradicí, kterou my nikdy mít nebudeme. Určitě se však můžeme inspirovat právě u Německa nebo třeba Rakouska, protože ty dvě zásady, vláda většiny, ochrana menšiny se dají docela snadno propojit.

Tím, že parlament nekoncepujeme jako místo, kde všichni poslanci mluví, jak dlouho chtějí, o čem chtějí a kdy chtějí, ale jako místo, kde se pracuje. Abychom mohli pracovat, tak si musíme činnost nějak zorganizovat. A jelikož je nás hodně, tak si rozdělíme výkon funkcí se zřetelem na frakce. To znamená, že základní dělení organizace práce je na frakce, politické kluby.

Jak to tedy funguje třeba právě v Německu?

V Německu to funguje tak, že se před schůzí schází politické grémium, a to určuje význam toho kterého bodu, jak je zákon důležitý, významu bodu odpovídá délka rozpravy, rozpravy se dělí proporcionálně mezi jednotlivé frakce, které vysílají řečníky. Není to tak, že mluví 80, ale třeba jen 10 poslanců. Rozpravy jsou usměrněné tak, že jeden řečník mluví „pro“, potom je vyvolán řečník „proti“, takže to má nějaký řád, spád, divadelní prvek a něco z toho plyne.

Jinými slovy, nejde o to, abychom si všichni vymluvili plíce, a ti druzí umřeli nudou, a na konci rozpravy po týdnech o něčem hlasovali. Smysl jednání je v něčem jiném. A obávám se, že tuhle základní úvahu u nás nevedeme, a pokud ano, tak to nedotáháme do konce. Jestli poslanec mluví nebo nemluví deset minut, je odvozené od téhle otázky a odpovědi na ni. To, jestli jsme vůbec schopni unést omezení rozsahu rozpravy, znamená, že někdy k bodu dojdeme meritorně. My jsme ale svědky něčeho jiného, a sice řečnění o programu.

Opoziční poslanci si zase stěžují, že jejich návrhy nejsou projednávány. Mluví o porušování ústavnosti...

Je to variace stejného tématu. Ve sněmovně není řád. Dřív platilo, že nebyl velký rozdíl mezi poslaneckými a vládními návrhy, věci se víceméně projednávaly tak, jak přišly. V rámci současné Poslanecké sněmovny se zdá, že se praxe proměnila. Opoziční návrhy čekají, až budou někdy snad projednány. To je docela problém. Jestliže máte zákonodárnou iniciativu, tak máte právo navrhnout zákon a projednat zákon, který samozřejmě nemusí být schválen. Ale pokud nebude zařazen ani na první čtení, tak to vaše právo zákonodárné iniciativy je srovnatelné s mým právem podat návrh zákona poštou. Protože o tom také nikdo nejedná. Pokud je to tedy myšleno takhle, že tím trpí ústavnost, tak to samozřejmě pravda být může. Zdá se mi také, že vládní většina není úplně ochotna schvalovat body pořadu, které znamenají rozpravy o vládní politice. Je sice asi pochopitelné, že chrání svou vládu před pravděpodobnou kritikou, na druhou stranu to opozici radikalizuje. K rozpravám o vládní politice neslouží ani interpelace, protože mají malou docházku ministrů i poslanců.

Jaká je v tomto směru současná úprava, resp. jak je to s právem na projednání podaného návrhu?

Když se podíváte do jednacího řádu sněmovny, tak budete mít pocit, že tam toto právo je. Podáte návrh zákona, ten dojde do organizačního výboru, ten ho zařadí na schůzi k prvnímu čtení. Když se něco z toho nestane, je tu problém. Porušením ústavy se stane, když si položíme a zodpovíme otázku, co plyne z práva zákonodárné iniciativy. Já mám pocit, že z ní plyne právo nejen podat, ale i projednat.

V různých zemích se to zase řeší různě. Pokud má vláda většinu, pak buď v rámci schůze existuje nějaký den, kdy se projednávají opoziční návrhy zákonů, ne proto, aby byly schváleny, ale kvůli debatě. Nebo to může být tak, že každý týden je stanoven určitý čas – v Německu tomu říkají aktuální hodina – kdy především opozice stanoví téma, něco se probírá a povídá se o tom. Protože to je vlastně smysl parlamentu – mluvit, mluvit a mluvit, a tím mluvením vysvětlovat politiku a objasňovat případné nepravosti. Nemá být jen hlasovací mašinou, jak si to představovali například Věci veřejné nebo v současnosti nejspíše ANO. Používají stejnou rétoriku typu „nechte nás pracovat“, přičemž pracování v jejich pojetí spočívá v tom, že něco odhlasujeme. Tohle ale není parlament. Jak už jsem ale zmínil, parlament však nespocívá ani v tom, že se všichni umluvíme k smrti. Zkrátka, důležitá je střední cesta. ●

Autor: Mgr. Dana Jakešová
Foto: Lukáš Bíba

ZIZLAVSKY

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

- testy insolvence • rozhodovací analýzy
- neformální restrukturalizace • soudní reorganizace
- zastupování

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Široká 5 | Praha 1 | PSČ 110 00 | +420 224 947 055 | +420 224 947 618

Beroun Golf Club

www.golfberoun.cz/privateclubmembership

lidé

Pavel Vraný

Jan Šturm

Ondřej Majer

Petra Štrbová Marková

Kateřina Demová

Úspěšná kariéra v **Havel, Holásek & Partners**

Advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners vybrala ze svých řad další zkušené právníky, které s účinností od 1. 1. 2016 povýšila. Novým partnerem kanceláře se stal Pavel Vraný, který bude primárně zodpovědný za další rozvoj korporátního businessu, a Jan Šturm, jenž bude spoluzodpovídat za řízení a rozvoj litigačního a restrukturalizačního týmu. Od ledna se také stává 24. partnerem kanceláře Ondřej Majer, který před nástupem do Havel, Holásek & Partners působil 14 let v advokátní kanceláři Peterka & Partners. V advokátní kanceláři se bude věnovat zejména fúzím a akvizicím, právu obchodních společností či odběratelsko-dodavatelským smlouvám, zároveň se zapojí do části managementu, jež má na starosti rozvoj bratislavské kanceláře.

Pavel Vraný se zaměřuje především na oblast korporátního práva, fúzí, akvizic a prodejů společností, na bankovníctví, finance a kapitálové trhy a dále také na různé komplexní projekty v oblasti nemovitostí a stavebního práva. V advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners je od roku 2012, předtím pracoval téměř deset let v advokátní kanceláři Baker & McKenzie.

Jan Šturm se specializuje na soudní, správní a rozhodčí řízení a dále na vyjednávání obchodních smluvních vztahů a obchodní právo. V advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners působí od roku 2014, předtím pracoval téměř jedenáct let v advokátní kanceláři Weil, Gotshal & Manges.

Ondřej Majer se specializuje na obchodní a smluvní právo, hospodářskou soutěž, právo Evropské unie, fúze a akvizice, právo nemovitostí a právo duševního vlastnictví. V advokátní kanceláři Peterka & Partners působil více než 14 let; v letech 2008 až 2011 jako člen vedení bratislavské pobočky, od roku 2011 jako partner a od roku 2013 jako člen vedení pražské kanceláře. Ondřej Majer vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a absolvoval rovněž studijní pobyt na Université des Sciences Sociales v Toulouse, kde získal Diplom evropských studií (Diplôme d'études de l'Union européenne). Je členem České i Slovenské advokátní komory. Přednáší na odborných konferencích v České republice a na Slovensku. Kromě češtiny a slovenštiny ovládá angličtinu a francouzštinu. ●

Dvořák Hager & Partners posiluje o nové advokátky

Bratislavská kancelář Dvořák Hager & Partners posílila svůj tým o Petru Štrbovou Markovou a pražská kancelář o Kateřinu Demovou

Petra Štrbová Marková posílila bratislavskou kancelář Dvořák Hager & Partners. Petra Štrbová Marková se ve své praxi specializuje hlavně na finanční, obchodní a pracovní právo. Naposledy působila jako senior právník v sekci průmyslu a obchodu Ministerstva hospodářství SR. Předtím pracovala jako advokátka pro advokátní kancelář Ródl

& Partner a také pro finančně-poradenskou společnost Accenture. Petra studovala na právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě.

Kateřina Demová se od 1. února 2016 stala advokátkou advokátní kanceláře Dvořák Hager & Partners v Praze. Kateřina spolupracuje s advokátní kanceláří od roku 2012 a v prosinci loňského roku úspěšně složila advokátní zkoušku. Kateřina se ve své praxi věnuje zejména pracovnímu právu, právu obchodních společností a oblastí závazkových vztahů. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a rovněž Právnickou fakultu Technické univerzity v Drážďanech. ●

Miroslav Dubovský

DLA Piper jmenovala nového Managing Partnera

Mezinárodní advokátní kancelář DLA Piper jmenovala Miroslava Dubovského na pozici Country Managing Partnera pro Českou republiku. Miroslav přichází do DLA Piper z Weinhold Legal, jedné z vedoucích českých advokátních kancelářů, jež je nyní součástí sítě EY Law.

Miroslav Dubovský má za sebou více jak dvacetiletou profesní kariéru v mezinárodních advokátních kancelářích v České republice. Do roku 2014 zastával pozici Ma-

naging Partnera pražské kanceláře Hogan Lovells a předtím působil v mezinárodních advokátních kancelářích Linklaters a Clifford Chance. Během své profesní dráhy získal Miroslav Dubovský rozsáhlé zkušenosti jako transakční právník specializující se na oblast fúzí a akvizic, private equity, restrukturalizace a finanční právo a poskytoval právní poradenství klientům při komplexních vnitrostátních i přeshraničních transakcích. Vedle svých transakčních zkušeností zastupoval Miroslav Dubovský klienty také v řadě domácích a mezinárodních arbitrací a v soudních řízeních, včetně významných arbitrací týkajících se privatizace klíčových českých státních podniků a ochrany investic na základě dvoustranných mezinárodních smluv o ochraně investic. Rozhodoval rovněž v řadě domácích sporů jako člen rozhodčího senátu nebo jeho předseda či jako samostatný rozhodce. ●

Pavel Čížek

White & Case oznámila sérii povýšení a posiluje tým pro fúze a akvizice

Mezinárodní advokátní kancelář White & Case oznámila sérii povýšení ve svých pobočkách po celém světě. V České republice budou pozici lokálních partnerů k 1. lednu 2016 nově zastávat advokáti Pavel Čížek, Petr Hudec a Ladislav Chundela. Dále posiluje tým pro fúze a akvizice pro střední a východní Evropu o Jana Andruška, který nastupuje do pražské kanceláře na pozici mezinárodního partnera a stane se tak společníkem v rámci globální struktury této společnosti.

Ladislav Chundela byl jmenován lokálním partnerem v rámci praxe zaměřené na fúze a akvizice. Specializuje se na korporátní právo, fúze a akvizice, problematiku v oblasti nemovitostí a stavebnictví, řešení soudních sporů a rozhodčích řízení a zahraniční investice.

Jan Andruško je odborníkem na fúze a akvizice, obecnou korporátní problematiku, mediální právo, řešení sporů a mezinárodní arbitráže, se zaměřením na technologie, média a telekomunikace, infrastrukturu a energetiku. Kromě provozování soukromé právní praxe také v letech 2011 až 2013 působil ve funkci generálního ředitele Nova Group a jednatele CET 21 spol. s r.o. (TV Nova). K White & Case přichází z české právní firmy Kortlík Bourgeault Andruško, již je zakladatelem a vedoucím partnerem, a přináší více než dvacet let zkušeností z oboru. ●

Petr Hudec

Ladislav Chundela

Jan Andruško

Pavel Čížek byl jmenován lokálním partnerem v rámci praxe energetiky, infrastruktury a projektového financování. Specializuje se zejména na stavebnictví a energetické právo a transakce v oblasti fúzí a akvizic.

Petr Hudec byl jmenován lokálním partnerem v rámci bankovní praxe a praxe kapitálových trhů White & Case. Zastupuje věřitele i dlužníky z řad obchodních společností v souvislosti s celou řadou finančních produktů a upisovatele i emitenty v rámci transakcí na kapitálových trzích.

GROW WITH US

WOLF THEISS

MÁTE TO V SOBĚ?

- touhu být nejlepší, nezastavit se a posouvat své limity?
- odpovědnost, houževnatost a píli?
- vlastní názor a nebojíte se ho sdílet?
- schopnost přesně analyticky a logicky myslet?
- odvahu podrobit kritickému zhodnocení jakýkoliv názor včetně svého?
- smysl pro týmovou práci?

CHCETE VÍČ?

- chcete víc od sebe, svého okolí a času stráveného prací?
- dělat něco smysluplného s lidmi a pro lidi, od kterých můžete hodně získat?
- přistupovat k práci inovativně, kreativně a být součástí týmu na zajímavých projektech?

ANO?

Pak nám zašlete svůj životopis a motivační dopis v anglickém jazyce na kariera@wolftheiss.com.

Hledáme talentované advokátní koncipienty a studenty vyšších ročníků právnických fakult, kteří svým nadšením a pílí posílí náš tým.

TĚŠÍME SE NA VÁS

www.wolftheiss.com

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
paha@moreno-vlk.eu

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

Lucie Ježková

Advokátní kancelář **KŠD LEGAL** jmenovala dva nové partnery

Vedení KŠD LEGAL se od 1. ledna 2016 rozrostlo o nové partnery Mgr. Lucii Ježkovou a Mgr. Jiřího Hrona. Právní tým KŠD LEGAL tak nově tvoří pět partnerů, sedmnáct advokátů a jedenáct advokátních koncipientů.

Lucie Ježková, absolventka Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, se stala advokátkou v roce 2001 a v KŠD LEGAL působí již desátým rokem. Na pozici vedoucí advokátky týmu práva nemovitostí a stavebního práva se zaměřuje především na poskytování právního poradenství v ob-

lasti developmentu a stavebnictví včetně právní podpory při prodeji, koupi, nájmu či zřizování jiných práv k nemovitostem, stejně jako poradenství v souvislosti se stavebním řízením, výstavbou nemovitostí či jejich rekonstrukcí. Lucie disponuje rozsáhlými zkušenostmi s poskytováním právního poradenství klientům v této oblasti.

Jiří Hron rozšířil řady advokátů KŠD LEGAL v roce 2014. Svá studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze dokončil v roce 2007 a před svým nástupem do KŠD LEGAL působil více než 8 let v pražské pobočce mezinárodní advokátní kanceláře Hogan Lovells, a to postupně na pozicích právní asistent, advokátní koncipient a advokát. Jiří je vedoucím advokátem pro oblast fúzí a akvizic a ve své praxi se zaměřuje především na poskytování poradenství v rámci práva fúzí a akvizic, práva společností, nemovitostního práva a smluvní agendy. ●

Jiří Hron

Weinhold Legal posiluje svůj pracovníprávní a litigační tým

Weinhold Legal posiluje svůj pracovníprávní a litigační tým o advokátky Barboru Kudrhalt Suchou a Annu Szabovou.

Anna Szabová přichází do Weinhold Legal z HÁJEK ZR-ZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. Anna Szabová absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Vedle češtiny hovoří anglicky a slovensky a má pracovní znalost němčiny. Je zapsána v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou. ●

Barbora Kudrhalt Suchá

Anna Szabová

Barbora Kudrhalt Suchá přichází do Weinhold Legal z pražské kanceláře Randl Partners. Barbora Kudrhalt Suchá absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Vedle rodné češtiny hovoří anglicky a německy. Je zapsána na seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou.

Wilson & Partners povýšila Petera Grucu na partnera své bratislavské kanceláře

Wilson & Partners, jedna z předních advokátních kanceláří v České republice a na Slovensku oznámila povýšení Petera Grucy do pozice partnera ve své bratislavské kanceláři.

Peter Gruca zahájil svou právní praxi na Ministerstvu do-pravy, výstavby a regionálního rozvoje Slovenské republiky. Do Wilson & Partners nastoupil v roce 2008 a roku 2011 složil

advokátní zkoušky. Od svého nástupu do firmy se Peter zaměřuje na problematiku výstavby a developerské činnosti, včetně infrastruktury a licencí s ní spojených, stejně jako na oblasti realit, správy majetku a sporné a procesní agendy. Peter je znám jako „spolehlivý pracant s jedinečným odhodláním“, především potom v oblasti sporů, kde zastupuje pronajímatele, nájemce a developery, stejně jako domácí i zahraniční společnosti v rámci insolvenčních řízení. Ve volném čase Peter rád sportuje, cestuje a zajímá se o historii. Je ženatý a má dvě děti. Peter mluví plynule slovensky a anglicky. ●

Peter Gruca

Libor Prokeš

Petr Syrovátko

Pavel Srb

Advokátní kancelář **WOLF THEISS** povýšila dva právníky do pozice counsel, jeden je nově seniorním advokátem

WOLF THEISS, přední regionální právní firma působící ve střední a jihovýchodní Evropě, oznámila s účinností od 1. ledna 2016 povýšení tří advokátů působících v její pražské kanceláři: Libor Prokeš a Petr Syrovátko byli jmenováni do pozice counsel a Pavel Srb je nově seniorním advokátem.

Libor Prokeš má více než 17 let zkušeností v České republice. Mezi hlavní oblasti, kterými se zabývá, patří oblast fúzí a akvizic, nemovitostí a restrukturalizace společností. Má rovněž bohaté zkušenosti z oblasti průmyslových práv a ochrany duševního vlastnictví, soutěžního práva, IT práva a zastupování klientů před řádnými a rozhodčími soudy, včetně Ústavního soudu České republiky. Před příchodem do Wolf Theiss pracoval v německé právní společnosti Noerr, poté působil dva roky jako vedoucí právního odděle-

ní společnosti BTL Group (přední výrobce zdravotnického vybavení). Libor je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (JUDr., Ph.D.).

Petr Syrovátko se specializuje zejména na vedení sporů a arbitráže a řadu let působí jako vedoucí právník zodpovědný za tuto agendu v pražské kanceláři Wolf Theiss. Rovněž se podílí na řadě fúzí a akvizic, zejména s jurisdikčním přesahem do německy hovořících zemí. Společně s Liborem Prokešem i Pavlem Srbem se zaměřuje také na poskytování poradenství německy hovořícím klientům, kde čerpá své zkušenosti z řady studijních pobytů v Německu. Petr pracuje v advokacii od roku 2003 a je advokátem od roku 2008. Před příchodem do Wolf Theiss působil v advokátní kanceláři BBH a rovněž jako podnikový právník v zahraniční bance. Petr absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (JUDr., Ph.D.) a Universität Passau v Německu (LL.M.).

Pavel Srb působí v kanceláři WOLF THEISS již od roku 2008. Zaměřuje se především na poradenství v oblasti fúzí a akvizic, práva nemovitostí a akvizičního financování. Má rovněž bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb v rámci komplexních vnitrostátních i přeshraničních transakcí v různých obchodních odvětvích. Kromě magisterského titulu z Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně získal i titul LL.M. na Univerzitě v Kostnici. ●

Rudolf Kožušník

Daniel Pikal

PwC Legal posiluje svůj tým

Rudolf Kožušník se připojuje k týmu mezinárodní advokátní kanceláře PwC Legal jako vedoucí advokát. Tým advokátní kanceláře posiluje také o advokáta Daniela Pikala, který se specializuje na bankovní a finanční sektor.

Rudolf Kožušník se věnuje především oblasti korporátního práva, zejména správě a řízení společností a M&A, a také insolvenčním a restrukturalizacím. Má rozsáhlé zkušenosti i v nemovitostním právu a silné zázemí v oblasti financí, daní a účetnictví. Mezi jeho klienty patří jak veřejné, tak i soukromé subjekty z mnoha odvětví a různých regulačních prostředí. Do PwC Legal přichází z pražské kanceláře Weil, Gotshal & Manges, kde působil více než šest let. Rudolf Kožušník promoval v roce 2008 na Právnické fakultě

Univerzity Karlovy, kde o dva roky později získal také titul JUDr. Zároveň je absolventem Fakulty financí a účetnictví na Vysoké škole ekonomické v Praze. V rámci mezifakultního studijního programu pražské právnické fakulty získal v roce 2005 diplom za úvod do francouzského práva udělený univerzitou Panthéon-Assas v Paříži a v roce 2007 také diplom za úvod do anglického a evropského práva na Institutu dalšího vzdělávání při univerzitě v Cambridge. Hovoří plynule anglicky a francouzsky a výborně německy.

Daniel Pikal v kanceláři doposud působil jako koncipient. Během této doby získal bohaté zkušenosti při práci na celé řadě domácích a mezinárodních transakcí a projektů, včetně jejich financování. Dan se mimo jiné specializuje na bankovní a finanční sektor. V rámci kanceláře tak bude i nadále působit v oblasti M&A, korporátního a bankovního práva. Daniel Pikal absolvoval v roce 2012 Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. V roce 2010 studoval v rámci výměnného programu Erasmus na Manchester Law School ve Velké Británii. Mluví plynule anglicky a německy. V rámci PwC Legal bude mít proto na starost rovněž i podporu německé jazykové desky. ●

Ivana Meňhartová

Pražská kancelář **CMS Cameron McKenna** pokračuje v rozšiřování svého týmu

Pražská kancelář CMS rozšířila svůj tým o dva nové právníky. Advokátka Ivana Meňhartová se stala členkou týmu pro bankovníctví a finance a koncipient Filip Gvozdek posílil tým zabývající se obchodním právem, regulačními otázkami a spory. Lukáš Valúšek a Petr Korál, kteří oba začali pracovat v CMS v létě roku 2014, mezitím úspěšně složili advokátní zkoušky.

Filip Gvozdek

Lukáš Valúšek

Ivana Meňhartová nastoupila do CMS na pozici advokátky do týmu pro oblast bankovníctví a financí. Má značné zkušenosti s poskytováním poradenství věřitelům i dlužníkům v souvislosti s financováním akvizic, projektovým financováním i financováním výstavby nemovitostí. Před příchodem do CMS Ivana pracovala jako advokátní koncipientka v mezinárodních advokátních

kancelářích, kde se zaměřovala na poskytování poradenství finančním institucím a podnikům.

Filip Gvozdek, čerstvý absolvent Karlovy univerzity, se stal advokátním koncipientem v týmu zabývajícím se obchodním právem, regulačními otázkami a spory. Během posledních let studia práv pracoval Filip na pozici studenta v mezinárodní i české advokátní kanceláři v Praze. V CMS se bude zaměřovat především na oblast sporů.

Lukáš Valúšek na podzim úspěšně složil advokátní zkoušku. Lukáš posílil tým pro bankovníctví a finance v létě 2014. Než přešel do soukromé praxe, působil více než 7 let jako podnikový právník v různých bankách v České republice. Lukáš zejména poskytuje právní poradenství ohledně regulačních otázek v oblasti bankovníctví, kapitálových trhů, v souvislosti s transakcemi zahrnujícími strukturované financování a také v oblasti nemovitostního a projektového financování.

Petr Korál na podzim úspěšně složil advokátní zkoušky. Je členem týmu zabývajícím se právem nemovitostí a výstavby a soustředí se hlavně na poskytování právního poradenství českým i mezinárodním společnostem v souvislosti s M&A transakcemi v oblasti nemovitostí, s projekty nové výstavby, spory a pronájmem komerčních nemovitostí. Petr začal pracovat v kanceláři CMS v roce 2014. ●

Petr Korál

SAMAK posiluje svůj tým pro oblast bankovníctví, finance a leasing

Poradenská skupina SAMAK, která nabízí komplexní právní, daňové a účetní služby, přivítala od února ve svých řadách Marcela Janíčka, odborníka na bankovníctví, finance a kapitálové trhy. SAMAK rozšířením svého týmu pro bankovníctví, finance a leasing reaguje na poptávku klientů a posiluje svoji nabídku právních služeb zejména v oblastech akvizičního a projektového financování a regulace kapitálových trhů.

Marcel Janíček

Marcel Janíček přichází do SAMAKu z advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners, kde pracoval v oddělení Bankovníctví, finance a kapitálové trhy. Ve své dosavadní praxi Marcel Janíček poskytoval právní poradenství předním mezinárodním i tuzemským finančním institucím a společnostem, a to mimo jiné ohledně akvizičního a projektového financování, včetně syndikovaných úvěrů, právních aspektů poskytování finančních služeb, emisí cenných papírů a kolektivního investování. Marcel Janíček vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a je rovněž absolventem Vysoké školy ekonomické. Vedle češtiny hovoří anglicky a má pracovní znalost ruštiny. ●

Markéta Kučerová Pechová

Bill Finney

Iva Hulmanová

Markéta Nešetřilová

Daniela Benčová

NOVALIA se rozšiřuje – dva noví společníci posílí kancelář v oblasti sporů a přeshraničních transakcí

NOVALIA, advokátní kancelář zaměřená zejména na inovativní podniky v sektoru IT služeb, zdravotnictví, finančních služeb a médií, se rozrůstá o dva nové společníky – Markétu Kučerovou Pechovou a Billa Finneyho. Specializací advokátky Kučerové je procesní právo a klientům tak poskytne silnou podporu v řešení soudních, rozhodčích a správních řízení i sporů. Američan Bill Finney je prvním zahraničním společníkem, kancelář NOVALIA díky němu posílí expertizu v oblasti přeshraničních transakcí, M&A a investicí obecně.

Markéta Kučerová Pechová, jejíž silnou stránkou je procesní právo, posílí také kapacity kanceláře NOVALIA v klasickém obchodním právu. Klientům včetně nadnárodních společností poskytuje podporu při vedení soudních, rozhodčích a správních řízení i sporů, včetně insolvenčního řízení. Díky postgraduálnímu studiu v Berlíně má Kučerová Pechová hlubokou znalost německého právního systému a poskytuje služby kromě češtiny a angličtiny také v němčině.

Američan **Bill Finney** je prvním zahraničním společníkem. Absolvent University of Virginia v oborech Mezinárodní vztahy a Mezinárodní právo a finance se ve své praxi věnuje problematice přeshraničních transakcí, kapitálových investic a financí. Dvanáct let působil ve firmě Giese & Partner, poslední dva roky pak ve Wolf Theiss. Díky znalosti angloamerického práva propojuje Bill Finney společnosti působící v USA, Anglii s regionem CEE. V kanceláři NOVALIA bude mít také na starost pomoc zahraničním subjektům vstupujícím na středoevropský trh, včetně expatů. ●

bpv BRAUN PARTNERS rozšiřuje své mezinárodní aktivity na Slovensku

Tým pobočky bpv BRAUN PARTNERS na Slovensku posiluje své řady o novou advokátku Ivu Hulmanovou a koncipientku Danielu Benčovou. V rámci české pobočky firma ve stejnou dobu posiluje o novou koncipientku Markétu Nešetřilovou.

poradenství v oblasti medicínského práva. Ve slovenské pobočce bpv BRAUN PARTNERS se tato advokátka bude věnovat právnímu poradenství s orientací na nemovitosti a medicínské právo. Iva hovoří vedle slovenštiny plynule německy a anglicky.

Markéta Nešetřilová se po studiu práv na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a studiu práv na Technické Univerzitě v Drážďanech stala novou koncipientkou u bpv BRAUN PARTNERS v Praze. Markéta nabyла své pracovní zkušenosti v předchozím zaměstnání v kanceláři Rödl & Partner. Vedle češtiny Markéta dobře ovládá němčinu a angličtinu.

Daniela Benčová vystudovala práva Univerzity Komenského v Bratislavě a Univerzity v Kolíně nad Rýnem. Daniela již několik let pracovala v bpv BRAUN PARTNERS v Bratislavě na pozici studentky, nyní se po absolvování studia vrací a podporuje tak znovu bpv tým slovenské pobočky na pozici koncipientky. Své pracovní zkušenosti získala mimo jiné i na právním oddělení společnosti KPMG Legal Slovensko. Daniela hovoří plynule slovensky, německy a anglicky. ●

**S našimi klienty se těšíme na další
společná vítězství v roce 2016!**

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
PRAHA | BRATISLAVA

**WE KNOW
HOW TO SCORE !**

CorporateINTL
LEGAL AWARDS
WINNER 2015

**JEN
DO VYPRODÁNÍ
ZÁSOB!**

**AKČNÍ CENA
460 Kč**

KOMENTÁŘ KE STAVEBNÍMU ZÁKONU A PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ

*Jan Mareček, Jiří Doležal, Vladimíra Sedláčková,
Tomáš Sklenář, Martin Tunka, Zdeňka Vobrátilová*

Stavební zákon č. 183/2006 Sb. byl podstatně novelizován zákonem č. 350/2012 Sb. s účinností od 1. 1. 2013. Publikace přináší souborný výklad nového stavebního zákona v jeho platném znění spolu s výkladem jeho prováděcích předpisů a předpisů bezprostředně navazujících, které upravují zejména organizaci a využívání území, jakož i přípravu a povolování staveb a jsou určující pro činnost orgánů územního plánování a stavebních úřadů. Publikace zahrnuje také výklad novelizovaného zákona o vyvlastnění a zákona o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Komentář zpracoval autorský kolektiv, který se podílel na přípravě právní úpravy územního plánování a stavebního řádu a jehož členové se soustavně zabývají poznatky z její praktické aplikace. Publikace tak představuje základní pomůcku pro obecní a krajské úřady, jakož i pro projektanty, investory a další účastníky výstavby.

www.alescenek.cz

Profil advokátní kanceláře **ŘANDA HAVEL LEGAL** advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL LEGAL je česká advokátní kancelář se sídlem v Praze a pobočkou v Plzni. Profiluje se jako univerzální advokátní kancelář poskytující kompletní spektrum právních služeb nejen pro sféru podnikání a investic, ale i pro sféru veřejnoprávní.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

Za 10 let své dosavadní existence ŘANDA HAVEL LEGAL podstatně rozšířila svůj tým na 24 právníků. Systematicky buduje úzké vazby se zahraničními advokátními kancelářemi a je tak schopna pro své klienty zajistit kvalitní a ekonomicky efektivní právní služby dle cizího práva ve všech ekonomicky důležitých zahraničních jurisdikcích. Posilující renomé kanceláře se projevuje ve stále rostoucím významu a objemu případů, které jsou jí svěřovány.

Mezi významné transakce, při kterých ŘANDA HAVEL LEGAL radila v posledních letech, patří zastupování malajsijské společnosti Aspirasi Pertiwi Sdn. Bhd. v souvislosti s dohodou o strategické spolupráci a investicích s předním českým leteckým výrobcem z Kunovic, společností Evector, dále zastupování vlastníků brněnské společnosti EKOL, která je předním českým výrobcem turbín, při prodeji většinového podílu a uzavření smlouvy o spolupráci s čínskou strojírenskou firmou Xi'An Shaangu Power a v posledních měsících také poskytování právního poradenství v souvislosti s akvizicí společnosti HAMÉ norskou společností ORKLA. Z dalších pak lze jmenovat poradenství společnosti Bochemie, a.s., patřící do portfolia soukromého investičního fondu Benson Oak Capital, v souvislosti s akvizicí značky SAVO a prodejem značky BIOLIT. ŘANDA HAVEL LEGAL také pravidelně zastupuje klienty v oblasti akvizic a transakcí týkajících se společnosti podnikatelských

iniciativ v odvětví technologií a on-line služeb. Jako příklad lze uvést poskytování právních služeb společnosti Seznam.cz při akvizici projektu stream.cz, sprace.cz nebo mapy.cz. Jako jedna z mála českých advokátních kanceláří poskytuje ŘANDA HAVEL LEGAL dlouhodobě a pravidelně kompletní právní služby ve všech segmentech energetického trhu včetně fotovoltaiky, strojírenství a dodávek investičních celků. Mezi dlouholeté klienty ŘANDA HAVEL LEGAL v této oblasti patří mimo jiné přední světový výrobce parních turbín. V poslední době ŘANDA HAVEL LEGAL úspěšně zastupovala v rozhodčím řízení dodavatele investičních celků v souvislosti se zastaveným projektem výstavby paroplynové elektrárny Poljarnaja na polárním kruhu u města Salechard na Sibiři. Oblast řešení sporů, kterými se advokátní kancelář zabývá, je však podstatně širší. V portfoliu ukončených sporných řízení lze najít spory prakticky ze všech odvětví ekonomiky.

Mezi hlavní oblasti právních služeb advokátní kanceláře ŘANDA HAVEL LEGAL patří:

- Fúze a akvizice
- Korporátní právo
- Cenné papíry
- Bankovníctví
- Veřejné zakázky
- Hospodářská soutěž a veřejná podpora
- Energetika
- Investiční celky
- Nemovitosti a development
- Pracovní právo
- Autorské právo a duševní vlastnictví
- Informační technologie

ŘANDA HAVEL LEGAL má pět společníků. K zakládajícím společníkům Martinu Řandovi a Janu Havlovi se v průběhu let 2010 až 2013 postupně připojili společníci Tomáš Rydvan, Alois Šatava a Iva Javorská. Mezi další klíčové osoby právního týmu patří advokáti Matyáš Kužela, Ladislav Peterka, Michal Pálinský a Tomáš Slabý.

Společníci ŘANDA HAVEL LEGAL odpověděli na několik otázek ohledně praxe a filozofie své advokátní kanceláře:

Reference advokátní kanceláře ŘANDA HAVEL LEGAL jsou působivé. Dokážete říci, čemu vděčíte za tento úspěch u svých klientů?

Martin Řanda: Včas jsme si uvědomili, že základním předpokladem úspěchu je kvalitní, motivovaný a loajální tým. Těší nás, že naši právníci jsou zpravidla našimi mnohaletými spolupracovníky. Kancelář tak může kontinu-

álně navazovat na jejich zkušenosti a soustředit know-how. A co je neméně důležité, práce v loajálním týmu je radost. I to je předpokladem dobrých výsledků. Nakonec z toho všeho těží hlavně klient. Může totiž očekávat efektivní právní službu založenou na prověřené zkušenosti a jistotu pro dlouhodobé projekty. Kromě toho se může těšit ze spolupráce v přátelské atmosféře. Dále klademe důraz na dostupnost našich právníků pro klienty a promptní reakci na požadavky klientů.

Kdo jsou klienti ŘANDA HAVEL LEGAL a jak přistupujete k práci s nimi?

Tomáš Rydvan: Našimi klienty jsou typicky

středně velké nebo velké české a zahraniční společnosti. To je přirozené dáno naším zaměřením na podnikatelskou sféru. Asistujeme též veřejným institucím a municipalitám zejména v otázkách veřejných zakázek, kde máme mimořádně bohaté zkušenosti. V menší míře radíme jednotlivcům v jejich soukromých majetkových záležitostech. Troufám si říci, že v nás klienti nacházejí skutečného partnera pro uskutečnění svých záměrů. Jsme si totiž vědomi toho, že klient bude s naší službou spokojený pouze tehdy, pokud budeme dostatečně naslouchat, pokud důsledně pochopíme klientův cíl, jeho širší strategii, jeho segment a jeho konkurenty, a to vše vezmeme v úvahu při poskytnutí naší služby.

Byli byste schopni shrnout širší filozofii ŘANDA HAVEL LEGAL při poskytování právních služeb?

Iva Javorská: Naši filozofii a ambici při poskytování právních služeb jsme vyjádřili mottem „taktika, přesnost, vítězství“. Právní rada se nemůže obejít bez zřetele na vhodnou „taktiku“ s ohledem na širší kontext případu a jeho aktérů. „Přesnost“ vychází z nezbytnosti špičkové znalosti práva a profesionality. „Vítězství“ pak vyjadřuje důsledné pochopení a neustálé uvědomování si hlavní motivace každého klienta, který vyhledá právníka, a tou je motivace uspět ve své záležitosti. Ať už si pod tím představujeme vítězství ve sporu či úspěšné uzavření transakce. Je jasné, že nemůžeme garantovat vítězství ve sto procentech případů. Můžeme nicméně nabídnout stoprocentní nasazení v úsilí jej dosáhnout.

Jan Havel: Neméně důležitým pravidlem našeho uvažování je prevence soudních sporů.

To se projevuje primárně v tom, jak zpracováváme smluvní dokumentaci. Myslím, že jsme nikdy nezastupovali klienta ve sporu, který by vznikl z nejasnosti při výkladu smlouvy, kterou jsme připravili. Usilujeme o jednoznačnost, konzistentnost a transparentní strukturu smluv. A pokud už spor vznikne, vždy důkladně zhodnotíme pozici klienta a nikdy ho do pokračování sporu nepobízíme, pokud nevidíme solidní možnost dosažení úspěchu. Dlouhotrvající a nákladná sporná řízení nejsou tím, co bychom pro naše klienty chtěli. Pokud o to klient stojí, hledáme pak cesty k mimosoudnímu řešení. Již mnohokrát se nám povedlo najít přijatelné varianty i v případech, kde už byl klient k možnosti nalezení rozumného řešení skeptický.

Jak poskytujete právní služby, které zahrnují otázky dle zahraničního práva?

Alois Šatava: Díky našemu jazykovému vybavení a zkušenostem ze zahraničí poskytujeme

právní služby zahraničním klientům v České republice na úrovni a ve standardu, na jaký jsou zvyklí v západní Evropě nebo USA – což ale považuji v dnešní době za samozřejmost. Kromě toho jsme schopni pohotově zajistit našim českým (a někdy i zahraničním) klientům poskytnutí právních služeb i mimo Českou republiku. V nedávné době jsme například holandskému klientovi zajistili právní službu v Rakousku. Jsme členy mezinárodní sítě advokátních kanceláří LAWORLD, která sdružuje kanceláře ve více než 50 zahraničních jurisdikcích a máme také úzké vazby na další právní kanceláře v zahraničí i mimo tuto síť. Díky pravidelným pracovním stykům jsme schopni si naše zahraniční kolegy prověřit a našim klientům můžeme garantovat, že jim jsou schopni poskytnout právní servis na nejvyšší úrovni. Přirozeně celou zahraniční „misi“ pro klienta kompletně koordinujeme. Věříme, že klienti mají u nás stejný servis, jako kdyby spolupracovali s mezinárodní kanceláří.

Mgr. Martin Řanda, LL.M., zakládající společník

Profesní kariéru zahájil jako podnikový právník u předního mezinárodního výrobce automobilů. V advokacii je činný od roku 1999. V roce 2005 založil spolu s Janem Havlem advokátní kancelář ŘANDA HAVEL LEGAL. Martin Řanda získal bohaté odborné zkušenosti v mezinárodních transakcích, při privatizaci dvou předních českých bank a akvizicích významných českých průmyslových a energetických podniků. V segmentu bankovníctví a financování se účastnil projektů tvorby standardní bankovní dokumentace, přípravy komplexních úvěrových smluv a financování developerských projektů. Aktivně působí ve významných mezinárodních projektech v oblasti nemovitostí a stavebnictví včetně výstavby a realizace investičních projektů, residenčních projektů a projektů rozsáhlých nákupních center. Ve své praxi se v současné době zaměřuje na nemovitosti a stavebnictví, řešení sporů, na obecné obchodní právo a právo obchodních společností. Součástí praxe Martina Řandy je i právní problematika odpadů.

Mgr. Ing. Jan Havel, zakládající společník

V advokacii působí od roku 2002. Před založením advokátní kanceláře ŘANDA HAVEL LEGAL pracoval v mezinárodní poradenské společnosti v oddělení mezinárodních daní a v právním oddělení. Během let 1999 až 2001 zastával Jan Havel pozici vedoucího právního oddělení u předního světového dodavatele energetických celků. Během své praxe získal Jan Havel bohaté odborné zkušenosti a znalosti zejména v oblasti obchodního práva, mezinárodního obchodu, fúzí a akvizic, stavebního práva, a to se zaměřením na energetický sektor a dodávky technologických zařízení a investičních celků včetně mezinárodních EPC kontraktů. Jan Havel poskytoval poradenství v rámci mezinárodních akvizic a prodejů podniků v oblasti energetického strojírenství. Dlouholeté zkušenosti Jana Havla zahrnují právní poradenství ve více než 80 komplexních investičních a developerských projektech v energetickém sektoru včetně jaderných zařízení v Evropě, Americe a Asii. Ve své praxi se dále zaměřuje na obecné obchodní právo a právo obchodních společností, na oblast financí a bankovníctví a právo životního prostředí.

Mgr. Tomáš Rydvan, společník

V advokacii je činný od roku 2000. Před svým působením v ŘANDA HAVEL LEGAL pracoval ve dvou předních českých advokátních kancelářích, kde se specializoval na problematiku fúzí a akvizic, bankovníctví, veřejných zakázek a práva nemovitostí. Tomáš Rydvan se aktuálně specializuje především na oblast veřejného sektoru, zejména na právo veřejných zakázek, PPP projektů a veřejné podpory. Jeho zvláštní specializací je oblast IT, TMT a veřejných zakázek dotovaných z operačních programů EU. V průběhu své dosavadní praxe Tomáš Rydvan mimo jiné poskytoval poradenství při akvizičních transakcích realizovaných zahraničními i domácími investory v ČR a v zahraničí, a to v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví, průmyslu i nemovitostí. Kromě toho má četné zkušenosti s úvěrovým a projektovým financováním a sjednáváním smluv v oblasti energetiky a investičních celků. Tomáš Rydvan poskytuje poradenství zadavatelům i uchazečům v zadávacích řízeních na veřejné zakázky, při přípravě nabídek i organizaci zadávacích řízení včetně zastupování v námitkovém řízení, řízení před ÚOHS a při soudním přezkumu ve správním soudnictví.

Mgr. Alois Šatava, společník

V advokacii působí od roku 2003. Před nástupem do ŘANDA HAVEL LEGAL pracoval v předních českých advokátních kancelářích. Během své praxe získal značné zkušenosti zejména v oborech obchodního práva, fúzí a akvizic, insolvenčního práva, finančního a bankovního práva a práva cenných papírů. Alois Šatava poskytuje poradenství kupujícím a prodávajícím v rámci rozsáhlých mezinárodních akvizic a prodeji společností podnikajících v různých oblastech průmyslu a služeb včetně akvizičního financování transakcí a post-akvizičních restrukturalizací. Alois Šatava má rovněž zkušenosti s transakcemi private equity. Alois Šatava se také zabývá poskytováním právního poradenství v oblasti energetiky a dodávek technologických celků a zařízení. Účastnil se řady mezinárodních projektů v oblasti syndikovaného úvěrování a dluhopisového financování, a to jak na straně dlužníků, tak na straně předních světových finančních institucí jako věřitelů.

Mgr. Iva Javorská, LL.M., společník

V advokacii působí od roku 1998. Spolupráci s ŘANDA HAVEL LEGAL předcházelo její působení v předních pražských advokátních kancelářích. Iva Javorská se od počátku své praxe specializuje na fúze a akvizice. Podílela se na privatizacích a rozsáhlých restrukturalizačních projektech. V posledních letech Iva Javorská realizuje zejména akvizice společností činných v oblasti e-commerce a ve výrobních odvětvích. Iva Javorská je dobře obeznána s prostředím private equity. Několik let působila jako General Counsel private equity fondu Benson Oak Capital. Dále se specializuje na autorské právo, duševní vlastnictví a IT. Radí zejména v otázkách autorského práva umělců, tvůrců počítačových programů a architektů, jeho ochrany a licencování. Má bohaté zkušenosti se smluvním ošetřením vývoje a implementace informačních systémů a technologií včetně integrovaných systémů podnikového řízení. Iva Javorská se mimo jiné podílela na akvizici AVG a na tvorbě jeho vzorové smluvní dokumentace. Iva Javorská přednáší autorské právo na UMPRUM. ●

ŘANDA HAVEL LEGAL

advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 1104/13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500 – 501
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

- I Havel, Holásek & Partners s kancelářemi v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 23 partnerů, více než 100 advokátů a celkem přes 180 právníků největší česko-slovenskou právníckou firmou
- I Komplexní právní poradenství a související daňové služby pro více než 1000 klientů, z toho 70 společností uvedených v seznamu největších firem Fortune 500, téměř 50 společností z Czech Top 100 a 7 společností z Czech Top 10
- I Právní poradenství ve více než 60 zemích světa a 12 světových jazycích, až 70 % případů zahrnuje mezinárodní prvek
- I Kancelář úzce spolupracuje s předními mezinárodními právníckými firmami v Evropě, Asii, Severní Americe, Africe i Austrálii. Klienti mají přístup k mezinárodním i lokálním znalostem a odbornosti prostřednictvím více než 30 tisíc právníků v přibližně 160 zemích světa
- I Nejúspěšnější a nejkomplexnější kancelář v České republice i na Slovensku dle celkového součtu všech nominací a titulů v rámci dosavadních ročníků soutěže Právnícká firma roku

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Klienty nejlépe hodnocená
právnícká firma
v České republice
(2010, 2013, 2015)

Právnícká firma roku
v České republice
(2011, 2012, 2014, 2015)

1. místo TOP Zaměstnavatelé
2016 v kategorii
Advokátní kancelář

**VYSOKÁ KVALITA PRÁVNÍCH
SLUŽEB** poskytovaných v českém
a anglickém jazyce je pro nás vždy
na prvním místě.

Zaměřujeme se na následující oblasti práva:

- obchodní (korporátní) a občanské právo
- medicínské a farmaceutické právo
- právo nemovitostí
- právní vztahy s mezinárodním prvkem
- spornou agendu
- právo duševního vlastnictví
- stavební a správní právo
- pracovní právo

Závazku poskytovat služby té nejvyšší kvality
můžeme dostát zejména díky komplexnímu
a strategickému přístupu k řešení právních případů,
vysoké úrovni právní analýzy, mezinárodním
zkušenostem a sehranému týmu kvalitních právníků.

Praktické řešení pro přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR

Rekodifikace českého soukromého práva se dotkla i přemísťování sídla zahraničních právnických osob do České republiky. Autoři nového občanského zákoníku patrně zamýšleli umožnit přemístění sídla obchodních společností do České republiky i z nečlenských států Evropského hospodářského prostoru, avšak nová právní úprava nepřinesla v tomto ohledu zcela jasnou odpověď. I v takových situacích je však třeba hledat praktická řešení.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník („občanský zákoník“) s účinností od 1. ledna 2014 přinesl v § 138 novou úpravu přemístění sídla zahraniční právnické osoby do České republiky.

Do té doby bylo přemístění sídla upraveno v § 26 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník s odkazem na § 384a a násl. zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev („zákon o přeměnách“). Zatímco zákon o přeměnách i nadále připouští přeshraniční

přemístění sídla pouze pro obchodní společnost, které se řídí právem některého členského státu Evropského hospodářského prostoru (EHP) a které v něm mají své sídlo, občanský zákoník zmiňované teritoriální omezení nepřevzal. Úprava v občanském zákoníku však neposkytuje jasnou odpověď na otázku, zda se uplatní též na přemístění sídla do ČR u obchodní společnosti, která má sídlo mimo EHP a následně má mít formu obchodní společnosti podle českého práva. Při přípravě přemístění sídla obchodní společnosti do ČR je proto nutné posoudit, zda se bude postupovat podle právní úpravy zákona o přeměnách nebo občanského zákoníku.

Připouští nová právní úprava přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR?

Pro výhradní aplikaci zákona o přeměnách hovoří skutečnost, že jde o přemístění sídla ob-

chodní společnosti, a tudíž by se mělo postupovat podle této úpravy jako speciální právní normy upravující otázky obchodních společností. Navíc společnost má mít po přemístění sídla do ČR právní formu obchodní společnosti podle českého práva, čehož lze podle některých názorů[1] dosáhnout pouze v režimu zákona o přeměnách. Diskutované přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR by v takovém případě nemohlo být realizováno, neboť zákon o přeměnách umožňuje přemístění sídla jen z jiného členského státu EHP.

Naopak ve prospěch občanského zákoníku (a tudíž pro umožnění přemístění sídla obchodní společnosti do ČR i z nečlenského státu EHP) lze argumentovat tím, že nelze-li aplikovat zákon o přeměnách s ohledem na jeho teritoriální omezenost, měl by se použít občanský zákoník jako obecná právní norma. Občanský zákoník upravuje otázky přemístění sídla zahraničních právnických osob do ČR bez ohledu na jejich teritoriální původ a nestanoví žádná omezení co do právní formy podle českého práva, kterou by přemísťovaná zahraniční právnická osoba měla zvolit.

Vzhledem k absenci relevantní judikatury zůstává rozsah aplikovatelnosti právní úpravy v občanském zákoníku nejasný. Ačkoliv by podle mého názoru mělo být přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR v režimu § 138 občanského zákoníku možné, nelze s jistotou vyloučit, že se nakonec prosadí opačný přístup. Nejasnosti právní úpravy by však neměly bránit v realizaci legitimních projektů. Proto se nabízí praktické řešení, které spočívá v přemístění sídla obchodní společnosti nejprve z nečlenského státu EHP do členského státu EHP (který takový postup dovoluje) a následně z členského státu EHP do ČR v režimu zákona o přeměnách.

První krok – přemístění sídla obchodní společnosti do členského státu EHP

V rámci uvedeného řešení je klíčové identifikovat členský stát EHP, který obchodní společnost z nečlenského státu EHP přijme. Takovým „otevřeným“ státem, který zohledňuje praktické potřeby podnikatelů a má zavedenou praxi v přemísťování sídla obchodních společností z nečlenských států EHP, je Lucembursko. Stejně tak je důležité, aby přemístění sídla obchodní společnosti se zachováním její právní existence (tj. aniž by došlo k jejímu zániku a ke vzniku nové právnické osoby) umožňoval stát jejího původního sídla, jako je tomu například v americkém státě Delaware.

Přemístění sídla musí být schváleno a provedeno v souladu se všemi právními požadavky jak státu původního sídla, včetně získání souhlasu společníků nebo potvrzení příslušného státního orgánu (například státního tajemníka státu Delaware), tak státu nového sídla. Lucemburské právo vyžaduje přijetí rozhodnutí valné hromady přemísťované obchodní společnosti před lucemburským notářem. Za tím účelem musí společnost předložit notáři doklady potvrzující skutečnost, že společnost bude po přemístění splňovat zákonem vyžadované náležitosti, včetně existence sídla a vedení společnosti v Lucembursku, právní formy podle lucemburského práva (častá je společnost s ručením omezeným (société à responsabilité limitée) nebo akciová společnost (société anonyme)), výše základního kapitálu, složení orgánů společnosti a obsahu zakladatelského právního jednání. Dále je společnost povinna předložit mezeitim účetní závěrku a potvrzení vydané jejím představenstvem ohledně čisté hodnoty aktiv (v případě akciové společnosti musí být čistá hodnota aktiv navíc potvrzena auditorem společnosti). Přemístění sídla do Lucemburska se stává účinným ke dni rozhodnutí valné hromady společnosti.

Druhý krok – přemístění sídla obchodní společnosti do ČR

Poté, co je úspěšně realizováno přemístění sídla společnosti do Lucemburska, lze její sídlo v režimu § 384a a násl. zákona o přeměnách přemístit do ČR.

Lucemburská právní úprava obchodních společností nestanoví žádnou dobu, po kterou musí mít přemísťovaná obchodní společnost své sídlo v Lucembursku, ani nevyžaduje splnění jiných náročných kroků a formalit. Lucembursko je jurisdikcí, která uznává teorii reálného sídla, což znamená, že za stát sídla společnosti považuje ten stát, kde se nachází její skutečné vedení. Z praktického hlediska postačí, aby se v Lucembursku konalo alespoň jedno zasedání statutárního orgánu společnosti.[2] To může případně sloužit pro svolání a přípravu valné hromady, která za účasti lucemburského notáře rozhodne o přemístění sídla obchodní společnosti do ČR. Notář následně vydá potvrzení ve formě notářského zápisu o splnění zákonem stanovených náležitostí pro přemístění sídla do ČR dle lucemburského práva.

Přemístění sídla do ČR je účinné dnem jeho zápisu do českého obchodního rejstříku na základě osvědčení českého notáře. Notář vydá potřebné osvědčení, je-li mu předloženo výše uvedené potvrzení lucemburského notáře a zakladatelské právní jednání společnosti splňující požadavky českého práva. Přemísťo-

vaná společnost musí mít právní formu české obchodní společnosti a její vnitřní poměry se po přemístění musí řídit českým právem.[3] Navíc má-li mít společnost po přemístění sídla do ČR právní formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, musí nechat ocenit své jmění posudkem znalce a její základní kapitál nesmí být vyšší než částka znaleckého ocenění.

Časová náročnost

Přemístění sídla zahraniční obchodní společnosti do ČR výše popsaným postupem je zásadně proveditelné během dvou měsíců. Přesná doba realizace je vždy závislá na okolnostech konkrétního případu, a to především na předmětu podnikatelské činnosti přemísťované společnosti ve vazbě na řešení specifických záležitostí týkajících se například regulačních souhlasů, licencí, zaměstnanců nebo daní.

Závěr

V současnosti není jisté, zda lze realizovat přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR na základě právní úpravy § 138 občanského zákoníku. Do doby, než budeme znát na tuto otázku jasnou odpověď, nabízí se výše popsané praktické řešení spočívající v přemístění sídla společnosti ve dvou krocích, a to nejprve do některého členského státu EHP (například Lucemburska) a následně do ČR za běžných podmínek zákona o přeměnách (který přemístění sídla společnosti mezi členskými státy EHP upravuje). ●

**Roman Janeček, partner
WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář**

Weil

Poznámky

- [1] Lavický, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, str. 728.
- [2] Alespoň část členů statutárního orgánu musí být lucemburskými rezidenty. Při řešení personálního obsazení je možno využít služeb místních společností, které poskytují tzv. „management and domiciliation services“.
- [3] Společnost též nesmí být v likvidaci, ani proti ní nesmí být zahájeno insolvenční nebo obdobné řízení.

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

WWW.VCV.CZ

Elektřina a plyn od jednoho dodavatele nám šetří čas i peníze

Odebírejte elektřinu i plyn od ČEZ. Vedle výhodné elektřiny pro vás máme plyn **ČEZ S ODMĚNOU**, který je každý rok levnější, a uspoříte až 10 %. Navíc všem, kdo topí zemním plynem, dáme **bonus do výše 2 000 korun**.

Zavolejte na naši Zákaznickou linku nebo se zastavte v některém z našich kontaktních míst.

Pomůžeme vám ušetřit.

www.cez.cz/odmena | Zákaznická linka 371 100 100

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ

První máj, cla čas!

První květen 2016 bude revolučním dnem napříč evropskými státy, jelikož 24 let staré celní právo bude nahrazeno právem novým. Změny se dotknou všech, kteří působí zejména v oblastech importu a exportu, mezinárodního obchodu a logistiky.

Tento článek si neklade za cíl poskytnout vyčerpávající výklad všech novinek, které s sebou nová právní úprava přináší, představí Vám některé z těch nejvýznamnějších.

Jak to tedy je

Orientace v celních předpisech není rozhodně jednoduchou záležitostí a dosavadní úprava může působit poněkud chaoticky.

Nejdříve měl být současný Celní kodex společenství (CCC)[1] z roku 1992 nahrazen Modernizovaným celním kodexem společenství (MCC)[2], jehož účinnost byla plánována

na rok 2013. K tomuto kroku však na základě legislativního zdržení nikdy nedošlo. MCC byl posléze přepracován do dnešní podoby Celního kodexu Unie (UCC),[3] který nabyl platnosti a částečně[4] účinnosti již koncem října 2013, nicméně úplná účinnost nastává právě 1. května 2016.

Nový Celní kodex unie (UCC)

Cílem UCC je modernizace evropského celnictví a snaha snížit administrativní a časovou zátěž pro obchodníky. UCC je přijato formou nařízení EU a doprovázejí ho další předpisy, a to jak evropské,[5] tak i národní,[6] které mají slou-

žit aplikaci normy v praxi. UCC zavádí zejména níže uvedené novinky:

Oprávněný hospodářský subjekt (Authorized Economic Operator – „AEO“)[7] – oprávněnému hospodářskému subjektu již nebude udělováno osvědčení, jako tomu bylo doposud, ale povolení. V současné době existují tři druhy osvědčení,[8] UCC však počítá pouze se dvěma druhy povolení. Zavádí se jednak povolení pro celní zjednodušení (AEO-C), které umožňuje využívat výhod ze zjednodušených postupů během celního řízení a pak povolení pro bezpečnost a zabezpečení (AEO-S), které umožňuje využívat výhod při celních kontrolách týkajících se bezpečnosti a zabezpečení při vstupu zboží na celní úze-

mi a výstupu zboží z celního území. Obě povolení lze používat současně.

Centralizované celní řízení (Centralized Clearance)[9] – je zamýšlené tak, aby bylo plně elektronické v rámci e-Customs. V praxi tak mohou celní orgány povolit osobě s povolením AEO-C, aby u celního úřadu příslušného v místě, kde je osoba usazena, podala celní prohlášení zboží, které je následně předkládáno celním orgánům na jiném celním úřadě. Centralizované odbavení tak např. umožní hospodářským subjektům centralizovat a integrovat účetní, logistické a distribuční jednotky v jednom místě. Nicméně s ohledem na současnou IT infrastrukturu se očekává kompletní nasazení všech elektronických systémů, které jsou pro centralizované celní řízení potřebné počínaje rokem 2021. Období od 1. května 2016 do 31. prosince 2020 bude tedy ve skutečnosti jakýmsi přechodným, testovacím obdobím.

Původ zboží (Origin of goods)[10] – změna se také dotýká určení nepreferenčního původu zboží a vytvoření nového seznamu pravidel. Pravidla preferenčního určení původu zboží zůstávají zachována.

Jistota za celní dluh (Customs Guarantees) [11] – jedná se o zásadní změnu oproti současnému postupu, jelikož zajištění celního dluhu jistotou bude nově povinné pro každý zvláštní režim (např. tranzit, uskladnění aj.). U zajištění celního dluhu pouze osobám s povolením AEO-C plynou výhody, jako je např. snížení částky jistoty, či v některých případech i nepožadování jistoty vůbec. Nově bude umožněno mezinárodní zajištění ve více členských státech EU a také aplikace zajištění celního dluhu třetí osobou v případě přímého zastoupení, což doposud nebylo možné.

Samoschvalování (Self-assessment)[12] – osobě s povolením AEO-C bude umožněno samostatně určit částku cla a jistoty celního dluhu.

Dočasné uskladnění (Temporary storage) [13] – v rámci režimu dočasného uskladnění došlo k zavedení institutu přesunu zboží mezi dočasnými sklady (tzn. i mezi členskými státy EU). To umožňuje osobě s povolením AEO-C, aby mohla přesunout zboží, které není zbožím Unie, z jednoho dočasného skladu do jiného, aniž by docházelo k nutnosti schvalování režimu tranzitu. Současně bude také prodloužena lhůta dočasného uskladnění z 20 na 90 dnů.

Celní řád

Celní řád, jehož účinnost je zatím taktéž plánována k 1. květnu 2016, má nahradit součas-

ný zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon. Tím dojde k adaptaci českého právního řádu na Nový Celní kodex unie.

Jaké změny můžeme tedy očekávat? Nově budou zavedeny např. následující pojmy:

Správce cla – je orgán státní správy obecně příslušný k vedení celního řízení, pokud je v něm clo vyměřováno. Místní příslušnost správce cla bude stanovena na obdobném principu, jako je tomu dnes. Jedná se o paralelu ke správci daně.

Zjednodušená celní kontrola – jedná se o zvláštní druh daňové kontroly, prováděný po skončení celního řízení a je zaměřený primárně na doměření cla, popř. na zboží uniklé celnímu dohledu.

Celní řízení – je řízením za účelem rozhodnutí ve věci zpětného vývozu, dočasného uskladnění nebo přenechání zboží.

Přijetím Celního řádu se upustí od řady dosud používaných termínů jako např. doměření cla z moci úřední – tento speciální institut se nahrazuje doměřením cla, které může být buď na žádost, nebo v rámci zjednodušené celní kontroly.[14] Mimo jiné se také upouští od užívání termínů celně schválené určení, svobodný sklad, režim s hospodářským účinkem, aktivní zušlechťovací styk v systému navracení, přepracování pod celním dohledem atd.

Závěrem

Změny v celních předpisech nebudou pouze kosmetické. Lze proto jen doporučit věnovat nové legislativě pozornost a seznámit se s ní s předstihem. Ti obchodníci, kteří budou mít zájem stát se osobou se statutem AEO a získat povolení, by registraci rozhodně neměli nechávat na poslední chvíli. ●

Mgr. Nora Bielíková,
advokátka / Senior Associate
Mgr. Václav Dlouhý, LL.M.,
advokátní koncipient
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Poznámky

- [1] Celní kodex Společenství (ang. zkr. CCC) – Nařízení (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992.
- [2] Modernizovaný celní kodex společenství (ang. zkr. MCC) – Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 4550/2008 ze dne 23. dubna 2008.
- [3] Celní kodex Unie (ang. zkr. UCC) – Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013.
- [4] Pouze čl. 280 a 281 UCC.
- [5] Nařízení Komise v přenesené pravomoci EU 2015/2446 – Delegovaný akt (ang. zkr. UCC DA) ze dne 28. července 2015.
Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 – Implementovaný akt (ang. zkr. UCC IA) ze dne 24. listopadu 2015.
- [6] V ČR jím bude Celní řád, zatím je však pouze ve formě návrhu zákona.
- [7] čl. 38 UCC.
- [8] AEO-C, AEO-S, AEO-F.
- [9] čl. 179 UCC.
- [10] Hlava II UCC & UCC DA & UCC IA.
- [11] čl. 89 UCC.
- [12] čl. 185 UCC.
- [13] čl. 144 UCC.
- [14] čl. 22 UCC.

Nejlepší jsou
na špičce...

135

1880 - 2015 Anniversary

BARKER
ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

www.barker-shoes.cz

Miluji náš dům teď patří mé exmanželce.

Život je plný zvratů a každý
z nich si žádá rozhodnutí.
Swiss Life pomáhá svým klientům
rozhodovat se správně v oblasti
správy privátních financí
a majetku již od roku 1857.

844 111 444

www.swisslifeselect.cz

premium@swisslifeselect.cz

K zániku odpovědnosti za porušení soutěžního práva

Nejvyšší správní soud („NSS“) ve svém nedávném rozhodnutí č. j. 2 As 204/2014 – 71 o kasační stížnosti společnosti O2 Czech Republic, a.s. („O2“) rozhodl, že způsob počítání subjektivní lhůty pro uložení pokuty ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“) za porušení pravidel hospodářské soutěže může být za jistých okolností jiný, než se dosud všeobecně předpokládalo, a to významně příznivější pro účastníka řízení.

V případě tzv. trvajících deliktů (deliktů, kdy pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje) se totiž dosud vycházelo z doktríny, dle které pokaždé, když se správní orgán dozví, že delikvent i nadále udržuje protiprávní stav (např. i po zahájení správního řízení), tj. že stále nedošlo k ukončení trvajících deliktů, začíná běžet nová subjektivní prekluzivní lhůta pro uložení pokuty.

NSS v uvedeném rozsudku O2 nicméně uvedl, že takový přístup může za určitých okolností představovat nepřipustné omezení práv účastníka řízení. V daném případě se jednalo o posuzování možného zneužití dominantního

postavení tím, že O2 (dříve ČESKÝ TELECOM, a.s.) vytvářelo bariéry pro rozvoj konkurence na trhu poskytování veřejných telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí. Podle ÚOHS totiž O2 se svými zákazníky uzavíralo smlouvy, které jim de facto dlouhodobě znemožňovaly využívat služeb konkurence. Posuzované jednání mělo tedy charakter trvajících deliktů, tj. deliktu, kterým pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje. Specifické bylo, že jednání O2 (pokračování smluv) trvalo i po zahájení správního řízení, a ÚOHS proto jako nejzazší okamžik, kdy začala subjektivní lhůta plynout, určil okamžik vydání prvoinstančního rozhodnutí.

Krajský soud v Brně („krajský soud“) jako soud prvního stupně postup ÚOHS aproboval. Vycházel přitom ze stávající judikatury NSS, dle které je nutné počátek běhu subjektivní lhůty vázat na úplné dozvědění se o „spáchání“ správního deliktu, nikoli pouze o jeho počátku či části deliktálního jednání.

NSS, přestože sám ve svém rozsudku uvedl, že se nehodlá odchýlit od své dřívější judikatury, shledal závěry ÚOHS i krajského soudu ohledně plynutí subjektivní lhůty nesprávnými. Poukázal na specifčnost konkrétního případu a skutečnost, že jak ÚOHS tak i krajský soud použil z přechozí judikatury pouze právní věty vytržené z jejich kontextu. S odkazem na zvláštní okolnosti posuzovaného případu pak dovodil, že v daném případě subjek-

tivní lhůta počíná běžet již od okamžiku, kdy ÚOHS získá prvotní relevantní indicie o deliktálním jednání a o osobě pachatele, přičemž tento okamžik může předcházet počátku běhu objektivní lhůty pro uložení pokuty, která je vázána na dokonání trvajících jednání. Podle NSS tak pro účely určení počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty pro uložení pokuty za dané situace není rozdíl mezi deliktem trvajícím a deliktem jednorázovým.

Přestože NSS argumentoval specifickými okolnostmi daného případu (zejména tím, že delikt trval i po zahájení správního řízení) domníváme se, že principy, které NSS nastavil, mají v konečném důsledku univerzální povahu, a tedy i přesah přes hranice této konkrétní kauzy. Aplikace těchto nových závěrů NSS však bude užitečná spíše u starších (stále probíhajících) kauz, které se již budou nejspíše nacházet v soudním stádiu. Od 1. 9. 2009 platí nová právní úprava běhu prekluzivních lhůt, dle které už není ÚOHS limitován dobou pro uložení pokuty, ale dobou pro samotné zahájení řízení. ●

Robert Neruda, partner
Ivo Šimeček, advokát
Havel, Holásek & Partners s.r.o.
advokátní kancelář

HAVEL, HOLÁSEK
advokátní kancelář **PARTNERS**
ÚSPĚCH SPOJUJE

Praetor

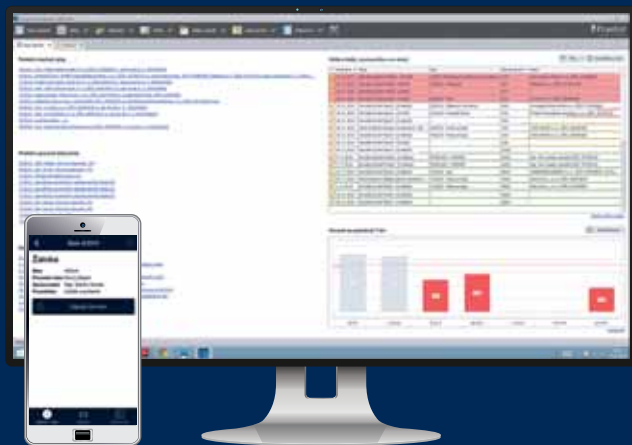
advokátní systém pro úspěšné

AKCE

**MOBILNÍ APLIKACE
ZDARMA**
při objednání Praetora
do 30.4.2016

Advokátní kancelář v kapse

GET IT ON
 Google Play

 Download on the
App Store

Zjistěte více na prezentaci:

Praetor Systems

+420 774 101 130, info@praetor-systems.cz,

www.praetor-systems.cz

Evropské fondy dlouhodobých investic – co umožňuje nová evropská regulace?

V prosinci minulého roku nabylo účinnosti evropské nařízení o fondech dlouhodobých investic (dále jen „Nařízení“), které zavádí na trh kolektivního investování nový druh alternativních investičních fondů. Evropské fondy dlouhodobých investic (the European Long-Term Investment Funds – dále jen „ELTIF“) jsou určeny pro všechny typy investorů a jejich účelem je poskytovat možnosti dlouhodobého investování do reálných aktiv a projektů s pravidelným výnosem. Zavedení tohoto nového typu fondů by mělo přinést nejen podporu růstu evropské ekonomiky, ale také rozšířené možnosti pro veřejnost investovat do aktiv dříve dostupných výhradně kvalifikovaným investorům.

Specifika fondů ELTIF

Základním charakteristickým znakem, který odlišuje fondy ELTIF od ostatních investičních fondů, je dlouhodobá povaha jejich investic. Fondy ELTIF totiž mohou investovat pouze do specifických druhů méně likvidních aktiv vyžadujících pro své zhodnocení delší časové období. Investice těchto fondů jsou především zaměřeny na projekty energetické, projekty dopravní či komunikační infrastruktury, nemovitostní projekty, projekty na podporu vědy, výzkumu a vzdělávání či další projekty, které pro svou realizaci vyžadují zajištění přísunu kapitálu po určité předem stanovenou dobu. Ve srovnání s obecnou evropskou regulací alternativních fondů, která stanovuje pravidla primárně pro nabízení profesionálním (kvalifikovaným) investorům, Nařízení přímo umožňuje fondům ELTIF nabízet investice i neprofesionálním (tj. menším a retailovým) investorům.

Nové možnosti pro investory i obhospodařovatele

Až do účinnosti Nařízení nabízel český právní rámec retailovým investorům pouze vel-

mi omezené možnosti investic do nelikvidních aktiv. Fondy kolektivního investování, tj. standardní a speciální fondy jako investiční fondy oprávněné nabízet investice veřejnosti, totiž mohou investovat shromážděné prostředky buď do vysoce likvidních aktiv (převoditelné cenné papíry u standardních fondů) nebo jen do určitých typů nelikvidních aktiv (např. nemovitostní speciální fondy). Pokud tak chtěl investor v minulosti investovat prostředky do aktiv s nízkou likviditou, jež nenabízely speciální fondy, byl k tomu oprávněn pouze u některých fondů kvalifikovaných investorů, avšak často s vyšším rizikem a počáteční investicí minimálně ve výši 125 000 eur.

Nařízení tento stav mění a umožňuje obhospodařovatelům fondů ELTIF nabízet dlouhodobé investice i investorům, kteří nesplňují zákonem stanovené požadavky na kvalifikovaného investora, s počáteční investicí již od 10 000 eur. Snížení této hranice tak zpřístupňuje investování do alternativních investičních fondů i menším investorům. Výhodou je přitom zachování vysokého stupně ochrany investorů. Pokud se totiž obhospodařovatel fondu ELTIF rozhodne nabízet investice široké veřejnosti, musí dodržovat pravidla transparentnosti a informovanosti sloužící k ochraně retailových investorů, jako je tomu u standardních a speciálních fondů.

Fondy ELTIF však neslouží pouze retailovým investorům. Vhodné mohou být také pro menší penzijní fondy, obce nebo jiné osoby, které objemem svých investic nedosahují limitů určených pro kvalifikované investory, avšak z důvodu opakujících se povinností vůči svým klientům či členům vyžadují stabilní a pravidelné výnosy.

Snížení vstupní investice by rovněž mohlo pozitivně ovlivnit obhospodařovatele investičních fondů investujících v současnosti do nelikvidních aktiv v rámci fondů kvalifikovaných investorů. V případě obdržení licence pro obhospodařování fondu ELTIF totiž mohou při své činnosti zasáhnout mnohem širší spektrum klientů. Daní za tuto výhodu je však podřízení se mnohem přísnější regulaci. Každý obhospodařovatel tak musí individuálně posoudit, zda je právě jeho investiční činnost pro fond ELTIF vhodná a zda mu přeměna stávajícího fondu či založení nového fondu ELTIF přinese očekávaný výsledek. Povinnosti dodržovat podmínky Nařízení sloužící k ochraně investorů totiž mohou pro obhospodařovatele, který doposud obhospodařoval jen fond kvalifikovaných investorů, znamenat vyšší administrativní zátěž. Limity stanovené pro investiční strategii mohou zase snižovat flexibilitu fondu.

Požadavky na obhospodařovatele

Fondy ELTIF jsou ze své povahy alternativními fondy. To znamená, že ačkoliv jsou pravidla pro jejich základní fungování upravena v Nařízení, povolení k obhospodařování těchto fondů lze udělit pouze obhospodařovatelům, kteří jsou držiteli povolení „správce alternativního investičního fondu“ podle směrnice o správcích alternativních investičních fondů (dále jen „AIFMD“). O povolení k obhospodařování fondu ELTIF lze zažádat u České národní banky či jiného unijního orgánu dohledu. Obhospodařovatel žádající o povolení však musí být osobou se sídlem v některém z členských států EU.

Během své činnosti je obhospodařovatel fondu ELTIF (a případně i administrátor, pokud jím není sám obhospodařovatel) povinen dodržovat pravidla stanovená směrnicí AIFMD, jako jsou např. pravidla informovanosti, řádného a obezřetného výkonu činnosti a zamezení střetu zájmů. Dále musí dodržovat i další požadavky stanovené Nařízením, jako je např. zajištění rizik investiční strategie, zejména zákaz prodeje aktiv nakrátko (short-selling) a omezení pákového efektu (leverage). V případě, že má obhospodařovatel v úmyslu nabízet investice veřejnosti, je rovněž povinen zveřejnit prospekt či provádět u všech retailových investorů investiční poradenství a tzv. test vhodnosti, prokazující způsobilost investora pro danou investici.

V souladu s Nařízením musí alespoň 70 % investičního portfolia fondu ELTIF tvořit investice do tzv. způsobilých investičních aktiv, jimiž jsou kapitálové či kvazikapitálové nástroje, úvěry a půjčky, dluhopisy, akcie a podílové jednotky či jiné účasti ve společnostech. Tato aktiva však v zásadě nesmí být obchodována na regulovaném trhu. Půjde tak zejména o společnosti, které nejsou kótované na burze, anebo sice jsou, ale jedná se o střední a menší podniky s tržní kapitalizací do 500 000 000 eur či o zmíněné projekty infrastruktury, vědy, vzdělávání a další, které jsou způsobilé k poskytování pravidelných výnosů. Regulace povoluje investice i do subjektů zahraničních. U těch se sídlem mimo EU je však podmínkou uzavření dohody o mezinárodní výměně informací se státem, ve kterém má zahraniční osoba své sídlo. Nařízení fondům ELTIF zakazuje investice do jiných fondů kolektivního investování, s výjimkou jiných fondů ELTIF, fondů rizikového kapitálu podle nařízení EuVECA a fondů sociálního podnikání podle nařízení EuSEF. Zbylých 30 % investičního portfolia může obhospodařovatel využít k investicím do ostatních likvidnějších aktiv, což může sloužit zejména pro zajištění lepší diverzifikace rizika.

Budoucnost v praxi

V současné době lze jen stěží předvídat, jak se fondy ELTIF osvědčí v praxi. Z teoretického pohledu je však z nastavených mantinelů patrný reálný zájem o zpřístupnění alternativních investic a efektivnější využívání volného kapitálu. Hlavní otázkou zůstává, jak velký zájem projeví o fondy ELTIF obhospodařovatelé, investoři či samotné cílové podniky. Je totiž nutné si uvědomit, že podstata fondů ELTIF spočívá především v jejich dlouhodobém zaměření. Proto lze očekávat, že se o efektivitě či neefektivitě činnosti těchto fondů dozvíme až v horizontu desítek let. ●

Katarína Kucharovičová

Tomáš Osička

Dentons Europe CS LLP, organizační složka

大成 DENTONS

epravo digital

<http://tablet.epravo.cz/>

Nová pravidla pro poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů

Poslanecká sněmovna má na své 42. schůzi projednávat návrh nového zákona o spotřebitelském úvěru (dále jen „ZSÚ“), který je vedený jako sněmovní tisk č. 679.[1] Hlavním cílem ZSÚ je transponovat směrnici č. 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení, provést některé další evropské předpisy do českého právního řádu[2] a celkově sjednotit právní rámec pro poskytování spotřebitelských úvěrů.

Ú

čelem tohoto článku je přiblížit některé podmínky pro poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů podle ZSÚ a upozornit na některé povinnosti plynoucí z přechodného období pro stávající poskytovatele a zprostředkovatele.

Finanční instituce jako poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

Z řad finančních institucí budou spotřebitelské úvěry oprávněny poskytovat banky či zahraniční banky či zahraniční finanční instituce, spořitelny a úvěrní družstva, platební instituce či zahraniční platební instituce, poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu či instituce elektronických peněz, zahraniční instituce elektronických peněz a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu. Uvedené subjekty budou oprávněny poskytovat spotřebitelské úvěry na základě zvláštních předpisů.[3] Na vlastní poskytování spotřebitelských úvěrů (např. na pravidla smluvní dokumentace, informační povinnosti vůči spotřebitelům apod.) se bude aplikovat režim ZSÚ, stejně jako na některé specifické provozní požadavky, vnitřní předpisy (např. hodnocení úvěruschopnosti, postup při prodlení dlužníka) a požadavky na odbornost osob, které se budou na poskytování spotřebitelských úvěrů podílet.

Nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

Nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů[4] budou oprávněni poskytovat spotřebitelské úvěry na základě oprávnění, o jehož udělení bude rozhodovat ČNB na základě elektronicky podané žádosti. Tito poskytovatelé budou při poskytování spotřebitelských úvěrů podléhat dohledu ČNB. V tomto ohledu se jedná o významnou změnu oproti stávající právní úpravě, kdy pro poskytování spotřebitelských úvěrů postačovalo živnostenské oprávnění. Dodáváme, že poskytování úvěrů podnikatelům či jiným osobám, kteří nejsou spotřebiteli, nebude spadat pod působnost ZSÚ a pro tuto činnost bude potřebné i nadále získat živnostenské oprávnění. Pokud tedy nebankovní poskytovatel bude poskytovat úvěry spotřebitelům i podnikatelům, bude potřebovat jak oprávnění ČNB, tak i živnostenské oprávnění.

Pro získání oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů bude potřebné splnit určité

podmínky, mezi které patří např. požadovaná právní forma, dostatečná důvěryhodnost, dostatečná odborná způsobilost či minimální výše počátečního kapitálu. Pokud žadatel podmínky splní, ČNB žadatele запиše do registru obsahujícího údaje o nebankovních poskytovatelích spotřebitelských úvěrů a ohledně zápisu ho bude elektronicky informovat.

Žádost o oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů má dle navrhované vyhlášky ČNB o žádostech, oznámeních a informacích podle zákona o spotřebitelském úvěru[5] obsahovat mj. předmět činnosti žadatele v rozsahu podle skupin odbornosti podle ZSÚ (tj. zda žadatel bude poskytovat spotřebitelské úvěry na bydlení, spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení nebo vázané spotřebitelské úvěry) či předpokládaný den zahájení činnosti žadatele (ne dříve než den zápisu do registru). Přílohy žádosti pak budou obsahovat např. návrhy požadovaných vnitřních předpisů žadatele.

Zprostředkování spotřebitelských úvěrů

Zprostředkování spotřebitelských úvěrů bude možné na základě zvláštních předpisů,[6] jinak bude potřebné k této činnosti získat oprávnění podle ZSÚ. ZSÚ v tomto ohledu rozlišuje čtyři kategorie zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů, a to samostatné zprostředkovatele, vázané zástupce, zprostředkovatele vázaných spotřebitelských úvěrů a zahraniční zprostředkovatele. V případě každé z těchto kategorií ZSÚ stanovuje zvláštní podmínky pro zahájení jejich činnosti a zvláštní podmínky pro samotnou zprostředkovatelskou činnost.

Samostatný zprostředkovatel bude povinen podat elektronickou žádost o zápis do registru vedeného ČNB obdobně jako nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů a po celou dobu své činnosti bude povinen být pojištěn pro případ povinnosti nahradit spotřebiteli škodu způsobenou porušením některé z povinností podle ZSÚ.

Vázaný zástupce bude oprávněn působit na základě oznámení podaného zastoupeným

u ČNB, kdy za správnost a úplnost údajů uvedených v oznámení bude odpovědný zastoupený. Vázaný zástupce bude oprávněn provozovat svoji činnost pouze pro jednu zastoupenou osobu, a to buďto pro poskytovatele spotřebitelských úvěrů nebo pro samostatného zprostředkovatele. Zastoupený bude dále povinen dohlížet nad činností vázaného zástupce a za jeho činnost bude odpovědný.

Zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru bude oprávněn zprostředkovávat pouze tento typ spotřebitelského úvěru a obdobně jako v případě vázaného zástupce bude oprávněn působit na základě oznámení podaného zastoupeným tj. poskytovatelem, kdy za správnost uvedených údajů bude odpovědný zastoupený. Zprostředkovatel vázaného spotřebitelského úvěru bude na rozdíl od vázaného zástupce oprávněn uzavřít smlouvu o zprostředkování s více než jedním poskytovatelem.

Zahraniční zprostředkovatel z jiného členského státu EU bude oprávněn působit na území České republiky prostřednictvím pobočky či přeshraničně ve stejném rozsahu, v jakém je oprávněn provozovat tuto činnost na území svého domovského členského státu. Uvedené oprávnění však bude platit pouze v případě spotřebitelských úvěrů na bydlení. V případě, že by zprostředkovatel z jiného členského státu EU chtěl v České republice poskytovat jiné spotřebitelské úvěry než spotřebitelské úvěry na bydlení, byl by povinen získat oprávnění k této činnosti podle ZSÚ.

Pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA)

V souvislosti se ZSÚ je potřebné upozornit, že EBA vydal 19. srpna 2015 obecné pokyny k posouzení úvěruschopnosti a obecné pokyny k prodlení a realizaci zástavy. Účinnost obou pokynů je s výjimkami stanovena na 21. března 2016.

Obecné pokyny EBA k posouzení úvěruschopnosti obsahují pravidla týkající se způsobu ověření příjmu spotřebitele, vedení dokumentace a uchovávání informací, odhalování a prevence zkreslených informací, posuzování schopnosti spotřebitele plnit závazky ze smlouvy o úvěru, zohlednění povinných a jiných nezbytných výdajů spotřebitele a zohlednění možných budoucích negativních scénářů při posuzování schopnosti spotřebitele plnit závazky ze smlouvy o úvěru.

Obecné pokyny EBA k prodlení a realizaci zástavy obsahují pravidla týkající se stanovení postupů při jednání se spotřebiteli, kteří mají problémy se splácením, způsobu jednání s tě-

mito spotřebiteli, poskytování informací a pomoci spotřebitelům, postupu při řešení těchto situací a vedení dokumentace o jednání s těmito spotřebiteli a uchovávání záznamů.

Přechod na nový režim

Stávající poskytovatelé spotřebitelských úvěrů působící na základě živnostenského oprávnění budou povinni nejdéle do 3 měsíců od účinnosti ZSÚ podat ČNB žádost o oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů a ve stejné lhůtě budou povinni uvést své poměry do souladu se ZSÚ. ČNB bude povinna o takto podané žádosti rozhodnout ve lhůtě 15 měsíců. V případě, že poskytovatel uvedenou žádost ve lhůtě nepodá, oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů mu zanikne. V případě stávajících poskytovatelů spotřebitelských úvěrů na bydlení bude platit, že budou povinni uvést své poměry do souladu se ZSÚ do 3 měsíců od nabytí jeho účinnosti s výjimkou požadavku na plnění podmínek odborné způsobilosti. Poskytovatelé, kteří byli oprávněni poskytovat spotřebitelské úvěry na bydlení před 20. březnem 2014, budou povinni splnit podmínky odborné způsobilosti podle ZSÚ do 21. března 2017.

Stávající zprostředkovatelé spotřebitelských úvěrů budou povinni nejdéle do 3 měsíců od účinnosti ZSÚ podat ČNB žádost o udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele a ve stejné lhůtě budou povinni uvést své poměry do souladu se ZSÚ. ČNB bude povinna o takto podané žádosti rozhodnout ve lhůtě 15 měsíců. Ve vztahu k vázaným zástupcům a zprostředkovatelům vázaných spotřebitelských úvěrů bude platit, že zastoupený bude povinen ve lhůtě 3 měsíců od účinnosti ZSÚ oznámit ČNB výkon jejich činnosti pro účely zápisu do registru ČNB.

Zprostředkovatelé spotřebitelských úvěrů na bydlení budou povinni do 3 měsíců od účinnosti ZSÚ podat ČNB žádost o oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele či být zastoupeným ohlášení ČNB jako příslušní vázaní zástupci. ČNB rozhodne o udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele spotřebitelských úvěrů na bydlení nebo o zapsání příslušného vázaného zástupce do registru nejpozději do 21. března 2017. Stávající zprostředkovatelé spotřebitelských úvěrů na bydlení budou povinni do 3 měsíců od účinnosti ZSÚ uvést do souladu se ZSÚ své vnitřní poměry s výjimkou požadavku na plnění podmínek odborné způsobilosti. Stávající zprostředkovatelé spotřebitelských úvěrů na bydlení, kteří byli oprávněni zprostředkovávat spotřebitelské úvěry na bydlení před 20. březnem 2014, budou povinni splnit podmínky odborné způsobilosti podle ZSÚ do 21. března 2017.

Je zjevné, že ZSÚ přináší zcela zásadní změnu pro celý sektor poskytovatelů a zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů. Vzhledem ke komplexní povaze změn a relativně krátkému přechodnému období je již dnes vhodné zahájit přípravu na přechod na nový režim. ●

Mgr. Tomáš Sedláček,
společník

Mgr. Ing. et Ing. Zdeněk Husták, PhD.,
senior advokát

Mgr. Adam Nečas, of Counsel
BBH, advokátní kancelář, s. r. o.

JUDr. Filip Michalec,
spolupracující advokát

Poznámky

- [1] Odkaz na projednávaný sněmovní tisk č. 679 – <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=679>.
- [2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS. Směrnice Komise 2011/90/EU ze dne 14. listopadu 2011, kterou se mění část II přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES, kterou se stanoví dodatečné předpoklady pro výpočet roční procentní sazby nákladů. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1125/2014 ze dne 19. září 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU, pokud jde o regulační technické normy týkající se minimální peněžní částky pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání nebo srovnatelné záruky pro zprostředkovatele úvěrů.
- [3] Poskytování spotřebitelských úvěrů lze např. podřadit pod jednu z hlavních činností bank podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách (dále jen „ZOB“).
- [4] V tomto ohledu se může jednat např. o úvěrové společnosti, leasingové společnosti, faktoringové a forfaitingové společnosti či o nebankovní poskytovatele hypoték.
- [5] Návrh vyhlášky – <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=679&CT1=0>.
- [6] V případě bank lze zprostředkování spotřebitelských úvěrů podřadit pod finanční makléřství podle § 1 odst. 3 písm. i) ZOB.

Některé otázky spojené s možností rozšiřovat či doplňovat v průběhu zrušovacího řízení nové důvody pro zrušení rozhodčího nálezu

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, v platném znění („ZRŘ“, „Zákon“), ve svém § 31 taxativně vymezuje důvody, pro které soud může zrušit tuzemský rozhodčí nález. Návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem musí být podle první věty § 32 ZRŘ odst. 1 podán do tří měsíců od doručení rozhodčího nálezu té straně, která se zrušení rozhodčího nálezu domáhá, nestanoví-li Zákon jinak. Předmětná lhůta má procesněprávní povahu.[1]

Zákon neobsahuje explicitní vyjádření k otázce, do kdy – je-li návrh na zrušení rozhodčího nálezu podán včas – lze doplňovat či rozšiřovat zrušovací důvody. Soudy nižších stupňů dří-

ve řešily předmětnou otázku tak, že doplňování či rozšiřování důvodů pro zrušení rozhodčího nálezu připouštěly pouze po dobu běhu uvedené tříměsíční lhůty; k pozdějším modifikacím návrhu v daném směru odmítaly přihlížet. Tyto soudy na každý důvod pro zruše-

ní pohlížely v zásadě jako na separátní nárok, který zkoumaly z hlediska diskutované lhůty. Nejvyšší soud („NS“) nicméně zvolil jiné řešení, když dospěl k závěru, že zmíněné ustanovení Zákonu je významné jen z hlediska posouzení včasnosti podání samotného návrhu

na zrušení rozhodčího nálezu. Nejvyšší soud (k dnešnímu dni již opakovaně, viz např. rozsudek sp. zn. 23 Cdo 3705/2011) konstatoval, že předmětné ustanovení nemůže představovat omezení procesních práv doplňovat rozhodující skutečnosti obsahující další důvody zrušení rozhodčího nálezu podle ustanovení § 31 ZŘŘ v průběhu řízení. Uzavřel, že omezení takového práva mohou představovat pouze zákonné procesní limity podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění („OSŘ“).

Zřejmě nejvýznamnějším takovým limitem dle OSŘ je koncentrace řízení ve smyslu jeho § 118b, tedy zjednodušeně řečeno povinnost účastníka uvést rozhodné skutečnosti a označit důkazy do skončení přípravného jednání, popřípadě do skončení prvního jednání, popřípadě do uplynutí soudem stanovené lhůty; k později uvedeným skutečnostem a označeným důkazům smí soud přihlídnout jen výjimečně. Vzhledem k tomu, že NS vymezil v rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia sp. zn. 31 Cdo 4616/2010 poměrně přísná kritéria[2] pro to, aby mohla nastat koncentrace § 118b odst. 1 a 2 OSŘ, mohou nastávat situace, kdy koncentrace ve smyslu uvedených ustanovení nenastane.

Žalobci se v důsledku výše uvedených skutečností s ohledem na výše popsanou koncepci tříměsíční lhůty pro podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu podle našeho názoru otevírá prostor vznášet nové zrušovací důvody i např. v řízení před soudem prvního stupně, před který se věc z různých důvodů vrátila po kasačním rozhodnutí soudů vyšší instance nebo od Ústavního soudu. Případně tyto nové důvody může uplatnit v odvolacím řízení při splnění podmínek uvedených v § 205a OSŘ. Účastníkovi se tedy nabízí (mnohdy i řadu let po zahájení zrušovacího řízení) možnost uplatnit zrušovací důvody, které původně z jakéhokoliv důvodu opomněl.[3]

Vzhledem k tomu, že judikatura týkající se problematiky řízení o zrušení rozhodčího nálezu prochází neustálým vývojem (zejm. pokud jde o spotřebitelské spory nebo o to, co lze podřadit pod § 31 písm. e) ZŘŘ), existuje šance, že účastník dostane v důsledku změny soudní praxe k dispozici možnost uplatnit novou, jemu dříve neznámou argumentaci, na jejímž základě se mu posléze podaří dosáhnout zrušení napadeného rozhodčího nálezu.

Návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem lze za určitých podmínek podat i mimo tříměsíční lhůtu stanovenou ve větě první § 32 odst. 1 Zákona – i takový návrh může být

včasný. Tímto způsobem lze podle Zákona postupovat v průběhu vykonávacího (exekučního) řízení, pokud je podán návrh na zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí. Jestliže takový zastavovací návrh splňuje náležitosti § 35 odst. 1 ZŘŘ, vykonávací (exekuční) soud přeruší řízení a uloží povinnému, aby do 30 dnů podal u příslušného soudu návrh na zrušení rozhodčího nálezu; není-li v této lhůtě návrh podán, soud pokračuje v řízení. Zmíněná třicetidenní lhůta je nezávislá na výše diskutované lhůtě tříměsíční, to explicitně stanoví § 35 odst. 1 Zákona. Pro úplnost uvádíme, že k důvodům, pro které lze podat popsany návrh na zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí, patří např. situace, kdy napadený rozhodčí náleze je stížen vadou podle § 31 písm. a) ZŘŘ, tedy pokud byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít rozhodčí smlouvu.

V dané souvislosti vyvstává otázka, zdali je alespoň návrh na zrušení rozhodčího nálezu podaný podle § 35 odst. 2 ZŘŘ omezen co do důvodů, pro které lze rozhodčí náleze napadnout. Jinými slovy, pokud povinný podá návrh na zastavení vykonávacího (exekučního) řízení např. s tím, že rozhodčí náleze je stížen vadou podle § 31 písm. a) ZŘŘ, není na první pohled zcela zřejmé, zda v následném návrhu na zrušení rozhodčího nálezu podaném podle § 35 odst. 2 ZŘŘ a souvisejícím zrušovacím řízením je možné tvrdit, že existují důvody pro zrušení rozhodčího nálezu, na které § 35 odst. 1 ZŘŘ výslovně nepamatuje (např. důvod podle § 31 písm. b) ZŘŘ u nespotebiteľských sporů). Domníváme se, že lze najít argumenty pro i proti.

Vzhledem k tomu, že Zákon v § 35 odst. 2 neuvádí výslovně omezení možnosti vznášet důvody pro zrušení rozhodčího nálezu, stanoví pouze lhůtu pro podání návrhu, při použití logiky, s jakou Nejvyšší soud přistoupil k ustanovení první věty § 32 odst. 1 ZŘŘ, nelze vyloučit, že omezení neexistuje.

Proti tomu by nicméně bylo možné argumentovat, že zákonodárce v § 35 odst. 1 ZŘŘ přesně vymezil, pro které důvody lze podat návrh na zastavení vykonávacího (exekučního) řízení, a poté uvedl, že právě v takových důvodech musí vykonávací (exekuční) soud poskytnout lhůtu k podání návrhu na zrušení rozhodčího nálezu. Z toho by se dalo dovodit, že tak dal zákonodárce najevo, že rozhodčí náleze lze přezkoumávat pouze z důvodů, na které pamatuje § 35 odst. 1 ZŘŘ. Výjimku by zde mohly představovat situace, kdy by návrh podaný v soudem poskytnuté třicetidenní lhůtě (§ 35 odst. 2 ZŘŘ) byl podán ještě před uplynutím tříměsíční lhůty nezávisle plynoucí podle první věty § 32 odst. 1 Zákona.

K předmětné otázce se vyjádřil Nejvyšší soud v rozhodnutí 23 Cdo 1036/2011, ve kterém se přiklonil k druhému z nastíněných řešení. ●

JUDr. Petr Málek, advokát

Mgr. Ondřej Vévoda, advokát

Advokátní kancelář

Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

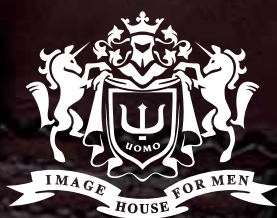

Poznámky

[1] Viz usnesení NS sp. zn. 23 Cdo 2672/2008 či rozsudek NS sp. zn. 23 Cdo 3300/2009.

[2] NS v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 4616/2010 uvedl: „Koncentrace řízení tudíž nenastává nejen (jak uvedeno v § 118b odst. 3 o. s. ř.) tehdy, jestliže účastníci nebyli poučeni v případech uvedených v ustanoveních § 118b odst. 2 části věty za středníkem a § 114c odst. 5 o. s. ř., ale vždy, jestliže účastníci nebyli o tzv. koncentraci řízení a o jejích účinných poučení jednak v předvolání k přípravnému jednání, k jednání nebo k dalšímu jednání, jednak před skončením přípravného jednání, jednání nebo dalšího jednání, má-li v této době nastat koncentrace řízení.“

[3] Pro úplnost uvádíme, že možnost uplatnit nové zrušovací důvody lze pak podle našeho názoru dovodit i pro zrušovací řízení, která byla obnovena ve smyslu § 235e odst. 1 o. s. ř.

MARCO MIRELLI

SANTONI SHOES

Pro každou příležitost

DISCOVER MORE

WWW.MARCOMIRELLI.COM

PRAHA

HANSPAULKA, Na Kuthence 1, +420 725 325 523
BY APPOINTMENT ONLY

BRATISLAVA

CITY GATE, Laurinská 19, +421 910 920 240
OTEVŘENO 7 DNÍ V TÝDNU

Kontrola dodržování ustanovení § 110 zákoníku práce

Zásada rovnosti zaměstnanců a související zákaz diskriminace jsou stěžejními zásadami pracovního práva. Jedná se o základní zásady, které přímo provádějí předpisy Evropské unie a konkretizují zásadu rovnosti v důstojnosti a právech zakotvenou v čl. 2 LZPS.

Zásadu rovnosti je třeba chápat jako povinnost zaměstnavatele zacházet se svými zaměstnanci[1] určitým způsobem. Zákoník práce ukládá zaměstnavateli povinnost zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci, pokud jde o jejich pracovní a mzdové podmínky, o poskytování jiných peněžitých plnění a plnění peněžitě hodnoty, o odbornou přípravu a o příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání.[2]

Vymezení rovnosti v pracovních vztazích je tedy poměrně jasné. Lze však na tuto rovnost usuzovat pouze na základě listinných podkladů nebo je nutno při kontrole ze strany inspekce práce být mnohem důslednější? Na tuto otázku se pokusím odpovědět v následujících řádcích.

Stejná náplň práce?

Ve vztahu k odměňování zaměstnanců za výkon závislé práce[3] je zásada rovnosti rozvedena v ustanovení § 110 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „ZP“), které říká, že za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody.

Ustanovení § 110 ZP má z hlediska dikce § 363 ZP kogentní povahu. Od ustanovení § 110 ZP by se tedy šlo odchýlit pouze za předpokladu, pokud by byly odlišné podmínky sjednány ve prospěch zaměstnance (§ 4a odst. 3 ZP). Této přípustné výjimky však nelze využít, neboť odchýlení se ve prospěch jednoho zaměstnance znamená automaticky nerovnost vůči zaměstnancům jiným.[4]

Stejnou práci nebo práci stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitostí,

ti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.

Složitost, odpovědnost a namáhavost práce se pak posuzuje podle vzdělání a praktických znalostí a dovedností potřebných pro výkon práce, podle složitosti předmětu práce a pracovní činnosti, podle organizační a řídicí náročnosti, podle míry odpovědnosti za škody, zdraví a bezpečnost, podle fyzické, smyslové a duševní zátěže a působení negativních vlivů práce.

ZP dále specifikuje, že pracovní podmínky se posuzují podle obtížnosti pracovních režimů vyplývajících z rozvržení pracovní doby, například do směn, dnů pracovního klidu, na práci v noci nebo práci přesčas, podle škodlivosti nebo obtížnosti dané působením jiných negativních vlivů pracovního prostředí. Pracovní výkonnost se pak posuzuje podle intenzity a kvality prováděných prací, pracovních schopností a pracovní způsobilosti a výsledky práce se posuzují podle množství a kvality.[5]

Zákoník práce tak velmi podrobně stanoví kritéria, která je nutno brát v úvahu při mzdovém ohodnocení zaměstnanců. A contrario lze tedy dovodit, že není-li práce konaná různými zaměstnanci shodná ve všech komparačních hlediscích stanovených v § 110 odst. 2 až 5, nemůže zaměstnavatel za tuto práci poskytovat zaměstnancům stejnou mzdu, plat nebo odměnu z dohody, protože by tím diskriminoval zaměstnance, který podle zákonem stanovených kritérií koná práci vyšší hodnoty.

Zaměstnanec, který se cítí být diskriminován na úseku odměňování ve srovnání s jinými zaměstnanci, se může se svým podnětem obrátit na příslušný oblastní inspektorát práce, který by měl jeho podnět následně prověřit.

Při následné kontrole stran inspekce práce pak kontrolující inspektor zkoumá, zda byla u dotčených zaměstnanců naplněna komparační kritéria vymezena v ustanovení § 110 odst. 2 až 5 ZP. Tyto informace si může inspektor opatřit přímo či zprostředkovaně. Inspektor provádějící kontrolu může dotčené zaměstnance vyslechnout a klást jim otázky,[6] které budou směřovat ke zjištění, jaký je obsah pracovní náplně jednotlivých srovnávaných zaměstnanců.

Druhou možností, jak může kontrolující inspektor postupovat, je vyžádat si od kontrolované osoby jednotlivé relevantní dokumenty (pracovní smlouvy, vnitřní předpisy, písemné náplně práce aj.). Z těchto dokumentů si pak kontrolující inspektor může samostatně učinit závěr, zda zaměstnavatel porušuje, či neporušuje ustanovení § 110 ZP.

Nabízí se však otázka, zdali je výše uvedený postup právně konformní. Při širokém výčtu pravomocí, kterými inspektor disponuje, je tedy přinejmenším sporné, zda si může inspektor učinit závěry o skutkovém stavu na pracovišti pouze z předložených podkladů, nebo zda je povinen tyto písemné podklady řádně doplnit například právě zmiňovanou rozmluvou se zaměstnanci.

Pokud vyjdeme důsledně z textu zákona, pak platí, že podstatnou náležitostí pracovní smlouvy je pouze vymezení druhu vykonávané práce. Druh práce však může být v pracovní smlouvě vymezen tak široce, že lze jen stěží z takového dokumentu dovozovat splnění komparačních kritérií dle ustanovení § 110 ZP.

Ve vztahu ke kontrole prováděné inspektoráty práce se přímo uplatní zákon č. 255/2012 Sb., tedy kontrolní řád. V souladu s ustanovením § 28 kontrolního řádu pak platí, že i na provádění kontroly dle kontrolního řádu se uplatní zákon č. 500/2004 Sb., tedy správní řád.

Správní řád pak výslovně stanoví, že správní orgán musí postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

Pokud tedy důsledně vyjdeme z této zásady materiální pravdy obsažené v ustanovení § 3 správního řádu, musíme nutně dospět k závěru, že kontrolující inspektor by měl vždy primárně zjišťovat skutkový stav věci vylisnutím zaměstnanců a neměl by se nikdy spokojit pouze s listinnými podklady.[7]

Tomuto výkladu svědčí rovněž fakt, že náplň práce je pouze jakýmsi jednostranným upřesněním ze strany zaměstnavatele, kdy tento pokyn může být ze strany zaměstnavatele kdykoliv měněn v závislosti na konkrétních potřebách.[8] K tomuto vymezení nepotřebuje zaměstnavatel souhlas zaměstnance. Lze si tedy v praxi představit případy, kdy písemná náplň práce bude účinná jen několik málo dní, než dojde ze strany zaměstnavatele k její změně. K tomuto výkladu dospěl jak Nejvyšší soud, tak Ústavní soud.[9]

Závěrem

Závěrem lze tedy konstatovat, že každý inspektor, který provádí u zaměstnavatele kontrolu dodržování právních předpisů vztahujících se k výkonu práce, by měl vždy vynaložit maximální možné úsilí k tomu, aby přesně vymezil u každého zaměstnance jeho náplň práce.

Jedině takto provedená kontrola je následně dostatečným podkladem pro případné uložení pokuty za správní delikt či přestupek pro porušování ustanovení § 110 ZP. Vzhledem k tomu, že za porušení ustanovení § 110 ZP lze uložit sankci až do výše 500 000 Kč, tedy je možno uložit pokutu, jejíž výše bude pro většinu podnikatelů velice citelná, je nutné trvat na tom, aby byl skutkový stav věci objasněn bez jakýchkoliv pochybností.

Pokud bude kontrola stran inspekce práce provedena v souladu s výše uvedeným výkladem, nebude zde žádný nebo pouze minimální prostor pro následné zrušení pokuty ve správním řízení či následném správním soudnictví. Tento postup je tedy také v zájmu zásady rychlosti kontroly. ●

Mgr. Jakub Oliva, advokátní koncipient
DOHNAL PERTOT SLANINA, advokátní kancelář, v.o.s.

Poznámky

- [1] Toto ustanovení nedopadá pouze na zaměstnance zaměstnavatele, ale také na zaměstnance agentury práce, kteří byli k zaměstnavateli dočasně přiděleni.
- [2] Bělina, M., Drápal, L. a kol. Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 89.
- [3] Zákoník práce garantuje právo na stejnou odměnu za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty pro všechny zaměstnance téhož zaměstnavatele, ať už konají práci v pracovním poměru, nebo na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.
- [4] Kottbauer, A., a kol. Zákoník práce – komentář s judikaturou. Praha: Leges, 2012, str. 450.
- [5] Srovnejte viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 8. 2015, sp. zn. 21 Cdo 3976/2013.
- [6] Ustanovení § 7 odst. 1 písm. d) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce ve znění pozdějších předpisů.
- [7] Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, sp. zn. 4 Ads 44/2010 [výběr NSS 3903/2010].
- [8] Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 21 Cdo 2858/2007 ze dne 11. 12. 2007.
- [9] Usnesení Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 613/08 ze dne 22. 7. 2009.

Děkujeme našim klientům

Vítěz kategorií:

Právo informačních technologií
Telekomunikace a media

Soudní dvůr Evropské unie se bude opět zabývat hypertextovými odkazy

Porušování autorských práv na internetu je v dnešní době velmi aktuálním tématem díky stále narůstajícímu významu celosvětové sítě v životě běžného občana. Jednou z nejvíce řešených otázek v oblasti nehmotného práva duševního vlastnictví je v těchto dnech sdílení hypertextových odkazů k autorským dílům. I odborná veřejnost u nás stále zůstává rozdělená, zda či za jakých podmínek dochází ke sdělování díla veřejnosti podle § 12 autorského zákona při sdílení tzv. „hyperlinků“. Jako určité vodítko může posloužit dosavadní činnost Soudního dvora Evropské unie, který se v několika judikátech z posledních let tímto tématem zabýval.

Shrnutí dosavadní činnosti Soudního dvora

Za nejdůležitější rozhodnutí, z jehož východisek Soudní dvůr dodnes vychází, lze považovat případ *Svensson et al. v. Retriever Sverige AB*.^[1] V případě *Svensson* se do sporu dostal švédský server, který agregoval hypertextové odkazy na novinové články, které se nacházely na webových stránkách držitelů autorských práv k těmto článkům. Autoři článků měli pocit, že je hyperlinky omezováno jejich právo svobodně rozhodovat o způsobu užití jejich díla, jak je autorům garantováno dle směrnice 2001/29/ES.^[2] Soudní dvůr situaci zhodnotil tak, že hypertextovým odkazem vskutku dojde ke sdělování díla veřejnosti, ovšem pouze za podmínek stanovených skrze výklad článku 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES, tedy v případě, kdy ke sdělování docházelo vůči „nové veřejnosti“, které dílo nebylo k dispozici při prvotním zveřejnění např. v situaci, kdy hypertextový odkaz umožňuje obejít technické ochrany umožňující přístup k dílu pouze autorizovaným uživatelům. Předmětné články zde byly původně zveřejněny vyvěšením a byly proto veřejně přístupné kterémukoli uživateli internetu, nemohlo tedy dojít ke sdělení díla nové veřejnosti, neboť již během prvotního zveřejnění byly široké veřejnosti k dispozi-

ci. Nebylo tedy zapotřebí získat svolení autorů článků, neboť se jejich autorská práva již „vyčerpala“ svolením k prvotnímu zveřejnění. Pro přesný výklad pojmů jako „sdělování“, „nová veřejnost“ či „sdělování veřejnosti“ Soudní dvůr odkázal na svoji předchozí judikaturu, kde se těmto termínům věnoval jako např. ve věci C-607/11 ITV Broadcasting Ltd a další proti TV Catch Up Ltd., nebo ve věci C-403/08 Football Association Premier League.

Je třeba ovšem zmínit, že tento rozsudek, na němž se mimochodem v roli soudce zpravodaje podílel Jiří Malenovský, se u části odborné veřejnosti setkal se značnou nevolí. Za hlavní exces rozhodnutí bývá vnímáno zařazení hyperlinkingu jako sdělování díla veřejnosti. Technicky se totiž jedná o pouhý odkaz na stránku, kde se dílo nachází, dílo ve svém kódu neobsahuje, dílo je tedy bez načtení odkazované stránky nedostupné. V době vydání rozhodnutí mu bylo rovněž vyčítáno, že předběžnou otázku zodpověděl příliš úzce, nevěnoval se souvisejícím otázkám, a že při rozhodování vycházel pouze ze své předchozí judikatury bez toho, aby požádal o stanovisko generálního advokáta.

Na své rozhodnutí v případě Svensson Soudní dvůr nicméně navázal na podzim 2014 usnesením ve věci BestWater International GmbH v. Michael Mebes a Stefan Potsch.[3] Rozdílný byl tento případ především v tom, že se zde řešila situace tzv. embedded linků, což je odkaz, při kterém se autorský obsah nachází na jiném serveru, ale je možné ho přímo zobrazit na původní stránce. Soudní dvůr zde opětovně zdůraznil, že samotný odkaz nezakládá užití díla jeho sdělováním veřejnosti, pokud na původní stránce, kde bylo dílo zveřejněné se souhlasem autora, je obsah veřejnosti volně přístupný a nedošlo k obcházení technických prostředků zabraňujících přístup k dílu. Stejně pak řešil i situaci obdobnou případu Svensson i v poměrně nedávném judikátu C More Entertainment.[4]

Nevyjasněné otázky

Navzdory těmto judikátům však stále zůstávají oblasti, ve kterých Soudní dvůr doposud neposkytl odpovědi. Jedním takto neřešeným problémem zůstávají případy, kdy dojde ke sdělení odkazů k autorským dílům bez souhlasu držitele autorských práv, zejména na tzv. filehostingových[5] serverech. Otázka, zda lze díla nahraná na filehostingové servery posuzovat podle stejného měřítka, jaké nastolil precedent Svensson, může být brzy zodpovězena díky nizozemskému Nejvyššímu soudu, který tuto věc předložil v předběžné otázce Soudnímu dvoru. Díky tomu může mít toto rozhodnutí v budoucnu, alespoň nepřímo, dopad i na české autorské právo.

Před nizozemský Nejvyšší soud se v dubnu minulého roku dostal případ ve věci Geenstijl v. Sanoma. Geenstijl je nizozemský blog zabývající se bulvárním zpravodajstvím a novinkami ze světa celebrit. Na jeho webových stránkách vyšel v roce 2012 článek týkající se doposud nepublikovaných fotek nizozemské celebrity Britt Deckerové, které nafotila pro nizozemskou verzi magazínu Playboy, jehož vydavatelem je společnost Sanoma. V závěrečné části článku se pak nacházel hypertextový odkaz na australský web Filefactory.com, což je jedna z internetových stránek poskytujících filehostingové služby. O tom, že tento „hyperlink“ odkazoval na zmíněné fotky, nemohlo být na první pohled pochyb, neboť tak bylo v článku jasně řečeno a daný odkaz byl navíc uvozen výřezem jedné předmětných z fotografií. Sanomě se podařilo zajistit odstranění fotek ze serveru Filefactory, Geenstijl ovšem reagoval přesunutím fotografií na jiný filehostingový server a uveřejněním odkazu na tuto novou stránku aktualizací prvotního článku. Navzdory rychlé reakci Sanomy i proti tomuto kroku se ovšem dosud nepublikované fotografie již nenávratně rozšířily po internetu.

Sanoma se věc rozhodla řešit soudní cestou a celý případ se dostal před Amsterodamský okresní soud. Ten se plně ztotožnil se stanoviskem žalobce a označil šíření hypertextových odkazů bez souhlasu držitele autorských práv na filehostingových serverech za porušení autorských práv sdělováním díla veřejnosti. Odvolací soud rozsudek soudu první instance částečně změnil, neboť dle jeho názoru dílo bylo v daném případě na internetu již před vytvořením odkazu volně k dispozici a použití hypertextového odkazu označil jako pouhý nástroj usnadňující nálezkou tohoto díla podobně, jako když člověk užije záložku u knihy. Za jediné sdělování díla označil neoprávněné užití fotografického výřezu, který se nacházel v závěru článku vedle předmětných odkazů. Proti tomuto rozhodnutí se obě strany dovolaly a případ se dostal před nizozemský Nejvyšší soud.

Nejvyšší soud nejprve extenzivně analyzoval rozhodnutí Soudního Dvora EU v případech Svensson a BestWater a došel k závěru, že tato rozhodnutí neposkytují k dané věci dostatečné odpovědi a nelze je tedy aplikovat, neboť v nich došlo k poskytování hypertextových odkazů k dílům, která byla na internetu legálně k dispozici, kvůli čemuž Soudní dvůr otázku absence prvotního souhlasu držitele autorských práv přímo neřešil. Případ byl tedy pozastaven s tím, že byla podána předběžná otázka.

Z dotazů, které Nejvyšší soud ve své předběžné otázce položil Soudnímu dvoru, stojí za zmínku zejména následující:

- 1) Dojde ke sdělování díla veřejnosti v případě, kdy osoba odlišná od držitele autorských

práv použije hypertextový odkaz na svých stránkách, aby odkázala na stránky třetí osoby, která je přístupná široké veřejnosti a na které je dílo zpřístupněno bez souhlasu držitele autorských práv?

- 2) Lišila by se odpověď, pokud by dílo již bylo před poskytnutím předmětného odkazu zpřístupněno široké veřejnosti se souhlasem držitele autorských práv?
- 3) Je v této situaci relevantní, zda osoba sdílející hypertextový odkaz si je, či alespoň měla být, vědoma, že jí nebyl poskytnut souhlas držitele autorských práv?

- 4) Pokud je odpověď na otázku 1) negativní, dojde ke sdělování (či může dojít) v případě, kdy stránka, na kterou hyperlink odkazuje, může být, ač s obtížemi, nalezena širokou veřejností, takže ve výsledku hypertextový odkaz usnadňuje nalezení předmětného díla?

Vzhledem k mezerám, které zde zůstaly po rozhodnutích Svensson, Bestwater a další bude zajímavé sledovat, jak Soudní dvůr zodpoví dotazy v případě Sanoma. Už teď je ovšem jasné, že to nebude naposledy, kdy se Soudní dvůr vypořádává s otázkou sdělování díla na internetu, neboť na podzim minulého roku mu byla položena další předběžná otázka, tentokrát v případě Stichting Brein, která řeší, zda při neoprávněném sdělování audiovizuálního díla na internetu může být zodpovědný i tvůrce mediálního přehrávače umožňujícího zobrazení tohoto díla. ●

Mgr. Martin Souček
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.

Poznámky

- [1] Rozsudek SD EU ve věci C-466/12 ze dne 13. 2. 2014.
- [2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, neboli tzv. „Informační směrnice“.
- [3] Usnesení SD EU ve věci C-348/13 ze dne 21. 10. 2014.
- [4] Rozsudek SD EU ve věci C-279/13 ze dne 26. 3. 2015.
- [5] Filehosting – internetové stránky, fungující jako veřejné úložiště pro data, jež zde jsou volně přístupná pro třetí osoby.

Současný pohled na problematiku povinného očkování dětí proti infekčním nemocem

Problematika povinného očkování nezletilých tzv. hexavalentní očkovačnou látkou je v České republice stále častěji diskutovaným problémem. Se zákonnou úpravou této povinnosti se setkáme v ustanovení § 46 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), které upravuje obecně povinnost podrobení se pravidelnému očkování, ve spojení s ustanovením § 4 vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem (dále jen „vyhláška“), ve znění pozdějších předpisů, které upravuje povinnost očkování proti záškrtu, tetanu, dávivému kašli, invazivnímu onemocnění vyvolanému původcem *Haemophilus influenzae b*, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B.

Povinné očkování dle zákona o ochraně veřejného zdraví jsou povinni podstoupit všichni občané ČR, ale také cizinci s trvalým či přechodným pobytem (delším než tři měsíce) v ČR.[1] Za povinné očkování nezletilých dětí, tedy konkrétněji řeči zákona o ochraně veřejného zdraví – fyzických osob, které nedovršily věku 15 let, nese odpovědnost zákonný zástupce, případně osoba s obdobným postavením (např. pěstoun či zařízení, ve kterém je nezletilá osoba umístěna).[2] V případě, kdy zákonný zástupce nedodrží povinnost podrobit nezletilé dítě povinnému očkování, tzn. v případě, kdy se zákonný zástupce dopustí spáchání přestupku na úseku zdravotnictví spočívajícího v nesplnění povinnosti k před-

cházení vzniku a šíření infekčních onemocnění, stanoví § 29 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), ve znění pozdějších předpisů, sankci v podobě pokuty, a to až do výše 10 000 Kč. Těto sankce se mohou zákonní zástupci vyvarovat pouze v případech uvedených v § 46 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví, tedy pokud se u dítěte po provedeném vyšetření stavu imunity zjistí, že nezletilý má již vůči infekci imunitu nebo se nachází v určitém zdravotním stavu, který brání podání očkovačnou látky.

V právní praxi však Ústavní soud (dále jen „ÚS“) zaujal poněkud odlišný názor na tuto problematiku, který umožňuje v odůvodněných a výjimečných konkrétních případech rozšířit

důvody pro osvobození zákonného zástupce od sankcionování a vynucování očkovačnou povinnosti.

Svůj odlišný názor nastínil ÚS již v ústavním nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06 ze dne 3. 2. 2011, který se věnuje problematice odmítnutí povinného očkování z důvodu náboženské výhrady svědomí. Jednalo se o situaci, kdy zákonný zástupce nenechal naočkovat své dítě ve své podstatě především z důvodu, že jeho víra nedovoluje invazivní zdravotnický úkon, kterým bezesporu očkování je. ÚS zde poměřoval základní právo projevovat svoji víru zakotvené v čl. 16 odst. 1 zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“ či „LZPS“) s ústavně konformním ome-

zením tohoto práva dle čl. 16 odst. 4 LZPS z důvodu veřejného zdraví. ÚS konstatoval, že „ústavní princip, stojící na požadavku zachování maxima jak základního práva, tak s tímto základním právem kolidujícího veřejného zájmu, se promítá do interpretace čl. 16 odst. 4 Listiny tak, že Ústavou požadovaná ochrana individuální autonomie, předpokládaná čl. 16 Listiny, vyžaduje, aby povinné očkování nebylo proti povinným subjektům ve výjimečných případech vynucováno.“[3] Organ veřejné moci, který rozhoduje o udělení či vynucení pokuty za výše zmíněný přestupek, je povinen vzít v úvahu všechny tvrzené relevantní skutečnosti. Za podmínky, že v daném konkrétním případě jsou důvody, které podporují zachování autonomie dané osoby, a současně není ohrožen veřejný zájem, nesmí orgán veřejné moci porušení povinnosti podrobit nezletilé dítě povinnému očkování sankcionovat či jinak vynucovat. Dle zmíněného judikátu ÚS „...s ohledem na vysokou míru proočkovatelnosti populace nemůže výjimečné nevynucení očkování, s ohledem na mimořádná specifika případu, ohrozit ústavně chráněné zájmy na ochraně veřejného zdraví (předpokládáné v čl. 16 odst. 4 Listiny).“

V nedávné době se ÚS k této problematice opětovně vrátil a vydal ústavní náleze sp. zn. I. ÚS 1253/14 ze dne 22. 12. 2015, který zcela navazuje na výše zmíněný náleze Ústavního soudu. Tentokrát se však ÚS zabýval otázkou tzv. sekulární (neboli světské) výhrady svědomí k povinnosti nechat povinně naočkovat nezletilé dítě hexavakcínou. Skutkově šlo o situaci, kdy zákonný zástupce odmítl nechat naočkovat své nezletilé dítě kvůli svému přesvědčení, že očkování může rozvinout autistickou poruchu u nezletilého.

Ústavní soud v tomto nálezu převzal a rozvedl kritéria pro upuštění od sankcionování či vynucování povinnosti očkování z předešlého ústavního nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06, které uvedl v tzv. testu oprávněnosti sekulární výhrady svědomí. Aby mohl orgán veřejné moci upustit od sankcionování či vynucování očkovací povinnosti, musí být následující kritéria naplněna kumulativně.

Kritériem v testu oprávněnosti sekulární výhrady svědomí je:

a) ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě svědomí;
Tento bod je dle názoru Ústavního soudu naplněn „jž samotnou kolizí ochrany veřejného zdraví a zdraví osoby, v jejíž prospěch je výhrada svědomí uplatněna.“[4] Dále je brán v potaz i zásah do výkonu rodičovské práva dle čl. 32 odst. 4 LZPS a také zásah do tělesné integrity dle čl. 7 odst. 1 LZPS.

b) naléhavost důvodů, které stěžovatel uvádí;
Jde o subjektivní kritérium, které nelze s určitostí vymezit. Slovy soudců ÚS jde o situaci „tady a teď“. Mezi naléhavost důvodů zařadíme především i přesvědčení dané osoby, že následkem povinného očkování může dojít k nevratnému poškození zdraví osoby blízké.

c) konzistentnost a přesvědčivost tvrzení;
Toto kritérium lze posuzovat pouze ve vztahu ke konkrétní osobě, která tvrzení uvádí. Není nezbytné, aby kritérium bylo objektivně pravdivé, ale musí obstát alespoň před osobou, která dané tvrzení uvádí a jeho nejbližšími. Jak již bylo uvedeno v předchozím ústavním nálezu „V situaci, kdy určitá osoba s příslušným orgánem veřejné moci od počátku nijak nekomunikuje a teprve v pozdější fázi řízení svůj postoj k očkování ospravedlní, nebude zpravidla předpoklad konzistentnosti postoje této osoby a naléhavosti ústavního zájmu na ochraně její autonomie dán.“[5]

d) společenské dopady;
Toto kritérium dle názoru Ústavního soudu „mj. znamená, že musí zůstat zohledněna žádoucí míra proočkovatelnosti obyvatelstva proti přenosným nemocem.“[6]

Závěrem ÚS dodává, že „ze výjimka ze zákonné povinnosti tu přichází v úvahu jen v mimořádných případech, úzce svázaných s osobou, na kterou se očkovací povinnost vztahuje, nebo s osobami jí blízkými (vysoce nežádoucí odezva předchozí vakcinace u této osoby, u jejího dítěte apod.). Opak by popíral skutečnost, že institut povinné vakcinace slouží k ochraně veřejného zdraví.“[7]

Tendenci rozhodování ÚS ohledně možnosti výjimečného upuštění od povinného očkování můžeme nalézt i v relativně novějším nálezu sp. zn. Pl. ÚS 16/14 ze dne 27. 1. 2015, kde ÚS uvádí, že „Očkování představuje prostředek imunizace proti vybraným nákazám, společenský benefit vyžadující sdílenou odpovědnost členů společnosti, tedy určitý akt sociální solidarity od těch, kteří podstupují riziko, v současném majoritně přijímaném vědeckém poznání však označovaném za minimální, aby ochránili zdraví celé společnosti. ... Z těchto důvodů lze považovat podrobení se očkování dítěte před jeho přijetím do mateřské školy za akt sociální solidarity. Naopak jako na sociální nespravedlnost by bylo možné nahlížet na případy, pokud by určitá skupina dětí přijatých do předškolních zařízení odmítala bez závažných důvodů očkování a čerpala tak výhody vyplývající z úspěšnosti vakcinace, resp. z ochoty ostatních dětí, navštěvujících předškolní zařízení, vzít na sebe ono minimální riziko, které z očkování plyne.“

Závěrem lze shrnout, že záměrem ÚS je v určitých konkrétních odůvodněných případech zmírnit zákonnou očkovací povinnost stanovením výjimky. Na druhou stranu však zde můžeme postřehnout i evidentní snahu ÚS vyhnout se přeměně výjimky v pravidlo, které by skupině občanů umožňovalo odmítnout povinné očkování bez dalšího, např. pouze na základě příslušnosti k určitému náboženství. ●

**Mgr. Lucie Bathová, advokátní koncipientka
Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.**

 Bělina & Partners
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 46 odst. 1, in ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.
- [2] Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 46 odst. 4, in ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.
- [3] Náleze Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 449/06, právní věta, in ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.
- [4] Náleze Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 1253/14, str. 1, in: www.usoud.cz.
- [5] Náleze Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 449/06, str. 6, in ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.
- [6] Náleze Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 1253/14, str. 12, in: www.usoud.cz.
- [7] Náleze Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 1253/14, str. 13, in: www.usoud.cz.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ KŘÍŽ A PARTNEŘI

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. poskytuje komplexní právní služby české i zahraniční klientele. Tomuto zaměření odpovídá poskytování služeb v širokém spektru odvětví platného práva, tak i odpovídající počet, specializace a jazyková vybavenost spolupracujících advokátů. Pod označením Advokátní kancelář Kříž a Bělina, tehdy ještě jako sdružení advokátů, začala poskytovat právní služby již v roce 1991, má tedy bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb a v současné době patří mezi přední advokátní kanceláře v České republice.

V letech 2013 a 2015 získala Advokátní kancelář Kříž a partneři titul Právnická firma roku v kategorii duševního vlastnictví a v roce 2014 byla v té samé kategorii vyhlášena jako velmi doporučovaná.

Advokátní kancelář Kříž a partneři poskytuje právní služby jak při přípravě smluvních dokumentů a jiných právních úkonů, tak i v případech uplatňování nároků z nich plynoucích, včetně uplatňování před soudy obecnými, rozhodčími, jakožto i před soudem Ústavním. Podle okolností případu advokátní kancelář zastupuje klienta při jednáních s příslušnými státními orgány a institucemi, popřípadě dalšími subjekty, které mají pro konkrétní případ zásadní význam. Úzká je rovněž spolupráce s auditorskými firmami, daňovými poradci či patentovými zástupci.

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. nabízí svým klientům komplexní řešení: využíváme týmových odborných znalostí specialistů z různých oborů a zohledňujeme tak všechny aspekty zadání klienta. Spolu s individuálním přístupem ke každému klientovi zaručujeme nejkratší a optimální cestu k řešení problémů.

OBORY PRÁVNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH AKKP

Mezinárodní transakce | Duševní vlastnictví a jiná práva k nehmotným statkům (vč. práva na ochranu osobnosti, dobré pověsti a proti nekalé soutěži) | Fúze, akvizice a transformace | Litigace (soudní a rozhodčí řízení) | Energetika | Pracovní právo a kolektivní vyjednávání | Veřejné zakázky | Hospodářská soutěž | Obchodní právo závazkové a společenstevní | Nemovitosti | Insolvence | Rodinné právo | Správní právo | Daňové a finanční (včetně bankovníctví) právo | Trestní právo

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. | Rybná 9, 110 00 Praha 1 |

Tel.: 224 819 325 | Fax: 224 819 343 |

info@ak-kp.cz | www.ak-kp.cz

K pravomoci ÚOHS ve vztahu k soutěži o návrh, mezery v ZVZ a jejich (ne)odstranění v ZZVZ

Soutěž o návrh je jedním ze zvláštních postupů obsažených v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), stejně jako v aktuálně projednávaném vládním návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění sněmovního tisku č. 637/0 (dále jen „ZZVZ“).[1]

Soutěž o návrh se rozumí postup zadavatele směřující k získání návrhu, projektu či plánu, přičemž návrhem se rozumí písemně nebo graficky vyjádřený výsledek vlastní tvůrčí činnosti zájemce o účast či účastníka soutěže o návrh. Soutěž o návrh nachází své praktické využití v oblasti plánování, stavitelství, architektury či zpracování dat. Četnost soutěží o návrh je u nás ve srovnání s „klasickými“ zadávacími řízeními zanedbatelná, protože je zřejmě opomíjená i problematika související se soutěží o návrh. Zadavatel musí postupovat podle pravidel stanovených v ZVZ pro soutěž o návrh, pokud na tuto soutěž navazuje zadání veřejné zakázky na služby, nebo pokud jsou vybra-

nému účastníkovi či účastníkům soutěže o návrh poskytovány soutěžní ceny či platby, popř. při kombinaci obou těchto podmínek. Podmínkou však je, že předpokládaná hodnota soutěže o návrh dosáhne limitu pro nadlimitní veřejné zakázky na služby.

Pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) k přezkumu postupu zadavatele při soutěži o návrh explicitně zakotvuje § 112 ZVZ.[2] Nutno však podotknout, že k jejímu zakotvení došlo teprve novelou ZVZ s účinností k 1. 1. 2010[3] (dále jen „novela ZVZ 2010“). Do té doby ÚOHS tuto pravomoc neměl, byť postup zadavatele při soutěži o návrh ZVZ upravoval obdobně, jako je tomu nyní.[4] V novele ZVZ 2010 však zákonodárce zřejmě opomněl takto nově zakotvenou pravomoc ÚOHS promítnout do všech relevantních ustanovení ZVZ tak, aby ji ÚOHS mohl rovněž efektivně uplatnit.

Nejmarkantněji to lze pozorovat u § 120 ZVZ vymezujícího jednotlivé skutkové podstaty správních deliktů.

Ustanovení § 120 písm. a) ZVZ váže naplnění skutkové podstaty správního deliktu na kumulativní splnění tří podmínek: 1. nedodržení postupu stanoveného ZVZ pro zadávání veřejné zakázky, 2. alespoň potenciální ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky a 3. uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. V případě soutěže o návrh je však jejich naplnění pojmově zcela vyloučeno. Postup při soutěži o návrh nepochybně není zadáváním, jak jej definuje § 17 písm. m) ZVZ.[5] Výsledkem a současně i cílem soutěže o návrh je toliko výběr nejvhodnějšího návrhu, nikoliv tedy nabídky, přičemž uzavření smlouvy již není součástí soutěže o návrh, ale případně až výsledkem zadávacího řízení, jež na soutěž o návrh může, ale nemusí, navazovat. Je tedy zcela nepochybné, že ÚOHS nemůže při soutěži o návrh konstatovat spáchání tohoto správního deliktu, a tudíž ani nemůže zadavatele za případné nedodržení postupu stanoveného ZVZ, jež by mohlo mít vliv na výběr nejvhodnějšího návrhu, sankcionovat obdobně, jako běžně činí v případě zadávacích řízení. Pojmově vyloučeno je rovněž naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. c)[6] a d)[7] ZVZ, neboť u obou těchto správních deliktů je jedním z formálních znaků opět „uzavření smlouvy“, ke kterému, jak již bylo uvedeno, u soutěže o návrh vůbec nedochází.

Mezeru v zákoně pak představuje i dikce písm. e) § 120 ZVZ spojující naplnění skutkové podstaty správního deliktu se zrušením zadávacího řízení v rozporu s § 84 ZVZ. Odhlédnu-li od toho, že soutěž o návrh není zadávacím řízením, rozhodující je, že zde chybí odkaz na § 108 ZVZ,[8] který upravuje podmínky pro zrušení

soutěže o návrh. Neoddiskutovatelným důsledkem pak je, že rovněž za zrušení soutěže o návrh v rozporu se ZVZ nemůže být zadavateli uložena pokuta.

Při soutěži o návrh se tedy zadavatel může dopustit pouze správního deliktu podle § 120 písm. b), f) a g), přičemž dle mého názoru neexistuje racionální důvod, proč by se soutěž o návrh měla v případě zbývajících deliktů od zadávacích řízení takto podstatně odlišovat.

Ve světle výše uvedeného stojí za povšimnutí rozhodnutí ÚOHS ze dne 4. 11. 2014, č. j.: ÚOHS-S608/2014/VZ-23354/2014/533/MOr/HOD/HKu, které bylo potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu ze dne 20. února 2015, č. j.: ÚOHS-R398/2014/VZ-4945/2015/321/KKř.[9] ÚOHS uložil zadavateli pokutu 1 000 000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. f) ZVZ, ve znění účinném v době zahájení předmětné soutěže o návrh,[10] tedy pro neuchování dokumentace o soutěži o návrh v souladu s § 109 ZVZ, ve znění účinném v době zahájení předmětné soutěže o návrh.

V ÚOHS posuzovaném případě zadavatel předmětnou soutěž zrušil, přičemž právě nezákonnost zrušení byla namítána v podnětu, na jehož základě se ÚOHS věci začal zabývat, a právě v důsledku odmítnutí zadavatele poskytnout ÚOHS dokumentaci o soutěži o návrh, bylo posléze zahájeno předmětné správní řízení. Zadavatel ve správním řízení opakovaně uváděl, že požadovanou dokumentaci o soutěži o návrh v souladu se ZVZ pořídil a uchoval, ovšem odmítal ji předložit s odkazem na zásadu „nemo tenetur se ipsum accusare“, tedy zásadu zákazu sebeobviňování. V samotném zahájení správního řízení zadavatel spatřoval obcházení zmíněné zásady, v žádosti ÚOHS o zaslání dokumentace nucení k sebeobviňování a její samotné předložení by pak dle jeho názoru bylo „přiznáním“.

Z argumentace zadavatele ve správním řízení lze usuzovat na to, že ke zrušení předmětné soutěže o návrh skutečně mohlo dojít v rozporu s § 108 ZVZ. Na základě shora uvedených závěrů lze však konstatovat, že za předpokladu, že zadavatel dokumentaci skutečně pořídil, uchoval a předložil by ji ÚOHS, který by zjistil rozpor postupu zadavatele s § 108 ZVZ, nemohla by mu být uložena sankce, neboť na zrušení v rozporu s § 108 ZVZ nedopadá skutková podstata žádného ze správních deliktů dle ZVZ.

Vedle možnosti uložení pokuty za spáchání správního deliktu[11] má však ÚOHS, jak vyplývá z dikce § 112 ZVZ, právo zasahovat do probíhajících zadávacích řízení a soutěží o návrh, a to prostřednictvím nápravných opatření podle § 118 odst. 1 ZVZ.[12]

Do dikce tohoto ustanovení, na rozdíl od § 120 ZVZ, byla již na základě novely ZVZ 2010 explicitně zakotvena jak „soutěž o návrh“, tak i „nejvhodnější návrh“.[13] Mezeru ve vztahu k soutěži o návrh ovšem představuje určení okamžiku, do kdy je nápravné opatření možno uložit, přičemž § 118 odst. 1 ZVZ stanoví podmínku absence uzavřené smlouvy. Je tomu tak proto, že účelem uložení nápravného opatření je sjednání nápravy v době, kdy lze ještě pochybení zadavatele napravit. Okolnost uzavření smlouvy je základním procesním východiskem proto, aby ÚOHS mohl vůbec posoudit existenci důvodů pro uložení nápravného opatření. Skutečnost, že smlouva již uzavřena byla, pak představuje procesní překážku pro uložení nápravného opatření. V případě zadávacích řízení je uzavření smlouvy, vedle zrušení zadávacího řízení, okamžikem, kdy je zadávací řízení ukončeno,[14] v soutěži o návrh však k uzavření smlouvy, jak již bylo uvedeno, vůbec nedochází. Vzhledem k tomu, že ZVZ navíc zcela flagrantně rezignuje na stanovení okamžiku, kterým je soutěž o návrh ukončena, lze dospět ke zcela absurdnímu závěru, že možnost ÚOHS uložit nápravné opatření v soutěži o návrh není časově nijak omezena, což je nepochybně v rozporu se zásadou právní jistoty. Stejně tak lze mít důvodné pochybnosti o účelnosti takového opatření ze strany ÚOHS.

Aplikováno na případ posuzovaný ÚOHS ve výše uvedeném rozhodnutí: zadavateli by sice za nezákonné zrušení soutěže o návrh nemohla být uložena pokuta, ovšem ZVZ by ÚOHS nebránilo uložit nápravné opatření spočívající ve zrušení zadavatelova rozhodnutí o zrušení soutěže o návrh, a to i přesto, že k přezkumu postupu zadavatele došlo až po více než dvou letech ode dne zrušení předmětné soutěže o návrh.[15] Lze mít proto důvodné pochybnosti, zda by v takovém opatření bylo možno spatřovat praktickou a zejména efektivní nápravu zadavatelova pochybení, když lze předpokládat, že účastníci soutěže o návrh již nebudou na jejím výsledku interesováni.

Poslaneckou sněmovnou aktuálně projednáván návrh ZZVZ výše uvedené mezery napravit pouze částečně. Pozitivně lze hodnotit zejména stanovení okamžiku, kdy se soutěž o návrh považuje za ukončenou,[16] přičemž tento znak je pak promítnut i do vymezení skutkové podstaty správního deliktu podle § 267 odst. 1 písm. a) ZZVZ, který odpovídá dosavadnímu správnímu deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ. Explicitně je rovněž vymezen, vedle ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky, znak ovlivnění výběru návrhu v soutěži o návrh.

Naproti tomu ZZVZ již vůbec nevymezuje skutkovou podstatu obdobnou té, která je nyní obsažena v § 120 odst. 1 písm. e) ZVZ, tedy nezákonné zrušení zadávacího řízení, což by dle

mého názoru, za předpokladu, že v průběhu legislativního procesu nedojde k nápravě, představovalo velmi podstatnou mezeru v zákoně, neboť zrušení zadávacího řízení v rozporu s pravidly uvedenými v § 127 ZZVZ by nebylo možno podřadit pod žádnou jinou skutkovou podstatu uvedenou v § 267 ZZVZ, a tudíž ani zadavatele v takovém případě pokutovat. Ve vztahu k soutěži o návrh je pak podstatnou změnou, že ZZVZ již vůbec nevymezuje podmínky, za nichž může být soutěž o návrh zrušena, jako tomu je v dosavadním § 108 ZVZ. Zadavatel tak již v tomto ohledu zřejmě nebude nijak limitován.[17] Důsledky této změny by se bylo možno zabývat v samostatném článku.

Ve vztahu k možnosti ÚOHS uložit v soutěži o návrh nápravné opatření ZZVZ v zásadě žádnou změnu nepřináší. Dikce § 262 ZZVZ, stejně

jako § 118 odst. 1 ZVZ, omezí časové rozmezí možnosti uložit nápravné opatření okamžikem uzavření smlouvy, která však v případě soutěže o návrh nikdy uzavřena nebude. Pouze v případě soutěže o návrh, které je slovy ZZVZ[18] součástí zadávacího řízení na veřejnou zakázku na služby, by bylo možno dospět k závěru, že nápravné opatření lze uložit pouze do okamžiku, kdy bude uzavřena smlouva na tuto veřejnou zakázku. Ovšem ve vztahu k soutěžím o návrh, na které, byť nejsou součástí zadávacího řízení, bude dopadat ZZVZ,[19] právní nejistota zadavatele z důvodu časového neomezení pravomoci ÚOHS uložit nápravné opatření odstraněna není.

Nezbývá tedy než doufat, že výše uvedené nedostatky, jakož i ty další, jež jsou v ZZVZ obsaženy, budou ještě v průběhu legislativního

procesu odstraněny, aby nebránily efektivnímu uplatňování pravomoci ÚOHS a nemusely být následně odstraňovány až jeho rozhodovací praxí, popř. judikaturou soudů, neboť takový stav by zcela jistě neodpovídal požadavkům právní jistoty a předvídatelnosti práva. ●

Mgr. Marcela Káňová
CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Viz § 102 a násl. ZVZ a § 143 a násl. ZZVZ.
- [2] Podle § 112 odst. 1 Úřad vykonává dohled nad postupem zadavatele při zadávání veřejných zakázek a soutěží o návrh, při kterém a) vydává předběžná opatření (§117), b) rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky a soutěží o návrh postupoval v souladu se zákonem, c) ukládá nápravná opatření, d) kontroluje úkony zadavatele při zadávání veřejných zakázek podle zvláštního právního předpisu. (...). Podle § 112 odst. 2 Úřad i projednává správní delikty podle tohoto zákona a ukládá sankce za jejich spáchání.
- [3] zákon č. 417/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- [4] Podle § 112 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen „zákon ve znění účinném do 31. 12. 2009“), Úřad vykonává dohled nad dodržováním tohoto zákona, při kterém přezkoumává zákonnost úkonů zadavatele s cílem zajistit zachování zásad podle § 6. Podle § 112 odst. 2 zákona ve znění účinném do 31. 12. 2009, Úřad a) vydává předběžná opatření, b) rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky postupoval v souladu s tímto zákonem, c) ukládá nápravná opatření a sankce, d) projednává správní delikty, e) kontroluje úkony zadavatele při zadávání veřejných zakázek podle zvláštního právního předpisu, f) plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.
- [5] Podle § 17 písm. m) ZVZ je zadáváním závazný postup zadavatele podle tohoto zákona v zadávacím řízení, jehož účelem je zadání veřejné zakázky, a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení. V této souvislosti lze odkázat rovněž na dikci § 1, §17 písm. k), § 21 a § 103 ZVZ.

- [6] Podle § 120 odst. písm. c) ZVZ se zadavatel dopustí správního deliktu tím, že uzavře smlouvu na veřejnou zakázku bez uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení podle § 146 odst. 1, ačkoli je podle tohoto zákona povinen toto oznámení uveřejnit.
- [7] Podle § 120 odst. 1 písm. d) ZVZ se zadavatel dopustí správního deliktu tím, že uzavře smlouvu na veřejnou zakázku v rozporu s § 82 odst. 1, § 110 odst. 6 nebo § 111 odst. 5 anebo v rozporu s předběžným opatřením dle § 117 odst. 1 ZVZ.
- [8] Podle § 108 ZVZ vyhradil-li si to zadavatel v oznámení soutěže o návrh nebo v soutěžních podmínkách a stanovil-li současně podmínky odškodnění účastníků soutěže, může zrušit soutěž o návrh kdykoliv do doby rozhodnutí poroty o nevhodnějším návrhu.
- [9] Z veřejné dostupných zdrojů (viz <http://zpravy.aktualne.cz/regiony/breclav-napadne-u-Krajského-soudu-milionovou-pokutu-od-uohs/r~7d921046c31d11e498be002590604f2e/>) vyplývá, že zadavatel podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně.
- [10] Podle § 120 odst. 1 písm. f) zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění účinném v okamžiku zahájení předmětné soutěže o návrh, se zadavatel dopustí správního deliktu tím, že nepořídí nebo neuchová dokumentaci podle § 109 nebo § 155 ZVZ. Podle § 120 odst. 1 písm. f) zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění účinném od 5. 3. 2015, se zadavatel dopustí tohoto správního deliktu nejen pokud nepořídí a neuchová, ale rovněž pokud nezašle dokumentaci podle § 109 nebo § 155 zákona. Tato změna je zřejmě právě důsledkem řešení uvedeného případu, jak vyplývá z dalšího textu.

- [11] K uložení pokuty za spáchání správního deliktu může dojít výhradně ve správním řízení zahájeném ex offio.
- [12] Nápravné opatření může být uloženo jak ve správním řízení zahájeném na návrh, tak z moci úřední.
- [13] Podle § 118 odst. 1 ZVZ nedodrží-li zadavatel postup stanovený pro zadání veřejné zakázky nebo pro soutěž o návrh, přičemž tento postup podstatně ovlivnil nebo mohl ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky nebo návrhu, a dosud nedošlo k uzavření smlouvy, Úřad zruší zadávací řízení nebo soutěž o návrh nebo jen jednotlivý úkon zadavatele.
- [14] Srovnej § 17 písm. m) ZVZ.
- [15] Formulář „Zrušení soutěže o návrh“ byl ve Věstníku veřejných zakázek uveřejněn dne 26. 4. 2012, přičemž prvotupňové rozhodnutí ÚOHS bylo vydáno až dne 4. 11. 2014.
- [16] Viz § 149 odst. 3 ZZVZ, podle něhož se soutěž o návrh považuje za ukončenou okamžikem, kdy a) všem účastníkům soutěže o návrh uplyne lhůta pro podání námitek proti výběru návrhu, pokud námítka nejsou podány, b) v případě podání námitek uplyne lhůta pro podání návrhu podle § 253 odst. 3 nebo 4, pokud návrh není podán, nebo c) v případě podání návrhu podle § 253 odst. 1 nabude právní moci rozhodnutí o zastavení správního řízení či zamítnutí návrhu.
- [17] Vyjma základních zásad obsažených v § 6 ZZVZ.
- [18] Viz § 143 odst. 3 ZZVZ.
- [19] Z důvodu, že předpokládaná hodnota cen, odměn nebo jiných plateb spojených s účastí v soutěži o návrh přesahuje částku 2 000 000 Kč.

MARCO MIRELLI

TRAVEL SUITS

Made to Measure - Bespoke Tailoring

DISCOVER MORE

WWW.MARCOMIRELLI.COM

PRAHA

HANSPAULKA, Na Kuthence 1, +420 725 325 523
BY APPOINTMENT ONLY

BRATISLAVA

CITY GATE, Laurinská 19, +421 910 920 240
OTEVŘENO 7 DNÍ V TÝDNU

Boj mezi regály supermarketů – významná tržní síla a její peripetie

V zájmu zajištění větší ochrany pro dodavatele potravin byla přijata novela zákona o významné tržní síle. Novela si především klade za cíl odstranit veškerá nejasná ustanovení a zajistit snazší zahájení a vedení řízení proti velkým obchodním řetězcům a jejich postih. Navrhované změny například umožňují Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, jakožto subjektu odpovědnému za dohled nad dodržováním právních předpisů, stíhat ty obchodníky, kteří se chovají v rozporu se zákonem. Ačkoli na počátku přijetí zákona panovalo velké očekávání, že novela poskytne účinnou obranu v boji proti neférovým praktikám na trhu, některá ustanovení se ukázala jako kontroverzní. V současnosti tak neexistuje obecná shoda na tom, jak efektivně bude novela fungovat v praxi.

Výrobci potravin v České republice již mnoho let bojují proti neférovým obchodním praktikám některých obchodních řetězců. Nerovnováha vyjednávacích pozic mezi největšími řetězci a výrobci potravin má za následek zatížení výrobců nejrůznějšími poplatky (např. za reklamu, za umístění produktu na určitém místě nebo příspěvky na rozšíření prodejen). Ačkoli již za předchozí právní úpravy došlo k pokusu o vymýcení některých nepřiměřených poplatků, tyto praktiky nebyly zcela odstraněny a ve skutečnosti se snaha obchodníků o vnučení nevýhodných obchodních podmínek subjektům s menší tržní silou jen zvýšila.

Níže uvádíme nejdůležitější změny, které novela přináší:

Vymezení pojmu „významná tržní síla“

Významná tržní síla je takové postavení odběratele, v jehož důsledku je možné vynutit si bez spravedlivého důvodu výhodu vůči dodavateli nebo ostatním účastníkům obchodního vztahu. Navrhovaná novela zachovává současný předpoklad, že významná tržní síla bude existovat tam, kde obrát odběratele přesáhne pět miliard korun. Novela nicméně zavádí podmínku, že významná tržní síla bude prokázána pouze tehdy, jestliže obrát vznikl z prodeje potravin a/nebo služeb. Významnou tržní sílu mohou navíc dle novely získat i další subjekty, a to nejen zprostředkovatelé prodeje a nákupu, ale i tzv. „nákupní aliance“, které jsou chápány jako uskupení odběratelů za účelem spolupráce. V minulosti byly právě tyto nákupní aliance využívány v některých případech k obcházení zákona.

Změny týkající se zneužití významné tržní síly Původní znění zákona o významné tržní síle obsahovalo dlouhý demonstrativní výčet způsobů a případů, jak může ke zneužití významné tržní síly dojít. Tento výčet odkazoval na rozsáhlý seznam příloh. Stávající podoba zákona tyto přílohy zrušila a uvedla několik příkladů zakázaného chování. Příkladem možného zneužití postavení, které novela zavádí, je zejména (i) sjednávání nebo uplatňování smluvních podmínek, které vytvářejí výraznou nerovnováhu v právech a povinnostech smluvních stran, (ii) sjednávání nebo uplatňování plateb/ jiného typu protiplnění za přijetí potravin k prodeji nebo (iii) provádění auditu u dodavatele na náklady dodavatele.

Konečná cena za výrobky a maximální výše marketingové podpory

Jako jeden z příkladů zakázaného jednání je sjednávání cenových podmínek, v jejichž důsledku nebude daňový doklad na úhradu kupní ceny za dodávku potravin obsahovat konečnou výši kupní ceny po veškerých sjednaných slevách z kupní ceny s výjimkou předem sjednaných množstevních cen.

Toto ustanovení míří na častou praxi, kdy konečná cena dodávaných produktů byla s ohledem na různé dodatečné (a někdy ani předem nesjednané) slevy a poplatky těžko určitelná. Cílem novely bylo omezit ceny za reklamu a odstranit bezdůvodné bonusy.

Nově tak má být na faktuře uvedena finální cena zboží s ohledem na předem dohodnuté (obratové) finanční bonusy.

Jiná situace je však u služeb poskytovaných řetězci při podpoře prodeje (jako např. marketingová podpora, poplatky za letáky, poplatky za druhotná vystavení). Vzhledem k tomu, že se jedná o samostatnou službu, neměla by platba za dodávky zboží a služby poskytované při podpoře prodeje být zahrnuta do kupní ceny za dodávku potravin v podobě fakturační slevy.

Cílem novely bylo právě to, aby tyto platby byly fakturovány odděleně a aby byla zjevná finální cena zboží po uvedení všech obrátových slev.

Další novinkou, která byla prosazena v rámci dodatečných návrhů, je omezení celkové sumy plateb ze strany dodavatele. Nově tak výše celkových veškerých peněžních plnění dodavatele nesmí přesáhnout 3% z ročních tržeb dodavatele za poslední ukončené účetní období v délce 12 měsíců za potravinu dodané jednotlivému odběrateli v roce, ve kterém došlo k finančnímu plnění. Důvodem zavedení tohoto zákazu je zamezení nepřiměřené výše marketingových poplatků, které v konečném důsledku zatěžují výrobce, a nastavení hranice za tyto platby. V důsledku toho by tedy nemělo docházet k tomu, že by původní poplatky za podporu prodeje převyšující uvedenou hranici 3% byly v nových smlouvách „schovány“ do finančních bonusů či obrátových slev.

Podstatné náležitosti smlouvy

Novela také zavedla nové náležitosti smlouvy, které jdou nad rámec původní právní úpra-

vy a občanského zákoníku. Nadále trvá, že smlouvy musí mít písemnou formu. Dále musí být v rámci smlouvy zahrnut způsob úhrady kupní ceny, doba úhrady, výše slevy a splatnost kupní ceny. To samé platí i pro poskytované služby. Nově také musí být, mimo jiné, dohodnuta doba garantované platnosti kupní ceny a způsob postoupení pohledávky.

Zlepšení možností dohledu nad dodržováním zákona

Novela odstraňuje požadavek, kdy k prokázání zneužití významné tržní síly muselo k porušování docházet opakovaně a trvale. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) proto již nebude muset prokazovat, že maloobchodní řetězce soustavně a opakovaně porušují pravidla stanovená zákonem. Na druhou stranu má nyní ÚOHS možnost zastavit již zahájené řízení, pokud má za to, že zneužívání není významné. Toto opatření má zamezit používání zákona jako mechanismu pro urovnávání soukromých sporů nebo v situacích, kdy došlo jen k méně závažnému porušení.

Úprava stávajících smluv

Dle přechodných ustanovení bude nutné smlouvy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti novely (tzn. 6. března 2016), které nesplňují podstatné náležitosti, podle této novely upravit. Lhůta pro tyto úpravy je tři měsíce ode dne nabytí účinnosti. ●

JUDr. Barbora Dubanská, LL.M., Ph.D.
Markéta Škvorová
CMS Cameron McKenna v.o.s.

C/M/S
Law. Tax

■ ■ ■ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **International Alliance of Law Firms** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právnická firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora

- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

INTERNATIONAL
ALLIANCE
OF LAW FIRMS

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

Palác Anděl, Radlická 1c/3185, 150 00 Praha 5

Tel: (+420) 296 325 235, recepce@holec-advokati.cz

Institut před-schválené reorganizace a jeho limit v podobě poctivého záměru dlužníka

Sanační způsob řešení úpadku dlužníka, tedy reorganizace, má oproti konkursu mnoho výhod. Úpadce má šanci poučit se z vlastních chyb a věřitelé mají šanci získat na své pohledávky více, než kolik by získali při rozprodeji majetku dlužníka v konkursu. V neposlední řadě zůstávají zachována i pracovní místa úpadcových zaměstnanců.

Z těchto důvodů zákonodárce zpřístupnil reorganizaci v podstatě neomezenému okruhu dlužníků prostřednictvím institutu tzv. před-schválené reorganizace, zakotveného v ust. § 316

odst. 5 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (dále jen „IZ“). Při před-schválené reorganizaci nemusí dlužník splnit podmínky stanovené ust. § 316 odst. 4 IZ, tedy dosažení celkového ročního úhrnu čistého obrátu alespoň 50 000 000 Kč nebo dosažení počtu ale-

spoň 50 zaměstnanců v pracovním poměru. K povolení před-schválené reorganizace soudem postačuje, aby dlužník spolu s insolvenčním návrhem (nebo nejpozději do rozhodnutí o úpadku) předložil insolvenčnímu soudu reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných a polovinou všech nezajištěných věřitelů. Poměr mezi věřiteli se v tomto případě počítá podle výše jejich pohledávek.

Protože je reorganizace pro úpadce nespornou výhodou, je dostupná jen poctivým dlužníkům. Zákonodárce se bohužel příliš spoléhá na deklaraci poctivých záměrů dlužníka a vychází z údajů poskytnutých dlužníkem. Praxe však ukazuje, že nikoli každý dlužník si takovou důvěru zaslouhuje. Dlužník například může v návrhu přiznat pouze ty z věřitelů, kteří s reorganizací souhlasí a může ostatní věřitele zatajit. To se týká zejména zahraničních věřitelů, kteří nemohou každodenně sledovat insolvenční rejstřík na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Tím formálně splní pod-

mínku souhlasu většiny věřitelů a soud, který vychází z informací poskytnutých dlužníkem, reorganizaci povolí, přestože jedna ze základních podmínek není ve skutečnosti splněna. Protože soud jmenuje při před-schválené reorganizaci insolvenčního správce na návrh dlužníka, dlužník tímto způsobem může dosáhnout jmenování „spřáteleného“ insolvenčního správce, se nímž má rozplánován další postup, zejména popírání pohledávek „nepřátelských“ věřitelů a uznávání pohledávek „spřátelených“ věřitelů, bez ohledu na skutečnost, zda tyto pohledávky reálně existují. Tímto nekalým způsobem může být rovnováha sil v insolvenčním řízení výrazně posunuta ve prospěch dlužníka a jeho pomocníků.

Pokud by IZ umožňoval přeměnu reorganizace v konkurs kdykoli, kdy soud zjistí, že dlužník docílil povolení před-schválené reorganizace nepoctivě, důsledky přílišného spoléhání se na dokumenty předložené dlužníkem by nemusely být tak výrazné. Tato možnost však chybí. Pokud je před-schválená reorganizace soudem jednou povolena a dlužník nenaplní některý z důvodů dle ust. § 363 IZ, zákon nedává soudu žádnou možnost toto rozhodnutí zvrátit.

Jedinou zákonem předvídanou alternativou je trpělivě čekat na porušení dlužnických povinností v ust. § 363 IZ, popřípadě na situaci, kdy soud neschválí reorganizační plán a všem oprávněným osobám uplyne lhůta k jeho předložení. Pokud obratný dlužník, jím vybraný insolvenční správce a spolupracující věřitelé využijí všech dostupných možností, reorganizace může pokračovat i několik let. Během tohoto období hodnota majetkové podstaty může značně erodovat, náklady na její udržování narůstat a věřitelé, kteří s reorganizací nikdy nesouhlasili, jsou v podstatě v postavení rukojmích. Nadto u pohledávek zajištěných majetkem v majetkové podstatě dlužníka narůstá smluvní úrok, jenž bude hrazen z této majetkové podstaty, dle ust. § 171 odst. 4 IZ, což bude dále poškozovat ostatní věřitele. Dle ust. § 229 IZ bude navíc po dobu nepoctivé reorganizace osobou s dispozičním oprávněním ve vztahu k majetkové podstatě právě nepoctivý dlužník (tedy alespoň do doby, než jej soud dle ust. § 332 odst. 1 IZ v tomto oprávnění případně omezí). Naproti tomu nic takového (s výjimkou ust. § 171 odst. 2 IZ) v konkursu nehrozí.

Naštěstí soudní praxi výše uvedený problém neunikl a vyřešila jej výkladem odpovídajícím textu IZ. Jedná se o rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 5. října 2015, sp. zn. 4 VSPH 646/2015, které navázalo na předchozí rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 23. března 2015, sp. zn. MSPH 79 INS 13739/2014. Soud v tomto případě řešil situaci, kdy dlužník (obchodní korporace) podal dlužnický insolvenční návrh, který spojil s návrhem na povolení

reorganizace. Tento návrh pak doložil souhlasy jediného zajištěného a nadpoloviční většiny nezajištěných věřitelů. Dlužník však opomněl ve svém návrhu zmínit, že má ještě další věřitele, jejichž pohledávky byly vyšší než pohledávky všech ostatních věřitelů dohromady. Soud, který v souladu s právní úpravou vyšel z dokumentů předložených dlužníkem, svým usnesením prohlásil úpadek dlužníka a povolil jeho reorganizaci v souladu s ust. § 316 odst. 5 IZ.

Nicméně dlužníkem opominutí věřitelé se poměrně brzy přihlásili o svá práva. Dlužník dokonce pohledávky některých těchto „nově“ přihlášených věřitelů ani nepopřel, z čehož vyplývá, že byl s jejich existencí srozuměn, přestože je ve svém návrhu nezmínil. Navíc se stalo zřejmým, že dlužník s věřitelem s nejvyšší pohledávkou, jehož ve svém insolvenčním návrhu zatajil, komunikoval o možnostech jejího splácení. Tomuto věřiteli se následně podařilo insolvenčního správce schváleného soudem na návrh dlužníka nahradit jiným správcem, na dlužníku nezávislým. Celá situace pak dospěla do stádia, kdy insolvenční správce navrhl insolvenčnímu soudu, aby schválenou reorganizaci dlužníka přeměnil na konkurs.

Základní otázkou, kterou Městský soud v Praze a následně Vrchní soud v Praze při svém rozhodování musely vyřešit, bylo to, zda je možné přeměnit schválenou reorganizaci v konkurs pro absenci poctivého záměru dlužníka, ač tento důvod není vyjmenován v ust. § 363 IZ. Vrchní soud k tomu uvedl: „[...] vyjde-li po povolení reorganizace najevo, že navrhovatel (v daném případě dlužník) navrženou reorganizací sledoval nepoctivý záměr, je to důvodem k přeměně reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 IZ, neboť reorganizace jako jeden ze dvou sanačních způsobů řešení úpadku dlužníka je na poctivosti záměru jejího předkladatele celá vystavěna (obdobně jako oddlužení § 389 IZ a násl.). [...] Takovému chování dlužníka soud I. stupně zcela správně odejmul dobrodiní reorganizace, které se může těšit výlučně jen poctivý dlužník.“

Vrchní soud si byl samozřejmě vědom, že nedostatek poctivého záměru dlužníka není zahrnut mezi důvody pro přeměnu reorganizace v konkurs uvedené v ust. § 363 IZ. Nicméně dle soudu je reorganizace (stejně jako oddlužení) na principu poctivého záměru vystavěna, je dobrodiním dostupným jen poctivým dlužníkům. Vrchní soud dále podotkl, že ust. § 363 IZ skutkovou podstatu absence poctivého záměru dlužníka zjevně neupravuje z důvodu, že ji považuje za naprosto samozřejmou. Za naprosto samozřejmou ji pak dle názoru Vrchního soudu ust. § 363 IZ považuje proto, že ji spojuje s povinností soudu poskytnout věřitelům ochranu před nepoctivými záměry dluž-

níka, která je insolvenčnímu soudu ukládána IZ před povolením reorganizace, po povolení reorganizace a dokonce i po schválení reorganizačního plánu. Z několika ustanovení IZ zmiňujících princip dobré víry dlužníka a jeho poctivého záměru Vrchní soud dovodil, že insolvenční soud působí jako strážce společného zájmu věřitelů (ust. § 5 IZ) neustále, po celou dobu průběhu reorganizace, nikoliv pouze při jejím povolování (resp. schvalování reorganizačního plánu). Podmínka poctivosti dlužníka se tedy prolíná celou zákonnou úpravou reorganizace (jak je uvedeno výše) a nemusí být splněna jen ve stadiu povolování reorganizace a schvalování reorganizačního plánu, ale také ve všech ostatních stádiích reorganizace. Dle názoru soudu by tak naprosto odporovalo výše uvedenému principu, kdyby soud nemohl přeměnit reorganizaci dlužníka na konkurs pro absenci poctivého záměru kdykoliv jen proto, že tento důvod není v ust. § 363 odst. 1 IZ expresse verbis uveden.

Lze uzavřít, že trend, který nastoupila soudní praxe v oblasti reorganizace je správným příklonem k uplatňování nejdůležitějších principů insolvenčního řízení i za situace, kdy chybí výslovný zákonný podklad pro rozhodnutí. Je to další krok k ochraně přihlášených věřitelů, který ztěžuje zneužívání sanačních způsobů řešení úpadku nepoctivými dlužníky. Přesto by principu právní jistoty prospělo, kdyby na tuto rozhodovací praxi zareagoval i zákonodárce. ●

Martin Hrodek, advokát

Tomáš Brožek, advokátní koncipient

Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

Obnovení účasti společníka s. r. o. při ukončení exekuce

V druhé polovině minulého roku vydal Nejvyšší soud usnesení[1] týkající se obnovení účasti společníka ve společnosti s ručením omezeným v případě, kdy dojde k zániku účinků exekučního příkazu, kterým byl postižen jeho podíl ve společnosti a jehož účast ve společnosti tak v souladu s ustanovením § 206 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), zanikla.

Dle mého názoru se zcela jistě jedná o pro korporátní praxi významné rozhodnutí, které opouští poměrně nešťastnou praxi předrekodifikační úpravy a vnáší světlo do současných nejasných výkladů ustanovení § 206 odst. 3 ZOK.

Dle dřívější úpravy zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „ObchZ“) docházelo na základě ustanovení § 148 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí/exekučního příkazu postižením obchodního podílu k zániku účasti povinné osoby ve společnosti. Tato účast pak byla obnovována, pokud bylo nařízení výkonu rozhodnutí/exekuce pravomocně zastaveno/a.[2]

K formálnímu výkladu daného rozhodnutí se Nejvyšší soud poprvé přiklonil ve stanovisku R 31/2006. Tento zde vyslovil názor, že exekuční příkaz nelze odstranit způsobem, že by jej exekutor následným rozhodnutím „zrušil“, neboť ani exekuční řád ani občanský soudní řád eventualitu takového rozhodnutí (v rozhodné době) nepřipouští a uzavřel, že „k obnovení účasti společníka obchodní společnosti nebo člena družstva, jejichž podíl, resp. členská práva a povinnosti, byly postiženy exekucí jako jiná majetková práva, nedochází „zrušením“ exekučního příkazu, nýbrž (pouze) zastavením exekuce.“

Přeneseně, pokud došlo k ukončení exekuce jiným způsobem než pravomocným zastavením (tj. například na základě dobrovolného splnění závazku přímo exekutorovi, kdy nebylo již možné zastavit exekuci, neboť tímto byla exekuce provedena a tedy i ukončena), účast daného společníka se neobnovovala. Tyto názory pak byly dovozeny i následnými rozhodnutími Nejvyššího soudu, zejména pak stanoviskem R 64/2009, dle kterého „nebude-li exekuce zastavena podle § 52 odst. 1 exekučního řádu a § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., účast povinného ve společnosti s ručením omezeným, jež zanikla podle § 148 odst. 2 obč. zák., se pouhým zaplacením vymáhané pohledávky povinným neobnoví.“

Bez ohledu na novelu exekučního řádu ke dni 1. 8. 2008 spočívající v zavedení možnosti zrušení exekučních příkazů a přes občas se vyskytující snahy o teleologický výklad dotčených ustanovení[3] se praxe soudů stále držela přísně formálních posuzování těchto situací. To i přesto, že v daném stanovisku R 64/2009 Nejvyšší soud vyslovil dílčí závěr, dle kterého „v důsledku dobrovolného zaplacení vymáhané pohledávky společníkem (povinným) po nařízení exekuce však vymáhané právo zaniká (ledaže exekuce již byla provedena). Tím je založen zákonný důvod pro zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř.“

Právě k tomuto závěru se v úvodu zmíněného usnesení přiklonil Nejvyšší soud při posuzování obnovování účasti společníka s. r. o., resp. člena družstva dle úpravy ZOK a vyloučil tak názory, dle kterých by se mohl dřívější formální postup uplatnit i pro ne zcela jasnou rekodifikační úpravu.[4]

Vedle uvedeného nepřímého závěru dle R 64/2009 vyšel Nejvyšší soud analogicky i ze svého dřívějšího rozhodnutí sp. zn. 31 Cdo 2827/2012, ze dne 20. 5. 2015, u kterého, byť zejména v poměru družstev, opustil dřívější formální požadavky a stanovil, že „termín „zastavení exekuce“ obsažený v § 231 odst. 2 obč. zák. je třeba vykládat tak, že kromě zastavení exekuce podle § 55 a násl. exekučního řádu,

respektive § 268 a násl. o. s. ř., zahrnuje též další způsoby zániku účinků exekučního příkazu postihujícího členská práva a povinnosti člena družstva (včetně zrušení exekučního příkazu či provedení exekuce); výjimkou jsou případy, v nichž byla vymáhaná povinnost splněna z prostředků získaných postižením členských práv a povinností. K obnovení účasti pak dochází bez dalšího již v okamžiku zániku účinků exekučního příkazu, jímž byly členská práva a povinnosti postiženy.“

Byť se i v aktuálně posuzovaném případě jednalo o vyloučení a obnovení členství v družstvu, rozhodl se Nejvyšší soud vyjasnit uvedenou problematiku nejen ve vztahu k družstvům při výkladu § 231 odst. 2 ObchZ., nýbrž i vztažením k poměrům společnosti s ručením omezeným, a to jak při výkladu § 148 odst. 4, resp. 5 ObchZ. (ve zněních účinných do 31. prosince 2012, resp. do 31. prosince 2013), tak od 1. ledna 2014 při výkladu § 206 odst. 3 ZOK.

Bez ohledu na ne zcela jasnou formulaci obnovení účasti společníka po „zrušení rozhodnutí“ dle odst. 1 ustanovení § 206 ZOK (což je bez rozporu posun oproti úpravě ObchZ., nicméně stále s ne příliš jasným rozsahem), dle Nejvyššího soudu dochází k tomuto obnovení účasti ex lege v okamžiku zániku účinků exekučního příkazu, a to bez ohledu na to, jakým způsobem tyto účinky zanikly.

Co se týče právního režimu pro posouzení obnovení, s ohledem na to, že se účast společníka obnoví právě k okamžiku zániku účinků exekučního příkazu, jímž byly členská práva a povinnosti postiženy, není rozhodující den, kdy byl podán návrh na zahájení řízení, ani den, k němuž je datováno „vyrozumění“ soudního exekutora o zániku pověření k provedení exekuce (jako v posuzovaném případě), nýbrž den zániku účinků exekučního příkazu. Úpravu ZOK je pak tedy možné aplikovat pouze tehdy, zanikly-li účinky exekučního příkazu po 31. prosinci 2013.

Pro vyloučení pochybností je však nutné zmínit, že toto obnovení nenastane bez dalšího vždy, nicméně je pro něj stále nutné splnit příslušná ustanovení právních předpisů. Zejména[5] pak jde o skutečnost, že k zániku účinků exekučního příkazu, jímž byl podíl postižen, musí dojít před tím, než společnost naloží s uvolněným podílem postupem podle § 212 a násl. ZOK, resp. dle § 148 odst. 4-5 ObchZ.

Proto je třeba pamatovat na to, že pro zápis obnovené účasti dotčeného společníka s. r. o. do obchodního rejstříku je nutné doložit nejen listiny dokládající zánik účinků exekučního příkazu (např. oznámením soudního exekutora o skončení exekuce), nýbrž i listiny prokazující

cí, že k tomuto zániku účinků došlo před tím, než společnost naložila s uvolněným podílem postupem podle § 212 a násl. ZOK (např. výpis ze seznamu společníků nebo čestné prohlášení společnosti). ●

Mgr. Ing. Martin Jurník,
advokátní koncipient
Advokátní kancelář Kríž a partneři s.r.o.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KRÍŽ A PARTNEŘI

Poznámky

- [1] Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 5456/2014, ze dne 30. 9. 2015.
- [2] Ustanovení § 148 odst. 5 ObchZ.
- [3] Např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 9. 2011, sp. zn. 42 Co 283/2011, dle kterého soud na základě teleologického výkladu dospěl k posouzení dobrovolné úhrady vymáhané částky jako analogické situace k pravomocnému zastavení exekuce a obnovil členská práva a povinnosti povinného člena družstva.
- [4] Viz např. Vlachová B. Exekuce postižením podílu ve společnosti s ručením omezeným ve světle rekodifikace; Právní rozhledy 3/2012; str. 86: „Vzhledem k dřívějšímu restriktivnímu výkladu Nejvyššího soudu je nicméně pravděpodobné, že v případě skončení exekuce vymožením pohledávky se účast ve společnosti obnovovat nebude. Nic na tom nezmění ani § 47 odst. 6 EŘ, který stanoví, že provedením exekuce zanikají účinky všech vydaných exekučních příkazů. Prosté oznámení exekutora o skončení exekuce dle § 46 odst. 8 EŘ tedy k obnovení účasti společníka ve společnosti stačit nebude.“
- [5] Pro doplnění je pak také nutné zmínit, že s účinností od 1. 1. 2013 není obnovení možné ani v případech, kdy účast společníka zanikla udělením příklepu v dražbě; dané se uplatní i pro právní režim dle ZOK.

Zákonné předkupní právo zatím beze změn?

Nový občanský zákoník s účinností od 1. ledna 2015 zrušil zákonné předkupní právo spoluvlastníků k převáděným spoluvlastnickým podílům, jež bylo upraveno starým občanským zákoníkem. Nestalo se tak však bez výjimek, přičemž nový občanský zákoník i nyní obsahuje úpravu zákonného předkupního práva, avšak pouze pro úžeji vymezený okruh případů. Zřízení předkupního práva tak je do značné míry nově ponecháno na smluvní volnosti stran. Ministerstvo spravedlnosti ČR v loňském roce připravilo návrh novely nového občanského zákoníku, jež mj. měla znovu zavést „obecné“ zákonné předkupní právo ke spoluvlastnickým podílům na nemovité věci v rozsahu v zásadě odpovídajícím dřívější regulaci. Po projednání této novely ve vládě ČR však byla předmětná část o předkupním právu z návrhu vypuštěna. Brzký návrat obecného předkupního práva, po němž část veřejnosti volá, tak není příliš pravděpodobný.

Zákonné předkupní právo dle starého občanského zákoníku

Starý občanský zákoník platný do 31. prosince 2013 obsahoval úpravu zákonného předkupního práva spoluvlastníků v ustanovení § 140, podle nějž „převádí-li se spoluvlastnický podíl, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osobě blízké (§ 116, 117). Nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.“

V případě zamýšleného převodu spoluvlastnického podílu tak obecně prodávající musel učinit (všem) ostatním spoluvlastníkům nabídku koupě jeho spoluvlastnického podílu s uvedením příslušných podmínek, za nichž zamýšlí svůj spoluvlastnický podíl převést. V případě nemovitosti musela být taková nabídka učiněna písemně.

Výjimkou z nutnosti splnit takovou povinnost byly převody na osoby blízké převádějícímu spoluvlastníkovi. Osobou blízkou byl pro tyto účely příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, (registrovaný) partner a jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní. Judikatura následně dovodila, že osobou blízkou může být též právnická osoba, jejíž újmu by pocítoval její statutární orgán nebo člen jejího statutárního orgánu, společník nebo člen právnické osoby, či její zaměstnanec jako svou vlastní (modelovým příkladem je společnost s ručením omezeným, jejímž jediným společníkem a jednatelem je právě převádějící nebo nabývací spoluvlastník).

V rámci rekodifikace soukromého práva byl starý občanský zákoník nahrazen s účinností od 1. ledna 2014 novým občanským zákoníkem. Ten však výše nastíněnou úpravu (časově neomezeného) zákonného předkupního práva spoluvlastníků nepřevzal. Na druhé straně nicméně nedošlo ani k okamžitému zrušení tohoto zákonného předkupního práva, neboť nový občanský zákoník jeho zánik o rok odložil. Legislativce tak spoluvlastníkům ponechal čas k vyřešení spoluvlastnických vztahů. V této souvislosti je třeba zmínit, že zákonné předkupní právo dle § 140 starého občanského zákoníku se uplatnilo pouze na spoluvlastnické vztahy, jež vznikly za jeho účinnosti, tedy na spoluvlastnictví, které vzniklo do 31. prosince 2013. Na spoluvlastnické vztahy vzniklé od 1. ledna 2014 se použije jenom úprava obsažená v novém občanském zákoníku.

Přechodné ustanovení § 3062 NOZ stanoví, že zákonné předkupní právo spoluvlastníků po-

dle § 140 starého občanského zákoníku, zanikne uplynutím jednoho roku ode dne nabytí účinnosti nového občanského zákoníku. To neplatí v případě spoluvlastnictví k zemědělskému nebo rodinnému závodu.

K zániku zákonného předkupního práva spoluvlastníků dle § 140 SOZ tudíž obecně došlo k 1. lednu 2015. Od uvedeného data tak spoluvlastníci (jejichž spoluvlastnictví vzniklo do 31. prosince 2013) mohou převádět své spoluvlastnické podíly již bez těchto omezení. V důsledku této změny tak spoluvlastníci v podstatě ztratili do značné míry kontrolu nad tím, kdo se případně může stát novým spoluvlastníkem. Jistým řešením by mohlo samozřejmě být zřízení smluvního předkupního práva, v praxi však zřejmě nebude mezi spoluvlastníky přílišná ochota se v případném budoucím nakládání se spoluvlastnickým podílem dobrovolně omezovat.

Jak dále vyplývá z výše uvedeného, zánik zákonného předkupního práva (vzniklého podle starého občanského zákoníku) se netýká spoluvlastnictví k zemědělskému nebo rodinnému závodu.

Nový občanský zákoník (obchodním) závodem rozumí organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti, přičemž se má za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.

Jelikož nový občanský zákoník pojem „zemědělského závodu“ výslovně nedefinuje, bude se zřejmě jednat o závod ve výše uvedeném smyslu, který slouží provozování zemědělské činnosti.

Naproti tomu, rodinný závod je v § 700 NOZ upraven výslovně. Za takový rodinný závod se považuje závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním z manželů i jejich příbuzní až do třetího stupně nebo osoby s manžely sešvagřené až do druhého stupně a který je ve vlastnictví některé z těchto osob. Na ty z nich, kteří trvale pracují pro rodinu nebo pro rodinný závod, se hledí jako na členy rodiny zúčastněné na provozu rodinného závodu. Definice rodinného závodu je dosti široká a lze proto očekávat, že úprava rodinného závodu v budoucnu povede ke komplikovaným sporům.

Současná úprava předkupního práva spoluvlastníků

Jak již bylo nastíněno výše, nový občanský zákoník původní úpravu neomezeného zákonného

ho předkupního práva spoluvlastníků nepřevzal. Zákonné předkupní právo nicméně je upraveno i nadále, je však omezeno na případy, kdy spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit.

Jak stanoví § 1124 NOZ, bylo-li spoluvlastnictví založeno pořízením pro případ smrti (tedy závětí, dědickou smlouvou nebo dovětkem) nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit, a převádí-li některý ze spoluvlastníků svůj podíl, mají ostatní spoluvlastníci k podílu předkupní právo po dobu šesti měsíců ode dne vzniku spoluvlastnictví, ledaže spoluvlastník podíl převádí jinému spoluvlastníku nebo svému manželu, sourozenci nebo příbuznému v řadě přímé. Neujednají-li si spoluvlastníci, jak předkupní právo vykonají, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.

Nový občanský zákoník dále výslovně stanoví, že spoluvlastníci mají předkupní právo i v případě, že některý ze spoluvlastníků převádí podíl bezúplatně. V takové situaci mají spoluvlastníci právo podíl vykoupit za obvyklou cenu. Toto platí i v jiných případech zákonného předkupního práva.

Lze tedy konstatovat, že zákonné předkupní právo spoluvlastníků je nově časově omezeno pouze na dobu 6 měsíců od vzniku spoluvlastnictví. S ohledem na délku dědických řízení se však v některých případech může stát, že rozhodnutí soudu o potvrzení nabytí dědicem (s účinky zpětně ke dni smrti zůstavitele) bude vydáno až po uplynutí této 6měsíční doby. Praktičnost předmětné úpravy tak je sporná.

S přihlédnutím k omezení doby trvání zákonného předkupního práva je oproti předchozí úpravě zúžen okruh blízkých osob, na které je možné spoluvlastnický podíl převést (bez omezení předkupním právem), a to svému manželu, sourozenci nebo příbuznému v řadě přímé.

Na druhé straně je nově možné takto převést v této době spoluvlastnický podíl i na jiného spoluvlastníka, v důsledku čehož se může podstatně změnit rozložení spoluvlastnických podílů ostatních spoluvlastníků (např. pokud podíl bude převeden jenom jednomu či některým spoluvlastníkům místo poměrného převodu na všechny ostatní spoluvlastníky).

Zemědělský závod

Mírně odlišná je potom úprava předkupního práva ve vztahu k zemědělskému závodu (viz § 1125 NOZ). Rovněž toto předkupní právo vzniká jen tam, kde spoluvlastnictví vzniklo poříze-

ním pro případ smrti nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit.

Převádí-li některý ze spoluvlastníků svůj podíl na zemědělském závodu, mají ostatní spoluvlastníci k podílu předkupní právo, přičemž předkupní právo se vztahuje i na dědický podíl. Oproti obecné úpravě předkupního práva dle ustanovení § 1124 NOZ je předkupní právo k zemědělskému závodu časově neomezené.

Nedojde-li k jiné dohodě spoluvlastníků nebo spoludědiců o tom, jak předkupní právo vykonají, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.

Uvedená ustanovení o předkupním právu ke spoluvlastnickému podílu na zemědělském závodě se však nepoužijí, pokud

- spoluvlastník převádí svůj podíl osobě, která by byla jeho dědicem podle ustanovení o zákonné posloupnosti dědiců; nebo
- spoluvlastník převádí svůj podíl jinému spoluvlastníku; nebo
- spoluvlastník se předkupního práva vzdal v písemné formě.

Rodinný závod

U rodinného závodu je předkupní právo upraveno samostatně v ustanovení § 704 NOZ. Předkupní právo má mít člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu v případě, že má být cizien:

- rodinný závod;
- spoluvlastnický podíl na rodinném závodě; nebo
- věc, která má podle své povahy a dosavadního určení provozu rodinného závodu trvale sloužit.

Vzhledem k tomu, že zemědělský závod může být současně závodem rodinným, mohou nastat v praxi problémy při aplikaci těchto „ne zcela identických“ ustanovení o předkupním právu. Problémy může působit již samotné velmi široké vymezení okruhu členů rodiny, kteří se mohou na provozu rodinného závodu účastnit (a jimž tak bude předkupní právo náležet). Jakákoliv dispozice s rodinným podnikem tak bude klást značné nároky na identifikaci osob, které případně mohou mít k rodinnému podniku předkupní právo, a vyřazování jejich práv (např. vzdání se předkupního práva).

Předkupní právo nájemce jednotky

Nový občanský zákoník dále vymezuje v § 1187 úpravu zákonného předkupního práva nájemce jednotky, která vznikla rozdělením práva k domu nebo pozemku na vlastnické právo k jednotkám. V takovém případě má nájemce bytu předkupní právo k jednotce při jejím prvním převodu. Totéž platí i v případě nájmu nebytového prostoru, pokud byl pronajat v souvislosti s bytem v tomtéž domě (např. samostatný sklep či garáž). Toto předkupní právo je omezeno pouze na fyzické osoby (nepoužije se, pokud je nájemcem právnická osoba).

Nájemce však musí nabídku ke koupi jednotky využít do 6 měsíců od účinnosti nabídky, jinak předkupní právo zanikne.

Předkupní právo u práva stavby

Nový občanský zákoník nově zavedl právo stavby jakožto věcné právo stavebníka mít stavbu na (cizím) pozemku, a to na povrchu nebo pod povrchem pozemku.

V této souvislosti bylo v § 1254 NOZ upraveno rovněž vzájemné předkupní právo stavebníka k předmětnému pozemku a předkupní právo vlastníka pozemku k právu stavby. Pokud si strany sjednají jinou úpravu předkupního práva, запиše se to do veřejného seznamu (tedy do katastru nemovitostí).

Předkupní právo vlastníka pozemku/stavby

Nový občanský zákoník opětovně zavedl zásadu superficies solo cedit („povrch ustupuje pozemku“), tedy princip, že stavba je součástí pozemku. Vzhledem k tomu, že ve značném množství případů jsou pozemek a stavba v současné době ve vlastnictví rozdílných vlastníků, obsahuje § 3056 NOZ úpravu předkupních práv tak, aby mohlo dojít ke snadnějšímu sjednocení vlastnictví pozemku a stavby.

Vlastník pozemku, na němž je zřízena stavba, která není podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku a nestala se součástí pozemku ke dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, má ke stavbě předkupní právo. Současně vlastník stavby má předkupní právo k pozemku. Předkupní právo vlastníka pozemku se vztahuje i na podzemní stavbu na stejném pozemku, která je příslušenstvím nadzemní stavby.

Výslovně nový občanský zákoník stanoví, že k ujednáním vylučujícím nebo omezujícím předkupní právo se nepřihlíží. Není tudíž možné toto předkupní právo smluvně omezit či zcela vyloučit.

Za podmínky, že část pozemku se stavbou lze oddělit, aniž to podstatně ztíží jejich užívání a požívání, se předkupní právo vlastníka stavby vztahuje jen na část pozemku nezbytnou pro výkon vlastnického práva ke stavbě.

Změny navrhované Ministerstvem spravedlnosti

Novela nového občanského zákoníku se začala připravovat již v roce 2014 a měla vést k rychlé nápravě některých zásadních nedostatků, které se zčásti již projevily i v praxi. Jedním z problémů, kterým se novela věnovala, byla též otázka předkupního práva.

Ministerstvo spravedlnosti ČR dospělo k názoru, že opuštění původní úpravy zákonného předkupního práva pro převod spoluvlastnického podílu nebylo vhodné, a navrhovalo proto návrat k původní úpravě, byť jenom ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům na nemovitých věcech. Navrhovaný text § 1124 odst. 1 NOZ zněl: „Převádí-li se spoluvlastnický podíl na nemovitě věci, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osobě blízké. Nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.“

Ministerstvo spravedlnosti takto zamýšlelo vyloučit z režimu (obecného) zákonného předkupního práva věci movité a vypustit časové omezení předkupního práva na dobu 6 měsíců od vzniku spoluvlastnictví. Co se týká vymezení okruhu osob, na které by mělo být možné spoluvlastnický podíl převést bez omezení předkupním právem, Ministerstvo spravedlnosti se chtělo vrátit k použití pojmu osob blízkých (namísto současného stavu, kdy se předkupní právo nevztahuje na převody na manžela, sourozence nebo příbuzného v řadě přímé) a současně zamýšlelo vypustit z této výjimky převody na jiného spoluvlastníka.

Takové (obecné) zákonné předkupní právo se dle jeho návrhu mělo vztahovat také na bezúplatné převody (spoluvlastnických podílů na nemovitých věcech), jak tomu je i nyní, avšak tato úprava (možnost vykoupit spoluvlastnický podíl za obvyklou cenu) se neměla již do budoucna vztahovat na bezúplatné

převody v jiných případech zákonného předkupního práva upravených v občanském zákoníku.

Dále chtělo Ministerstvo spravedlnosti zavést výslovnou možnost, aby se spoluvlastník mohl vzdát předkupního práva (dle § 1124 NOZ) s účinky pro své právní nástupce, což by se u nemovitých věcí zapisovalo i do veřejného seznamu (katastru nemovitostí).

V souvislosti se znovuzavedením zákonného předkupního práva pro případy převodu spoluvlastnického podílu na nemovité věci potom Ministerstvo spravedlnosti navrhovalo vypuštění stávající úpravy předkupního práva ve vztahu k zemědělskému závodu, jež by se stala bezpředmětnou (úprava předkupního práva ohledně rodinného závodu se však měnit neměla).

Aby se předešlo negativním dopadům na osoby, jež nabyly spoluvlastnické podíly po účinnosti nového občanského zákoníku a jež spolehaly na to, že se „obecné“ zákonné předkupní právo na spoluvlastnické podíly již nevztahuje, navrhovalo Ministerstvo spravedlnosti odpovídající přechodné ustanovení. Podle něj se mělo použít ustanovení § 1124 NOZ v nynějším znění na spoluvlastnické podíly nabyté v období od 1. ledna 2014 do dne předcházejícího nabytí účinnosti navrhované novely, přičemž pro ostatní podíly by platila již úprava novelizovaná. Takové řešení by však vedlo k dalšímu roztržčení a znepráhlednění úpravy předkupního práva.

K Ministerstvem spravedlnosti navrhovanému znovuzavedení obecného zákonného předkupního práva měl v meziresortním řízení opakovaně zásadní výhrady Kabinet vedoucího Úřadu vlády ČR. K této věci mj. uvedl, že „znovuzavedení předkupního práva v původním rozsahu je silným narušením zásady autonomie vůle, kterou kodex soukromého práva jinak obecně posiluje. Je pravdou, že v případě, kdy zákon úpravu předkupního práva znovu zavede, může být toto smluvně vyloučeno. Stejně tak může být ale předkupní právo mezi spoluvlastníky smluvně ujednáno tam, kde zákon úpravu předkupního práva znát nebude. Tímto způsobem je možné zabránit třetím osobám nechtěnému vstupu do spoluvlastnictví (pomineme-li spornou efektivitu takového opatření). Taková úprava potom lépe vyhovuje principům autonomie vůle.“

Přestože se tyto rozpory nepodařilo v průběhu připomínkového řízení zcela odstranit, návrh novely občanského zákoníku byl předložen vládě ČR. Ta jej na své schůzi konané dne 12. října 2015 sice schválila, avšak s úpravami podle připomínek uvedených ve stanovisku Legislativní rady vlády a podle připomínek

vlády. Ministerstvo spravedlnosti proto z návrhu předmětné novely občanského zákoníku navrhované změny úpravy předkupního práva zcela vypustilo. Takto dopracované znění novely bylo potom postoupeno do Poslanecké sněmovny a její Organizační výbor dne 12. listopadu 2015 projednání návrhu zákona doporučil. Přestože tento zákon byl původně navržen k projednání na 39. schůzi Poslanecké sněmovny, jež skončila 12. února 2016, do schváleného programu této schůze se (z časových důvodů) nedostal.

Úprava předkupního práva tedy nejspíše podstatné změny v dohledné době nedozná. Při projednávání novely občanského zákoníku by sice úpravy ve vztahu k předkupnímu právu mohli případně navrhnout sami poslanci, vzhledem ke stanovisku vlády však šance takového poslaneckého návrhu na úspěch zřejmě nebude příliš vysoká.

Závěr

Vzhledem k zániku zákonného předkupního práva spoluvlastníků upraveného starým občanským zákoníkem se spoluvlastníkům při prodeji jejich spoluvlastnických podílů „rozbízá ruce“, a mohou je tak nyní prodat bez větších omezení. Pro ostatní spoluvlastníky však tato skutečnost znamená, že nyní nemohou ovlivnit, s kým budou věci (spolu)vlastnit. Spoluvlastníci by proto měli současnou situaci aktivně řešit.

S přihlédnutím k poslednímu vývoji legislativních prací na novele občanského zákoníku nelze sice očekávat rychlou změnu nynější úpravy zákonného předkupního práva, do budoucna by však volání části (i odborné) veřejnosti po „návratu“ k obecnému zákonnému předkupnímu právu mohlo být vyslyšeno. Pokud tedy spoluvlastník uvažuje o prodeji svého spoluvlastnického podílu, bylo by zřejmě vhodné využít současného stavu, dokud není v nakládání s ním předkupním právem omezen (vyjma výše specificky popsaných případů). ●

.....
JUDr. Luboš Nevřkla, Ph.D., advokát

Mališ Nevřkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevřkla Legal

dvořák || hager & partners

advokátní kancelář

Dvořák Hager & Partners' team is dynamic, efficient, and flexible. (Legal500)

The goal of this firm is the absolute satisfaction of its clients. The team solves problems in context of the client's needs, and takes a responsive and proactive approach, working around the clock. (Chambers and Partners)

Dvořák Hager & Partners znamená tým 40 advokátů a dalších právníků v kancelářích v Praze a Bratislavě, poskytující právní poradenství jak nadnárodním společnostem, tak českým a slovenským podnikatelům.

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners je pravidelně doporučována renomovanými mezinárodními publikacemi jako jsou **Legal500** (oblast korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A), finančního práva / práva kapitálového trhu, nemovitostí a řešení sporů), **Chambers and Partners** (oblast fúzí a akvizic, korporátního práva, pracovního práva a práva nemovitostí) a **European Legal Experts** (oblast obchodního práva).

V soutěži **Právnícká firma roku 2015** byla oceněna jako velmi doporučovaná kancelář v kategorii pracovní právo.

Nase mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledky za dobrou cenu.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností. Fúze a akvizice
- Financování a kapitálový trh
- Obchodní smlouvy. Mezinárodní obchod a přeprava
- Nemovitosti a výstavba
- Hospodářská soutěž. Veřejné zakázky. PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Pracovní právo
- Životní prostředí a odpady
- Energetika
- Rodinné firmy, nástupnictví, family business governance

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc, Pobřežní 12, 186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

E-mail: paha@dhplegal.com

www.dhplegal.com

Vlastnictví zaměstnavatele versus soukromí zaměstnance

Následující článek si klade za cíl navázat na zvýšenou mediální pozornost věnovanou rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) týkajícího se možnosti sledování soukromé emailové korespondence zaměstnance zaměstnavatelem. Tento rozsudek byl médiu prezentován jako průlomové rozhodnutí zbavující zaměstnance posledních zbytků soukromí na pracovišti. Znepokojení pro zaměstnance (naděje pro zaměstnavatele) však není na místě, rozhodnutí nepřináší v zásadě nic nového.

Otěto problematice bylo už mnoho napsáno a řečeno. Z mnoha článků nabýváme dojmu, jakoby pouze zaměstnanec měl práva, která je nutno v maximální míře chránit, a naopak zaměstnavatel byl ten, co musí strpět zásahy do svých práv, hlavně aby zaměstnanec nebyl nikterak omežován. V této souvislosti je ale nutné zdůraznit, že vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem je co do ochrany ústavně zaručených práv a svobod vztahem rovnocenným. Na tom nic nemění fakt, že při výkonu práce funguje mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem vztah nadřízenosti a podřízenosti, kdy zaměstnanec vykonává práci dle pokynů zaměstnavatele, když tento vztah a práva a povinnosti obou stran jsou upraveny zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). V tomto článku bychom se na celou situaci rádi podívali z jiného úhlu, a to pohledem zaměstnavatele, jehož práva by měla být chráněna a respektována ve stejné míře jako je tomu v případě ochrany práv zaměstnance. Východiskem pro následující úvahy je legitimní požadavek zaměstnavatele, aby zaměstnanec k plnění svých pracovních úkolů efektivně využíval pracovní doby, když právě za efektivně vykonanou práci jim náleží právo na sjednanou odměnu.

Rozhodnutí ESLP ve věci Bogdana Bărbulescu

Zmiňovaný a diskutovaný případ ESLP se týkal sporu rumunského občana s jeho bývalým zaměstnavatelem, který s ním rozvázal pracovní poměr z důvodu vyřizování soukromé korespondence v pracovní době.[1]

Zaměstnanec Bogdan Bărbulescu si podle pokynů zaměstnavatele zřídil účet v programu Yahoo Messenger za účelem komunikace se zákazníky. Tento účet však v pracovní době přes zákaz zaměstnavatele využíval i k soukromé komunikaci. Zaměstnavatel tento účet v roce 2007 několik dní monitoroval a tuto skutečnost zjistil. Prokázal ji několikastránkovým přepisem osobní komunikace zaměstnance s jeho bratrem a snoubenkou. Na základě této skutečnosti se zaměstnancem ukončil pracovní poměr pro porušení vnitřních předpisů zaměstnavatele. Bărbulescu se domáhal zneplatnění skončení pracovního poměru před rumunskými soudy, kde ale neuspěl. Proto se obrátil na ESLP. Bărbulescu u soudu argumentoval tím, že podklady pro skončení pracovního poměru byly získány v rozporu s jeho právem na ochranu soukromí. Soud však tímto tvrzením nepřesvědčil a ten rozhodnutí rumunské justice neshledal protiprávním. Zde leží důvod pro mylné vyvození závěrů médií, že na základě tohoto rozhodnutí ESLP mohou zaměstnavatelé monitorovat osobní korespondenci zaměstnanců a při zjištění porušení zákazu využívání pracovní korespondence pro osobní účely s nimi rozvazovat pracovní poměr.

Nic takového ale ESLP ve svém rozsudku neuvádí. Rozhodnutí lze shledat převratným nejvíce v tom rozsahu, že za podmínek týkajících se tohoto případu soud neshledal provedení důkazu výpisem osobní korespondence protiprávním. Soud naopak vyzdvihl, že sledování korespondence bylo prováděno pouze několik dní, že nebyla prohlížena jiná data a dokumenty uložené v počítači pana Bărbulescu, a proto shledal rozsah kontroly zaměstnavatele za přiměřený.[2]

Hlavní otázkou, která byla v rámci tohoto řízení řešena, bylo, zda zaměstnavatel může kontrolovat soukromou emailovou korespondenci zaměstnanců. Uvedená otázka je diskutována řadu let, a proto jakákoli zveřejněná reakce na dané téma, zejména pak v rozhodnutí soudů, je nadějí, že by mohly být stanoveny limity či pravidla, za kterých může zaměstnavatel zaměstnance kontrolovat a zaměstnanec komunikovat v rámci své soukromé sféry. Z rozhodnutí ESLP vyplývá, zjednodušeně řečeno, že zaměstnavatel může kontrolovat soukromou emailovou korespondenci svých zaměstnanců, pokud jsou o této možnosti kontroly informováni a pokud se jedná o zásah do soukromí zaměstnanců omezený a přiměřený.[3]

Je polemika o používání internetu v pracovní době pro soukromé účely oprávněná?

Polemika o tom, zda zaměstnanci mohou, či nemohou používat internet na počítači zaměstnavatele v pracovní době pro soukromé účely, je v zásadě překvapující. Zaměstnanec dobrovolně, ze své vůle, uzavírá pracovní smlouvu a vstupuje do pracovního poměru se zaměstnavatelem, přebírá tedy odpovědnost za své povinnosti z tohoto plynoucí, a zavazuje se, že bude plně využívat pracovní doby k plnění pracovních úkolů. Právě za plnění pracovních úkolů a efektivní využívání pracovní mzdy pobírá od zaměstnavatele odměnu. Jak se s tímto závazkem zaměstnance slučuje skutečnost, že si v pracovní době řeší své osobní záležitosti, a využívá k tomu prostředky ve vlastnictví zaměstnavatele?

Jak (podle našeho názoru správně) uvedl JUDr. Tomáš Sokol: „Pokud bez souhlasu zaměstnavatele nesmí zaměstnanec používat jeho počítač pro osobní potřebu, včetně osobní elektronické korespondence, pak to taky smí zaměstnavatel kontrolovat. Což zákoník práce připouští. V tom případě ale nelze brát ohled na soukromou korespondenci, neboť zaměstnavatel má zákonný důvod předpokládat, že v jeho počítači žádná taková není.“[4] Zaměstnavatel tedy může vyžadovat a následně očekávat, že v jeho virtuálním prostoru nebudou údaje ze soukromí jeho zaměstnanců. Pokud je tedy zaměstnanec řádně seznámen s pravidly používání internetu, včetně emailové korespondence v rámci výkonu práce, a to i pro soukromé účely, nemůže být sporu o tom, že v případě porušení těchto pravidel se zaměstnavatel může bránit.

Jak správně nastavit užívání internetu a emailové komunikace při výkonu práce

Níže předkládáme několik rad, jak nastavit jistotu „symbiózu“ mezi právy zaměstnavatele a zaměstnance v rámci emailové korespondence, jakož i dalšího užívání internetu při výkonu práce.

V první řadě by měl zaměstnavatel zaměstnance řádně informovat o rozsahu a způsobu kontroly používání výpočetní techniky a telekomunikačního zařízení.[5] Informování zaměstnance musí být přímé, nestačí tedy odkázat zaměstnance např. na vnitřní předpis dostupný na intranetu, ale takový předpis mu musí být přímo předán, ať už osobně, nebo dálkově, případně mu jeho obsah může být sdělen ústně.[6] Ačkoliv zákoník práce či jiný předpis nevyžaduje písemnou formu, lze ji přinejmenším s odkazem na následnou případnou důkazní nouzi a citlivost problému doporučit. Je na zaměstnavateli, zda využije možnosti zakázat zaměstnancům vyřizování soukromé korespondence, případně nepracovní navštěvování internetových stránek v pracovní době nebo takové využívání ve stanoveném rozsahu povolí. S ohledem na snížení rizika obcházení případného absolutního zákazu lze doporučit zaměstnavateli stanovení pravidel pro soukromé využívání počítačů v rámci vnitřního předpisu či pracovního řádu.

V návaznosti na používání „pracovní“ emailové adresy pro soukromé účely může zaměstnavatel v pracovním řádu či vnitřních předpisech stanovit, které emaily budou považovány za soukromé a které za pracovní. Vodítkem pro stanovení, jaký email je soukromý a jaký email je pracovní, může sloužit např., je-li e-mailová adresa ve formátu info@doména.cz, pak se jedná o pracovní elektronickou adresu, naopak, je-li ve formá-

tu příjmení@doména.cz, pak mohou být e-maily na ní obsažené pracovní i soukromé.[7]

Je nesporné, že tato opatření ze strany zaměstnavatele plní zároveň i preventivní funkci. S vědomím možnosti kontroly ze strany zaměstnavatele zaměstnanec pravděpodobně upustí od vyřizování soukromé korespondence v pracovní době. Ve spojení s kontrolou navštěvovaných internetových stránek, případně s blokováním některých serverů, může být dosaženo efektivnější práce zaměstnance a zároveň i zvýšení ochrany před napadením počítačové sítě zaměstnavatele počítačovými viry.

Při podezření na porušení pracovních povinností zaměstnancem, např. v případě využívání pracovní emailové schránky k soukromým účelům, je zaměstnavatel oprávněn provést kontrolu zaměstnancovy emailové schránky, aby ověřil, zda zaměstnanec využívá výrobní prostředky hospodárně.[8] V tomto duchu se vyjádřilo i zmiňované rozhodnutí ESLP, kdy zhruba týdenní sledování Yahoo účtu pokládá za adekvátní svým rozsahem.[9]

Zvláštním případem, kdy může zaměstnavatel vstoupit do emailové schránky a číst v ní pracovní email i bez vědomí zaměstnance jsou případy, kdy by zaměstnavateli pro nepřítomnost zaměstnance hrozila majetková újma (např. splatnost faktur, výzvy k plnění povinností, reklamace apod.). I tyto případy doporučujeme v pracovním řádu či vnitřním předpise upravit, resp. zaměstnance na ně upozornit.

Se všemi těmito pravidly je nutné zaměstnance včas, tj. před uzavřením pracovního poměru nebo případně před účinností daného vnitřního předpisu, seznámit[10] tak, aby v případě porušení pravidel bylo možné zaměstnance disciplinárně postihnout. Z důvodu právní jistoty doporučujeme, aby každý zaměstnanec svým podpisem pod text daného vnitřního předpisu potvrdil, že se s ním seznámil.

Je těžké stanovit pevnou hranici mezi ochranou práv zaměstnavatele a práv zaměstnance. Byť se mohou stanovit pravidla, která budou všichni znát a respektovat, ne vždy je možné zachytit a upravit všechny životní situace. Při posuzování případných konfliktů při ochraně práv zaměstnanců a práv zaměstnavatelů je pak na místě sledovat a zamyslet se nad podstatou jejich vztahu a účelem, za kterým byl pracovní poměr založen. Smyslem pracovního poměru je, aby zaměstnanec podle pokynů zaměstnavatele vykonával práci za sjednanou odměnu. Je tudíž v přímém rozporu se smyslem pracovního poměru, aby zaměstnanec v pracovní době vyřizoval soukromou emailovou korespondenci a sledoval nejrůznější webové stránky, a k tomu používal bez souhlasu zaměstnavatele jeho výpočetní tech-

niku. Na druhou stranu je nutné ctít i chránit právo zaměstnance na ochranu osobnosti, právo na ochranu jeho soukromí a právo na listovní tajemství. Při úpravě shora uvedených pravidel v rámci pracovníprávních předpisů je tedy nutné zvažovat veškeré tyto souvislosti a snažit se najít vyrovnanou pozici ochrany práv zaměstnavatele a ochrany práv zaměstnance. ●

Mgr. Lucie Ticháčková, advokátka
DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

DBK PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky

- [1] Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci 61496/08 ze dne 12. ledna 2016, odst. 57 a 60 (pozn.: strany ještě mohou využít právo odvolat se k Velkému senátu Evropského soudu pro lidská práva).
- [2] Podobnou situaci v posledních letech řešil i Nejvyšší soud ČR, a to se stejnými závěry (NS 21 Cdo 1771/2011).
- [3] V citovaném rozhodnutí ESLP nás, v negativním slova smyslu, zaujal názor jednoho z rozhodujících soudců (Pinto de Albuquerque), který říká, že na prvním místě je nezbytné, aby zaměstnavatel nastavil pravidla využívání internetu ze strany zaměstnanců, přičemž všeobecný zákaz využívání internetu pro soukromou potřebu je nepřipustný. S tímto názorem není možné souhlasit, neboť je podle našeho názoru právem zaměstnavatele stanovit, kdy a jak bude s jeho prostředky, tj. vlastnictvím, nakládáno. Rámcově je uvedené právo zaměstnavatele upraveno i v ustanovení § 316 zákoníku práce, které stanoví, že zaměstnanec smí pro soukromé účely využívat výpočetní techniku zaměstnavatele jen s jeho souhlasem.
- [4] <http://blog.aktualne.centrum.cz/blogy/tomas-sokol.php?itemid=8821>.
- [5] § 316 zákoníku práce.
- [6] Nonnemann, F. Soukromí na pracovišti, [Právní rozhledy 7/2015, str. 229].
- [7] Vyplývá ze Stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2009 a z Bělina, M., Drápal, L. a kol. Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 1244-1246.
- [8] Nonnemann, F.: Soukromí na pracovišti, [Právní rozhledy 7/2015, str. 229] / stejně i Komentář k zákoníku práce § 316, str. 1242.
- [9] Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci 61496/08 ze dne 12. ledna 2016, odst. 60, „It [Court] therefore finds that the employer's monitoring was limited in scope and proportionate“.
- [10] § 305 zákoníku práce.

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.

Právní služby poskytujeme
v českém, slovenském,
anglickém, německém,
francouzském a španělském jazyce.

Věřitel a předžalobní výzva

Od 1. 1. 2013 byla do zákonné úpravy občanského soudního řízení vložena další forma ochrany dlužníka, a to, když nabyla účinnosti novela zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“),^[1] která pro účely přiznání práva na náhradu nákladů řízení stanovila povinnost věřitele (žalobce) vyzvat dlužníka (žalovaného) ke splnění povinnosti před eventuálním podáním žaloby. Nelze pochybovat o tom, že úmysl zákonodárce, který ho vedl k uzákonění takové povinnosti, byl zcela opodstatněný, nicméně již během pouhých tří let od účinnosti této novely se ukázalo, že doslovná interpretace tohoto ustanovení, a to především ze strany soudů, může vést naopak až k nežádoucímu znevýhodnění věřitele.

Charakteristika předžalobní výzvy

Ustanovení § 142a odst. 1 o. s. ř. totiž stanovuje, že: „Žalobce, který měl úspěch v řízení o splnění povinnosti, má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu výzvu k plnění“. Odst. 2 tohoto ustanovení však dále stanovuje, že: „Jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, může soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo z části žalobci přiznat i v případě, že žalobce žalovanému výzvu k plnění za podmínek uvedených v odstavci 1 nezaslal.“ Je zřejmé, že především odstavec druhý tohoto ustanovení je a nadále bude předmětem dalšího výkladu ze strany soudů či odborné veřejnosti. Pro účely tohoto článku je však nezbytné zdůraznit, že se toto ustanovení uplatní pouze v případě žalobce, který měl v řízení úspěch. Nicméně před podáním případné žaloby se nejedná o vztah procesněprávní, nýbrž o vztah hmotněprávní, a proto je na místě užívat termín věřitel a dlužník.

Dle mého názoru vložené ustanovení § 142a o. s. ř. zajistí může zabránit zbytečnému a ne-

žádoucímu zvyšování nákladů řízení v případě, kdy je dlužník schopen plnit, nicméně jeho povědomí o vzniku povinnosti tak učinit, zde absenteje. Může se tak stát například v situaci, kdy má dlužník uzavřeno několik smluv s různým termínem splatnosti (a to s jedním věřitelem nebo dokonce s více věřiteli). V tomto případě výzva zasláná věřitelem dle § 142a o. s. ř. tohoto dlužníka upozorní na povinnost splatit dluh a mnohdy umožní zabránění vzniku zbytečného soudního sporu. Nejedná se o zesplatnění výzvou (k tomu viz § 143), dluh je nesporně splatný již dříve, avšak zákonodárce usoudil, že po občanech nelze spravedlivě žádat, aby měli v každou jednotlivou chvíli povědomost o svých pohledávkách, zatímco povinnost věřitele předsoudně vyzvat je snadná a odlehčí justici o věci, kde působí jako toliko oficiální doručující orgán.^[2]

Pro bližší pochopení povinnosti žalobce (věřitele) před podáním žaloby je nezbytné detailněji popsat jednotlivé náležitosti výzvy dle § 142a o. s. ř., které je třeba dodržet k tomu, aby takovému žalobci v případě jeho úspěchu ve věci byla přiznána náhrada nákladů řízení, a to včetně těch, které mu v souvislosti se zasláním takové výzvy vznikly. Je nepochybné, že povinnost zaslat tuto výzvu se vztahuje na žaloby na plnění, v ojedinělých případech ji lze využít i v případě

žaloby na určení. Zároveň by taková výzva neměla být ze strany žalobce zaslána před splatností dluhu, nicméně dle mého názoru lze považovat za výzvu dle § 142a o. s. ř. i oznámení o zesplatnění dluhu, které bude splňovat obsahové náležitosti dle tohoto ustanovení, nicméně poskytne například delší lhůtu k dobrovolnému plnění a upozorní ho na případné podání žaloby jakožto na následek nesplnění.

Z dikce ustanovení § 142a odst. 1 o. s. ř. dále vyplývá, že předžalobní výzva by ze strany žalobce měla být zaslána nejméně 7 dní před podáním samotného návrhu. Z takové výzvy by měl být dlužník především schopen zjistit osobu věřitele, na základě čeho je povinen plnit a v jaké výši. Přestože § 142a odst. 1 o. s. ř. předepisuje (být nevýslovně) písemnou formu výzvy, není jisté třeba, aby z jejího obsahu byla pohledávka plně seznatelná i třetím osobám: dlužníkovi musí být způsobilá připomenout nejen právní základ dluhu, nýbrž i jeho výši.^[3] Co se tedy týká vymezení samotného dluhu, je vhodné, aby věřitel uvedl kromě výše samotného dluhu i důvod jeho vzniku, a to například odkazem na příslušnou smlouvu či vystavenou fakturu. Takové vymezení dluhu následně umožní identifikovat dluh například ve výše popsané situaci, kdy má dlužník více závazků a zamezí například záměně s jinou pohledávkou tohoto dlužníka, kterou může (na rozdíl od pohledávky tohoto věřitele) popírat a kterou nemá v úmyslu splnit.

Přestože z dikce § 142a o. s. ř. nelze vyčíst povinnost upozornit dlužníka na následně uplatnění pohledávky u soudu v případě nesplnění jeho povinnosti ani po uplynutí dodatečné lhůty k dobrovolnému plnění, domnívám se, že takové upozornění by mělo být součástí předžalobní výzvy, aby došlo k naplnění jejího účelu, tj. upozornit dlužníka na možnost zahájení řízení a případně uložení povinnosti plnit ze strany soudu. Domnívám se, že v případě absence takového upozornění v předžalobní výzvě by mohlo být takové jednání věřitele soudem považováno za pouhou výzvu k plnění, a nikoliv za předžalobní výzvu ve smyslu § 142a o. s. ř.

Další povinností v rámci předžalobní výzvy k dobrovolnému plnění je povinnost věřitele takovou výzvu zaslát dlužníkovi na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu. Tato povinnost se může jevit jako značně problematická, jelikož velmi často se dlužník snaží doručení takové výzvy zmařit,

vyhýbá se mu nebo je pro věřitele nemožné takovou výzvu zaslat. V zásadě a v duchu § 142a je to vždy věřitel, který má vynaložit úsilí (rozhodně požadovatelné, nikoliv jakékoliv), aby dlužníka upomenul.[4] Přesto však zákonná úprava neukládá věřiteli formu, jakou má dlužníka vyzvat. Lze tedy dovodit, že tak může učinit například osobním předáním, e-mailem, datovou schránkou (pokud ji má dlužník zřízenou), nejčastěji však věřitel využije k zaslání předžalobní výzvy dlužníkovi poštovních služeb. Důležité je, aby se výzva dostala do jeho sféry dispozice podle hmotného práva, neboť jednostranný písemný projev vůle je účinný vůči adresátovi okamžikem, resp. dnem, kdy se ocitne v jeho dispoziční sféře a adresát má možnost se s jeho obsahem seznámit, není tedy rozhodující, že o obsahu právního úkonu v tento den dosud neví (rozhodnutí NS sp. zn. 28 Cdo 72/2004).[5] Přesto však bude v případě posuzování, zdali byla nebo mohla být určita předžalobní výzva doručena, vždy záležet na každém jednotlivém případě, kdy bude třeba posoudit úsilí věřitele tuto výzvu dlužníkovi doručit a samotnou objektivní nemožnost takového doručení.

Kdy není třeba splnit podmínky dle § 142a o. s. ř. pro přiznání náhrady nákladů řízení

Jak jsem již uvedl výše, odstavec druhý uvedeného ustanovení umožňuje přiznat žalobci ve výjimečných situacích náhradu nákladů řízení i přesto, že žalovanému předžalobní výzvu nezaslal. Soud tak však dle dikce tohoto ustanovení může učinit za předpokladu existence důvodů hodných zvláštního zřetele, což s sebou často přináší výkladové nesrovnalosti. V tomto případě je a vždy bude třeba chránit práva obou stran sporu, tedy nejen žalovaného, ale taktéž žalobce. Velmi důležitým se tedy jeví rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 29 Cdo 506/2015 ze dne 30. 3. 2015, ve kterém soud stanovil, že absence předžalobní výzvy nebude zásadně důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení v případě, kdy žalovaný ani po doručení samotné žaloby svůj dluh nezplatí (nebo jinak nepřivodí jeho zánik). Plně se ztotožňuji s názorem, že v případě, kdy dlužník není ochoten či schopen svůj dluh uhradit, nelze věřiteli upřít právo na náhradu nákladů řízení pouze proto, že opomněl zaslat předžalobní výzvu dle § 142a o. s. ř. Nejvyšší soud ČR dále uvedl, že je třeba v každém případě přihlížet nejen k tomu, jestli byla předžalobní výzva zaslána, či nikoliv, nýbrž je třeba přihlížet i k dalším okolnostem, jako například k povaze samotné pohledávky či chování dlužníka k takové pohledávce či jeho reakci na doručení žaloby.

Z uvedených důvodů si tedy lze představit několik situací, kdy nezaslání předžalobní výzvy dle § 142a o. s. ř. nemusí vést k nepřiznání náhrady nákladů řízení žalobci, který ve věci uspěje a dostatečně odůvodní nezaslání či nedoručení předžalobní výzvy žalovanému. Takovým důvodem může být například právě nemožnost jejího doručení. Jak jsem však již uvedl, žalobce musí v tomto případě dostatečně prokázat vynaložení veškerého úsilí k doručení výzvy, a to především v případě, kdy v konkrétní situaci neexistuje další důvod pro přiznání náhrady nákladů dle § 142a o. s. ř. Dalším důvodem, který se dle mého názoru v praxi uplatní nejvíce, je zřejmé popírání samotné pohledávky ze strany dlužníka a jeho vůle svůj dluh neplnit. Pokud se aktivně zaplacení pohledávky brání, pak je možné, že zaslání výzvy by podání žaloby jen oddálilo, a nemělo by se na něm trvat. [6] Nelze se totiž domnívat, že v případě takového dlužníka předžalobní výzva splní svůj účel a dlužník svůj dluh dobrovolně uhradí. Pokud je zřejmé, že jeho obrana je pouze účelová a směřuje k oddálení faktického splnění dluhu, pak není důvod žalobci náklady nepřiznat, neboť řízení je důvodné a plní svůj účel.[7]

Dalšími důvody mohou být bližší se promlčení dluhu spolu se zřejmou nemožností dlužníka dluh uhradit, dále existence většího množství pohledávek věřitele vůči stejnému dlužníkovi, přičemž dlužník tyto neplní a nelze po věřiteli rozumně požadovat zaslání předžalobní výzvy v případě každé z těchto pohledávek. Stejně tak po věřiteli nemusí být požadováno zaslání předžalobní výzvy v případě, kdy již dlužníkovi umožnil svůj dluh uhradit i po jeho splatnosti v jiné podobě (např. odložením jeho splatnosti či formou splátkového kalendáře), nicméně dlužník ani poté svůj dluh nesplnil.

Závěr

Předžalobní výzva dle mého představuje v praxi velmi užitečný institut, kterým se zákonná úprava občanského soudního řízení jednak snaží zabránit zbytečnému zvyšování nákladů řízení, ale zároveň se i snaží předcházet vzniku zbytečných soudních sporů. Soudy dávají možnost nepřiznat úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení, když v souladu se zákonnou úpravou nezašle žalovanému předžalobní výzvu. Možnost takového postihu je tedy pro věřitele dostatečně motivující, aby tuto výzvu neopomněl zaslat. Ostatně taková výzva je způsobila dlužníka upomenout na jeho povinnost plnit, případně může být schopná takového dlužníka k plnění i donutit (např. v případě, kdy věřitel svoji výzvu zašle prostřednictvím svého právního zástupce). Přesto je však zapotřebí před případným nepřiznáním náhrady takových nákladů posoudit, zdali bylo vůbec v takovém

konkrétním případě zaslání takové výzvy nezbytné. Z pohledu věřitele-žalobce je však důležité, že se postupem času upouští ze strany soudů od až příliš doslovného a striktního výkladu ustanovení § 142a o. s. ř. a s tím související vysoké míry ochrany i takových dlužníků, kteří by svůj dluh neplnili ani po zaslání této výzvy. V konečném důsledku však stále bude na věřiteli, aby relevantně prokázal skutečnost, že předžalobní výzva dle § 142a o. s. ř. a její zaslání dlužníkovi-žalovanému nebyla v jeho případě zapotřebí či by byla bezúspěšná a že by mu i přesto právo na náhradu nákladů řízení přiznáno být mělo. ●

**Mgr. Ondřej Matula, advokátní koncipient
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.**

Poznámky

- [1] Ve formě zák. č. 396/2012 Sb., kterým se mění zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- [2] Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 498.
- [3] Tichý, J. Jiný pohled na předžalobní výzvu a náklady s ní spojené. Právní rozhledy 8/2014, str. 283.
- [4] Bílý, M. Předžalobní výzva – důsledky a problémy. Právní rozhledy 3/2014, str. 97.
- [5] Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 500.
- [6] Bílý, M. Předžalobní výzva – důsledky a problémy. Právní rozhledy 3/2014, str. 98.
- [7] Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 500.

www.majitelefirem.cz

**MAJITELÉ
FIREM.CZ**

Rodinné firmy,
nástupnictví,
rodiny majitelů

Příběhy

Poučení

Inspirace

Inspirace

Poučení

Příběhy

Zastupování obchodní společnosti ve světle souběhu výkonu funkce a pracovního poměru

Přípustnost souběhu výkonu funkce a pracovního poměru, případně dalších pracovněprávních vztahů obsahově se překrývajících s činnostmi v působnosti statutárního orgánu byla za účinnosti obchodního zákoníku[1] judikaturou jednoznačně odmítána. Na judikturní řešení později reagoval zákonodárce, který souběh novelou obchodního zákoníku s účinností od 1. 1. 2012 umožnil. Ovšem jasný přístup k řešení nastíněné otázky neměl dlouhého trvání. Rekodifikovaná úprava v zákoně o obchodních korporacích[2] opět otevřela diskusi odborné i laické veřejnosti, přičemž právní teorie dosud nedospěla k obecně přijímaným závěrům. Tato skutečnost i vzhledem k absenci nové judikatury znovu přináší nejistotu do praxe obchodních společností. V některých případech celkem zásadní.

Představme si tedy například situaci, kdy za společnost jedná a podepisuje smlouvy osoba, která je současně statutárním orgánem společnosti, kupříkladu jednatelem, a také zaměstnancem společnosti na pozici vedoucího manažera. Přitom v případě některých konkrétních smluv není pozice jednatelce osoby uvedena, a není tedy jasné, v jakém postavení daná osoba za společnost jedná. Je vůbec možné, aby v takovém případě osoba – jednatel – jednála jako vedoucí manažer coby zaměstnanec? A jaké to má důsledky z hlediska podepsaných smluv a jimi založených závazkových vztahů? Pro zodpovězení těchto a dalších otázek je zcela nepochybně nutné vyřešit nejprve otázku právní přípustnosti souběhu výkonu funkce a pracovněprávního vztahu podle platné právní úpravy.

Souběh výkonu funkce a pracovněprávního vztahu

Z ustanovení § 61 odst. 3 zákona o obchodních korporacích vyplývá, že souběh výkonu funkce a pracovněprávního vztahu téže osoby u téže

společnosti je obecně přípustný. Na žádném místě ovšem zákon o obchodních korporacích výslovně nedovoluje, aby činnosti spadající do působnosti statutárního orgánu vykonávala osoba v pracovněprávním vztahu ke společnosti, vykonávající zároveň funkci jejího statutárního orgánu (rozdílné viz § 66d obchodního zákoníku). To způsobuje nejistotu ohledně přípustnosti takového souběhu, a i odborná veřejnost se ve svých názorech rozchází. Jedna část právnické obce zastává názor, že přípustnost souběhu dána je, a svůj závěr odůvodňuje zejména zásadou legální licence – co není zakázáno, je dovoleno.[3] Druhá část právnické obce však zastává opačný názor a k jeho odůvodnění užívá závěry původní judikatury a rovněž odkaz na kogentnost úpravy vztahu mezi obchodní korporací a jejím statutárním orgánem či jeho členy.[4]

Také autorky článku se domnívají, že souběh výkonu funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu k téže obchodní společnosti s pracovní náplní překrývající se s předmětem výkonu funkce statutárního orgánu není dle zákona o obchodních korporacích přípustný. Vzhledem ke skutečnosti, že zákon o obchodních korporacích takový souběh výslovně nedovoluje (návrat ke stavu před rokem 2012), nelze dojít k jinému závěru než, že soudy se vrátí k zavedenému způsobu rozhodování a neumožní, aby výkon funkce člena statutárního orgánu vycházel ze dvou právních titulů. To znamená, že pracovní smlouvy vedoucích manažerů, jejichž pracovní náplň bude spočívat výlučně či částečně v činnosti spadající do působnosti statutárních orgánů, budou opět shledávány jako neplatné.

Neméně důležitým argumentem pro závěr o nepřípustnosti popsaného souběhu je skutečnost, že výkonem činnosti náležející běžně do působnosti statutárních orgánů by se v režimu pracovní smlouvy obcházel přísný korporační režim a pravidla jednání platící pro výkon činnosti statutárními orgány. Odpovědná osoba by tak mohla argumentovat, že v konkrétním případě nejednala z pozice statutárního orgánu, nýbrž z pozice zaměstnance, jehož odpovědnost je limitovaná. Rovněž lze uvést (jako další důvod výše uvedeného závěru), že výkon činnosti spadající do působnosti statutárního orgánu není druhem práce. Například už jenom proto, že tyto činnosti, mezi něž patří zejména obchodní vedení, nemohou být vykonávány jako závislá práce coby hlavní znak pracovněprávních vztahů.[5] Nakonec lze usuzovat, že ani zákonodárce neměl zájem na převzetí dovolenosti popsaného souběhu do rekodifikované úpravy, když ustanovení jej připouštějící nakonec z původního návrhu zákona o obchodních korporacích vypustil.

Zastupování společnosti ve světle souběhu

Z výše uvedeného se nabízí rychlý závěr, že pracovní smlouva vedoucího manažera v úvodním příkladu je z důvodu rozporu se zákonem neplatná. Pravděpodobně by se přitom jednalo o neplatnost absolutní, když „obcházení“ přísného korporačního režimu se jeví být i v rozporu s veřejným pořádkem (§ 588 NOZ).[6] Nelze však opomíjet skutečnost, že obecně je souběh výkonu funkce a pracovního poměru přípustný (§ 61 odst. 3 zákona o obchodních korporacích), když pracovní náplň ani částečně nepřesahuje do výkonu funkce statutárního orgánu. Pro posouzení, zda je pracovní smlouva vedoucího manažera platná, je tedy nutné zejména vyjasnit, zda se pracovní náplň vedoucího manažera překrývá s výkonem jeho funkce jednatele. Klíčovým je přitom pojem obchodního vedení, když právě obchodní vedení tvoří podstatnou část činnosti statutárních orgánů (zejména u kapitálových společností).

Dle právní teorie a soudní praxe výkon obchodního vedení zahrnuje „řízení společnosti, tj. zejména organizování a řízení její podnikatelské činnosti“[7] a „průběžnou pravidelnou správu záležitostí společnosti a jejího podniku“.[8] tedy rozhodování o každodenních provozních záležitostech společnosti, jako jsou organizační, technické, obchodní, personální či finanční otázky. Vezmeme-li v úvahu, že pozice vedoucího manažera v sobě z povahy věci zahrnuje jisté prvky řízení, je pravděpodobnější, že tato pozice aspoň částečně spočívá v obchodním vedení, jinými slovy ve výkonu funkce statutárního orgánu. To znamená, že na pracovní smlouvu vedoucího manažera by bylo s největší pravděpodobností nahlíženo jako na neplatnou. Lze ovšem dodat, že zobecnění beze zbytku není možné, jelikož posouzení vedoucí zaměstnanecké pozice bude záležet na okolnostech konkrétního případu.

Uzavře-li osoba smlouvu za společnost jako vedoucí manažer, byť by byla současně v pozici statutárního orgánu, autorky se navzdory pochybnostem o platnosti předmětné pracovní smlouvy domnívají, že jednání takové osoby z pozice vedoucího manažera by společnost spíše zavázalo. Samotné podepsání smlouvy nemusí totiž nutně být a zpravidla ani nebude obchodním vedením ve smyslu ustálené judikatury. Přitom pokud by zmocnění vedoucího manažera coby zaměstnance podepsat smlouvu za společnost nevyplývalo ze společenské smlouvy nebo vnitřních předpisů společnosti, dalo by se pro některé případy dovodit ze zákona, viz oprávnění osob pověřených při provozu závodu určitou činností (§ 430 NOZ) nebo oprávnění zaměstnanců zastupovat právní-

kou osobu (§ 166 NOZ). Lze tedy velmi obecně shrnout, že za podmínky platné pracovní smlouvy vedoucí manažer může platně zavazovat společnost jak z pozice jednatele, tak z pozice vedoucího zaměstnance. Jeho odpovědnost by se však nejspíš v každém případě řídila zákonem o obchodních korporacích a nikoli zákonem práce. ●

Mgr. Iva Valová, advokát
JUDr. Michaela Mackovičová,
advokátní koncipient
HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti

■ ■ ■ **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI**
ADVOKÁTI [ATTORNEYS] RECHTSANWÄLTE

Poznámky

- [1] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Dále v textu jako „obchodní zákoník“.
- [2] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Dále v textu jako „zákon o obchodních korporacích“.
- [3] Havel, B. Glosa o svobodě. Co se starými souběhy? A jak s novými? Dostupné na WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/glosa-o-svobode-co-se-starými-souběhy-a-jak-s-novými-92537.html>.
- [4] Lasák, J. in Lasák; Pokorná; Čáp; Doležil. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014, k § 59 ZOK.
- [5] Dle prof. Stanislavy Černé je samotný výkon funkce statutárního orgánu nezávislý (in Pospíšil, D. Předseda představenstva zaměstnancem? Aneb jak je to s přípustností souběhu pracovního poměru s funkcí člena statutárního orgánu po rekodifikaci. Dostupné na WWW: <https://www.obczan.cz/clanky/predseda-predstavenstva-zaměstnancem-aneb-jak-je-to-s-připustností-souběhu-pracovního-pomeru-s-funkcí-clena-statutárního-orgánu-po-rekodifikaci>). Ve vztahu k obchodnímu vedení je dokonce výslovně uzákoněno pravidlo, že nikdo není oprávněn udělovat statutárnímu orgánu pokyny ohledně obchodního vedení, ledaže o ně požádá.
- [6] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dále v textu jako „NOZ“.
- [7] Rozsudek NS ČR ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003.
- [8] Rozsudek NSS ČR ze dne 18. 3. 2005, sp. zn. 4 Afs 24/2003.

UNIKÁTNÍ RESTAURACE NA VRCHOLU NEJVVYŠŠÍ BUDOVY V PRAZE

AUREOLE

FUSION RESTAURANT & LOUNGE

Nabízíme:

- Snídaně již od 8.00 hodin
- Obchodní obědy
- Romantické večere
- Speciální degustační menu
- Stylový koktejlový bar
- O víkendu dětský koutek s hlídáním a zvýhodněné polední menu
- Parkování v budově

Restaurace je držitelem prestižního ocenění

Bib Gourmand

Michelin Bib Gourmand

Aureole Fusion Restaurant and Lounge,
Hvezdova 1716/2b, 140 00 Praha 4
tel. +420 222 755 380
e-mail info@aureole.cz
www.aureole.cz

ERBIA

CONGRESS CENTRUM

Erbia Congress Centrum, nejvýše položené kongresové centrum v Praze, se nachází ve 27. patře budovy City Tower. Na ploše o celkové rozloze 600 m² se rozprostírají 3 velké propojitelné sály s celkovou kapacitou až 250 osob, dále 1 VIP jednací salonek Mont Blanc, přilehlé Foyer a další zázemí. Sály je možné libovolně upravit dle konkrétních požadavků a také doplnit jakoukoliv technikou. Samozřejmostí jsou kompletní cateringové služby, stálé připojení k wifi a další služby. Jakákoliv běžná konference či společenská akce se stane díky tomuto výjimečnému prostředí a našim profesionálním službám nezapomenutelným zážitkem.

Erbia Congress centrum
Hvezdova 1716/2b, 140 00 Praha 4
tel.: +420 222 753 574
e-mail: info@erbiacongress.cz
www.erbiacongress.cz

KONGRESOVÉ CENTRUM S NEJVVYŠŠÍ NADMOŘSKOU VÝŠKOU V ČR

Sirotčí důchod a výživné zletilého dítěte

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), upravuje obecně vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi v ustanovení § 910 a násl. Z příslušných ustanovení se podává, že předpokladem vyživovací povinnosti je existence tzv. stavu odkázanosti vyživované osoby, tedy stav, kdy není dítě schopno samo se živit (§ 911 OZ), přičemž je stanoveno, že životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Hledisko shodné životní úrovně předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte (§ 915 odst. 1 OZ). Je třeba připomenout, že trvání vyživovací povinnosti rodičů a právo dítěte na výživné nezávisí na nabytí zletilosti ani svéprávnosti (§ 859 OZ).

Pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby dítěte a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry rodiče (§ 913 OZ). Zásadně mají v souladu s principem rovnoprávného postavení muže a ženy vyživovací povinnost vůči dítěti oba rodiče.^[1] Rozsah vyživovací povinnosti každého z nich poté odpovídá poměru jejich majetkových poměrů, schopností a možností k majetkovým poměrům, schopnostem a možnostem druhého z rodičů (§ 914 OZ).

Vedle výše uvedených předpokladů pro uplatnění vyživovací povinnosti rodičů k dítěti přistupuje zejména u výživného zletilého dítěte i hledisko souladu poskytování výživného s dobrými mravy.^[2]

Posouzení rozsahu vyživovací povinnosti každého z rodičů nabývá na významu v případě, kdy zletilé dítě pobírá po smrti jednoho z rodičů sirotčí důchod, přičemž toto dítě nežije ve společné domácnosti s druhým, žijícím, rodičem. V tomto ohledu se nabízí otázka, zda je možné uvažovat o zániku vyživovací povinnosti žijícího rodiče ke zletilému dítěti, jsou-

li jeho odůvodněné potřeby pokryty vypláceným sirotčím důchodem.

Podmínky vzniku a trvání nároku na sirotčí důchod jsou upraveny v ustanovení § 52 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“). Na sirotčí důchod má mimo jiné nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li rodič dítěte, jestliže rodič byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnil podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel-li následkem pracovního úrazu. Podle ustanovení § 20 odst. 4 ZDP se za nezaopatřené dítě považuje mimo jiné dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání.

Výše sirotčího důchodu (§ 53 ZDP) je stanovena základní výměrou (9 % průměrné mzdy měsíčně) a procentní výměrou (40 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době smrti). V mnoha případech tak může být výše vypláceného sirotčího důchodu vyšší než vý-

živné, které by byl zemřelý rodič povinen dítěti jinak poskytovat.

S ohledem na dikci zákona máme za to, že sirotčí důchod vyplácený studujícímu zletilému dítěti ve výši, která pokrývá jeho současné odůvodněné potřeby, nevede k zániku vyživovací povinnosti druhého žijícího rodiče.

Vyživovací povinnost rodičů k dítěti trvá do doby, než je dítě schopno samo se živit. Odkázanost dítěte na své rodiče, tedy neschopnost dítěte samostatně se živit lze definovat tak, že „... oprávněný nedisponuje žádným vlastním příjmem, nebo disponuje příjmem tak nízkým, že nepostačuje k krytí jeho potřeby, anebo výnosy z majetku, který mu patří (event. jej spravuje), nedostačují pro úhradu jeho osobních potřeb. Schopnost samostatně se živit znamená, že dítě je schopno samostatně uspokojovat všechny své potřeby, a to hmotné, kulturní a další, včetně bytové. Znamená to, že dítě má určitý trvalý příjem finančních prostředků, z něhož své potřeby hraří.“^[3]

Životní situaci zletilého prezenčně studujícího dítěte, které žije ve společné domácnosti s nevlastním rodičem, který jej finančně podporu-

je, je třeba hodnotit komplexně při zohlednění všech okolností daného případu. Nelze dle našeho názoru připustit zánik vyživovací povinnosti žijícího rodiče ke zletilému dítěti s tím, že je schopno se samo žít zejména z důvodu výše mu vypláceného sirotčího důchodu, příp. finančních příjmů získaných od svých příbuzných.

V této souvislosti je nutné vzít v potaz, že účelem výživného je uspokojení všech potřeb dítěte, tedy nejen hmotných, souvisejících například se studiem dítěte na vysoké škole, ale rovněž potřeb kulturních, zájmových, potřeb bydlení a dokonce i tvorba úspor (§ 917 OZ), pokud to majetkové poměry povinného rodiče umožňují, přičemž hledisko zásadně shodné životní úrovně předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte. Stranou nelze ponechat ani skutečnost, že do příjmu dětí nelze zahrnovat finanční prostředky a dary od příbuzných. [4] Máme tedy za to, že není možné při posuzování existence stavu tzv. odkázanosti dítěte na výživu rodičů přičítat k tíži zletilého dítěte pobírání sirotčího důchodu a případné poskytování bytového zázemí dítěti ze strany jeho nevlastního rodiče. Naopak neposkytování osobní péče ze strany povinného rodiče, přestože se jedná o dítě již zletilé, by bylo možné posuzovat při stanovení výše výživného k tíži tohoto rodiče (§ 913 odst. 2 OZ).

V tomto odkazujeme také na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2009 sp. zn. 26 Cdo 257/2008, ve kterém Nejvyšší soud vyjádřil právní názor, že „rodiče jsou povinni starat se o děti do doby, pokud nejsou s to žít se samy. Pod pojmem žít se nelze spatřovat jenom možnost vlastními silami nabývat prostředky nutné k obživě, ale je tam nutno zahrnout i potřebu bydlení. Pokud i tato složka péče rodičů o děti nemůže být kryta jinak, jsou rodiče povinni poskytovat bydlení i zletilým dětem. Odepřít zletilým dětem právo na bydlení u rodičů je možné jen v případě, že tyto mají možnost samostatně bydlet anebo v případě, že svého práva zneužívají ve vztahu k těm, kteří jim toto bydlení poskytují“.

Jak již bylo výše uvedeno, nelze dle našeho názoru přičítat k tíži zletilého dítěte skutečnost, že mu zemřel druhý z rodičů a dítěti je vyplácen sirotčí důchod. Domníváme se, že je při posuzování dané věci nutné zohlednit rozdílnou povahu institutu sirotčího důchodu a výživného. Sirotčí důchod je institutem veřejnoprávním, poskytovaným na základě odlišných kritérií oproti soukromoprávnímu institutu výživného. Podmínky poskytování sirotčího důchodu jsou vázány zejména na dosažení určitého věku, a to za splnění zákonem stanovených podmínek, například při soustavné přípravě dítěte na budoucí povolání. Naopak vyživovací povinnost rodiče vůči zletilému dítěti není výslovně vázána na dosa-

žení určitého věku, ale na posouzení otázky tzv. odkázanosti dítěte na výživu rodiče, přičemž jedním z hlavních kritérií je také zkoumání soustavnosti a návaznosti v přípravě dítěte na budoucí povolání.[5]

Již ze zásady, podle které je uplatňování soukromého práva nezávislé na uplatňování práva veřejného (§ 1 odst. 1 OZ), nelze tyto dva instituty, zejména jejich smysl a účel, zaměňovat. Máme za to, že účel poskytování sirotčího důchodu zletilému dítěti je nutné vykládat mnohem šířeji, a to tak, že nahrazuje osobní a citovou péči zemřelého rodiče o dítě, případnou tvorbu úspor, zajištění bydlení, jakoukoliv jinou pomoc ze strany zemřelého rodiče, která by mohla být rodičem dítěti za jeho života poskytnuta a která je kompenzována finančním plněním ve formě sirotčího důchodu. Plnění poskytované z titulu sirotčího důchodu tak může směřovat vzhledem ke své výši, ačkoliv jeho vyplácení je časově omezeno a vázáno mimo jiné na studium zletilého dítěte, k zajištění i budoucích potřeb dítěte.

V tomto ohledu je účel vyživovací povinnosti rodiče ke zletilému dítěti vymezen úžeji, kdy dle našeho názoru směřuje zejména k tomu, aby bylo dítě schopno se osamostatnit, aniž by účelem poskytovaného výživného bylo zajištění budoucích potřeb dítěte po zániku stavu odkázanosti. Poukazujeme například na účel tvorby úspor dítěti, která má dle dikce zákona zřejmě sloužit výhradně k uspokojování potřeb dítěte v době, kdy je dána vyživovací povinnost rodičů.[6] Tento přístup lze dovodit i z rozdílných pravidel pro posouzení vyživovací povinnosti ke zletilým a nezletilým dětem.

Vztahem vyživovací povinnosti rodičů k dítěti a příjmem dítěte plynoucího z důchodu (v daném případě invalidního) se zabýval ve svém nálezu sp. zn. I. ÚS 2306/12 ze dne 13. 3. 2013 také Ústavní soud, který uzavřel, že „Objektivní schopnost sám se žít na straně jedné a příjem sociálních dávek na straně druhé proto v daném případě rozumně srovnávat nelze. Objektivní nemožnost dítěte žít se samostatně z důvodu těžkého zdravotního postižení vedoucího až ke zbavení způsobilosti k právním úkonům nemůže být přičítána k tíži tohoto dítěte – jež má podle čl. 32 odst. 4 Listiny základní právo na rodičovskou výchovu a péči – v tom smyslu, že by po přiznání sociálních dávek již nemělo mít právo podílet se na životní úrovni svých rodičů (a že by nemělo mít právo na výživné ze strany rodiče). Důsledky (i majetkové, tj. vyživovací povinnosti) takového postižení dítěte proto musí jít hlavně k tíži toho, kdo (jako racionální bytost) dítě na svět – dobrovolně a při vědomí všech možných důsledků – přivedl, tedy rodiče, pokud to samozřejmě jeho majetkové možnosti objektivně umožňují.“

Lze tak uzavřít, že vyživovací povinnost rodiče vůči zletilému dítěti upravená v OZ předchází právu zletilého dítěte na dávky z nepojistných systémů, a to bez ohledu na jejich označení.[7] Nelze tedy automaticky učinit závěr, že existence nároku zletilého dítěte na výplatu sirotčího důchodu, jehož výše může přesahovat výši výživného poskytovaného dítěti zemřelým rodičem, vede k zániku vyživovací povinnosti druhého rodiče k zletilému dítěti, aniž by byly zkoumány schopnosti, možnosti a majetkové poměry tohoto rodiče. Tento přístup nelze ani dle našeho názoru považovat za výkon práva v rozporu s dobrými mravy, jelikož nelze přičítat k tíži zletilého dítěte smrt jeho rodiče a nelze ani učinit předmětem hodnocení, zda by dítěti v budoucnu skutečně nevznikl nárok na výživné ze strany zemřelého rodiče v takové výši, která by případně i odpovídala výši vypláceného sirotčího důchodu. ●

JUDr. Josef Moravec, advokát
Mgr. Erika Horníčková, advokátní koncipientka
PPS advokáti s.r.o.

Poznámky

- [1] Nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2011, sp. zn. II. ÚS 3113/10.
- [2] Hrušáková, M. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 1080.
- [3] Nález Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. II. ÚS 2121/14.
- [4] Nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2011, sp. zn. II. ÚS 3113/10.
- [5] Např. nález Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. II. ÚS 2121/14.
- [6] Svoboda, K. K tvorbě úspor ve prospěch dítěte. Právní rozhledy. 2014, č. 12, str. 437.
- [7] Hrušáková, M. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 1060.

Jsme renomovaná advokátní kancelář střední velikosti s více než 25 zaměstnanci se sídlem v centru Prahy. Zakladateli společnosti v roce 2003 byli a jejími dosavadními společníky jsou advokáti Mgr. et Mgr. Václav Sládek a Mgr. Iva Sládková.

Poskytujeme právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti obchodního práva, občanského práva, správního práva, práva cenných papírů, práva k nemovitostem, práva bytového a stavebního, práva duševního vlastnictví, insolvenčního práva, developerského práva a sportovního práva.

Velká část naší činnosti spočívá v zastupování klientů v řízení před soudy a orgány veřejné správy, a to ve všech stupních, u soudů pak včetně řízení před soudem Ústavním, jakož i zpracování příslušných podání nutných pro řízení před evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku.

Samostatnou skupinu kanceláře tvoří specialisté na:

- **zastupování před soudy**
- **nemovitosti a developerské právo**
- **veřejné zakázky**
- **sportovní právo**
- **hromadné vymáhání pohledávek**

Po celou dobu naší spolupráce s realitními kancelářemi i frančizanty realitních kanceláří nabízíme službu „Bezpečná úschova“. Máme více než 250 úschovných účtů.

Přechod zaměstnanců – povinnosti a důsledky

V praxi dochází k řadě transakcí, při nichž jedna společnost přebírá úkoly a činnosti dosud vykonávané jinou společností (např. při prodeji závodu, fúzi, ale také outsourcingu či změně dodavatele). V těchto případech přecházejí i zaměstnanci, kteří předmětné činnosti vykonávají.

Zaměstnanci přecházejí ze zákona se svými stávajícími pracovními podmínkami, nedochází k ukončení pracovních poměrů a uzavírání nových pracovních smluv. Zaměstnanci pouze obdrží písemné oznámení o změně zaměstnavatele. To nevylučuje možnost uzavření nových pracovních smluv ve formátu používaném přejímajícím zaměstnavatelem, avšak za existujících podmínek.

Zaměstnanci obdrží zákonem vymezené informace o přechodu, a to nejméně s 30denním předstihem. Působí-li u zaměstnavatele odborová organizace nebo rada zaměstnanců, musí být ve stejné lhůtě přechod s odbory či radou projednán. Zaměstnanec je dále třeba odhlásit a přihlásit k odvodům na sociální a zdravotní pojištění.

Zaměstnanci si nemohou vybrat, zda přejít, či zůstat u původního zaměstnavatele. Pokud však

zaměstnanec přejít nehodlá, je oprávněn ukončit svůj pracovní poměr výpovědí, aniž by musela být dodržena standardní výpovědní doba (pracovní poměr skončí v den předcházející účinnosti přechodu bez nároku na odstupné). ●

JUDr. Tereza Erényi LL.M., advokátka
PRK Partners s.r.o., advokátní kancelář

advokátní kancelář

Předbíhání zástavních věřitelů aneb uvolnění zástavy a záměna zástavního práva

Občanský zákoník přinesl od 1. 1. 2014 do hry dva nové zajímavé instituty zástavního práva, a to uvolnění zástavy a záměnu zástavního práva.

Právni úprava účinná do 31. prosince 2013 pořadí zástavního práva upravovala tak, že se uspokojovala zástavní práva podle data vzniku od prvního až po xté, přičemž toto pořadí nebylo možno nijak „předběhnout“. Nová právní úprava reflektuje tu skutečnost, že věřitel, který si zřídí zástavní právo coby druhé a další v pořadí, tak činí s vědomím, že jeho pohledávka je méně kvalitně zajištěna než pohledávky věřitelů se zástavními právy s lepším pořadím. Proto při zániku zástavního práva věřitele s lepším pořadím (např. splněním pohledávky) není nutné, aby na tom získali věřitelé se zástavními právy s horším pořadím neodůvodněný prospěch, spočívající ve zlepšení pořadí jejich zástavních práv. Občanský zákoník dává možnost dlužníkovi, aby původní zástavní právo s lepším pořadím nahradil zástavním právem novým opět s tímž pořadím. Ekonomická úvaha zatím je taková, že dluh lépe zajištěný mívá zpravidla nižší úrok než úrok zajištěný hůře. Pokud tedy dlužník splatí dluh s nižším úrokem zajištěným zástavním právem na prvním místě, není důvod, aby na tom vydělal věřitel méně zajištěného dluhu s vyšším úrokem zlepšením pořadí svého zástavního práva. Naopak je na místě, aby si dlužník mohl vzít úvěr nový s nízkým úrokem, který bude mít možnost opět zajistit zástavním právem na prvním místě.

Uvolnění zástavy (§ 1380 až 1384 občanského zákoníku) nastupuje zejména v situaci, kdy původní zástavní právo již zaniklo, avšak pohledávka, která by měla být zajištěna novým zástavním právem ve stejném pořadí, zatím

ještě nevznikla (např. vlastník teprve uvažuje o tom, že si úvěr vezme, ale ještě si jej nevzal, či si tuto možnost chce ponechat pro strýčka Příhodu). V takovém případě občanský zákoník umožňuje, aby nechal vlastník věci zapsat do veřejného seznamu, že zástavní právo je uvolněné, tedy již zaniklo, avšak ponechává prostor pro zřízení zástavního práva nového. Takto blokovat přednostní místo pro nové zástavní právo může vlastník věci až po dobu 10 let od zápisu uvolnění zástavního práva. Po uplynutí deseti let pak jeho právo ze zákona zaniká. Nové zástavní právo přirozeně nemůže zajišťovat vyšší dluh, než byl dluh původní. Zde bude zajímavé sledovat, jak bude judikatura definovat výši dluhu, zda půjde o jistinu, jistinu s příslušenstvím atd., to zejména s ohledem na to, že výše příslušenství se v čase mění a tak v určitém čase může být vyšší jeden dluh, v jiném čase dluh druhý. Věřitel, který zřizuje své zástavní právo jako druhé a další v pořadí, však může dlužníkovi zabránit, aby využil možnosti zapsat uvolnění zástavy, a to tak, že si podle § 1384 občanského zákoníku vymíní, že vlastník nezajistí nový dluh zástavním právem ve výhodnějším pořadí. Tento závazek vlastníka je také nutno zapsat do veřejného seznamu.

Obdobně jako uvolnění zástavy funguje i institut záměny zástavního práva (§ 1385 až 1389 občanského zákoníku), avšak s tím rozdílem, že v tomto případě se původní zástavní právo nahrazuje novým už za trvání původního zástavního práva s tou podmínkou, že původní

zástavní právo bude do roka vymazáno. Pokud původní zástavní právo do roka vymazáno nebude, příslušný státní orgán vymaže z úřední povinnosti nové zástavní právo. I v tomto případě má věřitel s horším pořadím zástavního práva možnost vymínit si, že dlužník neumožní zápis nového zástavního práva namísto starého (§ 1388 občanského zákoníku) a tak vlastníkově možnost využití záměny zástavního práva zakázat.

Nezbývá tak než doporučit zvláštní opatnost věřitelům, kteří své zástavní právo zřizují jako druhé a další v pořadí. Rozhodně se nemohou spolehnout na to, že zástavní práva s lepším pořadím splněním zaniknou a oni se tak dostanou na jejich místo. Věřitelé by si měli při zřízení zástavního práva uvědomit, zdali jim jejich pořadí vyhovuje (např. hodnota zástavy je tak vysoká, že bezpečně postačuje na úhradu jejich pohledávky i pohledávek s lepším pořadím). Pokud s tímto pořadím nejsou spokojeni a chtějí se dostat v žebříčku zástavních práv výše, je namístě uplatnit postup dle § 1384 a 1388 občanského zákoníku a zakázat vlastníkově zástavy zajistit věc novým zástavním právem s přednostním pořadím, a tento závazek nechat zapsat do katastru nemovitostí, případně jiného veřejného seznamu. ●

JUDr. Petr Veselý, advokát, partner
Holubová advokáti s.r.o.

holubova.cz

Pojďte s námi!

skutky naděje

„Skutky naděje 2016“ – je již devátým ročníkem unikátního projektu, který svým rozsahem, aktivním přístupem pořadatelů a hlavně samotných účastníků, se řadí k nejmasovějším humanitárním a charitativním akcím v celé republice.

Projekt svými aktivitami oslovuje širokou veřejnost a všechny společenské vrstvy. Právě propojení různých společenských vrstev a jednotlivých odvětví sportovních i nesportovních aktivit je jednou z hlavních předností tohoto projektu.

Projekt Skutky naděje přispívá:

- a) na boj proti rakovině
- b) na podporu volnočasových aktivit mládeže, hendikepovaných a geneticky nemocných dětí

Více informací o projektu naleznete na www.skutkynadeje.cz

Generální partner

Hlavní partner

Partneři

Mediální partneři

Hlavní organizátor

Levity, a.s., Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4
e-mail: info@levity.cz, www.levity.cz

Compliance ve firmě ve světle novely zákona o trestní odpovědnosti právnických osob

Compliance programy neboli systémy kontroly dodržování právních norem jsou zatím nepříliš rozšířeným institutem, pomocí kterého mohou obchodní společnosti předcházet páčání trestné činnosti. Nicméně projde-li zákonodárným procesem novela zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TOPO“), poptávka po systémech vnitřní kontroly se ze strany obchodních společností pravděpodobně významně zvýší.

Novelou TOPO (sněmovní tisk č. 304) se navrhuje doplnit do ust. § 8 TOPO následující nový odst. 5: „Právnická osoba se trestní odpovědnosti podle odstavců 1 až 4 zproští, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v odstavci 1, zabránila.“ Takovým ustanovením by byl zrušen současný koncept absolutní objektivní odpovědnosti právnických osob, které by nyní měly možnost se ze své odpovědnosti vyvinut právě prokázáním vynaložení veškerého úsilí k zabránění trestné činnosti.

Prostředků, které lze považovat za účinné vnitřní mechanismy kontroly sloužící k předcházení trestné činnosti obchodní společnosti, existuje celá řada. Při formování compliance je zprvu nutné vzít v potaz parametry dané obchodní společností, identifikovat rizika porušení právních předpisů a na základě těchto aspektů přijmout taková opatření, která účinně zabrání možnému porušování zákona. Takovými prostředky mohou být kupříkladu tzv. firemní ombudsmeni mající za úkol minimalizaci a identifikaci trestněprávních rizik, pravidelné vzdělávací programy informující zaměstnance a členy orgánů obchodní společnosti o trestněprávních rizicích jejich činnosti, o související legislativě apod., které budou ideálně zakončeny písemným znalostním testem. Dále by mohla obchodní společnost zavést jakousi soustavu vnitřních předpisů vymezujících pravidla vnitřního fungování právnické osoby, jako např. organizační a pracovní řád, etický kodex, mzdový a platový řád, kompe-

tenční a podpisový řád či spisový, archivační a skartační řád. Nedílnou součástí takových opatření by měla bezpochyby být i určitá forma kontrolního mechanismu, tedy zajištění reálné aplikace zavedených instrumentů včetně zřízení a implementace opatření k odhalování páchané trestné činnosti.

Bude-li proto obchodní společnost schopna prokázat, že prostřednictvím např. výše uvedených institutů vynaložila veškeré úsilí, aby páčání protiprávního jednání zabránila, pak se své trestní odpovědnosti zproští. Nicméně je zapotřebí poukázat na problematiku poměrně snadného zneužití tohoto ustanovení, tedy že pouhým prokázáním, že obchodní společnost má nějaký vnitřní program a své zaměst-

nance či členy orgánů průběžně školí, by se právnická osoba své odpovědnosti zprostila. Zejména z tohoto důvodu je proto otázkou, zda navrhované ustanovení skutečně bude v legislativním procesu schváleno a zda si tak obchodní společnosti mohou pomalu začít připravovat své compliance programy. ●

Mgr. Martin Švehlík, advokát
Mgr. Kristýna Březinová, advokátní koncipientka
Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.
SAMAK právo & daně

SAMAK
právo a daně

**Podpora
v podnikání
a správa majetku**

**Fúze a akvizice
Restrukturalizace**

**Bankovníctví,
finance, leasing**

**Nemovitosti
a stavební právo**

**Sporná agenda,
správa pohledávek**

Tým 30 profesionálů

20 právníků

5 základních advokátních praxí

Řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu

Soudní řízení, jejichž předmětem je uplatnění práv ze směnky, zaujímají v právní úpravě civilního procesu specifickou pozici. Mezi jejich hlavní znaky, dalo by se říci již tradičně, patří silný formalismus a zvýhodněná pozice žalobce, který vydání soudního rozhodnutí ve formě směnečného platebního rozkazu docílí prakticky pouze předložením originálu (tzv. prvopisu) směnky spolu s návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu. Specifická je i obrana žalovaného proti směnečnému platebnímu rozkazu.

Žalovaný v případě nesouhlasu se směnečným platebním rozkazem totiž nemůže využít standardního řádného opravného prostředku (odvolání) ani opravného prostředku koncipovaného pro ostatní rozkazní řízení (odporu). Proti směnečnému platebnímu rozkazu se musí bránit tzv. námitkami,[1] které lze obecně definovat jako právní nástroj obrany osoby zavázané ze směnky proti postupu směnečné-

ho věřitele, který žádá zaplacení směnečného dluhu prostřednictvím směnečného platebního rozkazu.[2] Námitky se od odporu, jenž slouží jako řádný opravný prostředek v ostatních typech rozkazních řízení, liší především svým účinkem. Na rozdíl od odporu, jehož včasné podání má za následek zrušení platebního rozkazu, včasné podané námitky mají pouze ten účinek, že odkládají právní moc a vykonatelnost té části směnečného platebního rozkazu, která jimi byla napadena.[3] Důsledkem včasné podaných námitek je také zahájení tzv. námitkového řízení, v němž soud, který směnečný platební rozkaz vydal, bude zkoumat, zdali ponechá směnečný platební rozkaz v platnosti, nebo zdali jej zruší.

Aby měly námitky za následek odklad nabytí právní moci a vykonatelnosti směnečného platebního rozkazu, musí být podány včas oprávněnou osobou a musí být odůvodněny.

Lhůta pro podání námitek je s účinností od 1. 5. 2013 patnáctidenní, když byla původní třídní lhůta nálezem Ústavního soudu ČR spis. zn. Pl. ÚS 16/12 shledána za protiústavní. S tímto krokem nelze než souhlasit, neboť původní lhůta mající původ ještě v rakousko-uherském zákoně o soudním řízení v občanskoprávních rozepřích právních[4] absolutně nereflektovala společenský vývoj, který s sebou přineslo tržní hospodářství, a zakládala nepřipustnou nerovnost mezi procesními subjekty.

Osobou oprávněnou podat námitky je žalovaný, popř. žalovaní. V případě mnohosti subjektů na straně žalované platí ust. § 47 zákona směnečného a šekového ve spojení s ust. § 91 odst. 1 o. s. ř., tedy že každý z více žalovaných je samostatným účastníkem řízení. Námitky tak podává každý žalovaný sám za sebe a jejich účinky se rovněž projevují samostatně jen vůči tomu žalovanému, který je podal. Vyloučena je možnost podat námitky jedním žalovaným ve prospěch jiného žalovaného.[5]

V požadavku na odůvodnění námitek se promítá zásada koncentrace řízení, která se v námitkovém řízení uplatňuje. Jejím projevem je zejména nutnost podat v zákonné lhůtě všechny námitky, kterých se žalovaný dovolává. K pozdějším námitkám již nemůže být soudem přihlédnuto. Tento typ koncentrace je vykládán tak, že po uplynutí lhůty není žalovanému umožněno podávat námitky nové, není mu však zapovězeno včasné podané námitky doplňovat, či zpřesňovat.[6] Nutno však podotknout, že výše popsaná koncentrace se uplatňuje fakticky pouze u tzv. námitek hmotněprávních, přičemž námitky procesní jí v zásadě zatíženy nejsou.

Jak vyplývá ze závěru předchozího odstavce, žalovaný může proti směnečnému platebnímu rozkazu vznášet námitky hmotněprávní i procesní. Procesní námitky jsou prakticky totožné s těmi, které lze uplatnit v běžném civilním soudním řízení. Řadí se mezi ně především námitky nedostatku podmínek řízení (námitka věcné nepříslušnosti soudu, námitka rei iudicatae, námitka litispendence, námitka nedostatku způsobilosti být účastníkem řízení apod.). Specifické jsou naopak námitky hmotněprávní, které se v teorii dále dělí na námitky směnečné, tedy mající původ v ustanoveních zákona směnečného a šekového, a námitky mimosměnečné mající původ v ostatních předpisech práva hmotného. Dalším možným kritériem třídění námitek je povaha skutečnosti, pomocí níž jsou námitky odůvodněny. Podle tohoto kritéria se námitky dělí na absolutní a relativní.

Absolutní námitky se bezprostředně týkají žalobou uplatňované směnečné listiny. Lze je tedy uplatnit vůči každému majiteli směnky. Za příklad absolutních námitek mohou sloužit:

- námitka neplatnosti směnky, kterou žalovaný poukazuje na formální vady směnky,
- námitka zaplacení směnky, kterou žalovaný poukazuje na dřívější řádné splnění směnečného dluhu,
- námitka padělané směnky, kterou žalovaný poukazuje na to, že z listiny na níž byl

umístěn jeho pravý podpis, byla padělaným vytvořena směnka,

- námitka falšovaného podpisu, pomocí níž žalovaný poukazuje na skutečnost, že podpis na směnce není jeho pravým podpisem,
- námitka pozdější změny směnky, pomocí níž žalovaný poukazuje na skutečnost, že do textu směnky bylo neoprávněně zasáhuto,
- námitka promlčení, poukazující na to, že právo ze směnky nebylo uplatněno v zákonné promlčecí době.[7]

Prostřednictvím těchto námitek žalovaní popírají samotnou existenci směnečného vztahu.

Podstatou relativních námitek je tvrzení, že mimo směnečný vztah existují okolnosti, v jejichž důsledku není uplatnění směnečné pohledávky řádným výkonem práva (např. zánik pohledávky zajištěné směnkou).[8] Tato skupina námitek je tvořena z velké části tzv. námitkami kauzálními, jejichž specifickým je jejich omezená možnost použití stanovená v ust. čl. I. § 17 zákona směnečného a šekového, tyto námitky totiž nelze použít proti indosataři směnky, který práva ze směnky nabyl v dobré víře (ta se coby vyvratitelná právní domněnka předpokládá). Za obvyklé relativní námitky lze považovat:

- námitku neexistující kauzy, kterou žalovaný namítá, že směnka vznikla zcela bezdůvodně (při uplatnění této námitky musí být žalovaný schopen věrohodně prokázat, proč takovou směnku podepsal),
- námitku zaniklé kauzy, kterou žalovaný namítá, že důvod, který vedl ke vzniku směnky, již neexistuje (typické pro zajišťovací směnky),
- námitku započtení, kterou žalovaný namítá, že před vydáním směnečného platebního rozkazu došlo k setkání žalobcovy pohledávky z žalované směnky s pohledávkou žalovaného za žalobcem vzniklou z jiného právního titulu a žalovaným byl před vydáním směnečného platebního rozkazu učiněn kompenzační úkon.

Z výše uvedeného je patrné, že uplatnitelnost relativních námitek je omezená. Pro možnost jejich uplatnění je totiž zcela zásadní existence vlastního mimosměnečného vztahu mezi majitelem směnky a směnečným dlužníkem.

K projednání včas podaných námitek nařídí soud jednání. Toto jednání má specificky stanovený předmět, soud v něm znovu nerozhodu-

je o nároku uplatněném směnečnou žalobou, ale toliko o otázce, zda směnečný platební rozkaz ponechává v platnosti, nebo zda jej zruší a v jakém rozsahu. Soud proto nepřihlíží ke skutečnostem, které nebyly v námitkách uplatněny; rozhoduje pouze o tom, co žalovaný ve svých námitkách přednesl. Pro vymezení předmětu námitkového řízení jsou tedy vedle věcného návrhu žalovaného (včetně jeho kvantitativní stránky) rozhodující skutečnosti, které k odůvodnění tohoto návrhu přednesl. Mimo rámec předmětu námitkového řízení se soud pohybovat nesmí.[9]

Žalovaného tíží důkazní břemeno ohledně skutečností, jichž se ve svých námitkách dovolává. Jsou-li námitky žalovaného bezdůvodné, popř. neunes-li žalovaný důkazní břemeno, soud rozsudkem vysloví, že směnečný platební rozkaz ponechává v platnosti; jsou-li námitky důvodné, soud směnečný platební rozkaz zruší, ovšem pouze v tom rozsahu, v němž byl námitkami důvodně napaden. Součástí tohoto rozsudku je rovněž výrok o náhradě nákladů řízení; jde přitom pouze o náklady námitkového řízení, nikoliv o náklady vzniklé v souvislosti s vlastním vydáním směnečného platebního rozkazu.[10] ●

Mgr. Ivana Sládková, advokátka

Mgr. Marek Balšánek, advokátní koncipient
Sládek & Partners, advokátní kancelář, v.o.s.

Poznámky

- [1] Srov. ust. § 175 odst. 1. o. s. ř.
- [2] Chalupa, R. Základy směnečného práva. 2. rozš. vyd. Praha: Linde, 2008, str. 185.
- [3] Námitkami lze napadnout směnečný platební rozkaz jenom zčásti, což u odporů proti ostatním typům platebních rozkazů možné není.
- [4] Srov. ust. § 557 odst. 1 zákona č. 113/1895 ř. z.
- [5] Kovařík, Z. Směnka a šek v České republice. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, str. 481.
- [6] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 4150/2009 ze dne 24. 5. 2011.
- [7] Srov. ust. čl. I. § 70 zákona směnečného a šekového.
- [8] Chalupa, R. Základy směnečného práva. 2. rozš. vyd. Praha: Linde, 2008, str. 187.
- [9] Občanský soudní řád: komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009.
- [10] Ibidem.

Náhrada škody státem za neoprávněné trestní stíhání

Předcházení, odhalování a postihování trestné činnosti je jednou ze základních funkcí státu, která je zajišťována prostřednictvím k tomu určených složek státní moci. Nezřídka se však stane, že je vůči konkrétní osobě zahájeno trestní stíhání, které neskončí pravomocným odsuzujícím rozhodnutím soudu. V takovém případě, pokud trestní řízení ukáže neoprávněnost trestního stíhání, přichází na řadu nárok stíhané osoby na odškodnění za veškeré úkony a zásahy, kterým byla ze strany orgánů činných v trestním řízení podrobena. Cílem tohoto příspěvku je přiblížit právní úpravu odpovědnosti státu za škodu, která byla způsobena z důvodu neoprávněné zahájeného trestního stíhání, a poukázat na to, jakým způsobem soudy k nárokům na odškodnění přistupují.

Zákonná úprava odškodnění za neoprávněné trestní stíhání

Základním právním předpisem upravujícím v České republice odpovědnost státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem je zákon č. 82/1998 Sb. Povinnost státu poskytnout náhradu škody, již způsobil svým jednáním, je však zakotvena již v čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (Listina), který stanoví, že „Každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.“

Na úvod je podstatné zmínit, že zákon č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způ-

sobené zahájením (vedením) trestního stíhání výslovně neupravuje, jak ovšem stanoví Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 25. září 2012, „vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání.“[1] Dle zákona č. 82/1998 Sb. lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem.

Významným předpokladem pro uplatnění nároku na náhradu škody je vyčerpání všech procesních prostředků,[2] které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje, leda-

že se jedná o případ zvláštního zřetele hodný. Tato povinnost se ovšem k případům neoprávněné zahájeného trestního stíhání vztahuje jen velmi omezeně, neboť Ústavní soud dospěl ve svých nálezech k závěru, že osobě obviněné náleží nárok na náhradu škody, i když nepodala stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání. „Jen takováto interpretace § 8 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. vycházející z úzkého propojení přezkoumávané normy jednoduchého práva s čl. 36 odst. 3 Listiny ctí princip proporcionality, a vyhovuje tudíž ústavně konformnímu názoru. Je tak na obecných soudech, aby s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu zhodnotily, bylo-li možno považovat opravný prostředek za natolik efektivní, aby jeho nevyužitím mohlo dojít k zániku práva garantovaného jednotlivcům nejen na úrovni § 2 zákona č. 82/1998 Sb., ale též na úrovni čl. 36 odst. 3 Listiny.“[3] A dále Ústavní soud nálezem ze dne 9. července 2012 toto své tvrzení doplnil: „Nezákonnost trestní-

ho stíhání je zpravidla konstatována až jeho pravomocným zastavením či zproštěním obžaloby (jak tomu bylo i v případě stěžovatele), k čemuž dochází zpravidla po řadě procesních úkonů včetně dokazování, a z důvodů jiných (§ 172 trestního řádu), než jsou stížnostní důvody uvedené v ustanovení § 145 trestního řádu, přičemž nezákonnost usnesení o zahájení trestního stíhání není podmínkou jeho zastavení. Nebylo proto možné po stěžovateli rozumně požadovat, aby namítal nedůvodnost a v důsledku toho i nezákonnost trestního řízení již na jeho počátku s tím dopadem, že neučiní-li tak, nesplní hmotněprávní podmínku pro vznik nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím dle zákona č. 82/1998 Sb. [4]

Posuzování výše odškodnění

Poškozený se může v případě, že vůči jeho osobě bylo zahájeno trestní stíhání, které neskončilo odsuzujícím pravomocným rozsudkem soudu, domáhat jak náhrady majetkové škody, tak zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Náhradou škody se rozumí především náhrada ušlého zisku či náhrada nákladů řízení, které poškozený účelně vynaložil na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí (včetně nákladů právního zastoupení). Ustanovení § 31a, které bylo do zákona č. 82/1998 Sb. vloženo novelou z roku 2006, upravuje poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Dle odstavce 2 citovaného ustanovení se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostatečující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Je zcela nepochybné, že trestní řízení negativně ovlivňuje osobní i pracovní život trestně stíhaného. Sdělením obviněním a vedením trestního stíhání je zasažena čest a dobrá pověst jednotlivce, jeho společenský a rodinný život, pracovní uplatnění, je s ním spojena značná psychická zátěž, útrapy a nejistota. Toto vše je o to více umocněno v případě, že je posléze trestní řízení skončeno zprošťujícím rozsudkem, ve kterém je konstatováno, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, respektive nebyl trestným činem.

Soud je tedy při posuzování závažnosti zásahu do života jednotlivce, způsobeného v důsledku nezákonného rozhodnutí, nucen „odpovědně přihlídnout ke všem nepříznivým následkům, vyvolaným takovým trestním řízením a zvážit veškeré negativní dopady, dotýkající se zejmé-

na osobnostní integrity konkrétního poškozeného. Soud pak s ohledem na vždy jedinečné skutkové okolnosti takového individuálního případu určí výši finanční náhrady; pracuje zde vlastně s obecným právním principem přiměřenosti a posuzuje věc zejména v intencích životního postavení poškozeného před a po zásahu chybujících orgánů veřejné moci.“ [5] Ústavní soud tak v souladu s výše uvedeným dospěl k závěru, že nelze srovnávat nemajetkovou újmu, spočívající např. v pocitech úzkosti, nejistoty, ve ztížení společenského postavení či v poškození dobrého jména, způsobenou vedením trestního řízení proti člověku dosud netrestanému a zastávajícímu významnou společenskou veřejnou funkci, s řízením vedeným proti osobě již v minulosti vícekrát trestané. [6] Stát, reprezentovaný nezávislým soudem, má povinnost veškeré tyto aspekty zvážit, jednotlivé případy od sebe odlišit a poškozené adekvátně odškodnit.

Velmi podstatnou okolností, která by se měla odrazit ve výši přiznaného zadostiučinění, je délka, po kterou trestní stíhání trvalo. Nejvyšší soud ve svém stanovisku k výkladu některých ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. dospěl k závěru, „že pro poměry České republiky je přiměřené, jestliže se základní částka, z níž se při určování výše přiměřeného zadostiučinění vychází, pohybuje v rozmezí mezi 15 000 Kč až 20 000 Kč (cca 600 až 800 eur) za jeden rok řízení, tj. 1 250 Kč až 1 667 Kč (cca 50 až 67 eur) za jeden měsíc řízení. Nejvyšší soud přitom ale považuje za nezbytné zohlednit také to, že jakékoliv řízení vždy nějakou dobu trvá. Bylo by proto nesprávné, jestliže by i počáteční doba řízení (kterou by bylo možno považovat ještě za přiměřenou) byla odškodňována ve stejné výši jako doba již přesahující. Pro účely vypořádání se s touto problematikou tak Nejvyšší soud pokládá za rozumné, jestliže první dva roky řízení (resp. prvních 24 měsíců) budou ohodnoceny částkou o polovinu nižší, než jsou částky uvedené výše; tedy 15 000 Kč až 20 000 Kč za první dva roky řízení dohromady (za jeden rok pak 7 500 Kč až 10 000 Kč).“ [7] Soud by tedy měl při stanovení částky představující přiměřené zadostiučinění vždy přihlídnout k celkové době řízení. Bylo-li navíc řízení extrémně dlouhé, tzn., trvalo výrazně déle, než by se dalo vzhledem k okolnostem daného případu očekávat, měla by se přiznaná částka za příslušný časový úsek blížit horní hranici výše uvedených intervalů. Jak ovšem konstatuje Nejvyšší soud, každý případ je třeba posuzovat individuálně a přihlídnout ke všem okolnostem a specifikům.

Závěr

Trestní řízení je vzhledem ke své závažnosti a povaze způsobitě zasáhnout do osob-

nostních práv člověka i bez určitého excesu orgánů činných v trestním řízení. Pro účely přiznání náhrady škody a zadostiučinění poškozenému však není rozhodné konkrétní chování orgánů činných v trestním řízení, ale výsledek trestního řízení ve vztahu k opodstatněnosti jeho zahájení. Je základní úlohou orgánů státu, aby pečlivě zvážily, zda své přesvědčení o oprávněnosti tak významného zásahu do života jednotlivce, kterým zahájení trestního stíhání bezesporu je, mají podložené dostatečným počtem věrohodných důkazních prostředků. V opačném případě, „jedná-li-li ukvapeně, nerozváženě, či přímo úskočně (dolus malus), musí být jejich nesprávný postup vyvážen odstraněním eventuálních způsobených škod a poskytnutím odpovídajícího zadostiučinění.“ [8] ●

Mgr. Václav Kučera
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
WWW.IUSTITIA.CZ

Poznámky

- [1] Rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 265/2012, ze dne 25. září 2012.
- [2] Dle § 8 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se takovými procesními prostředky rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení, nebo návrh na zastavení exekuce.
- [3] Nález Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 426/10, ze dne 1. března 2012.
- [4] Nález Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 3846/11, ze dne 9. července 2012.
- [5] Nález Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 2551/13, ze dne 29. 4. 2014, bod 20.
- [6] Nález Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 2551/13, ze dne 29. 4. 2014, bod 24.
- [7] Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010.
- [8] Nález Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 1976/09, ze dne 13. prosince 2011.

Lze se bránit proti insolvenční šikaně?

Insolvenční šikanou se rozumí podání zcela bezdůvodného insolvenčního návrhu, který však postačuje k zahájení insolvenčního řízení spolu se všemi z něj vyplývajících negativními důsledky pro údajného dlužníka.

Insolvenční řízení a jeho dopady

Obecným cílem insolvenčního řízení je spravedlivé majetkové uspořádání vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli za situace, kdy se dlužník dostal do úpadku. Úpadek mimo jiné nastává za situace, kdy dlužník není po určitou dobu schopen plnit své peněžité závazky, nebo kdy lze důvodně předpokládat, že se dlužník do takové situace brzy dostane (v takovém případě hovoříme o hrozícím úpadku).[1] Zahájení insolvenčního řízení má nejen negativní zákonem důsledky (např. omezení údajného dlužníka ve vztahu k nakládání s jeho majetkem),[2] ale též následky mimoprávní (poškození pověsti údajného dlužníka, vyvolání pochyb o jeho důvěryhodnosti a ekonomické situaci). Je zřejmé, že uvedené mimoprávní důsledky mohou být pro údajného dlužníka mnohem závažnější než důsledky vyplývající ze zákona. V důsledku zahájení insolvenčního řízení mohou být též ohroženy stávající smluvní vztahy dlužníka, včetně těch, které zajišťují financování jeho podnikatelské činnosti. Řada smluv totiž (nepříliš šťastně) obsahuje klauzuli, dle které je (pouhé) zahájení insolvenčního řízení s jednou ze smluvních stran důvodem pro odstoupení druhé smluvní strany od smlouvy, nebo která takovou situaci označuje za porušení smlouvy sankcionované smluvní pokutou. V případě smluv s banka-

mi pak (pouhé) zahájení insolvenčního řízení může být pro banku důvodem pro přerušení poskytování finančních služeb nebo může dokonce založit nárok banky požadovat po údajném dlužníkovi vrácení všech dosud poskytnutých finančních prostředků.

Když se z insolvenčního návrhu stane insolvenční šikana

Pokud insolvenční návrh nesleduje uvedený cíl insolvenčního řízení a je podán na osobu, která v úpadku nejen že není, ale může být dokonce ve velmi dobré ekonomické kondici, jde o nedůvodný (šikanózní) insolvenční návrh – insolvenční šikanu. Jeho cílem je obvykle snaha smluvních partnerů takto v rámci vzájemných obchodních sporů vyvíjet nátlak na údajného dlužníka, a to relativně nenákladným způsobem.[3] Cílem šikanózního insolvenčního návrhu však může být též pouhá snaha poškodit konkurenta.

Proces insolvenčního řízení

Insolvenční řízení se zahajuje návrhem,[4] přičemž jeho zahájení insolvenční soud oznámí zveřejněním vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku.[5] Insolvenční soud je povinen zveřejnit tuto vyhlášku v insolvenčním rejstříku nejpozději do dvou hodin poté, kdy mu insolvenční návrh došel, popřípadě byl-li návrh doručen méně než dvě hodiny před skončením úředních hodin insolvenčního soudu, do dvou hodin po zahájení úředních hodin nejbližší pracovní den. Dlužníkovi se vyhláška doručuje o vlastních rukou, případně do jeho datové schránky, takže je okamžitě o zahájení insolvenčního řízení informován.[6] Proti vyhlášce o zahájení insolvenčního řízení se není možné jakkoli procesně bránit. I s ohledem na tuto krátkou dobu, kterou musí soud dodržet, bude insolvenční řízení zahájeno i v případě, že insolvenční návrh je nedůvodný a šikanózní. Negativní důsledky vůči údajnému dlužníkovi přitom nastávají již okamžikem zveřejnění vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku.

Možnosti obrany proti insolvenční šikaně

Insolvenční soud je povinen neprodleně, nejpozději do sedmi dnů od okamžiku podání bezdůvodného insolvenčního návrhu, tento odmítnout.[7] K tomu, aby byl soud schopen v uvedené lhůtě odhalit, zda se o takový zjevně bezdůvodný návrh jedná, mu může velmi pomoci stanovisko údajného dlužníka. Základem efektivní obrany proti šikanóznímu insolvenčnímu návrhu je proto rychlá reakce údajného dlužníka, který by měl co nejdříve po zahájení insolvenčního řízení (v každém případě ještě před uplynutím uvedené sedmidenní lhůty) zaslat soudu své vyjádření k insolvenčnímu návrhu. Ve svém vyjádření by údajný dlužník měl především popsat svou ekonomickou situaci a doložit, že se nenachází v úpadku (ani hrozícím), např. předložením účetních závěrek za předchozí roky, daňových priznání, potvrzení finančního úřadu o bezdlužnosti, zpráv auditora, výpisů z bankovních účtů apod. Pokud některé z informací obsažených v těchto dokumentech pokládá za své obchodní tajemství, měl by údajný dlužník ve svém vyjádření požádat insolvenční soud, aby tyto listiny nebo jejich části nezveřejňoval v insolvenčním rejstříku, a aby tyto listiny netvořily součást insolvenčního spisu, která je přístupná

účastníkům insolvenčního řízení.[8] Dále by se údajný dlužník měl vyjádřit k tvrzené pohledávce insolvenčního navrhovatele a např. uvést, zda pohledávka vůbec existuje či z jakého důvodu nebyla uhrazena (např. proto, že je sporná), a i tato svá tvrzení doložit. Pokud se údajný dlužník domnívá, že insolvenční navrhovatel se cestou insolvenčního návrhu pouze pokouší eskalovat obchodní spor, který by správně měl být řešen v civilním soudním řízení, nebo že se insolvenční navrhovatel pokouší pouze poškodit údajného dlužníka, jakožto svého konkurenta, měl by ve svém vyjádření uvést i tyto skutečnosti. Lze samozřejmě poukázat i na případné procesní nedostatky insolvenčního návrhu, pro které tento návrh nesplňuje zákonné požadavky (pokud návrh takovými nedostatky trpí).

Navrhovatel může hrozit pokuta i náhrada škody

Pokud soud dospěje k závěru, že insolvenční návrh je skutečně zjevně bezdůvodný (šikanózní), může uložit navrhovateli pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč.[9] Údajný dlužník by proto ve svém vyjádření k insolvenčnímu návrhu měl též navrhnout, aby soud tohoto svého práva využil. Údajný dlužník též může navrhnout insolvenčnímu soudu, aby vydal předběžné opatření, jímž by navrhovateli uložil povinnost složit na účet soudu jistotu k zajištění náhrady vzniklé či hrozící škody. Takový návrh musí být podán při prvním úkonu údajného dlužníka ve věci (tj. spolu s vyjádřením k insolvenčnímu návrhu, nebo samostatně ještě před podáním vyjádření k návrhu), jinak právo na jeho podání zaniká.[10] V návrhu na vydání předběžného opatření je však třeba prokázat a doložit (např. smlouvou s financující bankou, která dává bance právo odstoupit od smlouvy v případě zahájení insolvenčního řízení), že údajnému dlužníkovi již škoda vznikla, nebo že její vznik bezprostředně hrozí.

Konkrétní případ účinné ochrany

Pro ilustraci toho, že výše uvedené kroky mohou vést k účinné ochraně údajného dlužníka a k citelnému zásahu na straně insolvenčního navrhovatele, lze poukázat na konkrétní případ z července loňského roku. Krajský soud v Hradci Králové odmítl zcela bezdůvodný (šikanózní) insolvenční návrh na společnost BAK stavební společnost, a. s. a současně uložil navrhovateli povinnost zaplatit pořádkovou pokutu ve výši 50 000 Kč a dále složit na účet insolvenčního soudu jistotu k zajištění náhrady škody ve výši 10 000 000 Kč.[11] Svě rozhodnutí soud odůvodnil tím, že pohledávka, kterou insolvenční navrhovatel dokládal ke svému návrhu, byla sporná

a měla být uplatněna v civilním soudním řízení a nikoli v řízení insolvenčním. Údajný dlužník ve svém vyjádření k insolvenčnímu návrhu doložil, že z důvodu zahájení insolvenčního řízení mu bylo pozastaveno financování a přišel o významnou mezinárodní zakázku. Předběžnou škodu údajný dlužník vyčíslil na zhruba 23 000 000 Kč. Skutečnou náhradu škody nicméně údajný dlužník bude muset vymáhat po insolvenčním navrhovateli v civilním soudním řízení.

Další možné kroky

V ideálním případě tedy insolvenční soud šikanózní insolvenční návrh odmítne, a případně též uloží navrhovateli pořádkovou pokutu a povinnost složit jistotu na úhradu způsobené nebo hrozící škody. Již okamžikem zveřejnění rozhodnutí o odmítnutí insolvenčního návrhu v insolvenčním rejstříku pominou účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení (zejména omezení údajného dlužníka při nakládání s jeho majetkem).[12] Proti rozhodnutí o odmítnutí insolvenčního návrhu je sice přípustné odvolání, to však nemá vliv na zánik zmíněných účinků. Vedle výše uvedené obrany v rámci insolvenčního řízení, která by měla být použita v každém případě, může údajný dlužník podat na navrhovatele civilní žalobu na ochranu své pověsti nebo žalobu na ochranu proti nekalosoutěžnímu jednání. Pro úspěch takové žaloby přitom není nutné, aby údajnému dlužníkovi skutečně vznikla jakákoli újma a údajný dlužník tak její vznik ani není povinen prokazovat.[13] Pro úspěch žaloby je podstatné, zda již samotné zahájení insolvenčního řízení bylo objektivně způsobilo újmu způsobit, i když újma ve skutečnosti nevznikla. Dle našeho názoru šikanózní zahájení insolvenčního řízení je způsobilo újmu způsobit vždy. Touto civilní žalobou se údajný dlužník může mj. domáhat toho, aby se navrhovatel zdržel svého protiprávního jednání, aby odstranil závadný stav, vydal bezdůvodné obohacení, nahradil způsobenou škodu nebo poskytl přiměřené zadostiučinění, např. formou omluvy nebo finančním vyrovnáním.[14] Lze přitom uplatnit jak jen jeden z těchto nároků, tak i více nároků současně.

Novela insolvenčního zákona

Závažnost tzv. insolvenční šikany vnímá i Ministerstvo spravedlnosti. Proto na jaře roku 2015 předložilo návrh novely insolvenčního zákona, která má znepřehlednit insolvenční řízení zamezit. Novela by měla soudům poskytnout lhůtu jednoho dne k předběžnému posouzení věřitelského návrhu, zdali je, či není důvodný (oproti současným dvěma hodinám, v nichž soudy prakticky vůbec nejsou schopny šika-

nózní insolvenční návrh odhalit). Přestože považujeme i jednodenní lhůtu za nedostatečnou, jistě je to krok správným směrem, který by částečně mohl insolvenční šikanu omezit.

Závěr

V současnosti bohužel neexistuje možnost, jak procesně zabránit samotnému zahájení šikanózního insolvenčního řízení. Proto základní právní obranou údajného dlužníka je pouze jeho rychlé písemné vyjádření k šikanóznímu insolvenčnímu návrhu, které by mělo obsahovat výše popsané skutečnosti a být doloženo příslušnými důkazy. Podle situace může údajný dlužník použít též mimoprávní prostředky, např. oslovení svých obchodních partnerů s vysvětlením celé situace. ●

Mgr. Ladislav Peterka, advokát

Mgr. Ing. Jakub Zubán, advokátní koncipient
ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

Poznámky

- [1] Viz § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [2] Viz § 111 a násl. insolvenčního zákona.
- [3] Poplatek za podání věřitelského insolvenčního návrhu činí pouze 2 000 Kč (pol. 4 odst. 1 písm. c) sazebníku poplatků), kdežto poplatek za civilní žalobu na zaplacení částky 20 000 až 40 000 000 Kč činí 5 % ze žalované částky.
- [4] Viz § 97 odst. 1 insolvenčního zákona.
- [5] Viz § 101 odst. 1 insolvenčního zákona.
- [6] Viz § 101 odst. 2 ve spojení s § 75 odst. 2 insolvenčního zákona.
- [7] Viz § 128a odst. 1 insolvenčního zákona.
- [8] Viz § 422 insolvenčního zákona.
- [9] Viz § 128a odst. 3 insolvenčního zákona.
- [10] Viz § 82 odst. 4 insolvenčního zákona.
- [11] Viz usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. července 2015, č. j. KSHK 35 INS 17610/2015-A-9. Upozorňujeme, že proti tomuto usnesení bylo podáno odvolání, o kterém v době přípravy tohoto článku doposud nebylo rozhodnuto.
- [12] Viz § 142 písm. a) ve spojení s § 146 odst. 1 a § 89 odst. 1 insolvenčního zákona.
- [13] Viz § 2976 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění.
- [14] Viz § 2988 občanského zákoníku.

Znovu k (ne)platnosti nájemních smluv na nebytové prostory uzavřených před kolaudací prostor – vývoj judikatury ke staré úpravě a přístup po rekodifikaci

Otázka platnosti nájemních smluv na nebytové prostory uzavřených dříve, než bylo pro příslušné prostory vydáno odpovídající kolaudační rozhodnutí či kolaudační souhlas, byla již na půdě Nejvyššího soudu ČR řešena v minulosti několikrát.

V říjnu 2015 se k tomuto problému však ve svém rozhodnutí sp. zn. 31 Cdo 945/2013 konečně vyjádřil i velký senát občanskoprávního a obchodněprávního kolegia Nejvyššího soudu, přičemž jeho nejnovější rozhodnutí mění dosavadní přístup Nejvyššího soudu k této problematice. Dlužno dodat, že se stále jedná o nájemní smlouvy uzavřené v době účinnosti staré právní úpravy, tedy za účinnosti zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor (dále „ZNPNP“) a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „SOZ“). Tento příspěvek shrnuje vývoj rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR týkající se tématu platnosti nájemních smluv při absenci kolaudace a poskytuje rovněž i krátký vhled do problematiky po rekodifikaci občanského práva.

Až do vydání výše uvedeného rozhodnutí velkého senátu ze dne 14. 10. 2015 vycházela konstantní judikatura Nejvyššího soudu z předpokladu, že nezkolaudované prostory nejsou vůbec způsobilým předmětem nájmu (srov. např. rozhodnutí sp. zn. 26 Cdo 3714/2008 ze dne 24. 11. 2009) a že pozdější vydání kolaudačního rozhodnutí nelze považovat za odkládací podmínku smlouvy, neboť jde právě o předpo-

klad platnosti právního úkonu (srov. rozhodnutí sp. zn. 26 Cdo 4683/2009 ze dne 13. 3. 2012).[1] Nájemní smlouvu uzavřenou před vydáním příslušné kolaudace tak Nejvyšší soud sankcionoval přímo její absolutní neplatností, a to i v případě, že počátek nájmu (resp. účinnost smlouvy) byl vázán až na právní moc kolaudačního rozhodnutí. Pro úplnost je nutno podotknout, že se tento problém týkal nájemních smluv na nebytové prostory uzavřených v období po 18. 10. 2005. Až do té doby stanovil § 3 odst. 2 ZNPNP, že nebytové prostory se pronajímají k účelu, ke kterému jsou stavebně určeny; neplatnost nájemní smlouvy tak až do vypuštění tohoto ustanovení v roce 2005 pramenila přímo ze zákona.

Judikturní závěry Nejvyššího soudu stanovující absolutní neplatnost nájemních smluv způsobily v praxi nemalé problémy. Mnoho subjektů, které po uvedené novelizaci § 3 odst. 2 ZNPNP uzavřely v dobré víře nájemní smlouvu s tím, že její účinnost byla odložena až na dobu po obdržení příslušné kolaudace, totiž v důsledku rozhodnutí Nejvyššího soudu ztratilo platný právní titul k užívání prostor. Lze zhodnotit, že Nejvyšší soud tak velmi překvapivě a necitlivě zasáhl do smluvní volnosti subjektů v soukromoprávních vztazích, když přistoupil právě k sankci pro soukromé právo nejtvrděší, tedy k sankci absolutní neplatnosti smlouvy.

Na rozdíl od předchozí úpravy zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále „NOZ“), který nabyl účinnosti k 1. 1. 2014 v § 2202 odst. 2 výslovně stanoví, že předmětem nájmu může být i věc, která v budoucnu teprve vznikne, je-li možné ji dostatečně přesně určit při uzavření nájemní smlouvy. Z toho lze dovodit, že uzavření nájemní smlouvy, která váže svoji účinnost, případně počátek nájmu na okamžik kolaudace, je dle nové občanskoprávní úpravy v pořádku.

Dále je třeba poukázat na fakt, že dle NOZ se pro smlouvu o nájmu nebytových prostor nevyžaduje písemná forma. Vzhledem k tomu, že podle přechodných ustanovení NOZ se novou úpravou řídí i nájemní smlouvy na nebytové prostory uzavřené ještě za účinnosti ZNPNP a SOZ, šlo by dovodit, že subjekty mající dle starých pravidel uzavřenou nájemní smlouvu

neplatně vstoupily do nájemního vztahu konkludentně a prostory jsou tak užívány poprávu. Uvedené tak akcentuje zásadu autonomie vůle smluvních stran, což je nejen jedna z klasických zásad občanského práva, nýbrž i jeden z nejdůležitějších pilířů NOZ.

A právě zásadou autonomie vůle smluvních stran se ve svém aktuálním rozhodnutí 31 Cdo 945/2013 řídil i velký senát Nejvyššího soudu, když připustil, že i nájemní smlouvy uzavřené dle předchozí právní úpravy jsou zásadně platné, pokud strany v těchto smlouvách řádně zajistily, že jejich účinnost či počátek běhu doby nájmu byla odložena až do doby, kdy nabude právní moci odpovídající kolaudační rozhodnutí. Dle velkého senátu totiž nelze považovat prostory, které teprve čekají na kolaudaci, za nedovolený předmět nájmu, a tudíž tedy nelze takovou smlouvu sankcionovat absolutní neplatností.

Byť se uvedené rozhodnutí velkého senátu týká ještě staré úpravy nájmu nebytových prostor, má značný význam i pro současnou právní praxi. Zejména posiluje právní jistotu smluvních stran nájemní smlouvy v případě, že uzavřely smlouvu ještě za účinnosti SOZ a kolaudaci získaly v době mezi uzavřením smlouvy a počátkem nájmu, resp. účinností smlouvy. Doufáme tedy, že lze tento velmi střízlivý a pozitivní právní názor Nejvyššího soudu považovat co do souvislosti s předchozí právní úpravou nájemních smluv za konečný. ●

JUDr. Miroslav Dudek, advokát
Mgr. Kateřina Jančová, LL.M.,
advokátní koncipientka
Schönherr s.r.o.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámka

- [1] Toto rozhodnutí se sice týkalo nájmu bytu, nicméně závěry v něm uvedené bylo možné bezesporu aplikovat i na problematiku nájmu nebytových prostor.

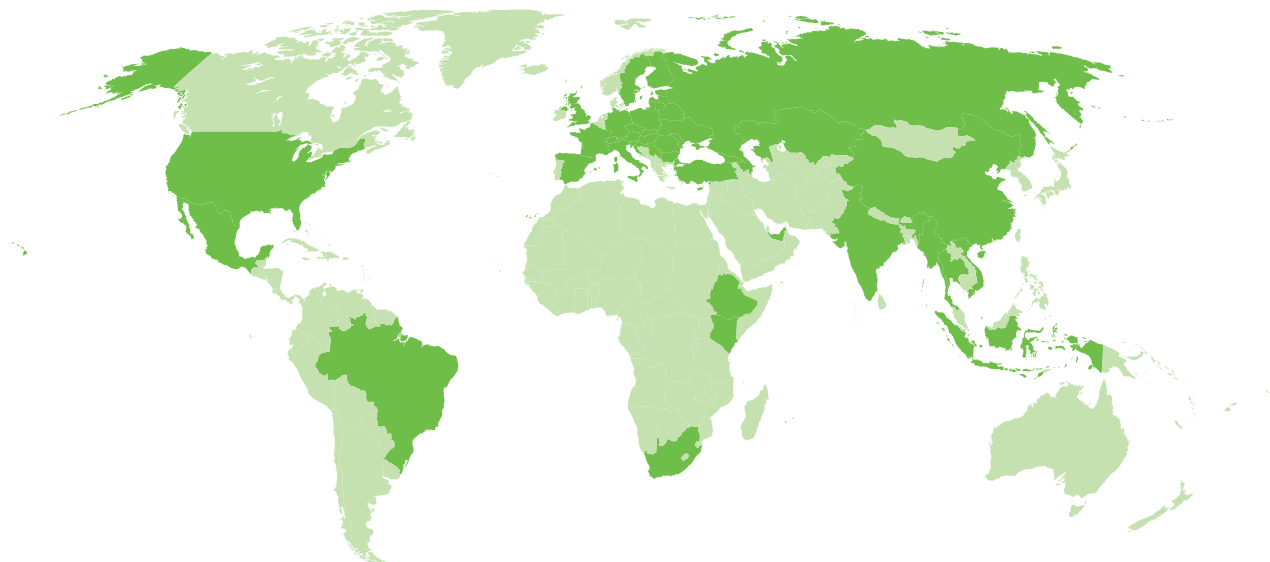
Právnická firma roku
v letech 2012 až 2015

Rödl & Partner

Naše kvalita zůstává na vrcholu

Počtvrté za sebou jsme získali titul
Právnická firma roku
v oboru daňového práva.

Také díky Vaší důvěře.

Praha | Brno
www.roedl.com/cz

Úspěch nezná hranic
> 102 poboček > 46 zemí > jedna společnost

Změny v Řádu Rozhodčího soudu pohledem advokátní praxe

Základním procesním předpisem upravujícím řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud“), tedy před jediným stálým rozhodčím soudem se všeobecnou působností v České republice, je Řád Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Řád Rozhodčího soudu“).

Není proto s podivem, že novela Řádu Rozhodčího soudu vyvolala mezi odbornou veřejností značný zájem a diskusi, a to i přesto, že má atribut pouze novely „technického“ rázu. To vše je umocněno i faktem, že Řád Rozhodčího soudu je novelizován (ve srovnání s obecnou legislativou) pouze výjimečně.

V tomto článku bychom čtenářům rádi představili některé ze změn Řádu Rozhodčího

soudu, které jsou dle našeho názoru zásadní a zhodnotili jejich dopady i přínosy z pohledu advokátů zastupujících strany ve sporech vedených u Rozhodčího soudu.

Změny v Řádu Rozhodčího soudu

Novela Řádu Rozhodčího soudu^[1] nabyla účinnosti dne 1. října 2015 a přináší s sebou značné množství změn (novela obsahuje celkem

21 bodů). Některé změny jsou pouze technického charakteru, avšak novela přináší i změny, které jsou z pohledu účastníků rozhodčího řízení zásadního významu.

Ze změn Řádu Rozhodčího soudu je přitom patrné, že novela byla motivována především snahou vyjasnit některé dosud sporné otázky a dále snahou co nejvíce přispět ke zrychlení a zefektivnění řízení před Rozhodčím soudem.

Níže představujeme přehled – podle našeho názoru – nejvýznamnějších změn Řádu Rozhodčího soudu spolu s naším komentářem k jejich praktickému dopadu do průběhu sporů vedených před Rozhodčím soudem.

Prodloužení lhůty ke jmenování rozhodce

První zásadní změnou v Řádu Rozhodčího soudu je podle našeho názoru možnost žalované strany požádat o prodloužení lhůty nejen k vyjádření se k žalobnímu návrhu, nýbrž i ke jmenování rozhodce.

Dle předcházející úpravy mohla žalovaná strana požádat Rozhodčí soud pouze o pro-

dloužení 14denní lhůty k vyjádření se k žalobě a označení důkazů k prokázání svých tvrzení, nikoliv však požádat stejným postupem i o prodloužení lhůty ke jmenování rozhodce. Jinými slovy tato situace často vedla k tomu, že žalovaná strana po obdržení žalobního návrhu a příloh (mnohdy značně rozsáhlého materiálu s řadou skutkových i právních tvrzení) požádala Rozhodčí soud o prodloužení lhůty k podání žalobní odpovědi společně s žádostí o poskytnutí stejné lhůty ke jmenování rozhodce. Rozhodčí soud takové žádosti vyhověl pouze zčásti, když prodloužil lhůtu k podání žalobní odpovědi, nikoliv však ke jmenování rozhodce. Žalovaná strana tak byla nucena učinit jmenování rozhodce dříve, než doručila soudu vyjádření k žalobě (nikoliv současně s tímto procesním úkonem). Domníváme se, že tento postup byl oprávněně právní veřejností považován za nesprávný, protože zejména u subjektů, které musí požádat veřejný či interní tendr na právní služby, často docházelo k situaci, že rozhodce byl jmenován bez dostatečné možnosti jeho jmenování konzultovat s vybraným právním zástupcem či bez možnosti dostatečně se seznámit s rozhodčí žalobou a jejími přílohami.

Novela Řádu Rozhodčího soudu tak napravení je předchozí nevyhovující situaci a respektuje, že jmenování rozhodce je základním právem strany sporu a krokem, který často zásadní měrou ovlivňuje další průběh sporu a úspěch strany v něm. Nově lze tedy požádat o prodloužení lhůty nejen k vyjádření k rozhodčí žalobě, nýbrž i ke jmenování rozhodce. Rozhodčí soud by měl takové žádosti vyhovět a obě lhůty na žádost strany prodloužit.

Reaktivace práva strany jmenovat rozhodce

Druhou významnou změnou týkající se jmenování rozhodců stranami sporu je nově upravené řešení situace, kdy funkce rozhodce zanikne v průběhu rozhodčího řízení (tedy po jeho prvním jmenování).

Nově je stanoveno, že v případě zániku funkce rozhodce v průběhu rozhodčího řízení náleží právo jmenovat nového rozhodce straně, která měla toto právo od počátku a jehož funkce zanikla. Je výslovně uvedeno, že toto právo jmenovat nového rozhodce náleží i straně, která dříve nevyužila svého práva jmenovat rozhodce, jehož funkce zanikla, a který byl tudíž jmenován náhradním způsobem předvídaným Řádem Rozhodčího soudu – tedy předsedou Rozhodčího soudu.

Toto ustanovení, stejně jako právo žádat o prodloužení lhůty ke jmenování rozhodce, výrazně posiluje procesní postavení strany rozhodčího

řízení a je odrazem silného chápání práva strany sporu jmenovat své rozhodce jako jednoho ze základních práv účastníka rozhodčího řízení. Pozitivní je dle našeho názoru i zvolená koncepce, kdy i přesto, že strana nejmenovala či meškala se jmenováním rozhodce, ten byl v důsledku této situace jmenován náhradním způsobem a jeho funkce později zanikla, se právo jmenovat rozhodce straně sporu znovu navrácí v plném rozsahu. Takový koncept je v procesním právu výjimečný a podtrhuje koncepci rozhodčího řízení jako konsenzuální, na vůli stran založené platformy pro řešení sporů.

Písemnost sporu

Řád Rozhodčího soudu obsahuje možnost rozhodnutí sporu bez ústního jednání, a to pouze na základě písemných podkladů. Tato možnost je dána ve všech sporech s výjimkou sporů ze spotřebitelských smluv a je součástí Řádu Rozhodčího soudu dlouhodobě.

Novinkou, kterou novela Řádu Rozhodčího soudu v této souvislosti zavádí, je možnost rozhodčího senátu vyzvat strany sporu, aby se vyjádřily ve lhůtě ne kratší než 10 dnů, zda souhlasí s rozhodnutím sporu bez ústního jednání. Novela Řádu Rozhodčího soudu zároveň zavádí vyvratitelnou domněnku souhlasu s písemným vedením sporu v případě, že se strany sporu ve stanovené lhůtě nevyjádří.

Tato změna, zejména zavedení vyvratitelné domněnky souhlasu stran, je z procesního hlediska zásadní, jelikož ústní jednání je esenciální součástí řízení před Rozhodčím soudem a doposud bylo možné se na tomto postupu domluvit pouze tehdy, pokud obě strany s tímto postupem výslovně souhlasily. Z tohoto důvodu je nutné doporučit stranám obezřetnost při jednání a vedení sporu, neboť pokud rozhodčí senát využije nově mu dané oprávnění navrhnout stranám sporu projednání bez ústního jednání, přičemž strany nevyužijí svého práva trvat na ústním jednání a tento záměr nepotvrdí, bude řízení provedeno bez ústního jednání. Jinými slovy Rozhodčí soud posiluje princip platný v procesním právu obecně, že právo patří bdělým.

Jazyk řízení

Nově je na úroveň jazyku českému postaven jazyk slovenský. Řízení před Rozhodčím soudem tedy může probíhat ve slovenštině stejně jako v češtině, aniž by o tom strany sporu musely před zahájením řízení uzavřít písemnou dohodu.

Tím odpadne nutnost pořizovat překlady slovenských dokumentů, které dosud musely být

pořizovány v případě, že o překlad požádal rozhodčí senát nebo s jeho souhlasem druhá strana sporu. Dojde tím nejen ke zrychlení řízení, nýbrž také ke snížení nákladů stran sporu.

Při uzavírání arbitrážních doložek však bude třeba s možností vést řízení ve slovenštině počítat a v případě, že strana nebude chtít tuto možnost připustit, ji vyloučit již při uzavírání příslušné arbitrážní doložky.

Připuštění slovenštiny jako jazyku řízení s sebou nadto přináší i určitou nejasnost týkající se stanovení nákladů za vedený arbitrážní spor. Rozhodčí soud totiž při určení nákladů rozlišuje mezi spory „tuzemskými“ a spory ostatními, přičemž jedním z definičních znaků „tuzemského“ sporu je, že se řízení koná v češtině.

Jelikož však zároveň novela Řádu Rozhodčího soudu připouští použití slovenštiny jako jazyka řízení, a to i bez předchozího souhlasu stran sporu, zůstává otázkou, zda v takovém případě dojde i k překvalifikování sporu na „netuzemský“ a tudíž i ke změně nákladů za vedení sporu, bude-li veden ve slovenštině.

Závěr

Domníváme se, že změny zavedené novelou Řádu Rozhodčího soudu lze hodnotit pozitivně. Je z nich zřejmé, že byly motivovány především snahou o zefektivnění a zrychlení rozhodčích řízení vedených před Rozhodčím soudem. ●

Petr J. Syrovátko, Counsel
Jan Kolář, Associate
WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG,
organizační složka

WOLF THEISS

Poznámka

- [1] Novela byla provedena formou „Dodatku č. 1“ k Řádu Rozhodčího soudu, který je účinný od 1. července 2012.

Neschválení právního jednání příslušným orgánem obce aneb ignorantia iuris non excusat

Při jednání s obcí v soukromoprávní sféře je třeba vždy mít na paměti, že obec jakožto veřejnoprávní korporace musí při svém jednání dodržovat i povinnosti stanovené předpisy práva veřejného. Nedodržení těchto povinností, které mají často procesní povahu, může mít za následek i neplatnost takového právního jednání (typicky nejčastěji smlouvy), což v konečném důsledku může mít pro druhou smluvní stranu často i fatální konsekvence, spočívající zejm. ve vzniku škody.

Vtéto souvislosti je nutné si uvědomit, že ačkoliv dle ust. § 103 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o obcích“) obec navenek zastupuje starosta obce, není starosta obce současně orgánem obce příslušným k rozhodnutí,^[1] zda určité jednání obce bude učiněno, tj. vytvořit vůli obce být určitým způsobem právně vázána. K vytvoření takové vůle je oprávněn pouze příslušný orgán obce (rada, zastupitelstvo) a toto rozhodnutí je samotným základem pro platnost příslušného jednání. Až následně starosta obce (či jiná k tomu zákonem oprávněná osoba) navenek projeví utvořenou vůli obce; tedy až k tomuto okamžiku dochází k založení práv a povinností obce a třetích osob.^[2]

Ust. § 41 odst. 2 zákona o obcích výslovně předpokládá neplatnost právních jednání (uzavření smlouvy) bez předchozího schválení radou nebo zastupitelstvem obce. Porušení jednotlivých zákonných povinností stanovených pro jednání obce je pak dle ust. § 41 odst. 3 zákona o obcích sankcionováno tzv. absolutní neplatností, přičemž soud k takové neplatnosti přihlídně i bez návrhu.

K otázce právních úkonů obce se ve své judikatuře opakovaně vyjadřoval Nejvyšší soud ČR.^[3] Za zmínku jistě stojí jeden z posledních rozsudků Nejvyššího soudu ČR v této oblasti ze dne 24. března 2015, sp. zn. 25 Cdo 1329/2014, kde Nejvyšší soud ČR dovedl obecnou preventivní povinnost druhé strany ověřit si, zda byly při příslušném úkonu naplněny požadavky zákona o obcích, tj. zda došlo k platnému projevu vůle, cit.: „Oprávnění rozhodovat o právních úkonech obce, tj. o tom, zda a případně jaký právní úkon obec učiní, je ze zákona beze zbytku rozděleno mezi obecní radu a obecní zastupitelstvo. Žádný z těchto orgánů však nemůže vystupovat jménem obce navenek. Toto oprávnění přísluší výlučně starostovi. Starosta obce (města) však nemůže vytvářet sám vůli obce; může pouze tuto vůli navenek sdělovat a projevovat. Rozhodnutí obecního zastupitelstva nebo obecní rady je třeba v daných souvislostech považovat za zákonem stanovenou podmínku právního úkonu (condicio legis). Stěžejní pravomoc rozhodovat ve věcech samosprávy obce je zákonem svěřena zastupitelstvu obce, které musí postupovat zákonem předepsaným způsobem, aby mohlo vytvořit vůli, kterou navenek projeví starosta obce, aby byly splněny podmínky pro řádný projev vůle obce. Zastupitelstvo může rozhodovat pouze na svých veřejných za-

sedáních, ne na jiných jednáních či schůzích. Právní úkon starosty vyžadující schválení zastupitelstvem obce (a obdobně obecní radou) provedený bez takového předchozího schválení, je od počátku neplatný podle § 41 odst. 2 zákona o obcích. Procedura utváření vůle obce, coby veřejnoprávní korporace, až po proceduru spojenou s vyjádřením této vůle formou právního úkonu učiněného starostou obce je upravena zákonem o obcích, přičemž každá smluvní strana má objektivně zachovanou možnost ještě před uzavřením příslušného právního úkonu s obcí zjistit (ověřit si), zda právní úkon, který za obec činí její starosta, skutečně odpovídá (je v souladu) s vůlí obce tak, jak je zachycena (obsažena) v přijatém usnesení jejího zastupitelstva. Pokud takové elementární prověření druhá smluvní strana neučiní, nemůže se později dovolávat své dobré víry v naplnění zákonných podmínek pro platnost takového právního úkonu. S ohledem na zásadu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalost zákona neomlouvá), je v bytostném právním zájmu tře-

tích osob, aby si ověřily, že při daném právním úkonu byla splněna jedna ze zákonem stanovených podmínek jeho vzniku."

Nejvyšší soud ČR ve výše citovaném rozsudku konstatoval, že pokud z právního předpisu vyplývá podmínka pro platnost smlouvy (právního úkonu) a druhá smluvní strana si splnění této podmínky ani dodatečně neprovede, ač to pro ni nepředstavuje žádné podstatné obtíže (pozn. zvláště za situace, kdy jsou usnesení rady či zastupitelstva obce veřejně dostupná), jedná se o zjevné porušení požadavku náležité péče – obecné prevenční povinnosti ve vztahu k případné škodě. Nejvyšší soud ČR vyloučil i možnost druhé smluvní strany dovolat se své dobré víry v platnost takového úkonu (smlouvy), a to právě z důvodu nedodržení náležité obezřetnosti při uzavírání a plnění smlouvy. Soud ve své argumentaci vycházel z ust. § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v tehdy platném a účinném znění, nicméně tyto závěry lze převzít i v případě aplikace ust. § 2900 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Vzhledem k tomu, že smlouva je dvoustranným právním úkonem, tedy úkonem obce a druhé smluvní strany a jelikož se obecná prevenční povinnost vztahuje na veškeré subjekty, nelze v zásadě vyloučit i zaviněné protiprávní jednání této druhé smluvní strany. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1097/2002: „Podle ust. § 441 obč. zák. byla-li škoda způsobena

také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. V rozsahu, v jakém byla škoda způsobena jednáním (opomenutím) poškozeného, není dána odpovědnost jiného. I na straně poškozeného musí být dány všechny základní předpoklady odpovědnosti za škodu: protiprávní úkon, škoda, příčinná souvislost mezi protiprávním úkonem a škodou, zavinění. Protože pouze za součinnosti obou smluvních stran může dojít k uzavření – byť neplatné smlouvy, nelze brát v úvahu jen jednání jedné ze smluvních stran, nýbrž je třeba zvažovat míru účasti obou smluvních stran na způsobení neplatnosti smlouvy. Vznikne-li jedné ze smluvních stran škoda v důsledku absolutní neplatnosti (dvoustranné) smlouvy, je třeba posuzovat porušení povinností při jejím uzavření na obou smluvních stranách. Protiprávní úkon je totiž předpokladem jak odpovědnosti žalovaného za škodu podle § 420 a násl. obč. zák., tak spoluúčasti žalobce na vzniku škody podle § 441 obč. zák. Pro úplnost je třeba dodat, že stanovení poměru, v jakém se na uzavření neplatné nájemní smlouvy podílely obě smluvní strany, má význam za situace, že škoda, jejíž náhrady se žalobce proti žalovanému domáhá, byla skutečně způsobena neplatností smlouvy, tedy za situace, že existuje příčinná souvislost mezi neplatností smlouvy jako příčinou a vznikem škody (a jejím rozsahem) jako následkem. Pokud by škodlivý následek na straně poškozeného nastal i bez této skutečnosti (příčiny), nemůže pro nedostatek příčinné souvislosti nastat ani od-

povědnost žalovaného za škodu ani spoluzavinění (resp. výlučné zavinění) poškozeného."

S ohledem na výše uvedené závěry platí, že všeobecnou právní zásadu *ignorantia iuris non excusat* je nutno aplikovat i v oblasti právních úkonů municipalit. Vzhledem k obecné prevenční povinnosti, která i nadále zůstává součástí občanského práva, je nutné mít vždy postaveno na jisto, zda byly ze strany obce splněny veškeré procesní náležitosti pro vznik její vůle a tedy i platnost takového právního úkonu. V opačném případě by s ohledem na výše uvedené závěry Nejvyššího soudu ČR případné uplatnění nároku na náhradu škody druhou smluvní stranou pravděpodobně nebylo úspěšné. ●

Mgr. Denisa Guldová, advokátní koncipient
Mgr. David Dvořák, LL.M., Ph.D., partner
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Obecně není starosta oprávněn vytvářet vůli obce. Starosta obce může vytvářet vůli obce pouze v rozsahu plynoucím ze zákona o obcích nebo na základě tohoto zákona (např. v obcích, v nichž není volena rada obce a namísto ní rozhoduje starosta podle ust. § 99 odst. 2 zákona o obcích, nebo v případech pověření obecního úřadu nebo starostou radou obce podle ust. § 102 zákona o obcích).
- [2] Uvedené platí s výhradou tzv. předsmuvní odpovědnosti, která by mohla nastat v případě zrušení usnesení rady či zastupitelstva obce bez jakéhokoliv legitimního důvodu.
- [3] Např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. června 2006, sp. zn. 30 Cdo 3130/2005: „Právní úkon starosty obce vyžadující schválení zastupitelstvem obce (případně obecní radou) učiněný bez takového předchozího schválení je od počátku neplatný. Oprávnění rozhodovat o právních úkonech obce je ze zákona rozděleno mezi obecní radu a obecní zastupitelstvo. Žádný z těchto orgánů však nemůže vystupovat jménem obce navenek; toto oprávnění pří-

sluší výlučně starostovi.“, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. května 2009, sp. zn. 30 Cdo 3049/2007: „Samotné rozhodnutí zastupitelstva obce nebo rady ještě nepředstavuje právní úkon, jakožto projev vůle obce směřující ke vzniku, změně nebo zániku těch práv nebo povinností, které právními předpisy s takovým projevem vůle spojují. Usnesení příslušného orgánu obce totiž představuje materiálně právní podmínku pro vyjádření projevu vůle obce, který se stává perfektním (formálně navenek vyjádřeným) teprve v případě podpisu příslušné smlouvy starostou, případně (za podmínek zákonem o obcích stanovených) místostarostou, není-li v souladu se zákonem – v důsledku novelizace obecního zřízení s účinností od 1. 1. 2003 – příslušná působnost zcela nebo zčásti svěřena příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce. Starosta obce přitom nemá povahu statutárního orgánu, jakkoliv obec navenek zastupuje a na podkladě předchozího rozhodnutí orgánu obce vyjadřuje vůli obce navenek. Na druhé straně starosta obce podle dřívější ani součas-

né úpravy nemohl a nemůže vytvářet sám vůli obce, ale pouze mohl a může tuto vůli navenek sdělovat a projevovat.“ či rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. května 2013, sp. zn. 32 Cdo 937/2012: „Oprávnění rozhodovat o právních úkonech obce, tj. o tom, zda a jaký právní úkon obec učiní, bylo zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích (ve znění účinném ke dni uzavření dohody o převodu) rozděleno mezi obecní radu a obecní zastupitelstvo. Smyslem právní úpravy rozhodování orgánů obce bylo poskytnout zvýšenou ochranu obecnímu majetku a podrobit kontrolu právní úkony, jimiž je obec zavazována a kterými může dojít k obtížné odčinitelným zásahům do její majetkové sféry. Žádný z těchto orgánů však nemohl vystupovat jménem obce navenek. Toto oprávnění příslušelo (a přísluší i podle současné právní úpravy) výlučně starostovi, a proto také pouze starosta obce (města) mohl jménem obce uzavřít dohodu o převodu, kterou byl na obec převeden i závazek ze smlouvy o úvěru.“

Hodnocení délky praxe v rámci kvalitativních kritérií u veřejné zakázky na právní služby

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) se v rozhodnutí č. j. ÚOHS-R197/2014/VZ-00566/2016/323/KKř ze dne 7. 1. 2016 zabýval mj. otázkou hodnocení zkušeností dodavatele, tj. aplikací § 78 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), ve znění novely č. 40/2015 Sb. (účinné od 6. 3. 2015).

V zadávacím řízení na veřejnou zakázku „Právní služby a zastupování České televize ve sporech“, jež bylo předmětem správního řízení před ÚOHS, zadavatel stanovil jako jedno z dílčích hodnotících kritérií ekonomické výhodnosti nabídek kritérium „Odbornost v dané problematice“, v jehož rámci zadavatel po dodavateli požadoval předložení popisu odbornosti členů týmu dodavatele, který měl obsahovat zejména délku odborné praxe jednotlivých advokátů, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, jejich odborné zaměření a zkušenosti v dané oblasti práva. Zadavatel však v zadávacím řízení stanovil i požadavek na předložení seznamu členů realizačního týmu podle § 56 odst. 2 písm. b) ZVZ.

Předseda ÚOHS ve svém rozhodnutí vyslovil mj. názor na přípustnost hodnocení odborné

praxe členů týmu dodavatele v rámci hodnocení nabídek v tom smyslu, že v rámci hodnocení organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky lze též hodnotit délku odborné praxe jednotlivých advokátů, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, jejich odborné zaměření a zkušenosti v dané oblasti. Níže předkládáme základní východiska, kterými se předseda ÚOHS při svém rozhodování řídil, a to zejména v po-

rovnání s dosavadní rozhodovací praxí, která požadavek na délku praxe advokáta – byť v rámci kvalifikačních předpokladů – považuje za nevypovídající ve vztahu ke kvalitě poskytovaných právních služeb.

V případě řešení předsedou ÚOHS ve výše zmíněném rozhodnutí, byla přezkoumávána veřejná zakázka, která byla zadávána dle ZVZ účinného ke dni 29. 3. 2012, jenž ještě neobsa-

hoval možnost hodnotit organizaci, kvalifikaci a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky. Předseda ÚOHS proto, vzhledem k tomu, že v době jeho rozhodování již byla v platnosti výše zmíněná novela ZVZ, nejprve uplatnil příznivější právní úpravu (podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod) pro zadavatele (zrušil prvostupňové rozhodnutí, které konstatovalo porušení ZVZ zadavatelem a správní řízení zastavil), a navíc shrnul svoje závěry týkající se použití hodnoticího kritéria délky odborné praxe jednotlivých advokátů, jež se budou podílet na plnění veřejné zakázky, jejich odborné zaměření a zkušenosti v dané oblasti práva následovně.

Předseda ÚOHS ve svém rozhodnutí v této souvislosti uvedl, že: „Z logiky věci je zřejmé, že právě délka odborné praxe, zaměření a zkušenosti v dané oblasti osob, které se fakticky budou podílet na plnění předmětu veřejné zakázky, bude mít významný dopad na kvalitu plnění. Mimo jiné lze očekávat, že advokát s 20letou praxí v oboru např. trestní právo splní pokyny zadavatele ve vyšší kvalitě než např. advokát s 4letou praxí v tomtéž oboru. Je tedy odůvodněné, aby zadavatel hodnotil kvalitu požadovaného plnění, resp. v rámci dílčího kritéria konkrétně délku odborné praxe, zaměření a zkušenosti.“

Dále předseda ÚOHS uvádí, že: „zadavatel může napříště v souladu s novelizovaným § 78 odst. 4 zákona po dodavatelích požadovat předložení popisu odbornosti členů týmu dodavatele, jenž bude obsahovat například délku odborné praxe jednotlivých advokátů, kteří se mají podílet na plnění veřejné zakázky, jejich odborné zaměření a zkušenosti v dané oblasti práva.“

Jak rovněž uvedl předseda ÚOHS, možnost hodnotit organizaci, kvalifikaci a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky neplatí univerzálně, tedy „nově pojaté dílčí hodnoticí kritérium se bude vztahovat toliko na případy, kdy je kvalita plnění bezprostředně závislá na schopnostech a zkušenostech konkrétních fyzických osob fakticky realizujících předmět veřejné zakázky.“

Jak vyplývá ze závěrů rozhodnutí předsedy ÚOHS, ten považuje v souvislosti s délkou odborné praxe za zcela samozřejmé, že advokát s „20letou praxí v oboru např. trestní právo splní pokyny zadavatele ve vyšší kvalitě než např. advokát s 4letou praxí v tomtéž oboru“. Na tomto místě bychom si dovolili s uvedeným závěrem předsedy ÚOHS poněkud polemizovat. Podle našeho názoru totiž nelze délku odborné praxe bez dalšího považovat za vypovídající o tom, že zadavatelem použité hodnoticí kritérium splňuje podmínku stanovenou v úvodu § 78 odst. 4 ZVZ – podmínku, že zadavatel sta-

noví dílčí hodnoticí kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Jinými slovy řečeno, hodnoticí kritéria spadající do kategorie hodnocení organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky musí rovněž naplnit podmínku, že vyjadřují vztah užitné hodnoty a ceny, k čemuž se ovšem předseda ÚOHS ve výše uvedeném rozhodnutí bohužel nevyjádřil.

V případech veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou právní služby, volí obvykle zadavatelé hodnoticí kritéria, která se vylučují z ceny vztahují ke kvalitě konkrétního předmětu plnění – např. vzorové právní rozborů ke konkrétní problematice, metodika plnění, rychlost poskytovaného plnění atp. Je nutno říci, že nabídková cena stále tvoří významný podíl v rámci hodnocení ekonomické výhodnosti nabídek v případech veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou právní služby, nicméně každé kritérium, s jakoukoliv vahou, může v konečném výsledku zamíchat pořadím nabídek. Proto je podle našeho názoru na místě důkladná analýza všech zvolených kvalitativních kritérií. Konkrétně v případě hodnoticího kritéria délky praxe v daném oboru nelze podle našeho názoru vysledovat přímý vztah k užitné hodnotě a ceně. Patříčná odbornost v požadovaném segmentu právních služeb není totiž dána pouze délkou praxe v konkrétním segmentu právních služeb, nýbrž celkovou kvalifikací, erudicí a zkušenostmi konkrétní osoby s konkrétním oborem práva. Je si tedy třeba – před formulací kvalitativních hodnoticích kritérií – položit otázku, jaký význam pro zadavatele taková hodnoticí kritéria mají, resp. jaký prospěch jejich vyšší (lepší) hodnota zadavateli přinese.

V případech kritéria délky praxe v daném oboru zadavateli vyšší hodnota tohoto kritéria říká, že konkrétní osoba působí např. v oblasti správního práva určitou dobu, je však – podle našeho názoru – přinejmenším diskutabilní, zda toto kritérium vypovídá o kvalitě prováděných služeb. V této souvislosti nelze pominout skutečnost, že např. 20letá praxe v určitém oboru může znamenat, že je dotyčná osoba schopná udržet se v daném segmentu trhu, tedy má dostatek klientů (kteří z důvodu kvality poskytovaných služeb využívají jejich služby), aby její činnost mohla být rentabilní. Na druhou stranu lze ale rovněž uvést, že ani pouhé – byť relativně dlouhé – působení v určitém oboru či dostatek klientů, nemusí být nutně zárukou kvality poskytovaných služeb. Proto se domníváme, že nelze automaticky považovat hodnocení délky praxe v daném oboru za kritérium, jež by samo o sobě vyjadřovalo vztah užitné hodnoty a ceny.

Vztah užitné hodnoty a ceny podle našeho názoru vyjadřuje lépe například kritérium počtu případů právního poradenství v oblasti

veřejných zakázek zaměřených na nákup zdravotnické techniky v určité hodnotě nebo počet případů zastupování před ÚOHS/správními soudy v posledních třech letech týkající se konkrétní problematiky (pokud je samozřejmě právní poradenství v těchto oblastech předmětem plnění veřejné zakázky).

K možnosti hodnotit zkušenosti osob podílejících se na plnění veřejné zakázky se vyslovil i Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SD EU“) v rozsudku ze dne 26. 3. 2015 ve věci C-601/13, kde uvedl, že „kvalita provedení veřejné zakázky může záviset určujícím způsobem na profesní hodnotě osob, které jsou pověřeny jejím provedením, přičemž tuto hodnotu tvoří jejich profesní zkušenosti a jejich vzdělání ... pro posouzení profesní kvality této skupiny jsou určující znalosti, dovednosti a zkušenosti jejich členů. Tato kvalita může být inherentním charakteristickým rysem nabídky a souviset s předmětem zakázky...V důsledku toho může být zmíněná kvalita uvedena v dotčeném oznámení o zakázce či v dotčené zadávací dokumentaci jako kritérium pro zadání zakázky“.

Domníváme se proto, že hodnoticími kritérii (hodnoticí kritéria by měla zároveň mít slovy ZVZ významný dopad na plnění veřejné zakázky), která se vztahují ke konkrétním osobám podílejícím se na plnění předmětu veřejné zakázky, by měly být zejména znalosti, dovednosti a zkušenosti, tedy slovy SD EU profesní hodnota osob, aby byla zároveň naplněna podmínka, že tato kritéria vyjadřují vztah užitné hodnoty a ceny. Délka odborné praxe je tak dle našeho názoru pouze jedním – a to navíc nikoliv zásadním – z „parametrů“, podle kterých by měla být profesní hodnota osob posuzována. Důraz, který předseda ÚOHS ve svém rozhodnutí klade právě na délku odborné praxe, by tak mohl působit poněkud zjednodušujícím dojmem kladoucím rovnítko mezi odbornou praxí a profesní hodnotu jednotlivých členů týmu.

K přípustnosti požadavku na délku praxe (jako požadavku v rámci kvalifikačních kritérií) osoby podílející se na realizaci veřejné zakázky, jejímž předmětem byly právní služby, se vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 Afs 37/2011 ze dne 7. 12. 2011 a před ním i Krajský soud v Brně v rozsudku sp. zn. 62 Ca 29/2009 ze dne 16. 3. 2011 v tom smyslu, že stanovení požadavku minimálně dvacetileté advokátní praxe nebylo pro splnění předmětu veřejné zakázky nezbytné a jednalo se o požadavek neodůvodněný, přičemž podstatnou se v tomto případě nejevila délka praxe dodavatele coby advokáta, ale především zkušenosti s převody bytových jednotek v obdobném rozsahu (předmětem veřejné zakázky bylo zajištění právní pomoci při prodeji jednotlivých bytových jednotek), jaký byl dán posuzovanou veřejnou zakázkou.

Předseda ÚOHS v rozhodnutí č. j. ÚOHS-R206/2008/02-4052/2009/310/ZČt ze dne 14. 4. 2009, které předcházelo výše zmíněným rozsudkům správních soudů, uvedl, že: „...délka praxe v žádném případě nezaručuje zvýšenou odbornost a právní erudovanost advokáta, ať už obecně nebo ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Právě naopak může v průběhu času i u zkušeného odborníka dojít k tzv. „zkostnatění“, kdy tento nadále není schopen flexibilně reagovat na případné komplikace a jeho orientace v aktuálním právním prostředí s postupem času může spíše klesat, než stoupat... požadavek dvacetileté praxe nezaručuje vyšší odbornost advokáta obecně a už vůbec ne v dotčeném právním odvětví.“ Významným faktem v daném případě ovšem bylo i to, že při stanovení požadavku na vedoucího právníka s délkou praxe 20 let zadavatel vůbec nevynechal právní odvětví, ve kterém by požadovaná právní praxe měla probíhat nebo na které by se měla specializovat.

V kontextu výše uvedených rozsudků správních soudů a rozhodnutí předsedy ÚOHS je podle našeho názoru v případě hodnotícího kritéria délky praxe osoby podílející se na plnění předmětu veřejné zakázky třeba zohlednit nejprve vztah k předmětu plnění veřejné zakázky, a poté existenci okolností, zda uvedené kritérium vyjadřuje vztah užité hodnoty a ceny. Autoři článku si jsou vědomi faktu, že požadavky v rámci kvalifikačních kritérií a hodnotící kritérií mají odlišnou úlohu v procesu zadávacího řízení, neboť kvalifikační kritéria představují legitimní selekci dodavatelů a jejich nepřiměřeným nastavením může dojít k omezení soutěže o veřejnou zakázku, zatímco hodnotící kritéria povětšinou takový dopad nemají. V konečném výsledku může ovšem i hodnotící kritérium způsobit, že se vítězem zadávacího řízení stane subjekt, jenž získal potřebný počet bodů na základě hodnotících kritérií, která nevyjadřují vztah užité hodnoty a ceny.

Z výše uvedených rozhodnutí předsedy ÚOHS vyplývá, že v případě kvalifikačních předpokladů požadavek na dvacetiletou praxi „nezaručuje zvýšenou odbornost a právní erudovanost advokáta. Právě naopak může v průběhu času i u zkušeného odborníka dojít k tzv. „zkostnatění“, kdy tento nadále není schopen flexibilně reagovat na případné komplikace a jeho orientace v aktuálním právním prostředí s postupem času může spíše klesat, než stoupat“, zatímco v případě hodnotícího kritéria bude mít podle předsedy ÚOHS délka praxe významný dopad na kvalitu plnění. Mimo jiné lze očekávat, že advokát s 20letou praxí v oboru např. trestní právo splní pokyny zadavatele ve vyšší kvalitě než např. advokát s 4letou praxí v tomtéž oboru.“

Domníváme se, že odhlédnuto od toho, v jaké fázi zadávacího řízení je požadavek na délku praxe promítnut, měl by tento požadavek nést stejný význam, tj. buď dvacetiletá praxe advokáta znamená vyšší odbornost a erudovanost a má tedy významný dopad na kvalitu plnění, či nikoliv. Ze zmíněných rozhodnutí předsedy ÚOHS však ve vztahu k významu délky praxe ke kvalitě plnění vyplývají poněkud odlišné závěry, a to v závislosti na použití tohoto kritéria jako kvalifikačního nebo hodnotícího. Uvedená rozhodnutí předsedy ÚOHS lze ale interpretovat i v tom smyslu, že zatímco v případě požadavku na minimální délku praxe v případě kvalifikačních kritérií předseda ÚOHS uplatňuje ve vztahu k jejich odůvodnenosti přísný pohled (a to především z toho důvodu, že nepřiměřená kvalifikace může způsobit omezení účasti dodavatelů, kteří by jinak byli schopni plnit předmět veřejné zakázky, v zadávacím řízení a tedy omezení soutěže o veřejnou zakázku), v případě hodnotícího kritéria délka praxe osoby podílející se na plnění veřejné zakázky, tedy využití de facto stejného parametru, zaujímá stanovisko shovívavější, a to s ohledem na to, že ZVZ explicitně umožňuje hodnotit organizaci, kvalifikaci a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky.

Závěr

Ve světle výše shrnuté rozhodovací praxe ÚOHS, judikatury správních soudů a SD EU se podle našeho názoru jeví jako ne příliš účelné, a to především z pohledu efektivního nakládání s veřejnými prostředky, hodnotit délku praxe osoby podílející se na plnění veřejné zakázky, neboť vztah užité hodnoty a ceny lépe vyjadřují hodnotící kritéria, jež svědčí o skutečné profesní hodnotě osob podílejících se na plnění veřejné zakázky. ●

.....
Ing. Eva Marečková,
analytik veřejných zakázek
Mgr. Karel Košťál,
analytik veřejných zakázek
Hirst, a. s.

*Diamantový šperk
od ALO diamonds
– výnosná a
bezpečná investice*

**PRSTEN ALO
FANTASY SKY,**
BÍLÉ 18KT ZLATO,
MODRÝ 1,53CT
DIAMANT,
75 DIAMANTŮ

**PRSTEN ALO
RED CZARINA,**
PLATINA,
12 DIAMANTŮ,
RUBÍN 5,03 CT

**PRSTEN ALO
MARION,**
BÍLÉ 18KT ZLATO,
CENTRÁLNÍ 2CT
DIAMANT,
68 DIAMANTŮ

ŠPERK JAKO INVESTICE

ČTVRTINA ČECHŮ A SLOVÁKŮ KUPUJE ŠPERKY ZA ÚČELEM INVESTICE

Zájem o investiční šperky roste. Podle průzkumu klenotnictví ALO diamonds si každý pátý Čech, který kupuje klenoty, pořizuje šperk jako investici a dlouhodobé uložení hodnoty. Tato forma ukládání peněz je jednou z nejistějších a nejstabilnějších investic. Šperk uchovává hodnotu lépe a jako celek splňuje vlastnosti uměleckého díla – unikátnost, originalitu a zhodnocení umocněné vzrůstající cenou drahokamů na světových trzích.

Diamantový šperk patří do kategorie tzv. alternativních investic. Oproti samotnému investičnímu diamantu, posuzovanému čistě dle ceny surovin, hodnotu šperku určuje nejen drahý kámen a materiál, ze kterého je vyroben, ale též jedinečné umělecké zpracování a originální design. Nevíte, jaký šperk zvolit? Typickým investičním šperkem bývá sada klenotů (např. náušnice a přívěsek) z bílého zlata s brilianty, přičemž obecně platí, že větší kameny se dlouhodobě zhodnocují lépe. Sázkou na jistotu je pak model s centrálním diamantem. Ti, kdo preferují výraznější barvy, mohou vybírat mezi šperky osazenými vzácnými drahokamy, které také mají schopnost udržet hodnotu – smaragdy, tanzanity, safíry nebo rubíny. Ty v případě špičkové kvality a velikosti dosahují závratných cen a bývají dokonce hodnotnější než diamanty.

Cena diamantů během krize rostla!

Porovnáme-li obvyklé investiční kategorie, jakými jsou cenné papíry a nemovitosti, s diamanty, pak zjistíme, že poslední světovou krizí prošly nejlépe právě diamanty. Jejich hodnota mírně rostla a po krizi nabrala dokonce nevidaný vzestup. Naopak akcie na pražské burze zaznamenaly dramatický propad, jejich hodnota oproti době před krizí klesla téměř na třetinu (39 %) a podle indexu pražské burzy se doposud na předkrizovou úroveň nevrátila.

Nakupujte u odborníků!

Renomovaný klenotnický ateliér ALO diamonds navrhuje a vyrábí originální šperky zdobené diamanty, drahými kameny a perlami již 20 let. Jejich hodnotu vždy stvrzuje certifikátem ověřujícím pravost a původ kamene nezávislým soudním znalcem, spolu s podrobným popisem specifických vlastností a jedinečné kvality. Pracuje s drahokamy nejvyšší kvality, jejichž hodnota dlouhodobě roste. Jako první firma v ČR a na Slovensku začala v roce 1997 obchodovat na burzách v Antverpách, Hongkongu a Izraeli. Kolekce můžete vybírat v síti exkluzivních butiků ALO diamonds, kde je k dispozici odborný personál. Samozřejmostí je individuální přístup k zákazníkům, stejně jako špičkový doživotní servis i záruka na vypadnutí kamene.

Právo ve světě internetu věcí: co nás čeká ve věku 4.0

Rozvoj internetu věcí se dotkne všech sektorů průmyslu a služeb, které budou postupně konvergovat do digitálního světa. V souvislosti s tímto technologickým trendem budou vyvstávat mimo jiné i právní otázky ochrany soukromí, odpovědnosti a regulace elektronických komunikací.

Co je internet věcí?

Internet věcí (internet of things nebo machine-to-machine) je často spojován s přelomovým technologickým řešením, které změní svět, jak jej dnes známe. Ve skutečnosti má však internet věcí mnoho podob, z nichž některé jsou v praxi používány již několik desetiletí (např. čárové, RFID nebo QR kódy), zatímco jiné teprve postupně pronikají do každodenního života (autopilot v automobilech, chytrá domácnost, náramky upozorňující pacienty na to, kdy si mají vzít léky).

Zjednodušeně řečeno označuje internet věcí propojení neomezeného množství nejrůznějších objektů – věcí – prostřednictvím sítě (typicky internetu). Jedná se tedy o síť neomezeného počtu věcí sestávajících z čidel, senzorů, přenosových a jiných zařízení, která sbírají údaje, komunikují mezi sebou, vyhodnocují shromážděné údaje a na základě jejich vyhodnocení mohou samostatně jednat bez aktivního zásahu člověka. Věci, které jsou součástí internetu věcí, tak projevují v důsledku sběru a vyhodnocení shromážděných údajů samostatnost, jakousi „inteligenci“, jelikož v některých případech již nebudou ke svému fungování a interakci potřebovat průběžné zásahy a instrukce od lidí, ale budou se „chovat“ na základě dat, která si samy shromáždily nebo jim byly zaslány jinými věcmi v rámci společné sítě.

Ne všechny produkty a služby, které lze považovat za součást internetu věcí, mají schopnost analyzovat shromážděné údaje nebo na jejich základě samostatně jednat; některé věci spočívají v pouhém pasivním sběru informací, které následně posílají k analýze a vyhodnocení.

Jak je z uvedeného letmého výčtu patrné, internet věcí zahrnuje mnoho různých technologických možností s nejrůznějšími funkcemi, účely i riziky. Dle některých odhadů bude v roce 2020 v rámci internetu věcí propojených až 50 miliard[1] zařízení a ekonomický přínos internetu věcí dosáhne v roce 2025 až 6.2 bilionu USD.[2]

Tak jako prošlo právo vývojem v souvislosti s rozvojem „klasického“ internetu a byly přijaty nové koncepty jako je omezená odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti (ISPs) za obsah či došlo ke změně náhledu na některé klasické právní instituty, lze očekávat, že i internet věcí bude mít vliv na právní prostředí.

Tento článek se zabývá některými právními otázkami, které dle našeho názoru budou v souvislosti s rozmachem internetu věcí nabývat na významu.

Otázka soukromí a ochrany osobních údajů

Je možné, že v nedaleké budoucnosti budeme žít v chytrých domácnostech, které zjistí, zda jsme či nejsme doma, zapamatují si naši obvyklou trasu od otevření dveří až do postele, budou znát naši obvyklou dobu vstávání, a na základě těchto informací dokážou automaticky optimalizovat chod domácnosti a dalších předmětů v našem vlastnictví – půl hodiny před typickým časem vstávání zapnou vše, co ráno potřebujeme, od boileru až po kávovar, připraví (vyhřáté nebo klimatizované) auto před dům, při vzdálení se od domova vypnou omylem nevyplnutou žehličku apod. Zároveň nám energetické společnosti budou dodávat energii na základě údajů z tzv. smart meteringu, které umožní efektivnější distribuci a spotřebu energie, a místo ručičkových hodinek budeme nosit chytré hodinky, které budou měřit počet kroků, který denně ujdeme, jak dlouho a jak hluboce spíme, zda jsme vzali předepsané léky a další důležité údaje o našem zdraví. Výše uvedené technologie jistě přinesou do našich životů mnoho pohodlí, efektivity a úspor, avšak za cenu sdílení řady

údajů o našem životě s velkým množstvím poskytovatelů různých služeb a produktů.

Čím více propojených zařízení bude, tím více osobních údajů budou tato zařízení shromažďovat. Tyto údaje bude následně možné analyzovat, sdílet či jinak spravovat nepředvídatelným a nekontrolovatelným počtem osob, společností a organizací jako jsou výrobci chytrých zařízení, poskytovatelé a správci aplikací (softwarových řešení), poskytovatelé doprovodných služeb či produktů (např. energetická společnost), poskytovatelé připojení a další články finálního řešení internetu věcí. Dnešní právní rámec ochrany osobních údajů není na podobné hromadné zacházení s osobními údaji připravený a rozhodně není rámcem ideálním.

V prostředí, ve kterém budou naše osobní údaje shromažďovány víceméně neustále a na všech místech, je prakticky nemožné zachovat některé současné principy, na kterých stojí ochrana osobních údajů. V současné době je např. zpravidla nutné od subjektu údajů získat informovaný souhlas se zpracováním jeho osobních údajů nebo jej o zpracování ve většině případů alespoň informovat. Implementace povinného souhlasu nebo povinnosti jasně a určitě informovat v prostředí neustálého a všudypřítomného shromažďování osobních údajů je ovšem velmi složitě aplikovatelná, a i v takovém případě prakticky nekontrolovatelná a nevymahatelná. Jakýkoliv pohyb v rámci tzv. smart cities či smart buildings bude automaticky spouštět některá zařízení internetu věcí, které budou moci sledovat pohyb osob a sbírat osobní údaje. Je jen otázkou času a obchodního rozhodnutí, kdy tato zařízení bez obtíží identifikují libovolnou osobu podle jejího profilu na sociálních sítích nebo jiného veřejného zdroje.

Je tedy na místě uvažovat o nových zásadách ochrany osobních údajů, které nebudou spoléhat na současný model stojící převážně na udělení předchozího souhlasu subjektem údajů, a které zároveň zajistí každému uživateli internetu věcí rozumnou míru kontroly nad svou soukromou sférou.

Mezi rizika, která jsou s internetem věcí a obecně s využíváním tzv. big data spojena, patří nedostatek informací a transparency o způsobu zpracování ze strany správců a zpracovatelů osobních údajů, což může vést nejen k narušení soukromí jednotlivců, ale také k nesprávným závěrům

o jejich chování či preferencích. Potenciální chyby v algoritmech a způsobu zpracování, analýze či vyhodnocení údajů nemusí být v případě nedostatečné informovanosti subjektů údajů nikdy odhaleny a mohou vést k dlouhodobě nepřesným či nesprávným výsledkům. Evropský inspektor ochrany údajů nedávno ve své zprávě[3] upozornil, že takové chyby mohou mít zásadní diskriminační dopady na jednotlivce. Ve světě datové analytiky již jednotlivci nemusí být posuzováni podle svého skutečného jednání, ale podle toho, jaké jednání u nich bude na základě datové analýzy předpokládáno. Datová analýza tak může předpokládat pravděpodobnost kariérního úspěchu, pravděpodobnost závažné nemoci či předčasné smrti nebo pravděpodobnost nesplacení úvěru. Výsledkům datové analýzy a rozhodnutím činěným na jejím základě nemusí mít jednotlivci žádnou možnost se bránit. Za účelem eliminace některých rizik, kterou jsou spojena s rozšířením tzv. big data, navrhl Evropský inspektor ochrany údajů zavést pravidla, která zajistí, aby organizace byly transparentnější ohledně způsobu, kterým zpracovávají osobní údaje, aby byla subjektům údajů poskytnuta větší kontrola nad vlastními osobními údaji (např. ve formě opt-out mechanismů), aby bylo zpracování údajů po technické či organizační stránce více zaměřené na ochranu osobních údajů (tzv. privacy by design) a aby byly organizace činné odpovědnými za porušování ochrany osobních údajů.

Dalším z nových principů, o kterém se v souvislosti se zaváděním RFID čidel a internetu věcí diskutuje, je tzv. právo na mlčení nebo odpojení čidel (neboli right to silence the chips). Jedná se o obdobu práva být zapomenut (right to be forgotten), na základě kterého má každý právo na vynětí (tzv. opt-out) z režimu shromažďování informací o jeho osobě. Objevují se i názory, že toto právo by mělo být považováno za jedno ze zásadních lidských práv, zaručovaných mezinárodními dohodami a ústavou. Mezi další návrhy, jak se všudypřítomnému zpracování osobních údajů vyhnout nebo zmírnit jeho dopad, je zvýšení sankcí za porušení právních předpisů po vzoru soutěžního práva, tj. zavedení vysokých pokut odvíjejících se od velikosti obrátu provinivší se společnosti.

Další geopoliticky významnou otázkou je problematika předávání osobních údajů do zahraničí. V souvislosti s nedávným rozhodnutím SDEU o zrušení tzv. režimu Safe Harbor pro předávání údajů mezi Evropskou unií a Spojenými státy je tato otázka nanejvýš aktuální.

Otázka odpovědnosti za aktivní jednání propojeného zařízení

V souvislosti s propojením zařízení v rámci internetu věcí nebudou tato zařízení pouze pasiv-

ně sbírat údaje, ale budou je umět také poslat dál a tím pomáhat v rozhodovacím procesu, některá budou dokonce umět shromažďené údaje analyzovat a na jejich základě také samostatně rozhodovat a aktivně jednat. V současné době se tato zvýšená samostatnost projevuje například v rámci popularity samořídících prvků automobilů, stavebních nebo zemědělských strojů a jiných „autopilotů“, kdy zařízení (např. traktor) dokáže automaticky vyhodnocovat a reagovat na vnější prostředí (zatáčet, brzdít, měnit polohu) na základě analýzy sesbíraných údajů.

Za situace, kdy věc, která není dle právního řádu subjektem, nýbrž předmětem, bude sama aktivně „jednat“, vznikne otázka odpovědnosti za takové jednání. Právní odpovědnost za jednání nese dle současného právního řádu vždy osoba (právnícká nebo fyzická), a ačkoliv bude míra samostatnosti chytrých zařízení čím dál tím větší, nelze dle našeho názoru opustit premisu, že věc není subjektem právního vztahu a nemůže nést odpovědnost. Nebude však vždy jednoduché určit, která osoba odpovědnost ponese. Bude jí řidič, výrobce automobilu, výrobce jednotlivého chytrého zařízení, poskytovatel konektivity či ještě někdo jiný? Bude třeba zvážit, zda současná úprava odpovědnosti vlastníka věci v kombinaci s úpravou zvláštních případů odpovědnosti bude dostatečná k zajištění právní jistoty ve světě s potenciálně miliardami propojených a autonomně jednajících zařízení.

Právní otázky související s poskytováním služeb elektronických komunikací

Nezbytným předpokladem internetu věcí je propojenost jednotlivých zařízení. Některá zařízení mohou být propojena pouze v rámci soukromé sítě, avšak lze předpokládat, že většina zařízení bude propojena prostřednictvím sítě, která je předmětem regulace elektronických komunikací, jako jsou sítě typu GSM, CDMA, Wi-Fi či zařízení krátkého dosahu typu Bluetooth.[4] Čím větší bude mít síť dosah, tím větší počet dat bude moci být sdílen a tím větší přínos internet věcí přinese. V rámci práva elektronických komunikací vyvstávají pro poskytovatele služeb internetu sítí některé povinnosti týkající se např. oznamovací povinnosti o zahájení poskytování služeb elektronických komunikací Českému telekomunikačnímu úřadu, povinnosti vztahující se na bezpečnost a zajištění sítí, roamingu či možnosti zákazníka přejít ke konkurenci.

V souvislosti s rozvojem internetu věcí, kdy by do veřejné sítě mohly být během několika málo let zapojeny desítky miliard zařízení, je potřeba zmínit také zajištění dostatečného počtu vol-

ných čísel či IP adres, případně jiných identifikátorů, aby bylo možné každé zařízení bezpečně identifikovat.

Závěr

Internet věcí nebude jen doménou technologického světa, jak jej dnes chápeme. Víze Evropské komise je, že tradiční průmysl a služby budou postupně konvergovat do digitální sféry. Na rozdíl od Spojených států, kde se digitální svět rozšiřuje do fyzického světa, jak to vidíme např. v automobilovém průmyslu, předpokládá Evropská komise v Evropě opačný vývoj, tedy rozšiřování fyzického světa do světa digitálního. Lze tedy očekávat, že za pár let nebudou existovat klienti, kteří by nebyli v nějaké míře digitálnímu světu a světu internetu věcí vystaveni.

Ačkoliv rozhodně nelze říci, že by stávající právní principy a současná regulace nedopadala na internet věcí, nedisponují dle našeho názoru efektivními nástroji. Tradičním principům ochrany osobních údajů hrozí, že se v blízké budoucnosti stanou obsoletní, jelikož praxe a technologický vývoj již jednoduše nebudou s některými principy kompatibilní. Domníváme se proto, že je potřeba se zamyslet nad novými mechanismy, které umožní regulaci ochrany osobních údajů, jež nebude brzdit technologický vývoj, ale zároveň poskytne dostatečnou ochranu soukromí jednotlivců. Nalezení takových řešení bude vyžadovat úzkou spolupráci nejen právních expertů a regulátorů, ale také inženýrů, vědců, zástupců organizací zpracovávajících osobní údaje a dalších zainteresovaných stran. Pouze interdisciplinární diskurs zahrnující i etické aspekty zaručí, že výsledné řešení bude funkční a spravedlivé. ●

Mgr. Jana Pattynová, LL.M.

Štefan Král

PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

PIERSTONE

Poznámky

- [1] Dostupné na www.cisco.com/c/dam/en_us/about/ac79/docs/innov/IoT_IBSG_041FINAL.pdf.
- [2] Dostupné na www.mckinsey.com/mgi/our-research.
- [3] Opinion 7/2015 Meeting the challenges of big data ze dne 19. 11. 2015.
- [4] Existují ovšem i jiné typy řešení, která jsou v rámci internetu věcí využívána. Příkladem mohou být sítě s širokým pokrytím, ale s nízkou spotřebou pro koncové zařízení (tzv. LPWAN, low power wide area network).

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé České republiky, a to prostřednictvím svých více jak 20 právních specialistů.

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

■ **PRAHA**
■ Karolíny Světlé 25, 110 00 Praha 1
■ tel.: +420 222 866 555

■ **BRNO**
■ Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
■ tel.: +420 542 210 351

■ **OSTRAVA**
■ Bukovanského 30, 710 00 Ostrava
■ tel.: +420 596 629 503

■ email: info@mt-legal.com
■ www.mt-legal.com

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

K některým aspektům institutu nepominutelného dědice v novém občanském právu ve srovnání s předchozí úpravou v zák. 40/1964 Sb.

V dílu pátém hlavy třetí části třetí zák. 89/2012 Sb., se nachází v oddílu prvním úprava nepominutelného dědice. Právě tímto institutem, jeho povahou, některými jeho atributy a změnami oproti úpravě v zák. 89/2012 Sb. se budu v následujícím příspěvku krátce zabývat.

Jedna z prvních myšlenek, které napadnou čtenáře po přečtení úvodu, je, že institut nepominutelného dědice není v občanském právu v podstatě ničím novým. Taková úvaha je do jisté míry správná, přesto oproti předchozí úpravě v Občanském zákoníku 1964 zde došlo k určitému posunu, a to jak terminologickému, tak v některých základních východiscích tohoto institutu. Do značné míry je tento posun spjat právě se základními východisky NOZ, respektive s jeho antropocentrickým pojetím a významem jaký nové občanské právo na dědění obecně klade.

Považuji za vhodné uvést, že institut neopominutelného dědice, jak jej pojmenovala právní teorie (OZ 1964 pojem neopominutelného dědice přímo neobsahoval), byl za předchozí právní úpravy normován v ust. § 479 OZ 1964. Toto ustanovení upravilo, že nezletilým potomkům se musí dostat aspoň tolik, kolik činí jejich dědický podíl ze zákona, a zletilým potomkům aspoň tolik, kolik činí jedna polovina jejich dědického podílu ze zákona. Pokud závět tomu

odporuje, je v této části neplatná, nedošlo-li k vydědění uvedených potomků.

Naopak nynějším pojmem nepominutelný je již přímo v textu zákona uvozen Oddíl 1. Tento oddíl je v zákoně systematicky zařazen tak, jak uvedeno v prvním odstavci tohoto příspěvku.

OZ 2012 v ust. § 1642 stanoví, že nepominutelnému dědici náleží z pozůstalosti povinný díl. Výpočet povinného dílu je pak uveden v ust. § 1654 odst. 1), který stanoví, že nepominutelný dědic nemá právo na podíl z pozůstalosti, nýbrž jen na peněžní částku rovnající se hodnotě jeho povinného dílu.

Výše uvedená ustanovení jsou pro nynější postavení nepominutelného dědice a jeho práva a povinnosti, vůbec pro pochopení posunu, k jakému došlo mezi institutem neopominutelného dědice (OZ 1964) a nepominutelného dědice (OZ 2012) klíčová.

Komentář[1] uvádí: Občanský zákoník vychází nově z toho, že nepominutelný dědic není z právního hlediska ve skutečnosti dědicem, nýbrž je toliko věřitelem, resp. zákonným odkazovníkem. Tato změna má celou řadu hmotněprávních a následně také procesních důsledků.

K další důležité změně oproti předchozí úpravě v zákoně 40/1964 Sb. došlo v určení rozsahu zákonného dědického podílu, tedy sumy jmění, která za zákonem stanovených podmínek nepominutelnému dědici přináležejí. Jak bylo citováno výše, OZ 1964 stanovil, že „nezletilým potomkům se musí dostat alespoň tolik, kolik činí jejich dědický podíl ze zákona a zletilým potomkům alespoň tolik, kolik činí jedna polovina jejich dědického podílu ze zákona.“

Oproti předchozímu zákonu, jehož důležitým východiskem bylo, eufemisticky řečeno, distribuovat majetek podle socialistického pojetí spravedlnosti a ingerovat, například konceptem širokého pojetí absolutní neplatnosti, do aktů svobodné vůle, nyní, na odlišných právně teoretických východiscích (principech) založený kodex soukromého práva z mého pohledu dostává svým základním zásadám i při stanovení výše povinného dílu nepominutelného dědice.

Projevuje se to mimo jiné tím, že OZ 2012 nechává oproti předchozímu zákoníku prostor pro širší autonomii vůle na straně toho, kdo jmění buď fakticky vybudoval, nebo se alespoň o to, co zdědil, za svého života staral, tj. zůstavitele. Tak ust. § 1643 odst. 2) OZ 2012 stanoví, že „Je-li nepominutelný dědic nezletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí tři čtvrtiny jeho zákonného dědického podílu. Je-li nepominutelný dědic zletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí čtvrtina jeho zákonného dědického podílu.“ Posun oproti předchozí úpravě je zřetelný.

Koho zákon považuje za nepominutelného dědice?

Co se týče okruhu osob, které lze za nepominutelné dědice považovat, Komentář[2] uvádí, že: „Občanský zákoník vyšel z dosavadního pojetí a nepominutelnými dědici jsou (i nadále) děti zůstavitele a nedědí-li, pak jsou jimi je-

jich potomci (§ 1643 odst. 1). Děti zůstavitele jsou jeho děti narozené jak v manželství, tak i mimo něj. Nepominutelným dědicem je i osvojenec, který byl osvojen zůstavitelem a jeho manželem, nebo jen zůstavitelem. Nepominutelným dědicem se rozumí i nasciturus, narodí-li se živý.“

Nepominutelnými dědici však nejsou předci zůstavitele, což ostatně ze zákona přímo vyplývá.

Vydedění, dědická nezpůsobilost a zřeknutí se dědictví

Samotná skutečnost, že nepominutelný dědic splňuje jako descendent zůstavitele hmotněprávní předpoklad ke vzniku práva na povinný podíl, ještě automaticky neznamená, že na povinný díl dosáhne. Kromě důvodů, které stojí „o krok dále“ tj. například odmítnutí dědictví, předlužení dědictví atp., jsou zde tři důvody, z nichž naplní-li se jeden alternativně, právo na povinný podíl nepominutelnému dědici vůbec nevznikne. Těmito důvody jsou vydedění, dědická nezpůsobilost a zřeknutí se dědictví.

Tak ust. § 1646 odst. 2) OZ 2012 stanoví, že ze zákonných důvodů lze nepominutelného dědice vydeděním z jeho práva na povinný díl vyloučit, anebo jej v jeho právu zkrátit. Zůstavitel může vydedít nepominutelného dědice, který mu neposkytl potřebnou pomoc v nouzi, nebo o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, jaký by projevovat měl, nebo byl odsouzen pro trestný čin spáchaný za okolností svědčících o jeho zvrhlé povaze nebo vede trvale nezřízený život.

Zůstavitel může vydedít i nepominutelného dědice, který je nezpůsobilý dědit, a proto je z dědického práva vyloučen. Přežije-li vydeděný potomek zůstavitele, nedědí ani potomci vydeděného potomka, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli. Nedožije-li se vydeděný potomek smrti zůstavitele, pak jeho potomci dědí vyjma těch, kteří jsou samostatně vyloučeni z práva dědického.

Ust. § 1647 pak stanoví, že zůstavitel může vydedít i nepominutelného dědice, který je tak zadlužen nebo si počíná tak marnotratně, že tu je obava, že se pro jeho potomky nezachová povinný díl.

K samotnému vydedění existuje již nyní bohatá judikatura, která se nepochybně bude dále rozrůstat, ostatně, OZ 2012 důvody pro vydedění rozšiřuje, některé stanoví zcela nově, včetně užití nové terminologie.

Oproti OZ 1964 je nyní zcela nově upraven institut zřeknutí se dědictví. Dle ust. §1484 odst. 1) NOZ, platí, že dědického práva se lze předem zříci smlouvou se zůstavitelem; není-li jinak ujednáno, působí zřeknutí i proti potomkům. Kdo se zřekne dědického práva, zřídka se tím i práva na povinný díl; kdo se však zřekne jen práva na povinný díl, nezřídka se tím práva z dědické posloupnosti.

Závěrem

Institut neopominutelného dědice doznal výraznějších změn oproti předchozí úpravě, která vycházela z ust. § 479 OZ 1964. Kromě změny výše povinného podílu došlo k důležité změně ve způsobu hmotněprávního postavení osoby, které toto právě svědčí a to z dědice, jako univerzálního sukcesora zákonem stanovené části pozůstalosti, do postavení věřitele, kterému ve vztahu k pozůstalosti svědčí právo na určité (určitá) plnění. ●

JUDr. Vít Nevařil,
advokát
MORENO VLK & ASOCIADOS

Moreno Vlk & Asociados
Advokátní kancelář s právnickými zvláštnostmi a.s.
Praha | Most | Bratřův

Poznámky

- [1] Fiala, R., Drápal, L. a kol. Občanský zákoník IV. Dědické právo (§1475 – 1720). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 404.
- [2] Tamtéž, str. 403.

Weil

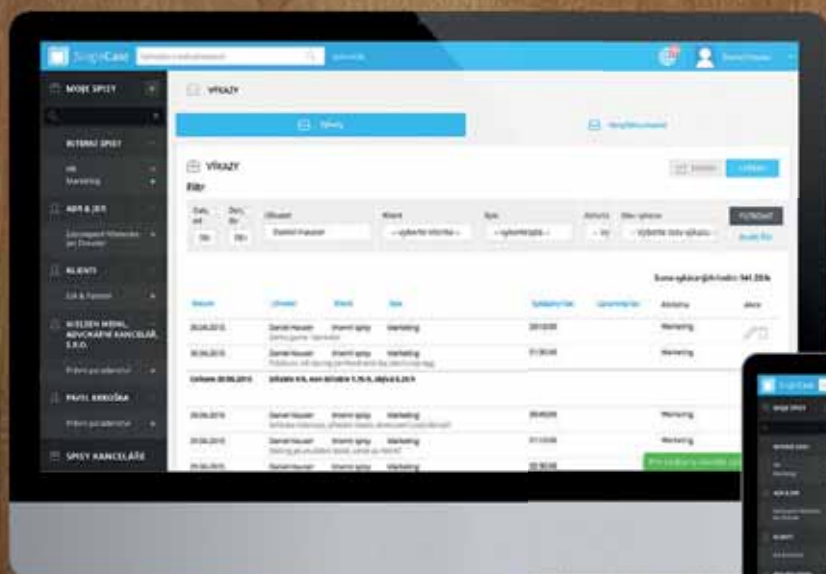
Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU pro mezinárodní kancelář (epravo.cz 2015, 2013, 2012, 2011) a současně Právnícká firma roku v kategoriích: ■ Nejlepší klientské služby (epravo.cz 2014, 2012) ■ Fúze a akvizice (epravo.cz 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010) ■ Řešení sporů a arbitráže (epravo.cz 2015, 2013, 2012, 2011, 2010) ■ Právo hospodářské soutěže (epravo.cz 2014) ■ Telekomunikace a média (epravo.cz 2008)
CHAMBERS EUROPE AWARDS 2013 WINNER	NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MEZINÁRODNÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ PŮSOBÍCÍ V ČESKÉ REPUBLICE (Chambers Europe 2013, 2009, 2008)
	Křižovnické nám. 193/2 110 00 Praha 1 tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310

SingleCase

V KANCELÁŘI **NEMUSÍTE SEDĚT,** ABY FUNGOVALA

Nejjednodušší nástroj pro řízení advokátní kanceláře

Evidence práce a kontrola úkolů i na mobilu

Našptávání výkazů v průběhu práce

Ke spisům se dostanete odkudkoli, i z telefonu a tabletu

Žádné investice do infrastruktury, žádná instalace

VYZKOUŠEJTE SI NÁS. ZCELA ZDARMA NA 30 DNÍ.

www.singlecase.cz, +420 739 475 360

Autorská díla na internetu

V posledních letech s dynamickým rozvojem informačních technologií, internet nevyjímaje, roste i potřeba fyzických a právnických osob (zejm. obchodních společností) veřejně prezentovat své produkty a služby, nejčastěji prostřednictvím webových stránek. Obsahem takových prezentací pak zpravidla bývají texty, obrázky či videa. Je ovšem třeba mít na paměti, že právě tyto texty, obrázky či videa mohou naplňovat znaky autorského díla podle autorského zákona a jako taková pak požívají zvláštní právní ochrany.

Užití vlastního autorského díla a potřeba souhlasu třetích osob

Autorské dílo je jedinečný výsledek tvůrčí duševní činnosti autora vyjádřený v jakékoli objektivně vnímatelné podobě (včetně podoby elektronické). Úprava autorského díla, jeho ochrana a výkon autorských práv z něj plynoucích, resp. problematika správních deliktů z jejich porušení, je obsažena v autorském zákonu.

I v případě, že v rámci prezentace je užíváno vlastní autorské dílo (tj. zejména vlastní text, obrázek či video), může nastat situace, kdy je třeba respektovat omezení plynoucí z autorských práv ostatních autorů. Typicky se jed-

ná o případy, kdy vlastním autorským dílem je fotografie či video obsahující vyobrazení výrobku, který je autorským dílem jiného autora. Obdobná situace nastává v případě, že se autorská díla dotýkají osobnostních práv jiných osob, například při pořízení fotografie zobrazující jinou fyzickou osobu. V obou těchto případech je k pořízení autorského díla (např. fotografie) a způsobu jeho dalšího užití zapotřebí souhlasu dotčené osoby, tedy buď autora zobrazeného autorského díla (např. výrobku), nebo osoby autorským dílem zachycené.

Užití cizího autorského díla a potřeba souhlasu jeho autora

Vedle užití vlastního autorského díla se pro webovou (či jinou) prezentaci nabízí též užití autorských děl jiných autorů, přičemž v zásadě platí, že k takovému užití je vždy třeba autorova souhlasu.[1]

V praxi často dochází k prostému kopírování a stahování textů, obrázků a videí z původního zdroje umístěného na internetu a k jejich následnému použití, a to nejen bez uvedení původního zdroje autorského díla, ale dokonce právě bez potřebného souhlasu autora díla k jeho užití. Důvodem takového jednání je zřejmě neznalost kontextu autorskoprávní ochrany, možných důsledků porušení autorských práv, či snad dokonce lhotejnost k autorským

právům. Je přitom chybou domnívat se, že se na nelegální užití autorského díla nepříjde. Riziko odhalení a následného postihu je vysoké. V internetovém prostředí bývají používány speciální vyhledávací softwary, které jsou schopny autorské dílo lokalizovat např. pomocí vodoznaků nebo stenografických zpráv, které fungují v podstatě jako jedinečný podpis autora.

Pokud někdo užije autorské dílo bez svolení autora (a nejedná se přitom o výjimečné případy, ve kterých zákon takové užití bez svolení autora připouští), například stažením textů, fotografií nebo videí z internetu a jejich umístěním do své webové či jiné prezentace, dopouští se tím protiprávního jednání, které v krajním případě může být posuzováno i jako trestný čin.

Licenční smlouva, licence Creative Commons a fotobanky

Souhlas autora s užitím autorského díla je nejčastěji udělován ve formě licenční smlouvy, kterou autor díla poskytuje nabyvateli licence oprávnění užívat autorské dílo. Licenční smlouva může opravňovat nabyvatele k neomezenému užití autorského díla, nebo může být licence omezena různými ujednáními smluvních stran obsaženými v licenční smlouvě. Nabyvatel licence tedy může být oprávněn užívat dílo v původní nebo zpracované či jinak změněné

podobě, pouze určitým způsobem nebo všemi způsoby užití, v omezeném či neomezeném rozsahu. Právní úprava licence k předmětům chráněným autorským zákonem je od 1. ledna 2014 obsažena v novém občanském zákoníku.

Zvláštním druhem licence je tzv. licence Creative Commons opravňující nabyvatele licence bezúplatně k různým způsobům užití autorského díla, přičemž způsob a rozsah užití závisí na zvolené verzi licence. V případě uplatnění oprávnění z této licence je nabyvatel při užití díla povinen uvádět název díla, jeho autora, zdroj a specifikovat verzi licence, aby bylo zřejmé, jaká oprávnění z ní pro nabyvatele plynou. Autorská díla spadající pod licenci Creative Commons pak mohou být užitá podle zvolené verze licence i ke komerčním účelům. Nejznámějšími zdroji takto licencovaného obsahu jsou např. Flickr či služba Google+.

Jako legální zdroj zejména obrázků a v poslední době též videí slouží různé fotobanky a databanky, v nichž lze na základě licence získat oprávnění v různém rozsahu a k různým způsobům užití autorské dílo ve fotobance či databance uložené a jí zpřístupněné.

Odkazy na autorská díla ve webových prezentacích

Určitou možností, jak zobrazit ve své webové prezentaci autorské dílo bez udělení souhlasu konkrétního autora, může být využití odkazování na autorská díla zveřejněná na internetu.

Problematickou sdělování autorských děl veřejnosti pomocí tzv. hyperlinků (tj. odkazů na zdroj autorského díla), embeddovaných odkazů (tj. odkazů, kliknutím na něž se autorské dílo zobrazí takovým způsobem, že sice vyvolá dojem, že se nachází na stránce odkazu, ve skutečnosti ale pochází z jiné webové stránky) či framingu (tj. vložení videa či obrázku z jiné webové stránky) se v uplynulém roce zabýval Soudní dvůr Evropské unie, který v této souvislosti vydal dvě významná rozhodnutí. V nich se zabýval zejména výkladem pojmu sdělování díla veřejnosti upraveného v čl. 3 tzv. Informační směrnice,[2] dle kterého poskytnou členské státy autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoli sdělení jejich děl veřejnosti včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si sám zvolí.

První z těchto průlomových rozhodnutí vydané v únoru loňského roku se zabývalo sporem skupiny novinářů a provozovatele internetových stránek obsahujících hypertextové odkazy na jejich články.[3] Soud se v něm vypořá-

dal s otázkou, zda odkazování na autorské dílo v prostředí internetu lze podřadit pod pojem sdělování díla veřejnosti dle čl. 3 Informační směrnice, či nikoli, a rovněž se zabýval rozsahem pojmu veřejnost. Soud dovodil, že užití hyperlinku představuje sdělování díla veřejnosti ve smyslu Informační směrnice. Aby však v případě odkazování došlo k porušení autorského práva, muselo by být autorské dílo takto sdělováno tzv. nové veřejnosti, tedy osobám, které nebyly – objektivně nahlíženo – zahrnuty do množiny veřejnosti u původního sdělování samotným autorem nebo osobou k tomu oprávněnou. Jinými slovy, k zásahu do autorských práv by v případě odkazu mohlo dojít pouze tehdy, pokud by pomocí odkazování bylo autorské dílo sděleno širšímu okruhu osob (například by odkaz směřoval na obsah, který byl v původním umístění přístupný pouze určité omezené skupině uživatelů placeného webového rozhraní), nebo pokud by došlo k odkazování na zdroj, kam bylo autorské dílo umístěno neoprávněně (bez souhlasu autora). Naopak v případech, kdy je autorské dílo zveřejněno na internetu se souhlasem jeho autora bez dalšího omezení, nedochází odkazem na takové autorské dílo k porušení práv jeho autora.[4]

Ve druhém případě Soud řešil předběžnou otázku, zda vložení cizího autorského díla zpřístupněného veřejnosti na cizí webové stránce na vlastní webovou stránku (za použití tzv. framingu) představuje sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 Informační směrnice.[5] Soud přitom dospěl k závěru, že odkaz na autorské dílo, které je veřejně publikované na internetu majitelem autorských práv (v tomto případě šlo o video umístěné na youtube.com), lze umístit na vlastní web bez souhlasu autora, pokud k tomu nedochází za použití specifické technologie odlišné od technologie původního sdělování, a zároveň tím nedochází ke sdělování cizího díla tzv. nové veřejnosti (tedy osobám, kterým by autorské dílo v místě jeho původního umístění nebylo přístupné).

V obou shora popsaných případech, jimiž se Soudní dvůr Evropské unie zabýval, je přitom důležitým aspektem právě podstata odkazování, které nenaplnňuje znaky rozmnožování autorského díla ve smyslu autorského zákona. Na rozdíl od kopírování a stahování totiž v případě odkazování nejde o vytváření duplikátu autorského díla, který by byl následně umístěn na webové stránky odlišné od původního zdroje.

Možné důsledky porušení autorských práv

V případech, že k neoprávněnému užití autorského díla dojde, je takové porušení právních předpisů spojeno s několika důsledky.

Především se autor, do jehož práv bylo neoprávněně zasazeno nebo jehož právům hrozí neoprávněný zásah, může domáhat odstranění následků takového zásahu do svého práva (např. stažením neoprávněně zkopírovaného obrázku z webových stránek), poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu (včetně poskytnutí zadostiučinění v penězích), náhrady způsobené škody či vydání bezdůvodného obohacení.

Vedle uvedených soukromoprávních důsledků může být neoprávněným užitím autorského díla naplněna skutková podstata správního deliktu podle autorského zákona, v krajním případě i trestného činu porušení autorského práva, práv souvisejících s autorským právem a práv k databázi. Závažnost trestného činu se přitom posuzuje podle míry zásahu do práv autora, resp. velikosti prospěchu z takového jednání získaného, případně podle toho, zda protiprávní jednání porušující autorské právo, vykazuje znaky obchodní činnosti či jiného podnikání neoprávněně jednajících osoby. Osobami, kterým hrozí trestněprávní postih za porušení autorského práva, přitom mohou být nejen fyzické, ale i právnické osoby. ●

Andrea Kopečková, advokátní koncipientka
VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.

VCV | VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Výjimkou z tohoto pravidla jsou tzv. volná díla (tedy díla, u nichž uplynula doba trvání majetkových práv autorských a každý je může bez dalšího volně užit) a zákonná omezení autorského práva v podobě tzv. volných užití a užití na základě zákonných licencí.
- [2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.
- [3] SDEU C-466/12 Nils Svensson, Sten Sjögren, Madelaine Sahlman, Pia Gadd v. Retriever Sverige AB.
- [4] Forejtová, M. Hyperlinkový tunel do majetkového práva autorského., [online]. Právníprostor.cz, dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/clanky/mezinarodni-a-evropske-pravo/hyperlinkovy-tunel-do-majetkového-prava-autorského>.
- [5] SDEU C-348/13 BestWater International GmbH v. Michael Mebes a Stefan Potsch.

Pozvánka na konferenci

Pracovní právo 2016 v otázkách a odpovědích

[navštívit](#)

Čas konání: 21. 4. 2016 09:00 – 21. 4. 2016 13:00

Místo konání akce: Vysoká škola CEVRO institut, Jungmannova 17, 110 00 Praha 1

Přednášející: Dle programu níže

Cena včetně DPH: 2 375,00 Kč

Nejzásadnější změnu pracovního práva v posledních letech přinesl nový občanský zákoník. Chcete se seznámit s novinkami, které v oblasti pracovního práva přinese letošní rok? Zaměříme se především na zákoník práce, zákon o ochraně veřejného zdraví a zákon o inspekci práce. Věnovat se budeme také odškodňování úrazů a nemocí z povolání, mediací v pracovněprávních sporech a problematice agenturního vzdělávání.

Přednášející:

Prof. JUDr. Miroslav Bělina, CSc., Bělina & Partners advokátní kancelář

1. Přípravované změny v zákoníku práce
2. Souběh výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních korporacích a pracovního poměru

JUDr. Tomáš Bělina, Bělina & Partners advokátní kancelář

1. Mediace v pracovněprávních sporech
2. Rozvázání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

Mgr. Zuzana Steinerová, Bělina & Partners advokátní kancelář

1. Ochrana osobních práv zaměstnance ve světle aktuální judikatury
2. Pověření člena statutárního orgánu právnické osoby právním jednáním vůči zaměstnancům

Prof. JUDr. Jan Pichrt, Ph.D., vedoucí Katedry pracovního práva a sociálního zabezpečení PF UK v Praze

1. Formy atypických pracovněprávních vztahů
2. Některé aspekty distanční práce

JUDr. Ljubomír Drápal, předseda pracovněprávního senátu Nejvyššího soudu ČR

1. Neplatnost a nicotnost právních jednání v pracovněprávních vztazích
2. Aktuální judikatura Nejvyššího soudu ČR

JUDr. Zdeněk Novotný, předseda pracovněprávního senátu Nejvyššího soudu ČR

1. Nová úprava odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání
2. Diverzifikace právní úpravy u jednotlivých typů zaměstnanců (např. státní zaměstnanci)

JUDr. Jaroslav Stádník, ředitel odboru odvolací a správních činností v oblastech zaměstnanosti MPSV ČR

1. Problematika agenturního zaměstnávání (nejen) v návaznosti na předpokládané změny v roce 2016
2. Jednotlivé druhy nelegální práce a úskalí jejich prokazatelnosti

Účinnost smluvního ujednání ve smyslu ustanovení § 1748 občanského zákoníku

Tento článek pojednává o ustanovení § 1748 občanského zákoníku a jeho možných dopadech, které se mohou v praxi objevit.

K ustanovení § 1748 občanského zákoníku

Dle ustanovení § 1748 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jako „občanský zákoník“) se má za to, že ujednání, že určitá část obsahu smlouvy bude mezi stranami ujednána dodatečně, je podmínkou účinnosti uzavřené smlouvy.

Dle shora citovaného ustanovení, neujednávají-li strany kontraktu veškeré náležitosti smlouvy a současně sjednají, že určitou část obsahu smlouvy doplní v budoucnu, jedná se o odkládací podmínku účinnosti smlouvy (tedy smlouvy jako takové). Pokud obsah smlouvy není stranami doplněn, smlouva nemůže vstoupit v účinnost.[1]

„Z právního hlediska však je smlouva již platně uzavřena před splněním podmínky, která má vliv jenom na vstup smlouvy v účinnost. Smlouva tedy již strany váže (nemohou od ní odstoupit), ale nezakládá dosud jejich závazky, nevzniká jim povinnost plnit.“[2]

V souvislosti s citovaným ustanovením je třeba upozornit, že nedohodnou-li se strany na příslušném doplnění či zpřesnění smluvního ujednání a neujednávají-li si strany výslovně, že část obsahu může určit soud či třetí osoba, zákon nenabízí pro danou situaci žádné řešení a smlouva nenabývá účinnosti. Pokud naopak strany sjednají, že část obsahu může v případě neshody stran být určena soudem či třetí osobou, ono ujednání by bylo posuzováno z pohledu ust. § 1749 občanského zákoníku.[3]

Pokud jde o povahu daného ustanovení, lze uzavřít, že se jedná o dispozitivní ujednání, od kterého se strany mohou odchýlit. Skutečnost, že ustanovení je dispozitivního charakteru ostatně potvrzují jak autoři Velkého komentáře k občanskému zákoníku z nakladatelství C. H. Beck, tak autoři komentáře k občanskému zákoníku z nakladatelství Wolters Kluwer.[4]

Částečné nejasnosti ve vztahu k ujednání § 1748 občanského zákoníku panují ohledně slovního „má se za to, že“, které obvykle svědčí pro vyvratitelnou právní domněnku.[5] Zatímco někteří autoři ve vztahu k danému ujednání hovoří o vyvratitelné právní domněnce,[6] jiní uvádějí, že „slova „má se za to“ v tomto případě neoznačují opravdovou vyvratitelnou domněnku, ale dispozitivnost ustanovení“.[7]

Jakkoliv současná rozhodovací praxe doposud neřešila výkladové problémy daného ustanovení, lze přisvědčit spíše závěru, že dané ustanovení skutečně zakládá vyvratitelnou právní domněnku. Pokud by tomu tak nebylo a strany neměly možnost uzavřené smlouvy považovat za účinnou pro nedohodu, byť i o nepodstatné náležitosti předmětu smlouvy, tento důsledek by nebyl ku prospěchu právní jistotě účastníků.

Pro podporu závěru, že se v daném případě jedná o vyvratitelnou právní domněnku, je vhodné připomenout ustanovení § 2 odst. 2 občanského zákoníku, dle kterého se nikdo nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu. I pokud by tedy textace zákona působila nesrozumitelně, důležitý je obsah daného ujednání.

Současné lze argumentovat při výkladu daného ujednání obecnými principy občanského zákoníku. Dle ustanovení § 574 občanského zákoníku je třeba na ujednání stran hledět spíše jako na platné ujednání než jako na ujednání neplatné. Smyslem dané úpravy je zajištění právní jistoty účastníků smluvních vztahů, neboť je „pravidelně v zájmu obou stran učinit vše pro to, aby právní jednání zůstalo zachováno, nikoliv je opustit“.[8]

Pokud tedy má být ustanovení § 1748 občanského zákoníku vykládáno v kontextu základních pravidel a principů kodexu občanského zákoníku, v daném případě by měl být správný ten výklad, že považují-li účastníci smlouvu za účinnou (tedy chová-li se tak, jako by smlouva uzavřena byla), měla by být smlouva spíše účinná než neúčinná a ustanovení § 1748 občanského zákoníku by tak mělo zakládat vyvratitelnou právní domněnku. Smlouva by tedy měla být považována za účinnou, i pokud se strany nedohodly na všech nepodstatných náležitostech, považují-li samotní účastníci smlouvu za účinnou, tím spíše, chová-li se již podle smlouvy.

Opačný výklad by byl patrně v rozporu s principy, na kterých stojí občanský zákoník a současně by v praxi vedl k závěru poškozujícímu účastníky právních vztahů.

K ustanovení § 1726 občanského zákoníku

Při výkladu ustanovení § 1748 občanského zákoníku by nemělo zůstat stranou ustanovení § 1726 občanského zákoníku, dle kterého: „Považují-li strany smlouvu za uzavřenou, ač si ve skutečnosti neujednaly náležitosti, již měly ve smlouvě ujednat, hledí se na projev jejich vůle jako na uzavřenou smlouvu, lze-li, zvláště s přihlédnutím k jejich následnému chování, rozumně předpokládat, že by smlouvu uzavřely i bez ujednání této náležitosti. Dala-li však některá ze stran již při uzavírání smlouvy najevo, že dosažení shody o určité náležitosti je předpokladem uzavření smlouvy, má se za to, že smlouva uzavřena nebyla; tehdy ujednání o ostatních náležitostech strany nezavazuje, ani byl-li o nich vyhotoven zápis“.

Ve vztahu k ustanovení § 1726 občanského zákoníku je v prvé řadě třeba uvést, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy se nejedná o podstatné náležitosti smlouvy, které tvoří její minimální obsah.[9]

Odborná literatura současně uvádí, že dané ustanovení zakládá vyvratitelnou právní domněnku. Dané ujednání je výkladovým pravidlem, které se uplatní, nebude-li zde jiná

vůle stran, přičemž: „Jiná vůle může být vyjádřena výslovně, může ale jít i o konkludentní jednání. Jiná vůle stran může též vyplývat ze samotné uzavřené smlouvy, např. z ujednání o doplnění chybějících náležitostí podle § 1748 a násl. Jiná vůle stran může vyplývat například z toho, že si strany podle smlouvy začnou plnit.“[10]

V dané souvislosti je třeba položit otázku, zda pouhým ujednáním ve smlouvě, že strany si v budoucnu ujednají určitou podmínku, je tato okolnost vždy bez dalšího natolik významná, aby dané ujednání bylo považováno za splnění podmínky věty druhé ustanovení § 1726 občanského zákoníku. Jinými slovy zda ujednání o tom, že strany dohodnou určitou náležitost smlouvy až v budoucnu, lze vždy bez dalšího považovat za podmínku uzavření či účinnosti smlouvy.

V praxi si lze představit mnoho situací, kdy shora uvedená výkladová pravidla budou ve vzájemném rozporu. Příkladem budiž reálná situace z praxe, kdy strany uzavřou smlouvu o dílo, jejímž předmětem bude dodání několika vlakových souprav za stamiliony korun českých. Dopravce, který si vlakové soupravy objednal, v době uzavírání smluv uvažuje o celkové změně „image“ společnosti, se kterou souvisí barevnost interiérů vozidel, tudíž strany sjednají, že barvu potahů sedadel dohodnou až v budoucnu. Následně zhotovitel zahájí výrobu předmětných souprav a objednatel průběžně hradí dílčí části ceny díla.

Z chování stran v popsaném případě lze patrně vyvozovat, že strany považovaly smlouvu za uzavřenou ve smyslu ustanovení § 1726 občanského zákoníku a zakládá-li ustanovení § 1748 občanského zákoníku vyvratitelnou právní domněnku, že tato domněnka byla okolnostmi daného vztahu vyvrácena a smlouva tak nabyla účinnosti.

Závěr

S ohledem na právní jistotu účastníků určitého smluvního vztahu lze doporučit, aby strany primárně usilovaly o zakotvení všech podmínek právního vztahu do písemného vyhotovení smlouvy, a to samozřejmě pokud možno takovým způsobem, aby ujednání bylo dostatečně určité a neumožňovalo vícero výkladů. Pokud z jakéhokoli důvodu strany v okamžiku uzavírání smlouvy některou z okolností nedokáží či nechťejí ujednat, a přesto považují za vhodné smlouvu v daném okamžiku uzavřít s ujednáním, že určitou náležitostí v budoucnu doplní, lze doporučit, aby výslovně ujednaly, zda dané ujednání má vliv na nabytí účinnosti smlouvy jako celku, či nikoliv. Jen tak lze předejít

různým výkladům ve vztahu k okamžiku nabytí účinnosti smlouvy a právní jistota daných účastníků nemusí být v daném ohledu dotčena. ●

Mgr. Petr Prunner,
advokátní koncipient
GÖRGES & PARTNERS, advokátní kancelář

GÖRGES & PARTNERS

Poznámky

- [1] Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, str. 64 a násl.
- [2] Tamtéž, str. 64.
- [3] Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 – 2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 144.
- [4] Srov. Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 – 2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 144 a Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, str. 65.
- [5] Srov. např. Dvořák, J.; Švestka, J.; Zuklínová, M. a kol. Občanské právo hmotné. Svazek 1. Díl první: Obecná část. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, str. 210.
- [6] Srov. Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 – 2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 144.
- [7] Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, str. 64.
- [8] Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 2056.
- [9] Srov. Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 – 2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 38.
- [10] Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721 – 2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 40.

BĚLINA & PARTNERS ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S.R.O. PATŘÍ MEZI VÝZNAMNÉ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE NA ČESKÉM TRHU. PROSTŘEDNICTVÍM ČLENSTVÍ V PRESTIŽNÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACI INTERNATIONAL PRACTICE GROUP, SDRUŽUJÍCÍ ADVOKÁTY, AUDITORY A DAŇOVÉ PORADCE Z CELÉHO SVĚTA, SOUČASNĚ ZAJIŠŤUJE PRÁVNÍ POMOC I V ZAHRANIČÍ.

NÁŠ TÝM JE SLOŽEN ZE ZKUŠENÝCH PRÁVNÍKŮ, Z NICHŽ NĚKTEŘÍ SE VĚNUJÍ ADVOKACII JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET.

POSKYTUJEME PRÁVNÍ SLUŽBY VE VŠECH STĚŽEJNÍCH OBORECH PRÁVA. NAŠÍ SPECIALIZACÍ JE ZEJMÉNA:

- » OBCHODNÍ PRÁVO, PŘEMĚNY SPOLEČNOSTÍ, FÚZE A AKVIZICE,
- » PRACOVNÍ PRÁVO,
- » PRÁVO VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK,
- » SPORNÁ AGENDA VČETNĚ ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ.

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8

Tel: +420 226 287 000

Fax: +420 226 287 001

Email: recepce@belinapartners.cz

Web: www.belinapartners.cz

Člen International Practice Group

www.ipg-online.org

Bělina & Partners
advokátní kancelář

Zápočet pohledávek v různých měnách

Započtení pohledávek v různých měnách bylo upraveno v § 362 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Obchodní zákoník“). Nový občanský zákoník, zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „Občanský zákoník“), však tuto úpravu nepřejal. Lze z tohoto kroku zákonodárce snad dovodit, že takové započtení za účinnosti Občanského zákoníku již není možné, nebo byl tento institut takovou notorií, že již není třeba jeho výslovné úpravy v zákoně?

Právnická úprava v Obchodním zákoníku výslovně připouštěla zápočet peněžitých pohledávek znějících na různé měny, byly-li tyto měny volně směnitelné. Pro započitatelnou výši pohledávky byl rozhodující střední devizový kurz platný v den, kdy se staly pohledávky způsobilými k započtení, v místě sídla, popř. bydliště strany, která projevila vůli pohledávky započíst.

Úpravu započtení pohledávek v Občanském zákoníku nalezneme v ust. § 1982 a násl. Občanského zákoníku, kde je stanoveno, že započtení pohledávek je možné v případě, dlužní-li si strany vzájemně plnění stejného druhu. Otázkou však zůstává, zda se v případě peněžitých pohledávek znějících na rozdílné měny jedná o plnění stejného druhu ve smyslu výše uvedeného. Vy-

řešení otázky není od věci, neboť je esenciální pro zjištění, zda je započtení peněžitých pohledávek znějících na různé měny Občanským zákoníkem vůbec povoleno.

Plnění stejného druhu

Výklad pojmu „stejného druhu“ lze chápat velmi široce a to jednak v rovině, že se jedná o věci druhově určené, které mají být stejného druhu, tedy v našem případě peníze, ale je možné pojem interpretovat také v rovině kvality tohoto druhově určeného plnění, např. právě v podobě měny ve které je účtována. Výrazněji lze spatřit „nestejnost“ druhu druhově určené věci v případě mouky a např. její jakosti. Tento přírůstek však není zcela příleha-

ním v odlišné jakosti a vždy lze, v případě volné směnitelnosti měn, určit v jaké části se tyto pohledávky kryjí.

Problém nastane, pokud se bude jednat v případě jedné z pohledávek o volně nesměnitelnou měnu. Nesměnitelnou měnou jsou takové měny, jež nejsou obchodovány na devizovém trhu a jejichž kurz je určen administrativně, např. centrální bankou příslušné země. Nesměnitelnost měny je v moderní společnosti pouze dočasným finančním opatřením vedoucím zpravidla k řešení nějakých významných ekonomických událostí, i přesto je však nutné trvat na tom, že pohledávka znějící na měnu volně nesměnitelnou není způsobilá k započtení oproti pohledávce v jiné měně. Pokud půjde o pohledávky znějící na různé měny, avšak tyto měny jsou spolu volně směnitelné, máme

za to, že se v takovém případě jedná o plnění stejného druhu, tak jak to předpokládá Občanský zákoník.

Ostatně pro podporu našeho názoru, že v případě pohledávek znějících na různé měny, jež jsou mezi sebou volně směnitelné, lze tyto pohledávky započítat i přes absenci výslovné úpravy v Občanském zákoníku, hovoří zákonodárcův záměr, jenž je vyjádřen v důvodové zprávě k Občanskému zákoníku. Zákonodárce zde výslovně uvádí, že v případě úpravy jednostranného započtení se zachovává dosavadní koncepce občanskoprávní a obchodněprávní úpravy. Dle našeho názoru nelze interpretovat absenci obdobné úpravy obsažené v Obchodním zákoníku jako vyloučení možnosti započtení peněžitých pohledávek znějících na různé měny s odkazem na výjimečnost této úpravy pro obchodněprávní vztahy. Nevidíme žádný logický důvod, proč by tato možnost započtení měla být vyhrazena pouze pro podnikatele a neměla by být do Občanského zákoníku převzata. Pro výše uvedený závěr hovoří i fakt, že umožnění započtení vzájemných pohledávek znějících na různé měny je zakotveno i v základních evropských principech smluvního práva.[1]

Konečně Občanský zákoník jako moderní zákoník 21. století musí zcela logicky reflektovat i potřeby jeho uživatelů. V dnešní době je více než dříve umožněn přeshraniční obchod, který s sebou nese případné problémy vzájemných pohledávek v různých měnách a potřebu jejich jednostranného započtu. Ostatně trvání na odlišném názoru, tedy na tom, že Občanský zákoník vylučuje možnost započtení jakýchkoliv vzájemných peněžitých pohledávek znějících na rozdílné měny, by byl velmi zpátečnický přístup, neboť již v prvorepublikové judikatuře se lze setkat se závěrem, že za určitých podmínek je takovéto započtení možné.[2]

Dle našeho názoru tak lze jednostranně započít vzájemné peněžité pohledávky znějící na různé měny, jež jsou volně směnitelné i za účinnosti Občanského zákoníku. Zákonodárce buď nevěděl o dopadu svého opomenutí, nebo právě z obecné znalosti tohoto institutu usoudil, že není nutné jej nadále výslovně upravovat. Ohledně jednostranného započtu vzájemných pohledávek znějících na různé měny, jež nejsou mezi sebou volně směnitelné, se kloníme k názoru, že takové započtení není možné dovodit ani v případě, že by se jednalo o plnění stejného druhu, tak jak to předpokládá § 1982 Občanského zákoníku. Zejména pro tu skutečnost, že u takovýchto pohledávek je obtížné určit bez dalšího rozsah, v jakém se vzájemně tyto pohledávky kryjí.

Rozhodný den směnného kurzu

Absence výslovné úpravy v Občanském zákoníku ovšem nad možné výše uvedené rozpory o dovolenosti jednostranného započtu pohledávek znějících na různé měny přináší další úskalí v podobě nastavení pravidel pro provedení samotného započtu, tedy především pro určení kurzu k přepočtu měn (dále jen „směnný kurz“) a tedy k určení, v jakém rozsahu jednotlivé pohledávky zanikají.

Ohledně stanovení směnného kurzu vzájemných peněžitých pohledávek v různých měnách za účelem jejich započtení lze postupovat v zásadě dvěma způsoby. Prvním způsobem je pravidlo převzaté z úpravy Obchodního zákoníku, tedy střední devizový kurz určený dle data způsobilosti pohledávek k započtení a dle místa sídla/bydliště strany projevující vůli k započtení pohledávek. Druhou variantou je určení kurzu dle okamžiku započtení s tím, že bude zachována podmínka středního devizového kurzu v místě sídla/bydliště strany projevující vůli k započtení pohledávek.

V režimu Občanského zákoníku lze argumentovat pro dovolenost obou těchto variant určení směnného kurzu. Pro druhou variantu hovoří fakt, že započtení pohledávek je jiným zánikem závazku, a není důvod, proč by neměla být změna směnného kurzu mezi okamžikem způsobilosti započtení pohledávek a okamžikem započtení reflektována. Na druhou stranu však platí, že v případě započtení zanikají pohledávky s účinky k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení (viz § 1982 odst. 2 Občanského zákoníku). Právě z tohoto důvodu se kloníme spíše k názoru vycházejícímu z úpravy v Obchodním zákoníku, tedy k tomu, že směnný kurz je nutné určovat ke dni, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení.

Definitivní potvrzení výše uvedeného včetně správného určení směnného kurzu v případě jednostranného započtení vzájemných peněžitých pohledávek znějících na různé měny lze očekávat až v judikatuře soudů. Prozatím nezbývá než z opatrnosti doporučit, aby takové zápočty byly prováděny na základě dohody stran, neboť smluvní volnost dle Občanského zákoníku umožňuje stranám dohodnout si podmínky zápočtu vzájemných pohledávek dle jejich preferencí. ●

Mgr. David Urbanec, advokát a partner
Mgr. Jindřich Buša, advokátní koncipient
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] European Union; The Principles of European contract law-Part III, 2002, Article 13:103 Foreign Currency Set-Off; dostupné z: <http://www.jus.uio.no/lm/eu.contract.principles.parts.1.to.3.2002/13.103.html>
- [2] Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, Rv I 683/25, [Vážný 5122]. In: Beck-online. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

ÚSTAV LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

nabízí osvědčenou metodu:

VITAL INJEKTOR

Toužíte po viditelném omlazení a hydrataci pokožky? Přicházíme s novou a především účinnou službou právě pro vás!

Vital Injector připomíná „pistoli“, kterou vyškolený lékař přikládá na ošetřovanou plochu kůže. Ta vytvoří podtlak, přisaje se na kůži a z hlavice pistole vyletí pět jehliček, jež do dermis vpichují kyselinu hyaluronovou. Vzhledem k možnosti naprosto přesného zvolení hloubky i dávky materiálu, který se uvolní při jednom výstřelu u všech vpichů, dosahujeme dokonalé rovnoměrné hydratace celé ošetřované plochy.

Docílíme tak úžasného a okamžitého výsledku! A vy se můžete těšit z mladistvého vzhledu a hydratované pokožky!

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

Více informací o službách Ústavu lékařství a kosmetiky naleznete na:

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

prim. MUDr. Mirka Pelechová

Je rozhodčí nález v případě neexistující nebo neplatné rozhodčí smlouvy způsobilým exekučním titulem?

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu, je exekučním titulem vykonatelný rozhodčí nález. Je však způsobilým exekučním titulem rozhodčí nález i v případě, kdy mezi stranami neexistuje rozhodčí smlouva zakládající pravomoc rozhodce? Jak je tomu v případě, kdy byla rozhodčí smlouva uzavřena, avšak neplatně? Těmito otázkami se zabývá tento článek a rozebírá bohatou judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR v této věci.

Neexistence rozhodčí smlouvy

Případy, kdy dojde k vydání rozhodčího nálezu, ačkoliv strany spolu neuzavřely rozhodčí smlouvu, nejsou příliš časté. Přesto k nim však v praxi dochází. Patří sem mimo jiné případy, kdy podpis jedné ze stran byl na rozhodčí smlouvě padělán a tato strana tak neprojevila vůli, aby byl spor namísto soudu rozhodován rozhodcem. Dále se například jedná o případy, kdy rozhodčí smlouvu uzavřel za akciovou společnost jen jeden člen představenstva, ačkoliv podle stanov a zápisu v obchodním rejstříku museli jednat za společnost všichni členové představenstva. Takové jednání je totiž jen zdánlivým jednáním společnosti, které jí nelze přičítat a nezavazuje ji (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 2636/2009).[1]

Nejvyšším soudem ČR bylo přitom opakovaně judikováno, že podmínkou pro to, aby majetkový spor mezi stranami mohl být vyňat z pravomoci soudů a rozhodnut v rozhodčím řízení, je právě existence rozhodčí smlouvy. Pokud zde není rozhodčí smlouva, není rozhodce o majetkovém sporu oprávněn rozhodnout (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 2857/2006).[2] Stejně tak i Ústavní soud ČR judikoval, že pravomoc rozhodce projednat a rozhodnout spor se zakládá na shodné vůli spor-

ných stran projevované v rozhodčí smlouvě (viz např. nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 3227/07).

Existence rozhodčí smlouvy je tak nezbytnou podmínkou pro konání rozhodčího řízení. Po-

kud však rozhodčí řízení i přes neexistenci rozhodčí smlouvy proběhne a rozhodce vydá rozhodčí nález, nemá oprávněný ještě vyhráno.

Nejvyšší soud ČR totiž ve svých rozhodnutích již mnohokrát konstatoval, že není-li uzavřena

rozhodčí smlouva, není vydaný rozhodčí nálež způsobitým exekucí smlouvy je tak nepřipustná (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 958/2012).^[3]

Byl-li podán exekuční návrh, má exekuční soud před pověřením soudního exekutora provedením exekuce zkoumat, zda exekuční titul byl vydán orgánem, který k tomu měl pravomoc. Zjistí-li exekuční soud, že rozhodčí smlouva nebyla uzavřena a rozhodce tak vydal rozhodčí nálež, ačkoliv k tomu neměl pravomoc, dá exekuční soud soudnímu exekutorovi pokyn, aby exekuční návrh zamítl (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 638/2015).

I pokud však již exekuční soud pověřil exekutora provedením exekuce a následně zjistí (ať už sám nebo např. na základě návrhu povinného na zastavení exekuce), že mezi oprávněným a povinným nebyla uzavřena rozhodčí smlouva (tudíž je dán nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal), exekuční řízení pro jeho nepřipustnost (viz § 268 odst. 1 písm. c) o. s. ř.) i bez návrhu (viz § 55 odst. 5 exekučního řádu) zastaví (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 3210/2015).

Častou obranou oprávněných proti tomu bývá tvrzení, že povinný v rozhodčím řízení nevznese námitku nedostatku pravomoci rozhodce zakládající se na neexistenci rozhodčí smlouvy podle § 15 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a že proto v exekučním řízení nelze přezkoumávat otázku nedostatku pravomoci rozhodce.

I s tím se však Nejvyšší soud ČR ve své praxi vypořádal a dospěl k závěru, že pokud není uzavřena rozhodčí smlouva, není vydaný rozhodčí nálež způsobitým exekucí smlouvy bez zřetele k tomu, že povinný v rozhodčím řízení neexistenci rozhodčí smlouvy nenamítl (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 2227/2011). Aplikace § 15 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb. v řízení o zastavení již nařízené exekuce totiž není na místě (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 3284/2008). Stejně tak Ústavní soud ČR uvedl, že zákon č. 216/1994 Sb. nevylučuje, aby otázka nedostatku pravomoci rozhodce byla zkoumána i v exekučním řízení (viz např. usnesení Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 2566/12).

Rovněž již také Nejvyšší soud ČR konstatoval, že pokud exekuční soud zjistí nedostatek pravomoci rozhodce vydat exekuční titul, exekuci zastaví bez ohledu na to, zda se jedná o vztah ze spotřebitelské smlouvy či nikoliv (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 5414/2014).

Neplatnost rozhodčí smlouvy

Na rozdíl od případu neexistence rozhodčí smlouvy (kdy Nejvyšší soud ČR konstantně zastával stanovisko, že v takovém případě není založena pravomoc rozhodce k vydání rozhodčího nálezů), v případě neplatné uzavřené rozhodčí smlouvy byl Nejvyšší soud ČR zpočátku jiného názoru.

Nejvyšší soud ČR totiž v usneseních sp. zn. 20 Cdo 2857/2006 a 20 Cdo 3284/2008 dospěl k závěru, že pokud by rozhodčí smlouva uzavřena byla, byť neplatně, byla by založena pravomoc rozhodce k vydání rozhodčího nálezů a obrana žalovaného by spočívala v podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezů.

K odklonu od tohoto názoru došlo až na základě usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 958/2012. Ten se totiž musel zabývat otázkou, zda měl rozhodce pravomoc k vydání rozhodčího nálezů na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky (která neobsahovala určení konkrétního rozhodce a umožňovala, aby rozhodce vybrala právnická osoba, která nebyla stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona).

Na tomto místě je třeba připomenout, že již usnesením velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 1945/2010 byl potvrzen závěr, že pokud rozhodčí smlouva neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, a odkazuje-li na rozhodčí řád vydaný právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, je taková rozhodčí smlouva neplatná podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku.

V řízení sp. zn. 31 Cdo 958/2012 se pak Nejvyšší soud ČR musel vypořádat s tím, zda v takovém případě byla pravomoc rozhodce založena a vydaný rozhodčí nálež je způsobitým exekucí smlouvy, či nikoliv. Nejvyšší soud ČR zde nejprve připomněl závěry Ústavního soudu ČR vyslovené v nálezů sp. zn. IV. ÚS 2735/11, podle nichž není-li rozhodováno rozhodcem, jehož výběr se uskutečnil podle transparentních pravidel, nemůže být akceptovatelný ani výsledek tohoto rozhodování. Nejvyšší soud ČR nakonec proto dospěl k tomu, že pokud rozhodčí nálež vydal rozhodce, jehož výběr se neuskutečnil podle transparentních pravidel, resp. byl-li rozhodce určen právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, není takový rozhodčí nálež způsobitým exekucí smlouvy ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu. Podle takového rozhodčího nálezů nemůže být nařízena exekuce

(a pokud již byla nařízena, je třeba exekuci v každém jejím stádiu pro nepřipustnost zastavit), jelikož rozhodce určený na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky neměl k vydání rozhodčího nálezů podle zákona č. 216/1994 Sb. pravomoc.

Na základě toho Nejvyšší soud ČR v usnesení sp. zn. 31 Cdo 958/2012 označil za nesprávný právní názor vyslovený dříve v usneseních Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 2857/2006 a 20 Cdo 3284/2008, podle nichž pokud by rozhodčí smlouva uzavřena byla, byť neplatně, byla by založena pravomoc rozhodce k vydání rozhodčího nálezů. V usnesení sp. zn. 31 Cdo 958/2012 proto Nejvyšší soud ČR výslovně uvedl, že se od tohoto dřívějšího právního názoru odklání, a to pro shora uvedený případ neplatnosti rozhodčí smlouvy.

Slovo závěrem

S ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR lze proto doporučit zejména žalobcům, aby před zahájením rozhodčího řízení o to pečlivěji zkoumali, zda v daném případě byla mezi stranami uzavřena platná rozhodčí smlouva. Jinak totiž riskují, že čas a náklady vložené do rozhodčího řízení přijdou vniveč, když rozhodčí nálež vydaný v jejich prospěch nebude vykonatelný v exekučním řízení. ●

Mgr. Petr Kolář, advokát
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.

Poznámky

- [1] Viz též např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3298/2011.
- [2] Viz též např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 2299/2011 nebo usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 3876/2013.
- [3] Viz též např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 3755/2012.

Sjednocení výkladu některých sporných otázek týkajících se zápisů do obchodního rejstříku

Dne 13. ledna 2016 přijalo občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu na svém zasedání stanovisko publikované pod sp. zn. Cpjn 204/2015 k některým otázkám zápisů obchodních korporací do obchodního rejstříku. Cílem stanoviska je zejména sjednotit rozhodování rejstříkových soudů ohledně zápisů některých skutečností do obchodního rejstříku po vstupu zákona o obchodních korporacích v účinnost.

Obchodní korporace, která se nepřizpůsobila ZOK, může využívat nové instituty obsažené v ZOK

Podřízení se zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“ nebo „zákon o obchodních korporacích“) jako celku postupem podle § 777 odst. 5 ZOK není předpokladem a podmínkou pro to, aby korporace mohla „využívat“ nové instituty obsažené v ZOK, např. vydat různé druhy podílů ve společnosti s ručením omezeným, vydat kmenové listy na takové podíly, rozpustit rezervní fondy apod.

Vnitřní poměry všech obchodních korporací se s účinností od 1. 1. 2014 řídí zákonem o obchodních korporacích. Všechna ustanovení zakladatelských právních jednání obchodních korporací, která byla v rozporu s kogentními ustanoveními ZOK, byla k témuž datu zrušena (ze zákona) a korporace měly zákonem stanovenou šestiměsíční lhůtu na to, aby svá zakladatelská právní jednání přizpůsobily požadavkům zákona. Z tohoto pravidla byla stanovena výjimka v § 777 odst. 4 ZOK, podle které platí, že práva a povinnosti společníků obchodních korporací, které spolehlaly na zákonnou úpravu obsaženou v obchodním zákoníku a tuto do svých zaklada-

telských jednání nevtělily, se budou i nadále řídit pravidly obsaženými v již zrušeném obchodním zákoníku, pokud nejsou v rozporu s kogentní úpravou v ZOK. Nově však již, jak správně uvedl Nejvyšší soud, nejde o pravidla zákonná, ale – díky právní domněnce upravené v § 777 odst. 4 ZOK – o pravidla smluvní. Pro doplnění je třeba říci, že toto ustanovení se nedotýká statusových otázek, které se od 1. 1. 2014 řídí bez výjimky zákonem o obchodních korporacích.

ZOK v § 777 odst. 5 umožnil, aby se korporace do dvou let od nabytí účinnosti ZOK podřídily změnou své společenské smlouvy ZOK jako celku. Pokud tak učinily či učiní, pak se jejich vnitřní poměry řídí jak kogentními tak i dispozitivními ustanoveními ZOK bez výjimky. Pokud tak ale neučinily či neučiní, pak se stále řídí jak kogentními, tak i dispozitivními ustanoveními ZOK, s výjimkou uvedenou výše (tj. v rozsahu práv a povinností společníků, kde společenská smlouva mlčí a neobsahuje žádnou úpravu, se použije úprava obsažená v již zrušeném obchodním zákoníku). Všechny obchodní korporace ale mohou bez ohledu na to, zda se přizpůsobily ZOK, či nikoliv, upravit ve svých zakladatelských jednáních instituty, které obchodní zákoník neobsahoval, a které přinesl do právní úpravy až ZOK (tj. např. mohou společnosti s ručením omezeným vydat různé druhy podílů).

Notářský zápis osvědčující usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným o souhlasu s převodem podílu na třetí osobu není zapotřebí

ZOK dispozitivně podmiňuje převod podílu na třetí osobu (tj. osobu, která není společníkem společnosti s ručením omezeným), souhlasem valné hromady. Neupravuje přitom výslovné pravidlo, které by pro takový souhlas s převodem podílu vyžadovalo zvláštní formu. V praxi nicméně vyvstala otázka, zda souhlas s převodem podílu nespadá pod úpravu obsaženou v § 171 ZOK, který pro rozhodnutí, v jejichž důsledku se mění společenská smlouva, vyžaduje nejen souhlas alespoň dvoutřetinové většiny společníků, ale navíc pro ně předepisuje povinnou formu notářského zápisu (§ 172 ZOK). Takový postup by v praxi nepochybně převody podílů administrativně komplikoval a prodražoval.

Nejvyšší soud naštěstí dospěl dle mého názoru ke správnému závěru, že usnesení valné hromady o souhlasu s převodem podílu podle § 208 odst. 1 ZOK není rozhodnutím, v jehož důsledku dochází ke změně společenské smlouvy v osobách společníků ve smyslu § 171 odst. 1 písm. b) ZOK (ani jiným rozhodnutím vyjmenovaným v § 171 odst. 1 ZOK).

Valná hromada pouze rozhoduje o tom, zda souhlasí s tím, aby k takové změně došlo na základě smlouvy o převodu podílu, ale samotným právním jednáním, v jehož důsledku se mění společenská smlouva, je až smlouva o převodu podílu. Usnesení valné hromady podle § 208 odst. 1 ZOK tedy není třeba povinně osvědčovat notářským zápisem. Nejvyšší soud dále dodal, že „má-li společnost jediného společníka, není nutné, aby tento společník udělil souhlas s převodem svého podílu postupem podle § 12 odst. 1 ZOK, tedy přijal rozhodnutí jediného společníka v působnosti valné hromady. Požadovat udělení souhlasu jediného společníka s tím, že může (svým právním jednáním) převést podíl, nedává smysl (§ 2 odst. 2 část věty za středníkem o. z.); převádí-li jediný společník svůj podíl, pak s jeho převodem ipso facto souhlasí“.

Zástavní smlouva k podílu v s. r. o., které nejsou představovány kmenovým listem, musí obsahovat ověřené podpisy smluvních stran

V praxi dále vyvstala otázka, zda na smlouvě o zástavě podílu ve společnosti s ručením omezeným (který není představován kmenovým listem) musí být ověřené podpisy stran.

Zástavní právo k podílu vzniká na základě zástavní smlouvy, která musí být písemná (§ 1314 odst. 1 NOZ). NOZ již ale v rámci úpravy zástavního práva výslovně nestanoví, že na smlouvě o zastavení podílu v korporaci se vyžadují ověřené podpisy (oproti dřívější úpravě obsažené v obchodním zákoníku).

Právní úprava zastavení podílu v korporaci je obsažena v § 1320 a násl. NOZ, podle které mimo jiné platí, že „lze-li podíl v korporaci volně převést, lze k němu zříditi i zástavní právo; lze-li podíl převést jen za určitých podmínek, vyžaduje se splnění týchž podmínek při jeho zastavení“ (obdobně viz § 32 odst. 3 ZOK). Smlouva o převodu podílu v s. r. o. musí být vždy uzavřena písemně, a aby byla účinná vůči společnosti, musí obsahovat ověřené podpisy smluvních stran. Vzhledem k tomu, že zákon vyžaduje splnění určitých podmínek pro převod podílu (mj. ověřené podpisy smluvních stran), je nezbytné tyto podmínky aplikovat i na zástavu podílu (§ 1320 odst. 1 NOZ, § 32 odst. 3 a § 209 odst. 2 ZOK).

Nejvyšší soud tedy dospěl k závěru, že pro zástavní smlouvu, již se zřizuje zástavní právo k podílu ve společnosti s ručením omezeným

(který není představován kmenovým listem), je nezbytná písemná forma s úředně ověřenými podpisy.

Statutárním ředitelem akciové společnosti s monistickým systémem vnitřní struktury může být i předseda její jednočlenné správní rady, jakož i člen kolektivní správní rady

Další otázkou, kterou Nejvyšší soud řešil, byla, zda může být do funkce statutárního ředitele jmenován i „pouhý“ člen správní rady, který není jejím předsedou.

Jak všichni víme, jednou z novinek, kterou přinesl zákon o obchodních korporacích, je možnost volby systému vnitřní organizace akciové společnosti, a to buď dualistické struktury vnitřních orgánů, nebo struktury monistické. ZOK nicméně poněkud nešťastně i v rámci monistické struktury zavedl dva povinné zřizované orgány, a to správní radu a statutárního ředitele. Stěžejním orgánem správy akciové společnosti je přitom v monistickém systému správní rada, které přísluší tzv. zbytková působnost, tj. vše, co zákon nesvěřuje valné hromadě či statutárnímu řediteli (§ 460 odst. 2, § 463 ZOK).

Správní rada má v souladu s § 457 ZOK tři členy, pokud statuty neurčí jinak; to znamená, že správní rada může být i jednočlenná. Podle § 461 odst. 2 ZOK platí, že předsedou správní rady může být pouze fyzická osoba. Je-li správní rada jednočlenná, musí její člen splňovat požadavky kladené na jejího předsedu (§ 461 odst. 2 ZOK) a do jeho působnosti bez dalšího spadají i záležitosti svěřené předsedovi správní rady.

Statutárním ředitelem může být pouze fyzická osoba; nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak (typicky v případě investičních fondů). Podle § 463 ZOK platí, že statutárním ředitelem může být i předseda správní rady. V návaznosti na tuto úpravu v praxi vyvstala otázka, zda může být statutárním ředitelem i člen správní rady, který není předsedou, zejména v případě jednočlenné správní rady. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že „je-li podle zákona přípustné, aby statutárním ředitelem byl předseda správní rady, který je současně členem správní rady, platí (za použití argumentu a fortiori), že statutárním ředitelem může být i člen správní rady, který není jejím předsedou. Opačný výklad, založený na argumentu a contrario, resp. na neslučitelnosti funkcí dovozované z § 456 odst. 2 a § 448 odst. 5 ZOK, přehlíží podstatu monistic-

kého systému vnitřní struktury, jehož charakteristickým znakem má být právě existence jediného orgánu.“

V praxi lze tedy v rámci monistické vnitřní struktury jmenovat jednu a tutéž fyzickou osobu statutárním ředitelem a jediným členem správní rady.

Zápis o vydání kmenového listu a druhu podílu do obchodního rejstříku

Poslední otázkou, kterou se v rámci svého stanoviska Nejvyšší soud zabýval, je, zda v případě, že společnost s ručením omezeným nevydala různé druhy podílů nebo nevydala na podíly kmenový list, musí tuto negativní skutečnost zapsat do obchodního rejstříku. Praxe rejstříkových soudů byla velmi různorodá.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že pokud společnost vydala pouze tzv. základní podíly (tj. ty, se kterými nejsou spojena žádná zvláštní práva a povinnosti), pak nemá zápis druhu podílu do obchodního rejstříku pro třetí osoby žádný význam a tato informace se do obchodního rejstříku nezapisuje. Není-li tedy v obchodním rejstříku zapsán druh podílu, pak při řádném chodu věcí platí, že společnost vydala pouze základní podíly. Totéž platí pro zápis údaje o vydání kmenového listu. Není-li v obchodním rejstříku zapsán údaj o vydání kmenového listu, platí při řádném chodu věcí, že společnost kmenové listy nevydala. Údaje o nevydání kmenového listu a o nevydání zvláštních druhů podílů se tedy do obchodního rejstříku nezapisují. Totéž platí obdobně pro zápis druhu akcií. ●

**JUDr. Vladimíra Knoblochová, DiS.,
partner, advokát
DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.**

DBK PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

K nedávnému stanovisku Nejvyššího soudu ohledně některých sporných otázek zákona o obchodních korporacích

Nejvyšší soud přijal dne 13. ledna 2016 stanovisko k některým sporným otázkám zápisu obchodních korporací do obchodního rejstříku a zákona o obchodních korporacích. Stanovisko bylo zveřejněno pod sp. zn. Cpjn 204/2015.

V prvním bodě se Nejvyšší soud vyjádřil k situaci, kdy se sice společnost nepodřídila zákonu o obchodních korporacích jako celku podle § 777 odst. 5 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále také jen „ZOK“), ale přesto chce využít nové instituty zákona o obchodních korporacích na základě změny společenské smlouvy. Nejvyšší soud podpořil smluvní volnost, takže i společnosti nepodřízené ZOK jako celku mohou mít různé druhy podílů, vydat kmenové listy, společníci mohou vlastnit více podílů, atd.

Nejvyšší soud se okrajově dotkl i otázky, zda se mohou společnosti i po 1. lednu 2016 podřítit zákonu o obchodních korporacích jako celku. Z jazykového výkladu § 777 odst. 5 ZOK plyne, že společnosti mají jen dva roky na podřízení se zákonu o obchodních korporacích jako celku. Dle Nejvyššího soudu je však možné se i nadále zákonu podřizovat podle § 777 odst. 5 ZOK, protože dvouletá lhůta tam stanovená je jen lhůta pořádková.

Zároveň Nejvyšší soud sjednotil dosavadní rozporuplnou praxi ohledně zapisování údajů do obchodního rejstříku ohledně vydání kmenového listu a o druhu podílu. Nejvyšší soud vykládá § 48 odst. 1 písm. j) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících: „u společnosti s ruče-

ním omezeným jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu jejich společníků, výše podílu každého společníka, druh podílu a popis práv a povinností s ním spojených alespoň odkazem na společenskou smlouvu uloženou ve sbírce listin a údaj o tom, zda byl na podíl vydán kmenový list,“ tak, že se nejedná o informaci „zda“ byl vydán kmenový list, ale „že“ byl vydán. Pokud tedy společnost kmenový list nevydala, do obchodního rejstříku nezapisuje nic. Stejně tak v případě, že společnost má pouze základní druh podílu, není nutné zapisovat skutečnost, že druh podílu je základní. Tento výklad Nejvyššího soudu, i když je praktický a rozumný, jde dle mého názoru zcela proti jazykovému výkladu zákona o veřejných rejstřících. Pokud však již společnost tuto změnu v obchodním rejstříku provedla (tj. kmenový list nebyl vydán, podíl je základní), není nutné podle mne znovu zápis měnit, protože společnosti, které toto mají výslovně v obchodním rejstříku uvedeno, jen zvyšují právní jistotu třetích osob a mají tak zápis v souladu se zákonem o veřejných rejstřících.

Nejvyšší soud dále potvrdil, že v případě potřeby souhlasu valné hromady k převodu podílu není potřeba, aby byl ve formě notářského zápisu, jelikož se nejedná o zákonem požadovanou formu ani o změnu společenské smlouvy. Změna společenské smlouvy nastává až samotným převodem podílu, nikoliv usnesením valné hromady. V případě převodu podílu jednoho společníka pak není souhlas valné hromady, resp. samotného jediného společníka vykonávajícího působnost valné hromady, vůbec zapotřebí, protože je implicitně součástí převodní smlouvy. Jinak by se jediný společník dostal do schizofrenní situace, kdy by chtěl společník podíl převést, ale sám by si k tomu nedal souhlas.

Zároveň Nejvyšší soud uvedl, že podpisy na zástavní smlouvě i na smlouvě o převodu podílu musí být úředně ověřeny, přestože tento požadavek ze zákona výslovně nevyplývá. Zákon o obchodních korporacích jen v § 209 odst. 2 stanoví, že převod podílu je vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy o převodu podílu s úředně ověřenými podpisy. Zákon tak pro samotnou smlouvu výslovně nepředpokládá úřední ověření podpisů. Komentář k tomuto

ustanovení uvádí: „Lze tak dovodit, že písemná forma sama o sobě není podmínkou platnosti převodu a může vyvolat inter partes účinky, ale společnosti musí být následně smlouva doručena v písemné formě a s úředně ověřenými podpisy, jinak převod vůči ní nenabude účinnosti. Druhou výkladovou variantou je chápat smlouvu o převodu podílu jako jednání podléhající § 6 odst. 1, tedy vyžadovat písemnou formu a úředně ověřené podpisy, a to pod sankcí neplatnosti.“[1] Nejvyšší soud se evidentně přiklonil k druhé variantě a vyžaduje písemnou smlouvu s úředně ověřenými podpisy pod sankcí neplatnosti. Stejně formální náležitosti jsou pak vyžadovány i pro zástavní smlouvu.

V posledním bodě stanoviska Nejvyšší soud potvrdil, že statutárním ředitelem akciové společnosti s monistickým systémem vnitřní struktury může být i předseda její jednočlenné správní rady, jakož i člen kolektivní správní rady. I když je takovou kumulací funkcí omezena kontrolní funkce správní rady, zákon ji připouští a třetí osoby jsou o tom informovány zápisem do obchodního rejstříku.

Nejvyšší soud ve svém stanovisku posílil právní jistotu ohledně některých sporných bodů zákona o veřejných rejstřících a zákona o obchodních korporacích. Stanovisko Nejvyššího soudu je tak vítané, i když v některých bodech jde již proti zaběhnuté praxi, zejména zápisům v obchodním rejstříku. ●

Jana Kubová

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Weinhold Legal

Poznámka

- [1] Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 1008.

Spolehněte se
na nejrozsáhlejší
elektronickou knihovnu

knihovna
ASPI

- Nejvíce kvalitních komentářů
- Renomovaní autoři
- Informace z celého trhu
- Praktické nástroje na jednom místě

Volitelný autorský
obsah si snadno
vyberete na míru

www.aspi.cz

Odpovědnost státu za škodu a účastník řízení

Nárok určité osoby na náhradu škody vzniklé nezákonným rozhodnutím není možné bez dalšího dovodit jen na základě účasti této osoby v právníce osobě, jež byla účastníkem řízení, v němž bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, které způsobilo právníce osobě škodu. Členství v právníce osobě bez dalšího neznámá, že by s tímto členem mělo být ve smyslu § 7 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. jednáno jako s účastníkem správního řízení majícího pro právníce osobu zásadní význam.

Sklad zboží a zástavní právo

Obměna jednotlivých věcí (jednotlivých kusů zboží) ve skladu zboží, k němuž bylo zřízeno (vzniklo) zástavní právo předtím, než nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení vedeného na majetek zástavního dlužníka (vlastníka skladu zboží), není ve smyslu výše řečeného „novým nabytím“ práva na uspokojení ze zajištění (touto obměnou nevzniká zástavní právo k nově uskladňovaným jednotlivým kusům zboží), bez zřetele k tomu, že k ní dochází poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení vedeného na majetek zástavního dlužníka (vlastníka skladu zboží).

Bezdůvodné obohacení

Spočívá-li bezdůvodné obohacení účastníka (podnikatele) v hodnotě zboží, které nabytí, pak je pro vyjádření této hodnoty v penězích určující cena, za kterou podnikatelé takové nebo obdobné zboží obvykle nabývali, nikoliv cena, za kterou je podnikatelé prodávali konečným (přímým) spotřebitelům. Nemůže tedy být obvyklou cenou rozhodnou pro určení výše bezdůvodného obohacení, které účastník (podnikatel) přijetím tohoto zboží získal, cena, za niž se stejně, popřípadě obdobné zboží v daném místě a čase obvykle prodávalo konečným spotřebitelům, nýbrž cena, za kterou stejně, popřípadě obdobné zboží (též co do jeho objemu a sortimentu) v daném místě a čase a za obdobných podmínek obvykle nakupovali obchodníci za účelem jeho dalšího prodeje. Je-li prodáváno předmětné zboží na skladech prodejny podnikatelů za účelem jeho dalšího prodeje, pak tu není důvod, proč by se mělo při zjišťování jeho obvyklé ceny vycházet z cen zahrnujících mimo jiné náklady spojené s distribucí zboží k jednotlivým konečným spotřebitelům.

Doručování, lhůty

Podání návrhu na prominutí zmeškání lhůty předpokládá, že účastník ví o tom, že lhůtu (on nebo jeho zástupce) zmeškal a že je proto z procesního úkonu, který mu (jinak) přísluší,

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

vyloučen; nelze totiž úspěšně dovozovat, že by účastník mohl uplynout patnáctidenní lhůta k podání návrhu na prominutí zmeškání lhůty uvedené v ustanovení § 58 odst.1 věty druhé o. s. ř. ještě dříve, než se o zmeškání lhůty vůbec dozvěděl.

Insolvence a přerušení řízení

I když soud prvního stupně nepostupuje v souladu se zákonem a pokračuje v přerušeném řízení, aniž by byl podán návrh na pokračování v řízení, je-li z úkonů oprávněné osoby zřejmá vůle požadující, aby bylo ve věci jednáno a rozhodnuto, pak chybný postup soudu prvního stupně nepředstavuje vadu řízení, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Náhrada škody

Počátek běhu subjektivní promlčecí doby se váže na vědomost poškozeného o vzniklé škodě

a škůdci, tj. o tom, že mu vznikla škoda, a o osobě, která za vzniklou škodu nese odpovědnost. Obě podmínky, tj. vědomost o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá, musí být splněny kumulativně. O osobě, která odpovídá za vzniklou škodu, se poškozený dozví, jakmile obdrží informaci, na jejímž základě si může učinit úsudek o osobě konkrétního škůdce, tedy jakmile získá vědomost o skutkových okolnostech, které jsou způsobitelné takový závěr o možné odpovědnosti určitého subjektu učinit. Nemusí jít přímo o zjištění, postačuje, aby skutkové okolnosti, kterými poškozený disponuje, mohly vést k závěru o vymezení odpovědného subjektu (nejde tedy o nezpochybnitelnou jistotu v určení odpovědné osoby). Vědomost poškozeného o tom, kdo za škodu odpovídá, není naplněna již na základě pouhého podezření či předpokladu, avšak na druhé straně není rozhodující, kdy na základě určitých skutkových okolností, o nichž prokazatelně věděl, si utvořil právní závěr o odpovědnosti určité osoby či o důvodnosti a výši svého nároku. Rovněž nelze automaticky za počátek běhu subjektivní promlčecí doby považovat v trestním řízení vydaný rozsudek o vině obviněného a bez zkoumání dalších okolností vycházet pro počátek běhu této promlčecí doby z toho, kdy takový rozsudek o vině obviněného nabyl právní moci. Datum právní moci rozhodnutí je závislé na procesních okolnostech, které nastaly v průběhu řízení, a s vědomostí poškozeného o škodě a škůdci přímo nesouvisí. I v takovém případě platí, že znalost poškozeného o osobě škůdce se váže k okamžiku, kdy obdržel informaci, na jejímž základě si může učinit úsudek, která konkrétní osoba za vzniklou škodu odpovídá.

Odpovědnost státu za škodu

Zájem obžalovaného řádně vést svou obhajobu může být ovlivněn též úvahami ekonomického charakteru. Zvláště za situace, že již vůči obžalovanému v trestním řízení byl vydán odsuzující rozsudek s relativně málo významným trestem, může být motivace k dalšímu uplatňování práv nízká, a to ačkoliv je přesvědčen o své nevině. Za takové situace může být pro motivaci obžalovaného významné, zda mu v případě úspěchu budou nahrazeny náklady, které na svou obhajobu vynaložil či dále vynaloží.

Skončení pracovního poměru a odstupné

Právní předpis je třeba vykládat nejen podle jeho jazykového vyjádření, ale také (a především) systematickým a logickým výkladem s přihlédnutím k jeho smyslu a účelu. Protože kompenzaci poskytovanou Úřadem práce podle ustanovení § 44b odst.1 zákona o zaměstnanosti nemůže

obdržet uchazeč o zaměstnání, kterému jeho poslední zaměstnavatel (řádě a včas) vyplatil odstupné (§ 67 zák. práce), je (v zájmu rovnosti všech uchazečů o zaměstnání) odůvodněn závěr, že uchazeč o zaměstnání, kterému Úřad práce poskytl kompenzaci podle ustanovení § 44b odst.1 zákona o zaměstnanosti, ztratil (v tomu odpovídající výši) právo na odstupné pobírané podle ustanovení § 67 zák. práce. Výplatou kompenzace podle ustanovení § 44b odst.1 zákona o zaměstnanosti tedy – i když to zákon nevyjadřuje zcela zřetelně – přešlo právo uchazeče o zaměstnání na odstupné (ve výši vyplacené kompenzace) ze zákona (ex lege) na Úřad práce; tomuto právnímu následku pak odpovídá rovněž ustanovení § 44b odst. 6 věta druhá zákona o zaměstnanosti, podle něhož je zaměstnavatel povinen – a to právě s ohledem na přechod práva na Úřad práce – částku odpovídající vyplacené kompenzaci zaplatit Úřadu práce, a to i tehdy, kdyby (v mezidobí) dlužné odstupné již uchazeči o zaměstnání vyplatil. Kdyby bylo odstupné (dodatečně) vyplaceno uchazeči o zaměstnání, který již obdržel kompenzaci od Úřadu práce, vzniklo by mu bezdůvodné obohacení, které by byl povinen vydat svému zaměstnavateli, neboť musel vědět nebo alespoň předpokládat, že obdržel částku nesprávně určenou nebo omylem vyplacenou.

Insolvence, exekuce a předběžné opatření

Účinky rozhodnutí insolvenčního soudu o předběžném opatření podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. b) insolvenčního zákona nastávají okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku (§ 89 odst. 1 insolvenčního zákona). Doručení takového rozhodnutí zvláštním způsobem (§ 75 a § 82 odst. 4 insolvenčního zákona) pak má význam pro počátek běhu lhůty k podání (řádného) opravného prostředku (odvolání). Zákonná úprava rozděluje průběh exekuce prodejem nemovitosti do několika relativně samostatných fází, z nichž v každé se řeší vymezený okruh otázek. Těmito fázemi jsou: 1) nařízení exekuce, 2) určení ceny nemovitosti a jejího příslušenství, ceny závad a práv s nemovitostí spojených, určení závad, které prodejem v dražbě nezaniknou a určení výsledné ceny, 3) vydání usnesení o dražební vyhlášce, 4) prodej nemovitosti v dražbě a 5) rozvrh rozdělované podstaty. Úkony soudu, účastníků řízení a osob na řízení zúčastněných jsou zpravidla završeny usnesením, jehož účinky vylučují možnost v další fázi znovu řešit otázku, o které již bylo (pravomocně) rozhodnuto.

Náklady řízení

Je-li důvodem zastavení řízení zpětvzetí návrhu, žalobce nezavinil zastavení řízení, jestliže

vzal zpět návrh, který byl podán důvodně, pro chování žalovaného. K tomu, aby se při zpětvzetí žaloby nejednalo o zavinění žalobce, musí být splněny zároveň obě podmínky, a to že žaloba byla podána důvodně a že ke zpětvzetí došlo pro chování žalovaného. Protože nárok na náhradu nákladů řízení je nárokem vyplývajícím nikoliv z hmotného práva, ale z práva procesního, je na to, zda šlo o důvodně podanou žalobu, nutno usuzovat z procesního hlediska (z hlediska vztahu výsledku chování žalovaného k požadavkům žalobce). Jde o to, zda se žalobce domohl uplatněného nároku, či nikoliv. Přitom není významné, zda žalovaný uspokojil žalobce, ačkoliv k tomu neměl právní povinnost; podstatné je, zda žalobcův požadavek byl uspokojen. Jen tehdy, jsou-li zároveň splněny obě podmínky, má žalobce právo, aby mu žalovaný nahradil náklady, které účelně vynaložil na uplatňování svého práva.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Rozhodčí řízení

Otevření možnosti přezkumu rozhodčích nálezů soudem pro rozpor s hmotným právem je pochybné jak z pohledu výkladu důvodů pro zrušení rozhodčího nálezů, tak z hlediska koncepčního. Možnost zrušení rozhodčího nálezů soudem podle § 31 zákona o rozhodčím řízení představuje pouze zpětnou kontrolu zaměřenou na řešení otázek, zda byly splněny základní podmínky pro to, aby byl spor v rozhodčím řízení projednán a autoritativně rozhodnut, a nikoliv přezkum věcné správnosti rozhodnutí. Institut zrušení rozhodčího nálezů soudem tak není v rámci právního řádu chápán jako řádný opravný prostředek, nýbrž pouze jako přezkum toho, zda byly splněny podmínky pro delegaci soudní pravomoci soukromoprávnímu subjektu a splnění zásadních předpokladů jeho činnosti.

Zastupování obce na valné hromadě obchodní společnosti

Rozhodování o osobě zástupce, která má obec zastupovat na valné hromadě obchodních společností, v níž má obec majetkovou účast, je rozhodováním patřícím do samostatné působnosti obce (§ 84 odst. 1 zákona o obcích), které je vyhrazeno zastupitelstvu (nemůže být delegováno na jiný orgán obce). Z uvedeného však nelze dovozovat, že by sama povaha postave-

ní delegovaného zástupce vylučovala, aby tento zástupce udělil jiné (třetí) osobě substituční plnou moc.

Započtení pohledávky a zastavení výkonu rozhodnutí

Zastavení exekuce z důvodu započtení může být důvodem zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., jestliže vymáhaná pohledávka zanikla v důsledku započtení vzájemné pohledávky po vydání vykonávaného rozhodnutí. Jestliže byla exekuce již provedena, je třeba řízení o návrhu na zastavení exekuce zastavit. Dojde-li započtením k zániku vymáhané pohledávky před vydáním vykonávaného rozhodnutí, jde o důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. V takovém případě není provedení exekuce na překážku jejímu zastavení.

Správní řízení a průtahy v řízení

V případech správního řízení, které je vázáno zákonnými lhůtami, se neuplatní § 13 odst. 1 věta třetí zákona č. 82/1998 Sb. Z dikce tohoto ustanovení totiž jednoznačně vyplývá, že povinnost vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě má státní orgán pouze tehdy, pokud zákon žádnou lhůtu nestanoví. Tentýž závěr lze dovodit z ustanovení § 6 odst. 1 věty druhé zákona č. 500/2004 Sb. Na správní řízení tak lze aplikovat větu druhou § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Z toho důvodu jsou postižitelné jednotlivé průtahy v řízení, tedy pokud správní orgán porušil svou povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě.

Zaplacení soudního poplatku

Je možné, aby byl soudní poplatek účastníka zaplacen prostřednictvím třetí osoby, úkon zaplacení soudního poplatku je úkon zastupitelný. Není proto třeba zjišťovat, zda je mezi účastníkem řízení a osobou, která za něj zaplatila soudní poplatek, právní vztah, který by úhradu soudního poplatku upravoval.

Neplatnost právního úkonu

Ujednání o podmínkách, za jakých poskytne stavební spořitelna cílovou částku ze stavebního spoření, obsahující jako jeden z prvků „hodnotící číslo“, nelze považovat za nejasné či nesrozumitelné, je-li hodnotící číslo vymezeno zcela jednoznačně matematickým vzorcem

za použití pojmů, jejichž význam je ve všeobecných obchodních podmínkách definován.

Odpovědnost státu za škodu

Při stanovení výše přiměřeného zadostiučnění ve smyslu § 31a zákona č. 82/1998 Sb. nelze přihlížet k případné daňové zátěži toho, komu je zadostiučnění přiznáváno. Je pak na tom, komu bylo zadostiučnění přiznáno, aby argumentaci v tom smyslu, že mu má být v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva přiznána i „případná částka daně“, uplatnil v daňovém řízení.

Nájem a insolvence

Nejde-li o případ uvedený v § 256 odst. 3 větě druhé insolvenčního zákona, právo na nájemné nebo jinou úhradu, na kterou pronajímateli vznikl nárok v době od rozhodnutí o úpadku do prohlášení konkursu na majetek nájemce, může pronajímatel přihlásit v době od prohlášení konkursu do insolvenčního řízení vedeného na majetek nájemce i po uplynutí propadlé přihlašovací lhůty určené rozhodnutím o úpadku. Od prohlášení konkursu na majetek nájemce platí pro takovou pohledávku omezení dané ustanovením § 109 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona. Od okamžiku, kdy je věřiteli předepsáno přihlášení takové pohledávky (od okamžiku zveřejnění usnesení o prohlášení konkursu na majetek dlužníka v insolvenčním rejstříku), se pro něj prosadí i omezení založené ustanovením § 109 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona co do nemožnosti uplatnit pohledávku žalobou, lze-li ji uplatnit přihláškou.

Pojištění odpovědnosti za škodu

Skutková podstata stanovená v § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla může být naplněna nejen takovým provozováním, při němž má provozovatel (resp. osoba, které vozidlo svěří) možnost rozpoznat při zachování obvyklé opatrnosti neodpovídající technický stav, resp. plněním svých povinností při péči o vozidlo tomuto stavu předejít, ale jakýmkoliv provozováním vozidla, které svojí konstrukcí nebo technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí.

Rozsudek pro uznání

Nelze vyloučit, že pro rozhodnutí soudu o vydání výzvy podle § 114b o. s. ř. mohou být vý-

znamné i jiné skutečnosti, než ty, které bezprostředně vyplývají ze žaloby. Mohou to být i skutečnosti známé soudu z úřední činnosti např. z jiných řízení. Tyto skutečnosti mohou představovat okolnosti, předvídané ustanovením § 114b o. s. ř., které mohou ukazovat, že – ačkoliv by podle své povahy nemuselo jít o věc z hlediska zjišťování skutkového stavu mimořádně obtížnou – tu jsou takové mimořádné skutečnosti, které vedou k závěru, že bez písemného vyjádření žalovaného ve věci nemůže být první jednání připraveno tak, aby při něm mohlo být zpravidla o sporu rozhodnuto. Takovou okolností může být i skutečnost, že v jiném řízení vedeném mezi týmiž účastníky byla již otázka rozhodná pro řešení věci posuzována jako otázka předběžná.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Místní příslušnost

Za obchodní věc je nutné považovat takový závazkový právní vztah, který se z důvodu aplikace ustanovení § 3a obch. zák. podle ustanovení § 261 odst. 1 obch. zák. řídí obchodním zákoníkem. Podle § 3a obch. zák. platí, že povaha nebo platnost právního úkonu není dotčena tím, že určité osobě je zakázáno podnikat nebo že nemá oprávnění k podnikání. Z toho plyne, že zřetelná obchodněprávní povaha závazkového vztahu založeného smlouvou nemůže být dotčena faktem, že účastník získal živnostenské oprávnění až později.

Exekuce, uznání cizích rozhodnutí a náklady řízení

Exekuční (vykonávací) řízení vedoucí k přímé vykonatelnosti uspokojení povinnosti uložené povinnému exekučním titulem, které dobrovolně nesplnil, je zahájeno až dnem, kdy exekuční návrh došel exekutorovi. Řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí je oproti tomu řízením formálním, protože nevede k přímému výkonu povinnosti uložené v cizozemském rozhodnutí, ale má pouze umožnit vykonatelnost tohoto rozhodnutí na území České republiky. Předmětem tohoto řízení je jen posouzení, zda došlo ke splnění formálních náležitostí stanovených nařízením.

Odpovědnost státu za škodu

V řízení je to žalobce, kdo žalobou uplatňuje nárok na zaplacení peněžitě částky, kterou pova-

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění » **Právnická firma roku pro regionální kancelář** « v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

žuje za přiměřené zadostiučinění. Aby zadostiučinění bylo možno považovat za přiměřené, mělo by odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují, tedy výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Je tedy na žalobci, aby v rámci žaloby provedl srovnání (zejména na podkladě judikatury vyšších soudů či Evropského soudu pro lidská práva) s jinými případy odškodňování nemajetkové újmy vzniklé v důsledku porušení stejných práv, a není-li jich, pak i porušení jiných práv, bude-li zřejmé, že oba případy vykazují pro rozhodnutí soudu významné množství jednotlivých prvků. Bez tohoto srovnání zpravidla nebude možno učinit závěr, že právě žalobcem požadovanou částku (nebo i jakoukoliv jinou) lze považovat za přiměřené zadostiučinění. Byť požadavek srovnání výše žalované částky s jinými případy odškodnění primárně tíží žalobce, je nepochybně i v zájmu žalovaného, aby obdobně provedl srovnání s případy, kde nebylo poškozenému přiznáno zadostiučinění v penězích vůbec anebo bylo přiznáno v nižší než požadované částce.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Úschova

Za situace, je-li zde vykonatelný exekuční titul, určující, kterému věřiteli má dlužník plnit, nemůže mít dlužník ve smyslu § 568 věty první obč. zák. důvodné pochybnosti o tom, kdo je věřitelem. V takovém případě není dán důvod pro složení plnění do soudní úschovy a není tedy ani dán důvod pro rozhodnutí soudu o udělení souhlasu s vydáním předmětu úschovy tomuto či jinému věřiteli. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit skutečnost, že po vydání prvního exekučního titulu je vydán jiný exekuční titul ukládající témuž dlužníkovi poskytnout stejné plnění jinému věřiteli. Účelem řízení o udělení souhlasu s vydáním předmětu úschovy vedeném podle § 185a a násl. o. s. ř. (ve znění do 31. 12. 2013) nemůže být věcný přezkum exekučních titulů ukládajících dlužníkovi plnit určitému věřiteli.

Zpřístupňování díla pacientům v lázeňských zařízeních

Výjimka uvedená v poslední větě § 23 autorského zákona, podle níž za provozování roz-

hlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 téhož zákona rovněž nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních, se obecně nevztahuje na pacienty ubytované v lázeňských zařízeních. I v těchto případech se jedná o provozování rozhlasového a televizního vysílání, a proto kolektivnímu správci, zastupujícímu autory přísluší zejména oprávnění udělovat souhlas ke zpřístupňování děl lázeňskými zařízeními, stejně jako sjednávat a vybírat autorské odměny za jejich užití a domáhat se nároků na vydání bezdůvodného obohacení z neoprávněného užití těchto děl.

Odpovědnost za vady

Předpokladem řádného dodání zboží je nejen předání dokladů nutných k užívání zboží, nýbrž i dalších dokladů stanovených ve smlouvě. Pokud další doklady stanovené ve smlouvě obsahují vady nebo nejsou kupujícímu vůbec předány, nedojde k řádnému dodání zboží. Ve vztahu k závěru o vadách zboží je přitom nerozhodné, zda prodávající kupujícímu nedodal doklady nutné k užívání zboží či doklady stanovené ve smlouvě, neboť o vadu zboží se jedná v obou případech.

Nájem nebytových prostor

Podmínka platnosti smlouvy o nájmu nebytových prostor ve smyslu § 3 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb. je splněna i tehdy, je-li sice smlouva uzavřena v okamžiku, kdy ještě nebylo vydáno pravomocné kolaudační rozhodnutí, avšak strany ve smlouvě řádně zajistily, že účinnost smlouvy, resp. počátek nájmu nezáčne dříve, než bude vydáno kolaudační rozhodnutí a toto rozhodnutí nabude právní moci.

Zpřístupnění díla

Povolení od majitelů autorských práv musí mimo jiné získat osoba, která zahájí takové sdělení, nebo která do něj zasáhne tak, že jeho prostřednictvím zpřístupní díla nové veřejnosti, tedy veřejnosti, kterou autoři chráněných děl nebrali v potaz v rámci povolení udělovaného jiné osobě. Toto povolení však nemusí získat osoba, jejíž zásah spočívá v pouhém poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění takového sdělování.

Důvod vzetí do vazby

K závěru, že si obviněný zavinil vazbu sám, postačuje, pokud zavinil naplnění i jen jednoho z více důvodů, pro něž byl vzat do vazby

Konkurs a bezdůvodné obohacení

Je-li do konkursní podstaty sepsán majetek, který (odhlédnuto od toho, že po dobu trvání účinků soupisu se na tento majetek pro účely brání užitků z něj a následného zpeněžení pohlíží jako na majetek úpadcův) užívá třetí osoba bez právního důvodu nebo na základě právního důvodu, který (pro rozhodné období) odpadá (§ 451 odst. 2 obč. zák.), vzniká této osobě na úkor konkursní podstaty bezdůvodné obohacení již užíváním takového majetku. Výzva podle § 18 odst. 4 ZKV předpokladem vzniku nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči takové osobě nebyla a není.

Spáchání činu zvlášť surovým způsobem

Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby podle § 140 odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, že čin byl spáchán zvlášť surovým způsobem, se rozumí vražedný útok s extrémně vysokou mírou brutality, která se podstatně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu. Není však nezbytné, aby tento útok zároveň vyvolával zvýšenou trýzeň poškozeného. O případ znaku způsobu „zvlášť surového“ jde tehdy, když čin svým provedením výraznou měrou přesahuje obvyklou míru surovosti, což je dáno především okolnostmi, které charakterizují použité násilí z hlediska vnějšího dopadu činu na poškozeného. Rozumí se jím vražedný útok s vysokou mírou brutality, která se podstatně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu. Typicky se za takový způsob útoku, který je spojen s ubíjením oběti, považuje vražda provedená nejprve zasazením většího množství bodných ran a poté škrcením oběti či zasazováním dalších ran do různých částí těla, anebo jiné devastující způsoby provedení apod.

Doručování

Adresátu, kterým je orgán veřejné moci, soud prostřednictvím veřejné datové sítě doručuje listiny především do jeho tzv. primární datové schránky (zřízené podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o elektronických úkonech). Do další („sekundární“ či „aditivní“) datové schránky lze orgánu veřejné moci listinu doručit, jen jestliže se spor nebo jiná právní věc týká organizační složky, pro jejíž potřebu byla další datová schránka zřízena, nebo jestliže se spor nebo jiná právní věc týká konkrétní agentury nebo činnosti orgánu veřejné moci (jeho organizační složky), pro jejíž výkon byla další datová schránka zřízena, popřípadě jestliže se spor nebo jiná právní věc jinak dotýká účelu, pro kte-

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitečných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem Priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kanceláří. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnost patentu, zrušení užitého vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

home advantage in central europe

fúze & akvizice
právo obchodních korporací
soutěžní právo & právo EU
energetika, telekomunikace
veřejné zakázky
nemovitosti & stavební právo
bankovníctví & finance
insolvence & restrukturalizace
pracovní právo
právo duševního vlastnictví
informační technologie
řešení sporů

Schönherr je přední advokátní kancelář ve střední a východní Evropě. Těžíme ze zkušeností a know-how více než 300 právníků ve 13 pobočkách mimo jiné i v Praze. Naši základní filozofií je kombinace vysoké profesní kvality a efektivního řešení právních problémů.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Schönherr s.r.o. | advokátní kancelář | Palladium | nám. Republiky 1079/1a | CZ-110 00 Praha 1 | office.czechrepublic@schoenherr.eu

BULHARSKO | ČESKÁ REPUBLIKA | CHORVATSKO | EU-BELGIE | MAĎARSKO | MOLDÁVIE
POLSKO | RAKOUSKO | RUMUNSKO | SLOVENSKO | SLOVINSKO | SRBSKO | TURECKO

www.schoenherr.eu

rý byla další datová schránka orgánu veřejné moci zřízena. Datovou schránkou evidovanou podle zákona o elektronických úkonech je třeba ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 o. s. ř. rozumět jak datovou schránku zřízenou podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o elektronických úkonech, tak i další datovou schránku zřizovanou podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, přičemž doručení do další datové schránky je vymezeno (jako přípustné) účelem, pro který byla na žádost orgánu veřejné moci zřízena; byla-li další datová schránka zřízena například pro potřeby pouze jedné z vnitřních organizačních jednotek, neodpovídalo by účelu provozu takové datové schránky, aby do ní mohly být doručovány také listiny, které k této vnitřní organizační jednotce orgánu veřejné moci nemají žádný vztah. Okolnost, že je možné doručit adresátu listinu do další datové schránky orgánu veřejné moci, současně samozřejmě neznamená, že by bylo vyloučeno její účinné doručení do tzv. primární datové schránky; do datové schránky zřízené podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o elektronických úkonech lze listinu doručit orgánu veřejné moci vždy, tedy i v případě, že je přípustné její doručení do další datové schránky zřizované na žádost podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech.

Konkurs a započtení, závaznost rozsudku

Postupem podle § 529 odst. 2 obč. zák. nemůže dlužník použít k započtení vůči postupníkovi své k započtení způsobilé pohledávky, které měl vůči postupiteli v době, kdy mu bylo oznámeno nebo prokázáno postoupení pohledávky (§ 526 obč. zák.), trvající-li v době, kdy by měl být učiněn úkon směřující k započtení, účinky konkursu prohlášeného na majetek postupitele podle zákona č. 328/1991 Sb.“

Skutkové zjištění může soud učinit až na základě provedení důkazu v daném řízení. Skutkové zjištění nelze bez dalšího převzít z odůvodnění rozsudku v jiné věci.

Zdravotní péče

Vzhledem k přechodnému ustanovení v čl. LXV, bodu 3 zákona č. 261/2007 Sb. a k jasné dílčí ustanovení vyhlášky č. 92/2008 Sb. je zřejmé, že tato vyhláška, včetně ustanovení upravujících preskripční a indikační omezení, se vztahuje pouze na ty případy, kdy o takových omezeních již rozhodl Ústav, v intencích ustanovení § 15 odst. 7 a § 39b zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb., účinném od 1. ledna 2008. V případech léčivých přípravků, stran nichž Ústav pro příslušné období dosud nerozhodl, se v důsledku citovaného přechodného ustanovení uplatnila

vyhláška č. 63/2007 Sb., a to se vším všudy, tedy včetně její přílohy č. 2.

Náhrada za ztrátu na výdělku

V případě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti či při invaliditě se vychází z průměrného výdělku, jakého poškozený dosahoval před poškozením. Poškozením se podle ustálené soudní praxe nemíní samotný úraz, ale právě až nepříznivý dopad změny pracovní způsobilosti do majetkové sféry poškozeného, tedy teprve ztráta, popřípadě snížení výdělku žalobce. Ke ztrátě či snížení dosavadních výdělkových schopností přitom někdy může dojít až po delším časovém odstupu od úrazu, a je proto třeba přihlídnout k mezitím nastalým změnám v tom směru, že lze poskytnout náhradu za ztrátu na výdělku i ve vztahu k výdělečné činnosti, která je v okamžiku škodné události pouze předpokládána (nebyla dosud uzavřena pracovní smlouva či nedošlo k nástupu do zaměstnání) a jejíž výkon by začal později, nebýt škodné události. Na druhou stranu není vyloučeno, že se změna zaměstnání vlivem snížené pracovní způsobilosti v majetkové sféře poškozeného neprojeví proto, že nové zaměstnání je honorováno stejně nebo lépe; tehdy škoda ani nárok na náhradu ztráty na výdělku nevzniká. Ke vzniku škody tak může dojít až v důsledku dalšího zhoršení zdravotního stavu, resp. s tím spojeného snížení příjmu např. pro přiznání invalidního důchodu, samozřejmě je-li invalidita v příčinné souvislosti s původní škodní událostí. Tehdy je třeba vyčíslit výši nároku ve vztahu k příjmům ze zaměstnání, které poškozený nemůže vykonávat v důsledku trvalých následků na zdraví. Okolnost, že v mezidobí se změnil platové poměry v původním zaměstnání tak, že převyšují příjmy v nově vykonávaném zaměstnání, není příčinou snížení příjmu a nezakládá vznik nároku na náhradu za ztrátu na výdělku obdobně jako případ, kdy se takto zvýší podklad pro výpočet renty v důsledku následně provedených valorizací. Tzv. valorizační předpisy, resp. okolnost, že v jejich důsledku se zvýší výše průměrného výdělku před vznikem škody, nemají samy o sobě za následek nový vznik nároku na náhradu za ztrátu na výdělku.

Způsobilost být účastníkem řízení

Jestliže účastník řízení o dědictví odkázaný k podání žaloby podle § 175k odst. 2 OSŘ zemřel poté, co podal žalobu o určení dědictvého práva, soud projednávající spor o určení dědictvého práva řízení přeruší a vyčká rozhodnutí dědictvého soudu, v němž tento spor vznikl, o procesních nástupcích po žalob-

ci. Poté, co usnesení, jímž soud v řízení o dědictví rozhodl o procesních nástupcích po zemřelém žalobci ve smyslu § 107 odst. 2 OSŘ, nabylo právní moci, je soud v řízení o určení dědictvého práva povinen jednat jako s účastníky řízení na straně žalující s procesními nástupci zemřelého žalobce, aniž by o tom sám vydával rozhodnutí podle § 107 odst. 2 OSŘ. O tom, že ve sporu o určení dědictvého práva došlo ke změně v osobě žalobce (případně žalovaného), soud ve sporném řízení samostatně nerozhoduje; může však procesní nástupce zemřelého žalobce (eventuelně žalovaného) vzít na vědomí prostřednictvím usnesení, jímž se upravuje vedení řízení.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Dědictvé řízení

Přijetí závěru o existenci sporného aktiva či pasiva zůstavitele podle ustanovení § 175k odst. 3 OSŘ (event. § 175l odst. 1 věty druhé OSŘ) předpokládá zjištění, mezi kterými účastníky dědictvého řízení a z jakého důvodu je sporné, zda určitá věc, právo nebo jiná majetková hodnota (případně dluh) patřily zůstaviteli. Závěr o tom, že zůstavitel nezanechal majetek nebo že zanechal majetek nepatrné hodnoty lze (bezpečně) učinit jen tehdy, jestliže v řízení o dědictví nevyšel najevo žádný majetek, o němž by bylo sporné, zda v době smrti náležel zůstaviteli. V opačném případě, tedy vzniknou-li v řízení o dědictví pochybnosti o tom, zda zůstavitel byl (v době smrti) vlastním věcí, práva nebo jiné majetkové hodnoty, nelze dědictvé řízení zastavit podle § 175h odst. 1 nebo odst. 2 OSŘ; v takovém případě je soudní komisař povinen zabývat se zjištěním dědictvého práva jednotlivých v úvahu přicházejících dědiců. Jedním z předpokladů vydání usnesení, jímž soud zastavuje řízení o dědictví proto, že zůstavitel nezanechal vůbec žádný majetek (§ 175h odst. 1 OSŘ), nebo proto, že zůstavitel zanechal jen majetek nepatrné hodnoty, který se vydává tomu, kdo se postaral o pohřeb (§ 175h odst. 2 OSŘ), je skutečnost, že v řízení o dědictví nevyšel najevo žádný majetek, o němž by bylo sporné, zda ke dni smrti zůstavitele patřil zůstaviteli.

Obchodní rejstřík

Došlo-li k zániku účinků exekučního příkazu, jímž byla účast společníka ve společnosti po-

stižena, aniž byla vymáhaná povinnost být jen částečně splněna z prostředků získaných postižením podílu (lhotejno, zda za účinnosti obchodního zákoníku, či v poměrech zákona o obchodních korporacích), je tím naplněn (pouze) jeden ze dvou předpokladů, jež obnovení účasti podmiňují. Pro posouzení toho, zda k obnovení účasti došlo, je nezbytné zkoumat také to, zda účinky exekučního příkazu zanikly před tím, než společnost naložila s uvolněným podílem.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Vodní hospodářství a bezdůvodné obohacení

Jestliže provozovatel čištěním odpadních vod uspokojuje veřejnou potřebu, pak neobstojí námitky založené na argumentu, že zákon provozovateli neukládá povinnost čistit odpadní vody pro konkrétní subjekt. Provozovatel čistírny odpadních vod jako provozně související kanalizace odpadní vody čistí a z povahy věci je čistí pro toho, kdo do čistírny takové vody přivádí. Plnění, které takový provozovatel poskytne, není plněním bez právního důvodu a jeho poskytnutím nemůže dojít k bezdůvodnému obohacení.

Vyloučení z řízení a zákonný soudce

Právní úprava vyloučení věci k samostatnému projednání podle § 112 odst. 2 o. s. ř. neřeší výslovně problematiku, komu má věc připadnout po vyloučení věci k samostatnému projednání. To ovšem neznamená, že by vyloučená věc mohla být přidělena kterémukoliv senátu či samosoudci. Takový výklad by byl v rozporu s ústavně zaručeným právem na zákonného soudce. Soudce, kterému byla věc s více uplatněnými nároky zákonem způsobem přidělena, má zpravidla jednat o všech nárocích, k nimž byl při přidělení věci příslušný, a rozhodnout o nich bez ohledu na to, zda byly všechny nároky projednány a rozhodnuty společně v jednom řízení či zda byl některý z uplatněných nároků vyloučen k samostatnému řízení a následně projednán a rozhodnut samostatně. To platí obzvláště za situace, kdy vyloučení věci je rozhodnutím, kterým se upravuje vedení řízení, proti němuž nemají účastníci právo podat odvolání [srovnej § 202 odst. 1 písm. a) o. s. ř.].

Žaloba pro zmatečnost

Důvod žaloby pro zmatečnost podle ustanovení § 229 odst. 1 písm. b) o. s. ř. je dán pouze tehdy, jestliže ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem od počátku (od zahájení) řízení. V případě, že účastník pozbyl způsobilost být účastníkem řízení teprve v průběhu řízení, nejde o důvod k zastavení řízení (podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.), ale pro postup podle ustanovení § 107 o. s. ř.

Obchodní rejstřík

Neváže-li zřizovatel svým rozhodnutím zánik příspěvkové organizace na její výmaz z obchodního rejstříku, má výmaz příspěvkové organizace (zaniklé sloučením s jinou příspěvkovou organizací) z obchodního rejstříku pouze deklaratorní účinky.

Zpeněžování

V případě vespolného zástavního práva je zástavní věřitel oprávněn domáhat se uspokojení celé pohledávky anebo její části z kterékoliv zástavy. O tom, ze které zástavy se bude zástavní věřitel uspokojovat, nerozhoduje osobní dlužník, ani dlužník zástavní, ale pouze zástavní věřitel. Ten pak může navrhnout zpeněžení jedné ze zástav, případně obou, aniž by se proti takovému postupu mohl kterýkoliv ze zástavních dlužníků bránit. Každé zástavní právo zajišťující stejnou pohledávku představuje relativně samostatný zajišťovací prostředek. Práva a povinnosti tvořící zástavní právo se vztahují pouze na účastníky toho kterého konkrétního vztahu. Skutečnost, že pohledávka zajištěná zástavním právem váznoucím na majetku obligačního dlužníka je dále zajištěna zástavním právem váznoucím na majetku jiné osoby (zástavního dlužníka), proto nemá při zpeněžování majetku tvořícího zástavu právní význam. Nic na tom nemění ani ta okolnost, že výtěžek zpeněžení jedné ze zástav zprostředkovaně může ovlivnit právní postavení jiného zástavního dlužníka tím, že se změní výše zajišťované pohledávky. Skutečnost, že na výsledku zpeněžení jiné zástavy má (může mít) zástavní dlužník ekonomický zájem, však ještě neznamená, že by měl mít možnost zasahovat do právního vztahu existujícího mezi zástavním věřitelem a (jiným) zástavním dlužníkem.

Změna obsahu závazku z vypořádacího podílu v družstvu

Změna obsahu závazku z vypořádacího podílu v družstvu nesmí být činěna na úkor ma-

jetku družstva. Proto je při změně obsahu závazku z nároku na vypořádací podíl nezbytné respektovat zásadu (vyjádřenou i v § 234 odst. 1 věta třetí obč. zák.), podle níž zavázeli se družstvo k vydání nemovitosti, jejíž hodnota převyšuje hodnotu vypořádacího podílu, vznikne bývalému členovi (zákonná) povinnost uhradit družstvu rozdíl v penězích.

Opatrovník

Je-li účastník neznámého pobytu, pak musí soud učinit vhodná opatření k ochraně jeho procesních práv a povinností v intencích ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., a nestačí, že podle ustanovení § 46b písm. a) o. s. ř. je možné takovému účastníku doručit písemnosti soudu.

Promlčení a výkon rozhodnutí

Právo oprávněných (spoluvlastníků) domáhat se výkonu rozhodnutí ukládajícího povinnost trpět užívání společné věci stanoveným způsobem promlčení nepodléhá.

Exekuce a odpovědnost státu za škodu

Soudy v řízení o tzv. excindační žalobě nemají dostatečný prostor ke zkoumání, zda postup soudního exekutora byl s právem souladný, anebo zda v důsledku jeho porušení došlo ke vzniku nějakých škod; k tomu slouží jiná řízení. V jejich rámci pak lze jako škodu uplatnit i ty náklady, které vznikly osobám v řízeních, v nichž úspěšně tvrdily, že mají k majetku taková práva, která výkon rozhodnutí nepřipouští.

Soudní poplatky

Opožděný návrh na přiznání osvobození od soudních poplatků nemůže být důvodem pro to, aby odvolací soud změnil nebo zrušil rozhodnutí, jímž potvrdil usnesení soudu prvního stupně o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

Insolvenční rejstřík

Ustanovení § 420 insolvenčního zákona neukládá insolvenčnímu soudu povinnost zveřejnit v insolvenčním rejstříku (v seznamu dlužníků) identifikační číslo osoby, jde-li o dlužníka – fyzickou osobu, který ke dni zahájení insolvenčního řízení (§ 97 odst. 1 část věty za středníkem) již není podnikatelem.

Směnky a rozhodčí řízení

V případě, kdy nabyvatel směnky není právním nástupcem předchozího majitele směnky, neváže ho ani rozhodčí smlouva uzavřená předchozím majitelem směnky.

Právní nástupnictví

Nabylo-li usnesení podle ustanovení § 107 o. s. ř. právní mocí dříve, než odvolací soud rozhodl o odvolání proti usnesení, jímž soud prvního stupně vyhověl návrhu procesního nástupce na vstup nabyvatele práva do řízení na jeho místo (§ 107a o. s. ř.), je samotná skutečnost, že návrh podle ustanovení § 107a o. s. ř. byl podán před právní mocí rozhodnutí podle ustanovení § 107 o. s. ř. z hlediska správnosti dovoláním napadeného rozhodnutí nevýznamná.

Podjatost

Důvodem pro vyloučení soudce nemůže být okolnost, že proti tomuto soudci byla osobou, která v řízení nebyla připuštěna jako zástupce žalobce, podána žaloba, v níž je kritizován postup soudce v jednotlivých soudních řízeních. Soudce jako reprezentant veřejné moci může být (a často také je) objektem i neoprávněné kritiky, současně je však třeba přepokládat a požadovat od soudce vyšší stupeň tolerance a nadhledu, než tomu je u ostatních občanů. Samotná kritika postupu soudce (navíc ze strany jiného subjektu než účastníka řízení), byť učiněná formou podání žaloby, bez dalšího nezaloží vztah soudce k projednávané věci, účastníkům řízení, příp. jejich zástupcům, který by byl takové povahy a intenzity, aby objektivně mohl způsobit podjatost soudce.

Výkon rozhodnutí

Pro posouzení, zda byl výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy účinně nařízen, je mimo jiné podstatné, zda v den, kdy soud usnesení o nařízení srážkami ze mzdy vydal, byl povinný u označeného plátce mzdy zaměstnán. Pokud povinný v době nařízení soudního výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy již nepracuje u organizace označené jako plátce mzdy, nevztahuje se na nařízený výkon rozhodnutí i na mzdu povinného u nového plátce mzdy, a soud nemůže postupovat podle ustanovení § 294 odst. 3 o. s. ř.). Skutečnost, že srážky ze mzdy (pracovní odměny) povinného jsou prováděny ve prospěch jiných pohledávek sama o sobě k faktickému zániku výkonu rozhodnutí nevede. Další provádění výkonu rozhodnutí

(exekuce) srážkami ze mzdy je závislé na tom, zda je zde subjekt, vůči němuž má povinný nárok na mzdu (plat). Jestliže povinný před uspokojením pohledávky oprávněného přestal pracovat u plátce mzdy, skončil pracovní nebo obdobný poměr a nový takový vztah nezaložil, případně po skončení pracovního poměru začal podnikat, pak výkon rozhodnutí trvá, pouze není fakticky prováděn, protože tu není žádný další plátce mzdy, na něhož by bylo lze výkon rozhodnutí převést. Exekuční řízení tak běží, dokud nenastane některá z okolností předvídaných zákonem, na základě níž soud rozhodne o zastavení řízení.

Insolvenční rejstřík

Ustanovení § 420 insolvenčního zákona neukládá insolvenčnímu soudu povinnost zveřejnit v insolvenčním rejstříku (v seznamu dlužníků) identifikační číslo osoby, jde-li o dlužníka – fyzickou osobu, který ke dni zahájení insolvenčního řízení (§ 97 odst. 1 část věty za středníkem) již není podnikatelem.

Výpověď z pracovního poměru

Okolnost, že zaměstnanec, který byl uznán dočasně práce neschopným, v době od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti neoznačil místo svého pobytu údaji potřebnými k tomu, aby zaměstnavatel umožnil kontrolu, zda dodržuje svou povinnost zdržovat se v době dočasné pracovní neschopnosti v místě pobytu a dodržovat dobu a rozsah povolených vycházek, nemůže být důvodem pro rozvázání pracovního poměru výpovědí podle ustanovení § 52 písm. h) zák. práce.

Investiční poradenství a náhrada škody

Poskytne-li investiční zprostředkovatel investiční poradenství v souladu s požadavky odborné péče, po provedení testu vhodnosti a za dodržení informačních povinností (zejména § 15a zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu), není možné dovodit případné porušení jeho povinností ve smyslu zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Dojde-li však k porušení povinností, je třeba zkoumat, zda zjištěné porušení povinností bylo způsobitelné ovlivnit rozhodnutí zákazníka takovým způsobem, který zakládá právo k náhradě škody ze zmařených investic, neboť ne každé porušení povinností stanovených zákonem č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu může mít takovou intenzitu.

Zástavní právo a promlčení

Podá-li zástavní věřitel podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí soudu, kterým bylo vyhověno jeho žalobě o zaplacení pohledávky zajištěné zástavním právem s tím, že zástavní věřitel je oprávněn se uspokojit z výměnky prodeje zástavy, u soudu nebo u jiného příslušného orgánu návrh na výkon rozhodnutí prodejem nemovité zástavy, promlčecí doba zástavního práva (desetiletá) od podání tohoto návrhu po dobu řízení o výkonu rozhodnutí – jak vyplývá z ustanovení § 112 obč. zák. – neběží (staví se). Protože zástavní věřitel se může domáhat uspokojení ze zástavy při výkonu rozhodnutí prodejem nemovité zástavy nejen na základě vykonatelného rozhodnutí, ale i na základě jiného titulu pro výkon rozhodnutí směřujícího proti zástavnímu dlužníkovi, a protože jiným titulem pro výkon rozhodnutí je též notářský zápis, který obsahuje občanskoprávní závazek a v němž jsou vyznačeny osoba oprávněná a povinná, právní důvod, předmět a doba plnění, jestliže osoba povinná k vykonatelnosti v notářském zápise svolila, staví se běh promlčecí doby zástavního práva také podáním návrhu na výkon rozhodnutí prodejem nemovité zástavy podle notářského zápisu, který obsahuje závazek zástavního dlužníka zaplatit zástavnímu věřiteli pohledávku zajištěnou zástavním právem s tím, že zástavní věřitel je oprávněn se uspokojit z výměnky prodeje zástavy, a ve kterém zástavní dlužník svolil k vykonatelnosti.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Odpovědnost státu za škodu, hodnocení důkazů

Zákonné zástavní právo nemůže vzniknout, ani trvat bez právního důvodu, jímž je neuspokojená daňová povinnost, kterou zajišťuje od jejího vzniku až do doby zániku splněním. Jestliže není důvod pochybovat o tom, že k zániku zástavního práva došlo v důsledku konečného rozhodnutí v daňovém řízení, nelze vyloučit odpovědnost státu jen proto, že nebyla konstatována nezákonnost rozhodnutí o zajištění daňové povinnosti (právní relevanci by nemohl mít ani argument, že podmínky pro vznik zástavního práva byly v době jeho vzniku splněny).

Soud je ve smyslu § 157 odst. 2 o. s. ř. povinen výslovně se vypořádat s tím, proč v rozsudku nečiní žádná zjištění z některých provedených důkazů, a uvést, o které důkazy jde. Jsou-li mezi provedenými důkazy rozpory, pak je věcí soudu, jak s rozporům mezi provedenými důkazy naloží. Je však jeho povinností provedený důkaz odporující důkazům ostatním ve smyslu § 120 odst. 1 o. s. ř. hodnotit, a v odůvodnění rozhodnutí své stanovisko k tomuto důkazu přiměřeně vyložit. Obecným soudem v řízení provedený důkaz nelze v rozhodnutí, respektive v jeho odůvodnění opomenout jen proto, že sám o sobě je v rozporu s tím, co tento soud s ohledem na své závěry plynoucí z jiných důkazů pokládá za skutečnosti prokázané. Takové opomenutí principům právního státu neodpovídá a je zcela zjevným porušením kogentně uložené povinnosti v rozhodnutí vyložit, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení důkazů, když tu kterou konkrétní skutečnost vzal za prokázanou. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by soud ve svém rozhodování měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoliv nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry opře a které opomene.

Omluvitelný důvod pro prominutí zmeškání lhůty

Omluvitelným důvodem pro prominutí zmeškání lhůty jsou zpravidla takové skutečnosti objektivní i subjektivní povahy, jež nastanou v průběhu lhůty k učinění úkonu (např. náhlá nemoc nebo úraz), po jejichž odpadnutí je účastník schopen zmeškaný úkon učinit. Proto takovým důvodem nemohou být překážky trvalého charakteru, které navíc v době, kdy účastník úkon činí, trvají, takže účastníku

v provedení úkonu fakticky nebrání. Trvale nepříznivý zdravotní stav žalobce, jež se v průběhu trvání lhůty k podání odvolání změnil, tak nelze považovat za omluvitelný důvod pro prominutí zmeškání lhůty ve smyslu ustanovení § 58 o. s. ř. Stejný závěr je třeba učinit i ohledně plánované dlouhodobé rekonstrukce domu, v němž žalobce bydlí, která probíhala i v době, kdy žalobce zmeškaný úkon (odvolání) učinil.

Soudní poplatek

Úprava vracení soudního poplatku pro případ smíru nemůže být pro účastníky řízení výhodnější, než v případě zpětvzetí žaloby, neboť by to znamenalo, že by institut zpětvzetí přestal být fakticky využíván. Institut vracení soudních poplatků podle § 10 odst. 7 zákona o soudních poplatcích dopadá na situaci, kdy dojde ke schválení smíru uzavřeného mezi účastníky soudem před tím, než soud ve věci poprvé meritorně rozhodne. Jakmile soud ve věci jedná, provede dokazování a rozhodne, nemůže být soudní poplatek, ani jeho část vrácena, a to ani za situace, že je později rozhodnutí odvolacím či dovolacím soudem zrušeno.

Zaplacení nejvyššího podání

Pokud vydražitel nejvyšší podání doplatí po uplynutí stanovené dvouměsíční lhůty, aniž by soud, popř. soudní exekutor, stanovil vydražiteli dodatečnou lhůtu k zaplacení nejvyššího podání a soud platbu bez dalšího přijme, nelze považovat zaplacení nejvyššího podání vydražitelem za opožděné.

Zastoupení

Dospěje-li soud v průběhu občanskoprávního řízení k závěru, že došlo k naplnění podmínek v § 27 odst. 2 o. s. ř. uvedených, vysloví nepřipustnost zastoupení obecným zmocněncem, a to aniž by činil závěr, zda byly naplněny veškeré aspekty pokoutnictví, či že by obecného zmocněnce jakkoliv postihoval (např. uložením pokuty, či zamezením v zastupování v budoucích řízeních). Cílem vykládaného ustanovení je totiž především zajištění průběhu civilního procesu, jež povede k rychlé a účinné ochraně práv. Z uvedeného vyplývá, že by bylo proti smyslu věci, aby soud v občanskoprávním řízení složitě prokazoval, zda obecný zmocněnec skutečně pokoutnictví provozuje (např. poskytl-li účastník za zastoupení obecnému zmocněnci úplatu), či naopak zjišťoval okolnosti svědčící o opaku. Pro vyslovení nepřipustnosti zastoupení obecným zmocněncem tedy není samo o sobě významné zjištění ohledně subjektivního poměru mezi obecným zmocněncem a jím zastoupeným účastníkem. ●

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž
energetika
veřejné zakázky
compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

Inteligentní, inovativní, inspirativní. Jako vy **Nový Mercedes-Benz třídy E**

Tam, kde se intelligence setkává s inovacemi nejvyšší úrovně, vzniká skutečné mistrovské dílo. Mercedes-Benz představuje nový vůz třídy E. Vůz, který nastavuje nové standardy technologické vyspělosti a komfortu. Vůz, který fascinuje elegancí a stylem v každém detailu. Vůz, který je ztělesněním definice moderního luxusu.

Mercedes-Benz třídy E dávno není jen manažerský vůz, stejně jako manažer dávno není jen přísný člověk v obleku. Přizpůsobujeme se měnícím se potřebám mužů a žen, kteří pracují i žijí s vášní pro věc, s odhodláním dosáhnout úspěchu a s chutí užít si přitom každou minutu.

Víme, že životní styl úspěšného moderního člověka je dynamický, náročný a proměnlivý. Vyžaduje spolehlivý vůz, který nejen že udrží krok s jeho energickým životním tempem, ale bude ho navíc adekvátně doplňovat a reprezentovat. Tak aby poskytoval maximální komfort, nejvyšší bezpečnost a efektivní využití těch nejnovějších technologií. Zkrátka aby umožnil si jízdu opravdu vychutnat.

Proto jsme navrhli model, který nejen že splňuje všechny tyto potřeby, ale jde ještě mnohem dál. Naplnili jsme ambici stát se průkopníky v oblasti autonomního řízení a využít všechny dostupné technologie k zajištění bezpečnosti a intuitivního ovládání. A zasadili jsme je

do karoserie, která je výjimečná čistotou tvarů, nevšední elegancí a komfortem.

Výsledkem je suverénní, působivý vůz, který vyzařuje sílu a respekt a strhává na sebe pozornost, aniž by si o ni říkal. Vůz, který je odměnou za váš úspěch.

Design

Nový Mercedes-Benz třídy E je neokázale elegantní a dominuje kvalitou zpracování do posledního detailu. Výrazná linie karoserie vyniká nejen originalitou, ale splňuje i ty nejpřísnější nároky na aerodynamiku jízdy.

V interiéru jsme použili jen kvalitní materiály – dřevo v jachtařském stylu, kůži a kovové tkaniny. Díky výběru nových barevných kombinací lze interiér přizpůsobit individuálnímu vkusu a dodat tak každému vozu osobitost a styl.

Přístrojová deska je vybavena dvěma dotykovými displeji a dotykové plochy najdete také na volantu. Všechny funkce vozu proto máte pohodlně na dosah ruky.

Příjemnou atmosféru kabiny vozu pak podkresluje LED osvětlení se škálou 64 barev v individuálním nastavení.

Pohodlí

Krása a funkce by nikdy neměly být na úkor pohodlí, a proto je třída E vybavena prvky, které výrazně zlepšují komfort řidiče i spolucestujících.

Vícekomorové vzduchové odpružení Air Body Control má tři stupně regulace tuhosti, a umožňuje tak užít si jak měkké základní odpružení, tak bezpečí a stabilitu jízdy s tvrdším odpružením ve vysokých rychlostech. Tuhost podvozku si řidič může nastavit i sám a podle momentální nálady se rozhodnout, jestli touží po klidné a komfortní, nebo naopak spíše sportovnější jízdě.

Ergonomická sedadla jsou designově i funkčně dovedená k dokonalosti, s prostorem pro lokty a flexibilním nastavením pro maximální pohodlí i při řízení na dlouhé vzdálenosti.

Vůz ale můžete ovládat i na dálku. Pomocí aplikace v chytrém telefonu totiž sám zaparkuje i vyjede z parkovacího místa, a to i tam, kde je poněkud těsně. A nezapomene ani na prostor k nastoupení a vystoupení.

Svůj telefon také můžete za jízdy bezdrátově připojit i nabíjet a samozřejmě propojit s ovládacím systémem vozu.

Bezpečnost

Drive Pilot při jízdě sleduje dění kolem vás a dokáže sám ovládat systémy, které dělají vaši jízdu bezpečnější. Uspadňuje tak řízení v kolonách, dokáže sledovat linie vozovky i tam, kde nejsou vyznačeny, pomáhá při změně jízdního pruhu například při předjíždění a umí i automaticky udržovat povolenou rychlost. Adaptivní tempomat DISTRONIC zase udržuje bezpečný odstup na silnici i na dálnici, a to až do rychlosti 210 km/h.

Vůz navíc sám zasahuje do řízení, když rozezná nebezpečnou situaci – chodce na vozovce, vozidlo najíždějící ze strany do křižovatky nebo konec dopravní kolony bez prostoru pro úhybný manévr. V těchto případech se aktivuje brzdový asistent, a pokud řidič nereaguje, začíná sám brzdit. Dokáže tak zabránit nehodám při rychlosti až do 100 km/h, případně výrazně snížit sílu nárazu při vyšší rychlosti.

Při rozpoznání nebezpečí se současně aktivuje systém Pre-safe Impuls Seite, který rozpozná boční kolizi a bezprostředně před nárazem posouvá řidiče i spolucestce dál od nebezpečí. Během zlomku sekundy také na straně nárazu nafoukne vzduchový vak jako ochranu před nárazem zvenčí.

Mercedes-Benz třídy E nejen naplní všechna očekávání, které náročný řidič může mít, ale dokáže i překvapit novými, inovativními prvky. Díky možností personalizace jak v designu, tak například při volbě motoru, který je k dispozici i v hybridní verzi, umožňuje řidiči, aby svoji osobnost promítl i do charakteru svého vozu. Vždy ale zůstává zcela nepřehlédnutelným. ●

Viladomy Semmering: exkluzivní bydlení na okraji Prokopského údolí

Developerská společnost JRD zahájila prodej čtrnácti nových bytů v komorním nízkoenergetickém projektu Viladomy Semmering, který vyrostе v atraktivní lokalitě na okraji Prokopského údolí. Balkony a terasy komfortních bytových jednotek nabídnou nádherné výhledy do okolní zeleně a na nedalekou malebnou trať s historickými viadukty – Pražský Semmering.

Výstavbu dvou samostatných budov s celkem čtrnácti prostornými a slunnými byty plánuje JRD zahájit v září 2016. Jejich dokončení se chystá na jaro 2018. „Viladomy Semmering se nachází na rozhraní dvou atraktivních prostředí se zcela jedinečnou atmosférou. Projekt volně navazuje na původní vilovou zástavbu starých Hlubočep a zároveň se přimyká k zalesněným stráním Prokopského údolí. Tato unikátní pražská lokalita je zárukou klidného a příjemného bydlení obklopeného zelení, které poskytuje řadu možností relaxace a trávení volného času v přírodě, a přitom leží jen pár minut cesty od centra Prahy,“ uvádí Jan Řežáb, majitel JRD.

Vizualizace projektu Viladomy Semmering

Moderní architektura inspirovaná přírodou

Jedinečný architektonický koncept Viladomy Semmering vznikl ve studiu Podlipný Sladký architekti. Jeho záměrem bylo vytvořit projekt, který je šetrný k místnímu prostředí, nenarušuje krajinný ráz a je citlivě zasazený do staré zástavby a okolní přírody. Tu doplňují předzahrádky a soukromá zahrada v sousedství Dalejského potoka, kde zahradní architekti vybudují příjemnou oázu s lavičkami

a herními prvky. „Viladomy Semmering jsou inspirovány poetikou okolní příměstské architektury s malebnými vesnickými prvky. Budovy se vyznačují hladce omítanými fasádami, členěnými vystupujícími balkony a štíhlými francouzskými okny se zvýrazněnými rámy. Prolomené štitové stěny domů odkazují svou podobou na nedaleké vápencové skalní útvary v Prokopském údolí,“ vysvětluje architekt Luděk Podlipný.

Komfortní bydlení s retro prvky

Exkluzivní projekt Viladomy Semmering bude charakterizovat kvalitní provedení, špičkové materiály a vysoké standardy vybavení. Na komplexním interiérovém řešení se podílela renomovaná designérka Simona Fritz ze studia Simdesign, která se nechala inspirovat unikátní lokalitou Prokopského údolí. V prostorných a slunných bytech v dispozicích 1+kk až 4+kk a velikostech 36 m² až 140 m² proto budou dominovat přírodní materiály a zároveň se v nich propojí prvky moderního bydlení s retro detaily. Realizaci tohoto záměru podpoří i výběr interiérového vybavení od předních výrobců, kteří kladou důraz na design a materiály šetrné k životnímu prostředí.

Procházky přírodou kousek od města

Lokalita, v níž projekt vyroste, je obklopená přírodou a nabízí tak k procházkám a sportovním aktivitám. Nabízí však také dobrou občanskou vybavenost a snadné spojení na nedaleký smíchovský Anděl s nákupními centry a restauracemi. Výborná dopravní dostupnost je rovněž na Barrandov se známým aquaparkem, do obchodních center na Zličíně či na mezinárodní letiště Václava Havla. ●

Advokátní kancelář

Naše služby:

Korporátní a komerční právo

M&A

Finanční restrukturalizace

Cenné papíry

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Nemovitostní a stavební právo

Duševní vlastnictví

Trestní právo

Ochrana osobnosti

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8

158 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

E-mail: paha@msblegal.cz

www.msblegal.cz

Advokátní kancelář MSB Legal, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právnickým osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Zrevitalizovaná mateřská škola v Dobřichovicích: rychle a ve špičkovém designu

Nouze o místa v mateřských školách je nejen v České republice jedním z nejčastějších problémů rodičů předškolních dětí. Nedostatečná kapacita školky byla impulsem i pro realizaci přístavby u stávající budovy MŠ Dobřichovice, která vznikla již v 70. letech minulého století. S ohledem na provoz školky bylo potřeba revitalizaci provést rychle. A protože jsou Dobřichovice jednou z nejprestižnějších rezidenčních adres v blízkosti Prahy, měla dobřichovická radnice vysoké požadavky na architekturu a design i na dokonalé splynutí budovy s okolním prostředím. Tohoto úkolu se zhostili architekti z Jestico + Whiles.

Projekt, spolufinancovaný Evropskou unií, byl součástí rozsáhlých dobřichovických investic do vzdělávacích zařízení, kdy kromě mateřské školy byla nedávno přístavbou rozšířena i škola základní. Cílem bylo rozšíření stávající školky o dvě další třídy, které mohou sloužit i jako tělocvična. Toho architekti docílili díky speciálně navrženému nábytku, který se dá snadno odsunout a využít tak prostor i jako malou tělocvičnu. Konstrukční systém složený z inovativních prefabrikovaných dřevěných panelů umožnil, aby mohla být kostra budovy hotova za pouhé tři týdny.

Přístavba z přírodního cedrového dřeva přirozeně zapadá do kontextu města, které je obklopené přírodou.

Exteriér z cedrového dřeva, interiér plný barev

Kromě přístavby provedli architekti také renovaci přízemí stávající budovy včetně zdokonalení kuchyňského zázemí a vylepšení přímého vstupu ze všech vzdělávacích prostor do okolních zahrad. Přístavba disponuje vysokou úrovní tepelné izolace a přirozeným větráním. Požadavkem města bylo vytvoření udržitelné budovy zapadající do kontextu dalších veřejných budov ve městě. I proto bylo na venkovní fasádu použito přírodní cedrové dřevo.

„Ve Velké Británii, kde Jestico + Whiles dlouhodobě působí, se často podílíme na projektech z oblasti vzdělávání. Díky tomu máme s tímto typem projektů bohaté zkušenosti. Věříme, že se nová školka stane pro děti a personál velmi příjemným místem a že Dobřichovicím bude dlouho sloužit,“ uvedl Sean Clifton z Jestico + Whiles, který působil v čele tvůrčího týmu zodpovědného za návrh designu prostor.

Díky přestavbě může do mateřské školy docházet až 150 dětí. Školka se tak stala největším zařízením pro předškoláky v celém okrese Praha-západ. ●

Základ interiéru MŠ Dobřichovice tvoří dřevěné prvky. Ty jsou doplněné o pastelové barvy podněcující optimismus a dětskou kreativitu.

Ani sanita ve školních zařízeních nutně nemusí znamenat absenci barev.

LEITZ STYLE

UKAŽTE SVŮJ CIT PRO DETAIL

Svůj styl můžete ukázat i při výběru kancelářských doplňků.

Hezké a zároveň funkční věci, které máte kolem sebe, pomáhají zpříjemnit den, zvednout náladu i vaši pracovní výkonnost.

Osobité doplňky vypoví o majiteli velmi mnoho. Zakládáte-li si na eleganci, prestiži, důstojnosti a funkčnosti, jsou pak výrobky Leitz tou správnou volbou. Leitz Style je unikátní komplexní řada pro současnou moderní, i mobilní kancelář, a pracovní místo. Spojuje totiž tradiční nejpoužívanější výrobky s výrobky, které vyžaduje mobilní způsob práce, a práce s mobilními zařízeními. Jedinečné barvy, kvalitní materiály, povrch v designu broušené oceli. Nekompromisní kvalita a pozornost věnovaná detailu - to je charakteristika řady Leitz Style.

Řada nabízí vše od odkladače, děrovačky, zápisníku, spisových desek a inovativního pákového nebo kroužkového pořadače, až po stojánek na tablet a rychlé USB nabíječky. A v centru všeho pak chytrá lampička řízená aplikací a ovládaná pomocí technologie Bluetooth. Vše barevně sladěno, ve stejné kvalitě, s pozorností věnovanou detailům, neboť ty dělají rozdíl.

Nepracujete jen z jednoho místa? Jste často na cestách? Mějte vše, co potřebujete pro svou práci, vždy po ruce - v letadle, ve vlaku, v kanceláři, v kavárně či u klienta. Řada Leitz Complete představuje moderní, chytré a funkční výrobky pro mobilní profesionály. V jednotném designu, navržené tak, aby maximálně pomáhaly v práci kdykoliv a kdekoliv.

Ucelená řada Complete pro práci odkudkoliv obsahuje výrobky pro profesionální prezentaci, stolní a cestovní nabíječky, powerbanky, ochranné kryty a filtry na mobilní zařízení včetně privátního filtru pro ochranu zobrazovaných dat, přenosné mini reproduktory vhodné pro konferenční hovory, lehké a elegantní tašky na notebooky a v neposlední řadě i cestovní kufr.

Řadu Leitz Style i Leitz Complete najdete v nabídce společnosti ACTIVA, která je dodavatelem potřeb pro kancelář. Během své mnohaleté existence si na trhu vybudovala významné postavení a získala řadu významných a náročných klientů, kteří oceňují její vysoce profesionální služby. www.activa.cz

Přestaňte s klienty hrát na Věřte nevěřte

V právních službách neexistuje důležitější faktor než důvěra. Zatímco v minulosti to mnohdy byla důvěra slepá, dnes si ji musí vaše kancelář zasloužit v tvrdé konkurenci. Dnešní klient totiž důvěřuje už jen tomu, co si může sám ověřit. Vedle specializace a ceny si proto stále častěji vybírá advokátní kancelář na základě její transparentnosti.

Advokát jako nezpochybnitelný expert. Výjimečná profese, nezastupitelná a ve své komplexitě těžko pochopitelná „normálními smrtelníky“. K tomu si přidejte složitý právní řád, specifický a nesrozumitelný žargon, povinný stejnokroj a navrch podminění praxe účastí v profesní komoře s velmi vysokými vstupními nároky. To je přesně obraz, který si advokacie intenzivně budovala minulá století.

„Spousta advokátů nemá ve zvyku cokoliv svým klientům vysvětlovat.“

Tato strategie byla dosud velmi účinná a chránila obor od změn, kterými si prošli jiní poskytovatelé služeb, zároveň držela vysokou ziskovost profese i výsadu účtování na základě hodinové sazby. Tak tomu však již poslední roky není a bylo by bláhové myslet si, že tyto změny jsou jen přechodným obdobím. Již nyní totiž vidíme, že poskytování právních služeb prochází obdobnou disrupcí jako jiné obory.

Pro kanceláře to znamená mimo jiné nutnost začít se konečně orientovat na zákazníka. Pro spousta advokátů to bude proces extrémně nepříjemný, nemají totiž ve zvyku cokoliv svým klientům vysvětlovat.

„Přišel jsem za právníkem s, podle mě, jednoduchým, požadavkem. Ubezpečil mě, že záležitost

s přehledem zvládne, z konverzace vyznělo, že by to mohlo být do konce týdne, proto jsem souhlasil se sazbou 2 000 korun za hodinu. Po dvou týdnech jsem volal, jak to vypadá – prý na tom pracuji. Po třech týdnech jsem už záležitost urgoval a dostal požadovaný dokument. Jaké bylo mé překvapení, když mi přišla následující měsíc faktura na 73 500 korun.“

Tento případ samozřejmě nemůžeme bez dalších informací jednoznačně hodnotit, je ale zarážející a pro náš trh do značné míry vypovídající, že nás nijak nešokuje a zdaleka nám nepřijde extrémní. Takto mizerná zkušenost jen krásně ilustruje důležitost transparentnosti a komunikace jako základních klíčů ke spokojenosti zákazníka. Kanceláře, které toto pochopí, čekají nové zakázky a spokojenější klienti ochotnější zaplatit více peněz za stejnou právní službu.

„Žijeme v době, kdy si člověk může kontrolovat cestu a přesnou polohu svého balíku poslaného za pár set korun. Není proto divu, že podobný komfort očekává i od svého mnohem dražšího advokáta.“

O tom, jak vhodně nastavit cenu služby, jsme psali v článku o alternativních způsobech odměňování, je zde však i druhá strana mince,

která je pro většinu advokátů mnohem problematictější než samotná odměna, a to nahlížení do spisu, kontrola provedené práce a aktuálního budgetu přímo klientem. Žijeme v době, kdy si člověk může kontrolovat cestu a přesnou polohu svého balíku poslaného za pár set korun. Není proto divu, že podobný komfort očekává i od svého mnohem dražšího advokáta. Transparentnost se ukazuje vedle specializace a ceny jako jeden z nejdůležitějších diferenciatorů ve výběru advokátní kanceláře. Klienta, a tím myslíme úplně každého klienta, zajímá, jak se jeho případ vyvíjí, co ho v právním procesu ještě čeká a kolik ho to stálo (a případně bude stát) peněz. Pokud klient zavolá svému právníkovi a ten mu není schopen odpovědět na tyto základní otázky, podstatně snižuje důvěru ve svou odbornost a kompetenci.

Zatímco v minulosti bylo pravidelné poskytování informací drahé a z toho titulu často i zpoplatněné (pamatujete na výpisy z bankovního účtu?), v dnešní době internetu v telefonu a volání zdarma chce klient informace, ideálně v reálném čase, stejně jako je zvyklý z jiných oborů.

Všichni víme, že návod na spokojeného klienta neexistuje. Pokud však chcete zaručit co nejméně těch nespokojených, je na čase začít klienty poslouchat. V praxi to znamená posílat jim informace dříve, než se na ně zeptají, umožnit jim přístup do spisu a sdílet s nimi dokumenty online. Dělá to tak jeho marketingová agentura, dělá to tak jeho účetní a bude to tak co nevidět dělat i člověk, jehož profese je pro něj výjimečnější a nezastupitelnější než ta vaše – jeho doktor. ●

Autor: Pavel Krkoška, SingleCase

Bazény jsou v kurzu

Léto bez vody je stejně smutné jako zima bez sněhu. Velikost sněhové nadílky ovlivnit nedokážeme, ale příležitost ke smočení nám v našich zeměpisných šířkách dokáží zabezpečit bazény. Díky moderním technologiím a neustále se zrychlujícímu pokroku v oblasti nových materiálů lze postavit bazén prakticky kdekoliv. Vodní nádrže na střechách domů, wellness se saunou a vířivkou ve sklepních prostorech i vyhřívaný bazén s tobogánem na zahradě. Možností, jak si zpříjemnit nejen letní měsíce je přehršel.

Při plánování výstavby soukromého bazénu dnes už nemusíte mít obavy z toho, že vás každodenní údržba bude stát mnoho času. Kvalitu vody dokáže pohlídat automatické chemické hospodářství, díky kterému zbyde mnohem více času pro relaxaci a chvíle strávené u bazénu. Pravidelný následný servis a kontrolu funkčnosti jednotlivých segmentů bazénové technologie dokáže bezproblémově zajistit firma, která bazén navrhla a postavila.

„Každé složitější technologie, mezi něž technologie bazénové jistě patří, samozřejmě vyžadují pravidelné kontroly a údržbu, které zajišťují mnohaletou životnost zařízení. Čištění záchytných košů nečistot, seřizování automatik chemického hospodářství, praní filtrů a mnohé jiné činnosti jsou pro správnou funkci této technologie nezbytné,“ říká Ing. Jaromír Kafka, výkonný ředitel společnosti Sportakcent, která se od roku 1991 významně podílí na moderní podobě bazénářství v České republice. „Naše společnost nabízí následný servis pro všechny námi dodané bazény. Samozřejmostí jsou dopodrobna vypracované provozní řády, takže o bazén je schopen se starat každý průměrně zručný uživatel,“ dodává Jaromír Kafka.

Již dávno neplatí, že voda v bazénu se dá čistit pouze za pomoci chlóru, který je mnoha lidem pro svůj specifický zápach velmi nepříjemný a to zejména proto, že mnohdy nedochází ke správnému dávkování. Rodinné bazény se dají navrhnout tak, aby vodu ošetřil chlor ře-

děný ve správném poměru nebo třeba peroxid vodíku s dalšími přísadami. Dezinfikovat lze i pomocí ozónu nebo UV záření. Je možné si dokonce zařídit bazén se slanou vodou, která má mnohem menší dráždivý účinek na lidský organismus.

Stále populárnějším způsobem relaxace a odpočinku je dnes wellness. Lidé si rádi dopřávají komplexní relaxaci, zejména v dnešní hektické době plné stresu a nadměrné psychické zátěže, a tak se wellness centra stále častěji objevují i v rámci privátních instalací. Budování wellness programu na míru může zahrnovat saunu, parní lázně, whirlpools nebo vyhřívané bazény.

„Všechno, co člověk podnikne pro to, aby načerpal síly, odpočinul si a relaxoval, najde v mnoha typech suchých klasických saun, biosaun i infrakabin, v parních lázních římských a tureckých, za využití aromaterapie i světelné terapie. V mnoha typech kabin lze projít tropickými či přivalovými dešti, mlhovou lázní, absolvovat Kneippovy lázně, solné a mořské lázně a ochladit se například ledovou tříští,“ jmenuje jen některé z mnoha možností výkoný ředitel společnosti Sportakcent Ing. Jaromír Kafka. „V této oblasti lze splnit prakticky všechny požadavky našich zákazníků, a pokud jde o konkrétní případy, navrhneme konzultovat požadavky s našimi specialisty,“ dodává. „Přežitky v podobě modrých keramických či laminátových bazénů jsou naštěstí minulostí a naši zákazníci a často také jejich architekti velice oceňují variabilitu materiálů, barev a tvarů ve spojení s prvotřídními doplň-

ky, které dokážeme v rámci přípravy budoucího bazénu nabídnout,“ osvětluje nám ředitel společnosti Sportakcent dnešní nepřeberné možnosti, které potěší snad všechny budoucí majitele. Na trhu jsou bazény keramické, skleněné, mozaikové, foliové, celonerezové nebo třeba bazény, jejichž povrch je tvořen jednotným pružným náštříkem s barvou volitelnou dle plného vzorníku RAL.

Bazény se stávají nezbytnou součástí všech resortů, sloužících pro aktivní odpočinek. Města i obce se vracejí ke konceptům veřejných koupališť a vodních parků, které se dnes stále častěji zaměřují na odpočinek a uvolnění po náročném dni. Wellness programy už nejsou pouze doménou lázní ale i sportovních středisek nebo dokonce nákupních center. Investovat do výstavby bazénu se nebojí ani privátní klientela. Zahrady s bazény na míru se již dávno staly běžnou výbavou luxusnějších nemovitostí. ●

Evropský balíček dává řád nakládání s odpady

Spalovna komunálního odpadu Spittelau ve Vídni je jednou ze zajímavých dominant hlavního města. Zásobuje teplem 300 000 domácností a 6 000 velkoodběratelů.

Oběhové hospodářství přináší generační změnu v tomto odvětví, která je tažena zejména požadavky EU na vyšší míru recyklace a omezení skládkování odpadu. Českou republiku čeká zásadní obměna portfolia technologií, neboť je co do pokrokovosti nakládání s komunálními odpady na chvostě členských zemí EU.

V Česku je přitom skládkování odpadů stále zcela dominantní. V příštích letech si proto potřebná změna v nakládání s odpady vyžádá významné investice do nové infrastruktury

recyklačních technologií a návazných zařízení v celorepublikovém měřítku. Při plánování miliardových investic vyžadují investoři stabilitu a transparentní prostředí, včetně stanovení dlouhodobých strategických cílů nejen na státní ale rovněž krajské úrovni. Balíček opatření Evropské komise proto představuje jasnou a dlouhodobou vizi předcházení odpadům, klade důraz na zvýšení míry recyklace a progresivní omezení skládkování odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady EU. „Nastavená hierarchie získává díky aktuálnímu balíčku opatření EK a v něm nastavených cílů zcela jiné rozměry, proto jeho vydání vítáme,“ uvádí Dalibor Roik, vedoucí skupiny waste to energy, ČEZ.

Odpad jako cenná surovina

Evropský balíček navrhuje konkrétní opatření k minimalizaci překážek na cestě k přechodu na moderní, ekologické, ale zároveň udržitelné odpadové hospodářství. Odpad je totiž v souladu s principy udržitelného rozvoje nutné chápat jako cennou surovinu, a oběhové hospodářství jako cestu k efektivnímu využívání primárních surovin a paliv.

Skupina ČEZ považuje obsah a cíle balíčku v této fázi za přiměřené. Připomíná ale, že musí

být transponovány na úroveň státních legislativ členských států a následně jejich plánů odpadových hospodářství. „Každá členská země by měla mít právo zvolit si způsob naplnění stanovených cílů dle konkrétní situace odpadového hospodářství dané země a s ohledem na její reálné možnosti. Pro efektivní sledování naplňování těchto cílů a jejich věcné dosažení bude nutné sjednocení datové základny a statistických metod v rámci všech členských států, což v současné době vnímáme jako jeden z hlavních nedostatků,“ upozorňuje Dalibor Roik ze skupiny ČEZ.

Výzva pro Česko

Harmonizace české odpadové legislativy s evropskou stanovuje cíl výrazného omezení skládkování odpadů do roku 2024. Z tohoto pohledu bude zásadní stanovení transparentních kritérií při tvorbě nového Zákona o odpadech a rovněž jasně formulovaná stanoviska krajských úřadů, definující síť koncových zařízení včetně efektivní logistické infrastruktury pro naplnění stanovených cílů. Jedině při podpoře efektivních, moderních a prověřených technologií lze zajistit dlouhodobě udržitelný systém směřující k cirkulární ekonomice. ●

Překonáváme
s vámi překážky
již více než 20 let

JELÍNEK

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

velmi doporučovaná
kancelář

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Působíme v Pardubicích a Hradci Králové

www.advokatijelinek.cz

velmi doporučovaná
kancelář

VYTRVALOST | TRADICE | SÍLA

Pražská Galerie Harfa je držitelem certifikátu energetické úspornosti LEED Gold

Jedinečnost získaného certifikátu spočívá především v tom, že certifikace probíhala u nákupního centra, které je navíc již pět let v provozu (mnohem častějšími zájemci o certifikaci jsou totiž kancelářské budovy). V systému LEED je pro takovou certifikaci určen certifikát LEED for Existing Buildings: Operation & Maintenance (LEED EB:OM), který odráží reálný výkon a parametry centra – na rozdíl od certifikátů, které bývají udělovány projektům ještě před jejich realizací.

Lepší hodnocení získala pouze dvě nákupní centra na světě

Na celém světě je pouze 24 nákupních center s certifikátem LEED pro stávající budovy. Jen dvě nákupní centra (v Dubaji a Singapuru) získala lepší hodnocení než Galerie Harfa. Díky provedení certifikace dosáhla Galerie Harfa úsporu energie ve výši 6,1 %, snížila spotřebu vody a celkově zlepšila kvalitu vnitřního prostředí centra.

Nejde o marketingový tah, ale o úspory provozních nákladů

Přestože se laikům může zdát, že získání certifikátu energetické a environmentální úspornosti je pouze marketingový tah, znamená rozhodnutí získat certifikaci a tím i kýžené úspory energie nemalý zásah do každodenního provozu budovy i na několik let. Majitel Galerie Harfa, společnost Lighthouse Group, se po důkladném srovnání dvou nejznámějších certifikací roz-

V Galerii Harfa v pražských Vysokanech zákazníci nejen nakoupí, ale také žijí zábavou, sportem a módou. Střecha Galerie Harfa se pyšní DinoParkem a v zimních měsících je na střeše v provozu ledové kluziště.

hodl pro certifikaci LEED. Na rozdíl od konkurenčního BREEAMU, u něhož je možné vyloučit z hodnocené plochy pronajatý prostor, posuzuje LEED celou budovu, tedy včetně prostoru nájemců. Certifikace LEED klade větší důraz na měřitelné úspory nákladů na energie. Je to dáno zahrnutím energetického auditu podle mezinárodního standardu ASHRAE do minimálních požadavků a představuje jeden z hlavních důvodů, proč se tato certifikace aplikovala na Galerii Harfa.

„Naše rozhodnutí zahájit aktivity vedoucí k úsporám v rámci certifikace LEED padlo před dvěma lety. Necílili jsme na konkrétní úroveň certifikátu, protože naše nákupní centrum bylo již několik let v provozu, a byli jsme si tak vědomi obtížnosti provedení, která je nesrovnatelně vyšší než u budov, které jsou tzv. na papíře. Navíc ve srovnání s administrativními budovami jsou nákupní centra v nevýhodě z hlediska úspor energií, a to v souvislosti s téměř nonstop otvírací dobou a velkým počtem návštěvníků, kteří každý den v centru nakupují nebo přicházejí za zábavou a odpočinkem. Velkým pozitivem je pro nás mimo jiné povinnost recertifikace každých 5 let, což nám buď umožní dosažené úspory udržet, nebo je vzhledem k novým technologiím ještě zvýšit,“ říká Tamir Winterstein, výkonný ředitel a partner společnosti Lighthouse Group.

Tamir Winterstein (vpravo), výkonný ředitel a partner společnosti Lighthouse Group, která je majitelem Galerie Harfa, přebírá certifikát LEED EB:OM Gold z rukou Martina Scheucha, jednatele společnosti SENTIENT, která pro Galerii Harfa certifikaci LEED vedla a zajišťovala.

Potvrzují i konzultanti ze společnosti SENTIENT, kteří pro Galerii Harfa certifikaci LEED vedli a zajišťovali, a odborníci ze společnosti OPTIMAL Engineering, kteří řadu úsporných opatření v oblasti vzduchotechniky, vytápění a chlazení realizovali.

Benefity pro nájemce i zákazníky centra

Dosažení úspor znamená nejen menší zatížení životního prostředí, ale přináší výhody i pro nájemce a zákazníky centra. Nájemci mohou díky nižším nákladům na své obchodní jednotky věnovat více finančních prostředků třeba na zvýšení počtu personálu, zdokonalení interiéru obchodu nebo speciálním cenovým akcím. A to následně oční i zákazníci. ●

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

právo obchodních společností

přeměny obchodních společností, akvizice, transakční poradenství

daňové právo

správa a řízení společností

závazkové právo

veřejné zakázky

právo investičních společností a investičních fondů

soudní spory, rozhodčí a jiná řízení

**PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU
PRO TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ**

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

V Parku 2323/14 ■ 148 00 Praha 4 ■ telefon: +420 244 912 463 ■ fax: +420 244 912 803 ■ e-mail: ak@dbkp.cz ■ www.dbkp.cz

CÍSAŘ
ČEŠKA
SMUTNÝ

JINÁ DIMENZE ŘEŠENÍ

www.akccs.cz

23let 1993
2016

Rok 2015 byl pro trh s byty mimořádně příznivý

Pražský realitní trh se po celý rok 2015 nacházel ve výborné kondici. Jeho rozvoj byl důsledkem nebývalého růstu ekonomiky a zvýšení poptávky po koupi bytů na bydlení a investici. Podle analýz společnosti LEXXUS lze podobný vývoj v oblasti rezidenčních nemovitostí očekávat rovněž v letošním roce.

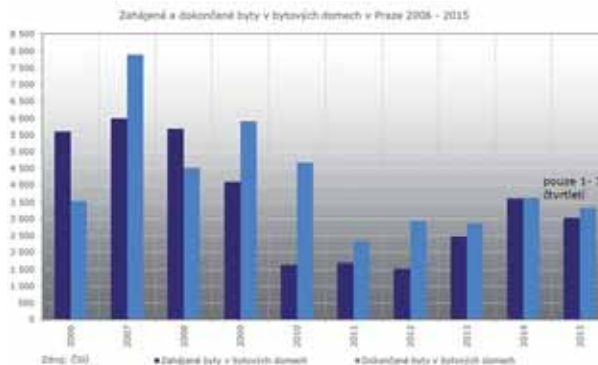
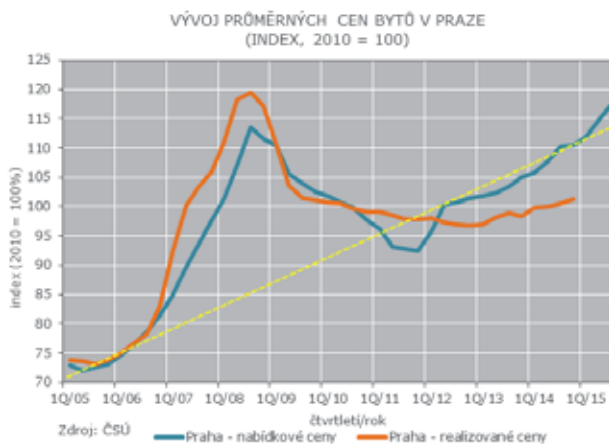
Uplnulý rok byl příznivý z pohledu developerů i kupujících. Vysoké poptávce nejvíce napomohly historicky nejnižší úroky hypotečních úvěrů, které klesaly dokonce pod 2 %. Větší poptávka však vycházela rovněž z růstu cen nemovitostí. „Loni sice nebyly ceny bytů tak příznivé jako před čtyřmi lety, jejich nárůst ale začal vyčkávat prodávající a zájemcům se tak nevyplatilo rozhodnutí o koupi odkládat. Na druhou stranu se rozšířila nabídka nových bytových projektů v atraktivních lokalitách, protože se developeri znovu zaměřili na projekty, které kvůli poklesu cen odsunuli,“ konstatuje analytik společnosti LEXXUS Ondřej Diblík.

Investice do nemovitosti – zabezpečení na stáří

Průměrné nabídkové ceny bytů v Praze sice přesáhly již v polovině minulého roku historické maximum z roku 2008 o více než 4 %, realizované ceny však obdobné dynamiky zdaleka nedosáhly. Koupě bytů na bydlení a investici proto zůstala po celé sledované období velmi výhodná. „V dnešní době se neustále zvyšuje obava ze snižujícího se počtu populace, s čímž se úzce pojí logický nárůst zastoupení starších lidí ve společnosti. Navíc dochází k chaotickému vyhlašování a opětovnému rušení pilířů důchodového zabezpečení, ve kterých se dokáže orientovat jen málokdo. To opravdu neposkytuje záruku klidného zajištěného důchodu. Hmotné zabezpečení na stáří, které si zajistíme sami za produktivního života, je proto velkou jistotou do nejisté budoucnosti. Stále více lidí tak investuje do nemovitosti s pravidelným výnosem,“ uvádí Ondřej Diblík.

Bytová výstavba v Praze roste rovnoměrně

Počet zahájených bytů v bytových domech rovnoměrně narůstá již od roku 2012, kdy se ekonomická situace začala dostávat z nehlubší deprese. V minulém roce bytová výstavba v Praze ještě výrazněji reagovala na zvýšenou poptávku po koupi nemovitostí na bydlení a investici. Ve třetím čtvrtletí minulého roku činil meziroční nárůst zahájených bytů 19 % a dokončených bytů 22 %. Růst nové výstavby, která se nadále pohybuje v hodnotách pod 4 000 dokončených bytů ročně, však byl pozvolný a nevyvolal tak obavy z přesycení realitního trhu. Ani v nejbližších letech odborníci z realitní kanceláře LEXXUS nepředpokládají, že by došlo k jeho citelnému rozkolísání.

Do budoucna s optimismem a bez regulací

Rok 2016 lze podle analytiků společnosti LEXXUS vidět s optimismem; lze očekávat pokračování současného růstu pražského rezidenčního trhu. Nastartovaná výstavba bytových projektů zajišťuje dostatečnou nabídku, která by měla s přehledem pokrýt poptávku. Ta bude navšňována přetrvávající nízkou úrokovou sazbou a investičními nákupy, do nichž se promítne nejistota z dalšího vývoje Evropy i snaha o ekonomické zajištění do budoucnosti. „Nežádoucí jsou jakékoliv umělé zásahy. Snahy o inženýrské stanovení optimálního počtu nových bytů a jejich potřeby na základě populačních křivek, stárnutí bytového fondu či růstu životní úrovně bychom měli přenechat ‚neviditelné ruce‘ trhu. Jakékoliv regulace a zásahy do jeho fungování mu mohou jen ublížit,“ dodává Ondřej Diblík. ●

Skupina **HORMEN** se rozrostla o výrobce designových svítidel **ECO-DESIGN**

Jihočeský ECO-DESIGN, orientující se na ruční výrobu designových svítidel a světelných říms ze sádky a nerez, se stal součástí skupiny HORMEN. Ta jako jeden z lídrů na tuzemském trhu svítidel a osvětlovacích systémů s obratem za loňský rok ve výši téměř 185 mil. Kč obohatí díky této akvizici svůj sortiment, zintenzivní spolupráci s externími designéry a více pronikne do oblasti designových a bytových svítidel.

Český výrobce svítidel a osvětlovacích systémů HORMEN CE a. s. prošel od svého založení v roce 2004 dynamickým vývojem. Stal se předním dodavatelem energeticky šetrných osvětlovacích řešení a aplikací pro obchodní a kancelářská centra, hotely, školy, bytové projekty a rodinné domy, veřejné budovy i venkovní prostory. Kumulovaně od založení firmy již HORMEN utržil téměř 1,5 miliardy Kč, což představuje zhruba 1 milion prodaných svítidel. Mezi nejvýznamnější realizace patří mimo jiné pražský kancelářský komplex Florentinum, víceúčelové centrum Quadrio, kampus Masarykovy univerzity v Brně a Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Buddha-Bar Hotel Praha, brněnská Galerie Vaňkovka či největší tuzemský akvapark Aquapalace Praha v Čestlicích. Osvětlovací systémy od HORMENU splňují požadavky certifikací pro energeticky šetrné budovy; důkazem jsou získané certifikáty LEED a BREEAM v řadě objektů, které HORMEN svými svídky vybavoval.

Designové svítidlo ze sortimentu společnosti ECO-DESIGN

Designová svítidla ze sortimentu společnosti ECO-DESIGN

Realizace od ECO-DESIGNU jsou velmi různorodé: od historických sídel přes reprezentativní prostory až po moderní vily a byty.

„Díky tomu, že se ECO-DESIGN stal součástí skupiny HORMEN, můžeme rozšířit portfolio našich výrobků – zejména o svítidla z materiálů, jako je sklo či beton. Od akvizice očekáváme posílení postavení skupiny HORMEN na trhu i razantní vstup do oblasti bytových svítidel, v němž jsme dosud nebyli příliš silně zastoupeni. Plánujeme také více spolupracovat s externími designéry,“ uvádí Jiří Hrachovina, ředitel a spoludávající HORMENU. „Společnost ECO-DESIGN, nový přírůstek do sku-

piny HORMEN, vloni dosáhla obrátu zhruba 10 mil. Kč. Díky propojení prodejních kanálů celé skupiny a potenciálu, který tuzemský trh má, očekáváme zvýšení jejího obrátu v roce 2016 o cca 20 %,“ dodává Marek Fišer, druhý ze spoludávatelů a finanční a marketingový ředitel.

Jihočeská společnost ECO-DESIGN se sídlem a výrobním závodem v Bechyni byla založena v roce 1996. Z významných realizací lze uvést především reprezentativní prostory a historická sídla, v nichž je estetický vzhled svítidel obzvláště důležitý: např. velvyslanectví ČR v Argentině a v Maďarsku, hrady a zámky (Hluboká nad Vltavou a Helfštýn v ČR, Charleroi v Belgii), Ministerstvo zahraničních věcí a Justiční palác na Slovensku, infocentrum v Českém Krumlově, showroom Moser v Brně či hotely (Růže v Českém Krumlově, Železná vrata a Marriott v Praze a řada dalších). ●

Výzvy a výhledy nad Vltavou

Rozhovor s Hans-Ulrichem Theobaldem, advokátem a partnerem advokátní kanceláře Rödl & Partner

Hans-Ulrich Theobald působí v Rödl & Partner již od roku 1997.

Advokátní kancelář Rödl & Partner je známa hlavně v otázce daňového poradenství. Co jiné agendy, jako třeba agenda nemovitostí, výstavba, převody a řešení financování nemovitostí?

Ano, daně jsou naše silná stránka. V letošním roce jsme byli dokonce počtvrté oceněni jako Právnická firma roku právě v oboru daňového práva. Naši silnou stránkou jsou ale i další právní obory, jako například právo obchodních společností, nemovitostní právo, restrukturalizace a insolvence, pracovní právo apod. Pokud se týká nemovitostí, ty řešíme od zpracování due diligence přes zprostředkování koupě až po investiční výstavbu nebo pronájmy.

Užíváte pro tuto oblast specializované nástroje?

Ano, pro oblast nemovitostí (zprostředkování koupě) jsme v souvislosti se získáním klienta

zavedli systém Praetor. K tomu máme ještě jeden vlastní interní systém.

Je to nějaká komplikace užívat více systémů v organizaci vaší velikosti?

Nemyslím si. Vychází systém pro všechna naše oddělení (advokáti, daňoví poradci, auditoři, účetní, podnikoví poradci) je pro potřeby týmu nemovitostí dobře doplňován Praetorem. Umožňuje nám lepší výkon a podávání speciálních reportů pro klienta, který tak oceňuje výbornou informovanost k specifické agendě. Navíc modul na advokátní úschovy v Praetoru je pro nemovitostní agendu dobrým pomocníkem, což potvrzuje i můj kolega advokát Jan Pavlík.

Jste otevření dalším klientům z oblasti nemovitostí?

Samozřejmě. Výhodou naší kanceláře je, že můžeme nabídnout klientovi komplexní služby, takzvané z jedné ruky – tedy řešení problému ve všech souvislostech – právních, daňových, z pohledu auditora či podnikového poradce. Při poskytování právních služeb užíváme efektivní právní nástroje, jako třeba právě systém Praetor, takže dokážeme nabídnout i velmi kompetitivní smluvní podmínky. ●

 Praetor

Systém Praetor používá již 6 právnických firem roku

Samozřejmostí při zavádění je import dat, který je možný z rozsáhlých systémů, ale i individuálních řešení. Zkušenost s importem z desítek různých systémů je dobrým předpokladem pro spokojené nové klienty, kteří se nemusí přechodu obávat.

Snadná implementace, logické vazby, přehlednost a kvalifikovaný poskytovatel je jeho velkou výhodou.

www.praetor-system.cz
info@praetor-system.cz

Rödl & Partner

Rödl & Partner je mezinárodní poradenská kancelář, která se řadí k vedoucím poradenským společnostem na evropském trhu.

Poskytuje služby ve všech oblastech podnikání; dovede propojit právní, daňové, auditorské, účetní a podnikové sféry poradenství.

V ČR působí od roku 1991, v pobočkách v Praze a Brně. Poradenský servis zde poskytuje více než 300 poradců uvedených oborů.

Rödl & Partner je držitelem prestižního ocenění Právnická firma roku v letech 2012 až 2015 v oboru daňového práva.

Celosvětově je kancelář zastoupena 102 pobočkami v 46 průmyslových zemích. Silnou pozici zaujímá především na trhu ve střední, východní a západní Evropě, ale i v Asii a USA.

Our work speaks volumes.

Dentons.

Now the world's largest global elite law firm.*

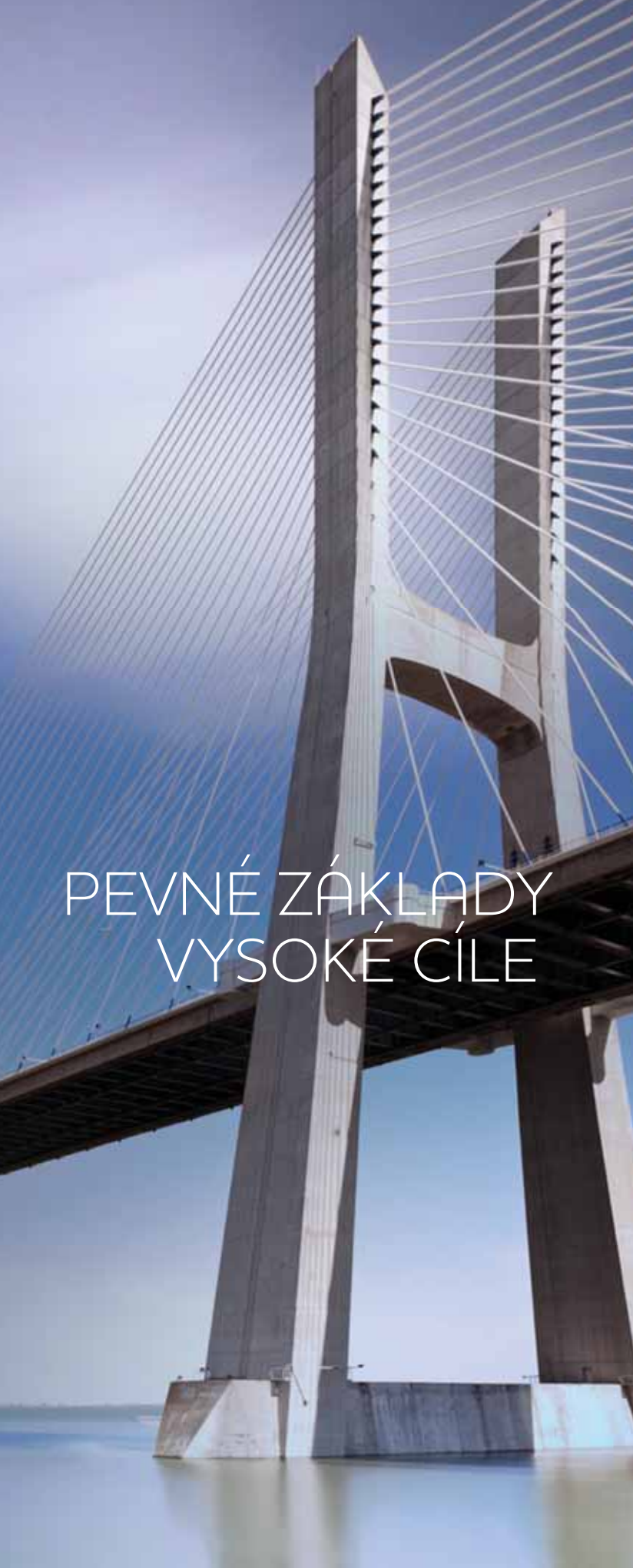
大成 DENTONS

dentons.com

© 2016 Dentons

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2015

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

DUNOVSKÁ
& PARTNERS

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Fidelity International:

Nejcennější značky světa pochází z USA

Neměly by chybět ani ve vašem investičním portfoliu

Analýza společnosti Fidelity International, globálního lídra v oblasti investic, ukázala, že hned osm z deseti nejcennějších značek světa je původem z USA. Pětice amerických firem – Apple, Google, Coca-Cola, Microsoft a IBM – obsadila v roce 2015 první příčky žebříčku „Nejlepší světové značky“ sestaveného společností pro průzkum trhu Interbrand. Jedinými neamerickými společnostmi v Top Ten jsou japonská Toyota a jihokorejský Samsung. Tradiční trhy USA tak představují i nadále velmi atraktivní investiční regiony.

Fenomémem dnešní doby je růst hodnoty značek technologických firem. V roce 2015 dosáhla hodnota značky Apple své vůbec nejvyšší hodnoty, kterou kdy tato značka měla. Hodnota Apple je více než čtyřikrát větší než značka Amazon, která je na desátém místě v žebříčku. Na druhém místě je Google a čtvrtý je Microsoft.

„Úroveň povědomí a hodnota značky představují klíčový faktor pro hospodářský úspěch firmy. Investoři by proto při svých investičních rozhodnutích měli brát v úvahu i vývoj hodnoty značek, které jsou kótované na burze,“ vysvětluje Adam Lessing, ředitel Fidelity International v Rakousku a pro východní Evropu. „Globální dominance značek z USA a z Evropy dokazuje, že tradiční trhy i nadále představují velmi atraktivní investiční region,“ dodává Lessing.

87 ze 100 nejcennějších světových značek pochází z tradičních investičních trhů

Americké společnosti dominují i v žebříčku Top 100 nejcennějších značek světa. Každá druhá značka v žebříčku je americkou společností a značky z jiných zemí výrazně zaostávají. 87 značek má původ na tradičních investičních trzích USA a Evropy. Mezi 100 nejcennějších značek se dostalo jen devět značek z Tichomoří (Japonsko a Jižní Korea) a pouze dvě značky pochází z asijských rozvíjejících se trhů (Huawei a Lenovo).

Země původu Top 100 značek

Země	Počet značek mezi Top 100
USA	52
Germany	10
France	7
Japan	6
United Kingdom	6
Netherlands	3
South Korea	3
Switzerland	2
China	2
Italy	2
Spain	2
Sweden	2
Canada	1
Denmark	1
Mexico	1

Zdroj: Interbrand

Hodnota značek Evropa a USA roste

Převaha amerických značek trvá již od roku 2001, kdy společnost Interbrand začala publikovat tento žebříček. V průběhu 15 let obsadily americké značky každý rok vždy první čtyři místa. Minimálně sedm amerických značek se pak každým rokem objevilo v první desítku (Top Ten). Pouze značky z Finska (Nokia), Japonska (Toyota), Německa (Mercedes-Benz) a Jižní Koreje (Samsung) dokázaly krátkodobě utlumit převahu amerických značek v první desítku nejcennějších značek světa. „Dominance amerických značek během posledních let ještě více vzrostla. Aby investoři mohli těžit z rozvoje rostoucích společností, měli by se věnovat tzv. stock-picking, tedy strategickému vyhledávání podhodnocených akciových titulů,“ vysvětluje Lessing. „Dalším fenoménem současnosti jsou i značky technologických firem, jejich hodnota nejvíce roste,“ uzavírá Adam Lessing.

Značky s největším nárůstem hodnoty (v %, 2015)

Pořadí	Značka	Hodnota značky	Země původu
1	Facebook	+54	USA
2	Apple	+43	USA
3	Amazon	+29	USA
4	Hermès	+22	France
5	Nissan	+19	Japan

Zdroj: Interbrand

Nováčci mezi 100 nejcennějších značek světa (2015)

Pořadí	Značka	Celkové pořadí	Země původu
1	Lego	82	Denmark
2	PayPal	97	USA
3	Mini	98	Germany
4	Moët & Chandon	99	France
5	Lenovo	100	China

Zdroj: Interbrand

Fidelity International

Společnost Fidelity International byla založena v roce 1969. Společnost, která byla založena s jednoduchým cílem – zajistit klientům maximální návratnost jejich investic – poskytuje investiční služby a produkty soukromým a institucionálním investorům. Od ostatních globálních investičních společností se liší zejména formou vlastnictví. Jedná se o čistě privátní, soukromou společnost vlastněnou přímo členy zakládající rodiny a managementem firmy. Společnost kladě velký důraz na provádění podrobných analýz, na jejichž základě pak identifikují pro klienty nejvýhodnější investiční příležitosti. Její speciální týmy investičních analytiků a odborníků působí ve všech hlavních finančních centrech světa – v Londýně, Frankfurtu, Paříži, Hong Kongu, Tokiu, Singapuru, Soulu, Dillí, Bombaji a v Sydney.

V České republice Fidelity působí od roku 2012 a mezi její klienty patří celá řada významných institucionálních i privátních klientů, všechny významné banky, pojišťovny, finanční společnosti a nezávislí finanční poradci, kteří koncovým investorům zprostředkovávají investiční fondy této globální investiční společnosti. ●

JUDr. Martin Maisner, PhD, MCI Arb.: „NovaVoice ze mne lepšího právníka neudělá, ale určitě mi pomůže stihnout více aktivit.“

Jak dlouho program NovaVoice používáte?

Program NovaVoice používám něco přes rok, nejdříve jsem měl zapůjčenu testovací verzi, pak na základě řádné licence. Před NovaVoice jsem používal jiný program na diktování – jinak ve své praxi diktuji přes dvacet let – tedy od éry mikrokazet a minikazet.

Je složité se s aplikací naučit pracovat?

Rozhodně ne. Ovládání je v podstatě intuitivní – ovládání programu určitě není problém. Trochu složitější je samozřejmě technika diktování – především, aby se diktující naučil diktovat ukázněně, stále stejným hlasem a aby pečlivě vyslovoval. Tam, kde na hlasovém záznamu přepisující asistentka obsah odhadne podle kontextu nebo intuicí, program je trochu v nevýhodě. Nicméně to bude problém všech programů, které převádějí řeč na text.

K čemu Vám program slouží a jaké jsou jeho hlavní přednosti?

Program používám především pro rozsáhlejší texty – ať již se jedná o písemnosti v rámci mé advokátní praxe, práci rozhodce nebo seps textů v rámci mé publikační praxe. Píši sice poměrně rychle na počítači, ale při rozsáhlejších materiálu je diktování komfortnější a připadá mi rovněž, že pokud je text formulován řečí, přednesem, má trochu jiný styl a je plynulejší.

Je NovaVoice spolehlivý?

Míra spolehlivosti je značná. V této kategorii programů se určitě nemůžeme bavit o zaručení 100% převodu za jakýchkoliv podmínek, protože převod závisí na srozumitelnosti a pečlivosti výslovnosti diktujícího a do určité míry i na snímacím zařízení – nekvalitní mikrofón nebo hluk na pozadí může mít na spolehlivost jakéhokoli programu tohoto druhu značný vliv.

Vyžaduje používání programu nějaké speciální dovednosti?

Určitě nikoliv. Ovládání programu je velmi jednoduché a intuitivní a určitý cvik či zkušenost

v diktování nepovažuji za speciální dovednost. Nicméně ze své vlastní zkušenosti vím, že zejména mladší kolegové preferují práci na počítači před diktováním, a to zejména proto, že text hned vidí před očima.

Již několik let NovaVoice vlastníte, myslíte, že jeho pořizovací cena je vysoká?

Pokud program NovaVoice užíváte, je cena zcela přiměřená. Jako kuriozitu bych si jej asi nepořídil, ale pokud uživatel užívá například diktafon pravidelně, zvykne si užívat takto i NovaVoice.

Kolik času Vám program uspoří?

To je velmi těžké exaktně stanovit. Při sepsu textu na počítači je text vidět hned a navíc lze používat i techniku copy/paste – na druhou stranu ovšem tento postup vede k tomu, že se autor snaží text precizovat a formátovat ihned, a to samozřejmě zabere svůj čas, a to nemalý. Pokud používáte diktafon a přepis sekretářkou nebo asistentkou, stejně je třeba konečný text kontrolovat. Při používání NovaVoice ušetříte čas přepisu sekretářkou, eventuálně ještě „manipulační“ čas přesunu textu k sekretářce a od sekretářky. Ale přesně to skutečně stanovit nedokážu. Mohu snad jen dodat, že úspora je vyšší při rozsáhlejších textech.

Komu byste NovaVoice doporučil?

Mohu posuzovat jen ty profese, o nichž něco prakticky vím – určitě program využije advokát, který pracuje s texty, které musí tvořit od počátku – tedy texty, u nichž nelze použít formulář nebo vzor a které jsou rozsáhlé. Určitě je využije soudce nebo rozhodce při zpracování rozhodnutí, kde zejména odůvodnění může být

dost rozsáhlé a citace z podkladů nelze jednoduše „nakopírovat“ systémem copy/paste. Velmi vhodný je pro publikační aktivity – články nebo rozsáhlejší publikace. Dokážu si představit i použití znalcem. Použití v jiných oborech například v medicíně nemohu komentovat, protože o podstatě a možnostech využití NovaVoice v tomto oboru toho mnoho nevím.

Určitě je obrovský prostor pro využití programu ve veřejné správě, především v oblasti legislativy a zpracování rozsáhlých textů, ale v tomto případě hodně záleží na tom, jaký důraz bude ve veřejné správě kladen na efektivitu úředníků.

Co pro Vás NovaVoice znamená?

Je to samozřejmě jen nástroj. NovaVoice ze mne lepšího právníka neudělá, ale určitě mi pomůže stihnout více aktivit a vyprodukovat více odborných textů. ●

„We warmly welcome you all in Prague“

19 - 21 MAY 2016

**The City of a Hundred Towers invites
you to the EELA 2016 Conference
in the very Heart of Europe.**

Come and enjoy all of Prague's beauty in the spirit of the blooming spring together with the intellectual experience to be brought by the next EELA Annual Conference. On the banks of the Vltava River, and in between the city hills with stunning views of Prague's towers, we are looking forward to seeing you in the Czech Republic in 2016.

www.eela2016.org

ALO diamonds:

Výrazným trendem jsou investiční šperky

ALO diamonds minulý rok oslavilo 20 let své existence. Za tuto dobu si v České republice a na Slovensku dokázalo vybudovat nejširší síť prodejen se šperky osazenými diamanty, drahokamy a perlami. Se svou produkcí proniká i do zahraničí – působí kromě Česka a Slovenska také v USA a v Hong-Kongu.

ALO diamonds prodává nejvíce diamantových šperků v České republice. Jeho šperkařské kolekce vznikají v Praze, v jednom z největších kreativních ateliérů ve střední Evropě. Práce firemních zlatníků je uznávána českými i světovými odborníky. Podle Alojze Ryšavého, klenotníka a majitele ALO

diamonds, se český trh s klenoty za uplynulých 20 let znatelně změnil. „Kvalitní šperky s diamanty už nejsou brány jako něco nedostupného. S rostoucí životní úrovní stále přibývá lidí, kteří si umí udělat radost. Výrazným trendem jsou investiční šperky. Nejoblíbenější kombinací jsou diamanty s bílým zlatem. Roste ale i obliba barevných drahokamů, které v některých případech bývají cennější než diamanty. Nej-

častěji se jedná o rubíny, smaragdy, safíry, tanzanity, ale také černé diamanty a turmalíny,“ uvádí Alojz Ryšavý a dodává: „Vzrostla také informovanost zákazníků. Mnozí už vědí, že diamanty a ostatní drahokamy jsou hodnoceny podle kategorií 4C, kdy se sleduje velikost, čistota, barva a brus.“

Každý čtvrtý šperk je pořízován s investičním záměrem

Podle průzkumu klenotnictví ALO diamonds stojí za téměř každým čtvrtým nákupem šperků investiční záměr. „Pokud srovnáme rok 2015 s tím předchozím, v kategorii investičních šperků rostly prodeje zhruba o čtvrtinu. Pořizování investičních šperků je stejné jako nákup významných uměleckých děl, která se předávají potomkům jako rodinné dědictví. Ve Spojených státech a ostatních západních zemích má nakupování investičních šperků dlouhou tradici,“ dodává Alojz Ryšavý.

Řecko jako důkaz

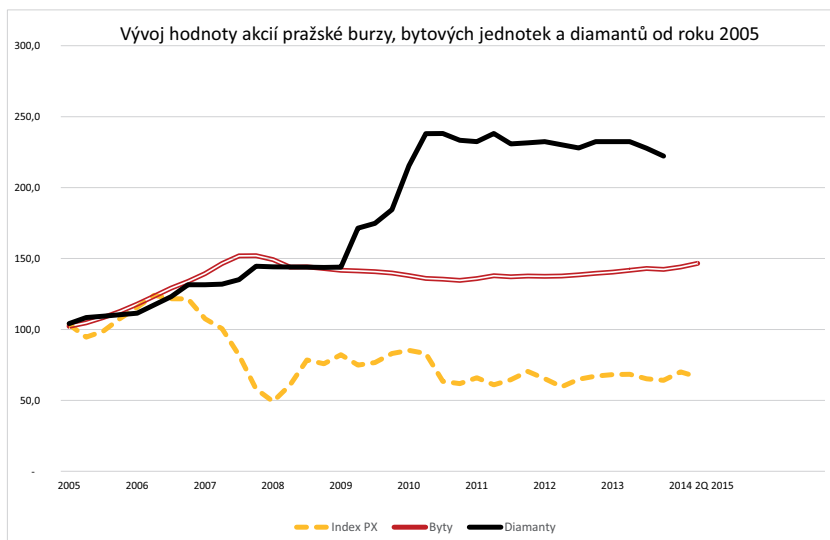
Skutečnost, že investiční šperk je celosvětově brán jako spolehlivý uchovatel hodnoty, který v dlouhodobém horizontu přináší očekávané zhodnocení, dokládá krize v Řecku. „Řekové nedůvěřují bankám, bojí se, že by mohli přijít o úspory. Proto raději investují do luxusních šperků, které dokážou vložené peníze zhodnotit. V meziročním srovnání v této kategorii nyní prodáváme o 20 % více. Podobný růst hlásí i konkurence,“ uvádí Christos Glastis z klenotnictví Tempus Jewellery v Soluni.

Investiční šperky – bezpečná dlouhodobá investice

Zajímavé zhodnocení vložených peněz umí zajistit jen pečlivě vybrané klenoty. Hodnotu investičních šperků utváří dlouhodobě rostoucí ceny vzácných kamenů, drahé kovy a precizní umělecké zpracování. Základním pravidlem je, že každý investiční šperk by měl obsahovat alespoň jeden větší drahokam. Právě hodnota velkých kamenů roste nejrychleji. Aby byl šperk schopen odolat měnícím se trendům, jeho design by měl být vždy nadčasový. K tomu, abyste si poříдили investiční šperk, nepotřebujete být milionářem. Pořídit ho lze již od desítek tisíc korun.

Růst cen investičních šperků může být postupem času velmi zajímavý. „V roce 2009 jsme prodávali např. prsten ALO Basic Instinct z bílého zlata s centrálním 0,41karátovým diamantem za zhruba 114 000 Kč. Dnes má hodnotu 169 000 korun. Hodnota náhrdelníku ALO Magnific z bílého zlata s diamanty a 4,36 karáty safírů, který stál v roce 2012 zhruba 496 000 Kč, vzrostla na dnešních 600 000 korun,“ uvádí Alojz Ryšavý.

Graf zachycuje vývoj hodnoty akcií na pražské burze (index PX), cenu nemovitostí (bytů v ČR) a vývoj diamantů o váze 3 – 3,99 karátů podle ceníku Rapapor Diamond Report. ●

Jiří Kejval: „Olympijská symbolika je vůbec to nejcennější, čím olympijské hnutí disponuje.“

Rio de Janeiro, druhé největší město Brazílie, se v srpnu 2016 stane prvním jihoamerickým městem v historii, které bude hostit olympijské hry. Na hrách XXXI. olympiády v Rio de Janeiru 2016 bude ve 28 sportech soutěžit okolo 10 500 sportovců z celého světa, včetně těch českých. Vedle samotných sportovních zážitků však k olympiádě neodmyslitelně patří také olympijská symbolika, která se kolem doby konání her objevuje snad všude. Jenže ne vždy je její použití oprávněné. Jaká pravidla pro užití symboliky platí, jsme se proto zeptali Jiřího Kejvala, předsedy Českého olympijského výboru.

Co všechno je olympijskou symbolikou a komu vlastně patří?

Olympijskou symboliku tvoří olympijský symbol, olympijská vlajka, olympijské heslo, olympijský oheň, olympijská pochodeň, olympijská hymna, olympijské emblémy a také výrazy „olympijský“ a „olympiáda“. Výhradním nositelem práv k olympijskému symbolu (tj. olympijským kruhům), vlajce, heslu a hymně je Mezinárodní olympijský výbor, jemuž jsou vyhrazena veškerá práva jejich použití k jakýmkoliv ziskovým, komerčním nebo reklamním účelům.

Jak je olympijská symbolika chráněna a proč je vůbec důležité ji chránit?

Olympijská symbolika je vůbec to nejcennější, čím olympijské hnutí disponuje, a dlouhodobě patří mezi nejcennější značky na světě. Proto je velmi důkladně chráněna, v ČR zákonem č. 60/2000 Sb. Finanční prostředky pro sportovní prostředí totiž generuje díky unikátnímu marketingovému konceptu, který je založen

přávě na symbolice. Proto je nezbytné zamezit jejímu zneužití (typicky ambush marketing). O ochranu symboliky se starají na svých územích jednotlivé národní olympijské výbory. Důraz k této ochraně najdeme i v důvodové zprávě k tomuto zákonu, kde je uvedeno: „Česká republika letos slaví 100. výročí založení Českého olympijského výboru, řádně uznaného zástupce České republiky v mezinárodním olympijském hnutí, který pro Českou republiku a navenek vyvíjí svou činnost v souladu s Olympijskou chartou a jako jediný oprávně-

ný subjekt řídí a organizuje olympijské hnutí v České republice. V rámci Olympijské charty, podobně jako je tomu v jiných zemích ve světě, byla Českému olympijskému výboru svěřena odpovědnost odpovídat na území České republiky za ochranu olympijského symbolu, vlajky, ohně a hesla. Tento stav (s výjimkou některých států, ve kterých již platí speciální předpis na ochranu olympijských symbolik, jako např. v Německu nebo na Slovensku) mělo za cíl částečně vyřešit znění Nairobské smlouvy. Podle ní se státy zavazují zabránit užívání olympijských symbolů k obchodním účelům bez příslušného zmocnění Mezinárodního olympijského výboru, a to až jako ochranné známky či ochranného označení."

Co z toho plyne pro Český olympijský výbor?

Český olympijský výbor musí zabránit vědomému i nevědomému zneužívání olympijské symboliky, aby nedevalvoval exkluzivní práva oficiálních olympijských partnerů, kteří investují prostředky na podporu olympijského hnutí a sportovců obecně. I díky tomu je možné, aby sportoviště olympijských her nenesla ani jedno komerční logo.

Kdo tedy může olympijskou symboliku používat?

Komerční využití olympijské symboliky náleží jen a pouze partnerům Českého olympijského týmu a Mezinárodního olympijského výboru. V České republice lze symboliku užít pouze s předchozím souhlasem Mezinárodního olympijského výboru, Českého olympijského výboru či jeho výhradní marketingové společnosti Česká olympijská, a. s.

Lze ji využít i při komerčních aktivitách? Kdo a za jakých podmínek může případně získat licenci?

V České republice může povolení k užití olympijské symboliky pro komerční a obdobné účely udělit pouze Mezinárodní olympijský výbor, Český olympijský výbor nebo jeho výhradní marketingová agentura Česká olympijská, a. s. Užití symboliky je vyhrazeno pro oficiální partnery či dodavatele Mezinárodního olympijského výboru anebo Českého olympijského výboru. Olympijská symbolika tak nemůže být bez předchozího svolení použita například na zboží, v obchodních názvech, v reklamě či třeba v korporátních materiálech. Nezákonné je také vytváření neoprávněných spojení, tedy například billboard s gratulací olympijskému vítězi nebo reklama na zboží s vyobrazením pěti kru-

hů či slovním spojením obsahujícím „olympiáda“, „olympijský“ a podobně.

A co média, jakou ta mají možnost olympijskou symboliku použít, když o olympiádě píš?

Pro účely zpravodajství je možné užití olympijských symbolik bez souhlasu. Není však možné, aby vznikla spojitost mezi olympijskými symbolikami v redakční části a komerční prezentací, tedy například inzerátem. Jednoduše řečeno, stačí se chovat tak, aby umístění reklamy a olympijského zpravodajství nevytvořilo dojem o spojení inzerce s olympijskými hrami.

Každá jednotlivá olympiáda má pak navíc svoje logo a maskota. Jak je to s ochranou a možným využitím těchto symbolů?

V takovém případě uděluje povolení k užití loga pro jednotlivé olympijské hry, včetně maskotů či piktogramů pouze organizátor příslušných her. Práva k těmto symbolům přecházejí na Mezinárodní olympijský výbor vždy počínaje rokem následujícím po skončení her.

Co všechno lze považovat za neoprávněné použití olympijské symboliky?

Jak už bylo řečeno, je to cokoli, co může vyvolat dojem spojení olympijské symboliky a tištěných, obrazových a zvukových materiálů z olympijských her se „sponzorem“. Tedy například jakékoli spojení komerční společnosti – logo, slogan, billboard s gratulací olympijskému vítězi, PR článek apod. – s olympijskou symbolikou nebo fotografiemi z olympijských her pro účely zviditelnění společnosti. Může se jednat třeba i o vydání knihy u příležitosti konání olympijských her, ve které jsou zobrazeny fotografie z her nebo olympijská symbolika a vydavatel pro pokrytí svých nákladů nabídne firmám reklamní spojení s touto knihou. Stejně tak nemohou účastníci olympijských her a další akreditované osoby vytvořit samostatně zaměřené webové stránky na olympiádu, včetně různých aplikací a sociálních stránek. Za neoprávněné užívání lze pak posoudit i přihlášku ochranné známky obsahující olympijskou symboliku.

Jaké postihy hrozí za neoprávněné použití olympijské symboliky?

Český olympijský výbor průběžně monitoruje užití olympijské symboliky a k její ochraně

může odebrat či nepřidělit akreditace pro novináře a fotografy. Dále může uplatnit nárok na zdržení se nepovoleného užívání, na náhradu škody, náhradu nemajetkové újmy, a to i v penězích a vydání bezdůvodného obohacení. Také může podat námitky proti zápisu přihlášky ochranné známky. A to vše lze učinit i právní cestou.

Olympijské hnutí musí zasahovat zejména proti ambush marketingu, tedy aktivitě komerčních subjektů pokoušejících se využít hry ve svůj vlastní prospěch, aniž by se podílely na financování olympijského hnutí a sportovního prostředí.

Jak často se s neoprávněným použitím olympijské symboliky setkáváte? A je spíše vědomé nebo jsou i případy nevědomého užití, třeba u nějakých školních olympiád?

Bohužel často. V některých případech se jedná o vědomé použití, většinou ale jde o nevědomost. Zkrátka lidem nedojde, že jde o zákonem chráněný předmět jako ochranné známky. Často o tom nevědí ani právní zástupci reklamních agentur nebo velkých obchodních řetězců. V případě školních olympiád Český olympijský výbor nebrání užívání tohoto pojmu, ale pouze v případě nekomerčního užití. V případě, kdy by pak olympijská symbolika měla být využívána například spolu s propagací nějaké značky, už je nutné zasáhnout. Většinou stačí upozornění, někdy je však nutné zdlouhavé vysvětlování.

Jistě došlo i na soudy. Jaké byly ty nejmarkantnější případy neoprávněného užití olympijské symboliky a jakého odškodnění se u nich podařilo dosáhnout?

Ano, k takovým případům již došlo. Naštěstí v posledních letech se většina porušení olympijských symbolik daří řešit mimosoudně. Největším soudním sporem byl spor v době ZOH v Turíně s tuzemským pivovarem v kauze „ho-kejiády“. V tomto případě soud přiznal peněžité odškodnění přes 2 miliony korun za už zmínovaný ambush marketing. Kromě toho bylo přiznáno Českému olympijskému výboru právo na písemnou omluvu v novinách, kde byla olympijská symbolika nejvíce neoprávněně užitá, i na webových stránkách porušitele. ●

Foto: ČOV, Jiří Koliš

Dopřejte si spánek na božské posteli

Spánkem strávíme přibližně třetinu svého života. A o kvalitě spánku rozhoduje do značné míry kvalita postele. Mezi ty nejlepší a nejluxusnější patří postele od Saffron Beds, tradiční rodinné firmy původem z Košic a s centrálou v Praze. Čím jsou výjimečné? **Na to jsme se zeptali výkonné ředitelky společnosti Michaely Štědrové.**

Postelevy Saffron jsou vyráběny výhradně ručně, každý kus je originál, přesně dle přání zákazníka. A to za cenu bezmála třikrát nižší než naše konkurence. Samozřejmě nikoliv na úkor kvality, ta je pro nás klíčová. Proto do našich postelí volíme materiály, jako jsou kašmír, bílé koňské žíně, které naopak konkurence nevyužívá. Naši velkou výhodou, a denně se v tomto ohledu setkáváme s pozitivním ohlasem našich klientů, je garance termínu dodání, která nepřekročí čtyři týdny od objednání. Zákazník má možnost navštívit výrobní halu v Košicích. Může tak vidět, jak se jeho postel na míru vyrábí, případně upravit své požadavky, pokud je to v tu chvíli ještě technicky možné. Jak jsem již zmínila, Saffron vám vyrobí postel přesně na míru, tudíž se nemusíte nijak omezovat.

Říkáte, že matrace jsou z bílých koňských žíní. Na to jich ale určitě „padne“ obrovské množství...

V základní variantě je okolo jednoho tisíce dávek vyčesaných koňských žíní, v té nejvyšší okolo 5000, v průměrné posteli okolo 2000 dávek. Není to ale nijak nehumánní, jak by se mohlo zdát. Hřívý koně se jenom vyčesávají a vyčesané žíně se potom speciálním způsobem perou a avivážují, aby si zachovaly svoji měkkost a poddajnost, ale aby se zbavily nežádoucích mikroorganismů. V průměrné posteli jich je tolik, jako kdybyste jednoho koně vyčesávali deset let.

Stojí tolik námahy za to? (Proč zrovna koňské žíně?)

Koňské žíně patří mezi nejlepší materiály, které se při výrobě luxusních postelí používají. Koňské žíně mají vynikající absorpční a ventilační schopnosti. Duté koňské žíně dokonale odvádí vlhkost a zůstávají okamžitě suché. Tato rychleschnoucí vlastnost je pro postel nepostradatelná a zaručuje suchý spánek při optimální teplotě. Navíc díky svému tvaru působí jako malé pružiny, čímž udržují postel stále měkkou a pružnou. Velkou výhodou koňských žíní,

stejně jako i ostatních přírodních materiálů používaných v Saffron postelích, je neuvěřitelně dlouhá životnost.

Jsou vhodné i pro citlivé jedince či alergiky?

Všechny Saffron postele mají certifikát Oeko-tex nejvyšší třídy 1. Jsou tedy vhodné nejen pro alergiky, ale dokonce i pro novorozence, což je známkou nejvyšší možné kvality a garancí bezpečnosti pro lidské tělo.

Jaký je výběr, pokud jde o velikost postele či třeba design potahových materiálů?

Jak jsem již zmínila, každá námi vyrobená postel je originál přesně dle přání klienta. Z tohoto důvodu má zákazník na výběr až ze sto padesáti druhů potahových látek, třiceti pěti druhů dánských kůží. Pokud ale nechcete nad různými variantami přemýšlet, máme pro vás připraveno šest typů hotových designů. Samozřejmostí je třicetiletá záruka a garance termínu dodání. Nejpозději do čtyř týdnů od objednání se může každý klient těšit z nové postele.

A pokud by naopak někdo chtěl něco třeba i hodně netypického?

I na to jsme v Saffron Beds zvyklí a dokážeme vyhovět. Například jsme již pro naše zákazníky vyráběli postele z látky protkávané stříbrem a zlatem, zabudovali jsme přímo do postele trezor, držadlo na televizní ovladač, speciální kapsu na pantofle či sáčky s levandulí. Mimochodem, levanduli najdete v matracích i bez speciálního požadavku. A její množství si můžete podle chuti nechat zvýšit nebo ji třeba nahradit například šafránem.

Šafrán...to je vlastně i jméno vašich postelí. Proč zrovna Saffron?

To má dvojí důvod. Jedním je antická mytolo-

gie, podle níž na lůžku ze šafránu spával řecký bůh Zeus. A když na něm spával král bohů, proč by na něm nemohli spát obyčejní lidé? Tím druhým je způsob, jakým funguje. Stačí, když do jídla přidáte trochu šafránu, a jeho chuť se zjemní, je lahodnější. Stejně jako spánek na našich postelích.

Jak se takové takřka božské postele prodávají?

Poptávka po našich produktech meziročně roste o více jak 100 %. Obecně přístup lidí ke zdravému spánku i trendy v této oblasti se mění. Lidé čím dál ochotněji investují do kvalitních postelí. Z tohoto důvodu jsme personálně posílili jednotlivé pobočky v ČR a SR tak, abychom dokázali nadále udržet kvalitu prodeje a termíny dodání, které garantujeme. Aktuálně má firma své pobočky v Praze, Brně, Bratislavě, Košicích, Moskvě, Helsinkách, Freisingu a Hamburgu.

Jaké má firma plány do budoucna?

V loňském roce posílila košická společnost Saffron Beds svoji pozici na trhu díky vstupu silného českého investora. Máme tak ambice dobyt přední příčky v prodeji luxusního zboží. Otevřeli jsme novou pobočku v centru Prahy ve Florentinu, showroom na pražských Vinohradech je nově zrekonstruovaný. V nejbližších měsících chceme vytvořit korporátní identitu, aby veškeré naše showroomy v České republice i na Slovensku, a není jich málo, měly jednotný koncept.

Plánujete také expanzi na další zahraniční trhy?

V tuto chvíli jednáme o zastoupení ve Švédsku, plánujeme otevření showroomu v Anglii a Vídni. Aktivně pracujeme na expanzi i na další dva trhy, které rostou výrazně rychleji než ty evropské. Těmi jsou Asie a Střední východ.

Jinými slovy, čeká vás mnoho práce. Jak to ale všechno začalo? Kde a kdy se začala psát historie Saffron Beds?

Psal se rok 2007, když si Radomír Šalitroš, úspěšný bankéř a poradce, zatoužil dopřát kvalitní spánek a hledal proto vhodnou postel. V této oblasti si udělal intenzivní měsíční průzkum, avšak žádný z kousků nabízených na trhu nesplňoval jeho představy poměru kvality k ceně. Svět spánku a jeho studie ho pohltila a nakonec našel odpověď u svého dobrého přítele v Dánsku. Rodina jeho přítele vyráběla postele od nepaměti, bohužel však nezůstal nikdo, kdo by v tradici mohl pokračovat. Radomír se rozhodl od této dánské rodiny převzít dlouholeté know-how na ruční výrobu postelí a pokračovat, a budovat si tak vlastní tradici ve svých rodných Košicích. Opustil svět čísel a stal se výrobcem postelí svých snů. Založil spolu s otcem a bratrem rodinnou firmu, čímž se začal psát příběh jedné z nejlepších a nejluxusnějších postelí dostupných na českém a slovenském trhu.

Dovolte na závěr jednu osobnější otázku. Více než 10 let jste působila v top managementu skupiny GE Money, poté jste téměř tři roky byla ředitelkou Auto Podbabská. Výroba luxusních postelí je od těchto oborů značně vzdálená. Proč taková změna?

Správná otázka. Ze společnosti Auto Podbabská jsem za dva a půl roku vybuřovala společně s týmem silnou a stabilní firmu. Nicméně s ohledem na mé dlouhodobé působení v automotive jsem cítila, že je potřeba zkusit něco nového. Takže když přišla nabídka, neváhala jsem. Zajímavé bylo, že přišla přesně v době, kdy jsem sama začala uvažovat o koupi nové postele a zjišťovala, jaké jsou možnosti. Prvním impulsem ke změně byl fakt, že Saffron je československá firma. Slovenský majitel, český investor, výroba v Košicích. Velká změna, ale vím, že to byl krok správným směrem. ●

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice – Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
Fax: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Advokátní kancelář Kríž a partneři s.r.o.
Rybná 9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 334
Fax: +420 224 819 343
e-mail: info@ak-kp.cz
www.ak-kp.cz

Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.
Karolíny Světlé 301/8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář
Klimentská 46
110 02 Praha 1
Tel.: +420 236 045 001
Fax: +420 236 045 055
e-mail: Prague.info@bakerweb.com
www.bakermckenzie.com

BBH, advokátní kancelář, s.r.o.
Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1
Tel.: +420 234 091 355
Fax: +420 234 091 366
e-mail: legal@bbh.cz
www.bbh.cz

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.
Pobřežní 370/4
186 00 Praha 8
Tel.: +420 226 287 000
Fax: +420 226 287 001
e-mail: recepcce@belinapartners.cz
www.belinapartners.cz

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

CMS Cameron McKenna v.o.s.
Palladium
Na Poříčí 1079/3a
110 00 Praha 1
Tel.: +420 296 798 111
Fax: +420 221 098 000
e-mail: prague@cms-cmck.com
www.cms-cmck.com

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
V Parku 2323/14
148 00 Praha 4
Tel.: +420 244 912 463
Fax: +420 244 912 803
e-mail: ak@dbkp.cz
www.dbkp.cz

Dentons Europe CS LLP, organizační složka
Platněnská 191/4
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 082 111
Fax: +420 236 082 999
e-mail: prague@dentons.com
www.dentons.com

**dohnal.pertot.slanina
advokátní kancelář**

**DOHNAL PERTOT SLANINA,
advokátní kancelář, v.o.s.**
Palackého 75/21
779 00 Olomouc
Tel.: +420 493 814 900
Fax: +420 493 814 899
e-mail: info@akdps.cz
www.akdps.cz

**DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**
Palác Archa
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Glatzová & Co., s.r.o.
Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

GÖRGES & PARTNERS

GÖRGES & PARTNERS, advokátní kancelář

Žižkova 52
301 00 Plzeň
Tel.: +420 377 481 444
Fax: +420 377 481 459
e-mail: office@gorgesparkers.com
www.gorgesparkers.com

Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Florentinum
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

HOLEC, ZUSKA & PARTNERI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepcie@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

holubova.cz

Holubová advokáti s.r.o.

Za Poříčskou bránou 21/365
180 00 Praha 8
Tel.: +420 224 914 050
Fax: +420 224 914 050
e-mail: info@holubova.cz
www.holubova.cz

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

Mališ Nevrlík Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MORENO VLK & ASOCIADOS

advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Karolíny Světlé 25
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PIERSTONE

PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

Na Příkopě 9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 234 958
www.pierstone.com

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.com

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Platněnská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz
www.roedl.com

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Truhlářská 1104/13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500-1
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

Schönherr s.r.o.
náměstí Republiky 1079/1a
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 996 500
Fax: +420 225 996 555
www.schoenherr.eu

Sládek & Partners, advokátní kancelář, v.o.s.
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2
Tel.: +420 251 119 311
Fax: +420 251 119 318
e-mail: sekretariat@ak-sladek.cz
www.ak-sladek.cz

Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.
SAMAK právo & daně
Purkyňova 74/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 211 222 244
e-mail: info@samak.cz
www.samak.cz

**TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.**
Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

**VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.**
Husova 242/9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 220 775
Fax: +420 222 220 804
e-mail: info@vcv.cz
www.vcv.cz

**WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář**
Křižovnické náměstí 193/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 407 300
Fax: +420 224 097 310
e-mail: prague.reception@weil.com
www.weil.com

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář
Florentinum
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com
www.weinholdlegal.com

**WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG,
organizační složka**
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 234 765 111
Fax: +420 234 765 110
e-mail: praha@wolftheiss.com
www.wolftheiss.com

NovaVoice®

profesionální software pro převod mluveného slova do textu

**IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ
PRO PRÁVNÍKY A ADVOKÁTY**

Řešení pro právníky a advokáty vyvíjíme **v úzké spolupráci s právníky různých zaměření**, abychom dosáhli naplnění potřeb každodenní praxe při pořizování spisů, jako jsou smlouvy, výpovědi, podání, a další typy právních dokumentů. Jazyk odpovídá specifickému charakteru a odbornosti právnických oborů.

NovaVoice®

CO DOSTANETE

Rozpoznávání mluvené řeči (diktátu)
a převod do textové podoby v reálném čase.

Editovací rozpoznaného textu
a možnost úprav do výsledné podoby.

Zvukovou stopu nadiktovaného
souboru – přehrávání diktátu.

Vytváření šablon, vyvolávání hlasovým příkazem.

Přepisování zvukové stopy z diktafonu.

Jednu licenci pro několik počítačů.

Odborné školení, maximální servis.

NovaVoice®

OCENĚNÍ

Křišťálový disk
2008

Česká hlava
2009

Consulting Company Novasoft, a. s.,
Cedrová 1236, 252 42 Jesenice u Prahy

+420 261 220 064
novavoice@ccnovasoft.cz
www.novavoice.cz

Už od roku 1995 poskytujeme našim klientům právní ochranu proti nespravedlnosti, nesmyslům, zvláštní byrokracii, nejasným podmínkám a neférovému přístupu.

Pomohli jsme jim ušetřit miliardy korun.

BRÁNÍME SLUŠNÉ

www.das.cz | +420 267 990 711 | info@das.cz

The legal protection insurer of **ERGO**

POMOZTE NÁM NAKRMIT DĚTI JÍDLEM A LÁSKOU

VĚDĚLI JSTE, ŽE V ČESKÉ REPUBLICE SI
KAŽDÁ 10. RODINA
NEMŮŽE DOVOLIT PLATIT SVÝM DĚTEM ŠKOLNÍ OBĚDY?

TYTO DĚTI PŘICHÁZEJÍ O DŮLEŽITOU SOUČÁST PRAVIDELNÉ STRAVY
A NAVÍC ZAŽÍVAJÍ POCIT VYČLENĚNÍ Z DĚTSKÉHO KOLEKTIVU, COŽ
MŮŽE MÍT VELMI NEGATIVNÍ DOPAD NA JEJICH PSYCHICKÝ ROZVOJ.

SOUHLASÍTE S TÍM, ŽE BY V ČR NEMĚLO ŽÁDNÉ DÍTĚ TRPĚT HLADEM?
POKUD ANO, POMOZTE TĚMTO DĚTEM LIBOVOLNOU ČÁSTKOU.
VŠECHNY PŘÍSPĚVKY DO KORUNY POUŽIJEME NA ZAPLACENÍ OBĚDŮ
KONKRÉTNÍM DĚTEM!

ČÍSLO TRANSPARENTNÍHO ÚČTU:

888 555 999 / 5500

WWW.OBEDYPRODETI.CZ

**OBĚDY
PRO DĚTI**

SE ZÁŠTITOU

S PODPOROU

HLAVNÍ PARTNER

advokátní kancelář

VÁŠ PARTNER VE STŘEDNÍ EVROPE
JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2014
WINNER

Member

LexMundi
World Ready

“PRK PARTNERS STOJÍ NA STEJNÉ ÚROVNI JAKO TI NEJLEPŠÍ ZE ZAHRANIČÍ.”

LEGAL 500

“PRK PARTNERS UTVÁŘELA ČESKÉ ADVOKÁTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘEKLENULA
ROZDÍLY MEZI LOKÁLNÍMI A MEZINÁRODNÍMI FIRMAMI.”

IFLR

“JEJICH TÝM NA NÁS ZAPŮSOBIL. OPRAVDU.”

CHAMBERS EUROPE

WWW.PRKPARTNERS.COM

PRAHA | BRATISLAVA | OSTRAVA

Blázek®

WWW.BLAZEK.CZ

30! years 4MATIC

Nové GLS V každém terénu jako doma

Servis na 6 let nebo 125 000 km zdarma.

www.mercedes-benz.cz

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Mercedes-Benz GLS 350 d 4MATIC, kombinovaná spotřeba 7,4–7,6 l/100 km, kombinované emise CO₂ 193–199 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnicí 1999/94/ES. Produkt Integrovaný servisní paket (ISP) není zákazník povinen odebrat. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Foto je pouze ilustrativní.

Dovozce: Mercedes-Benz Česká republika s.r.o., Daimlerova 2296/2, 149 45 Praha 4 – Chodov